# Bundel - Raadsdebat Amstelveenzaal van 29 november 2023

1 Verordening doelgroepen woningbouw Amstelveen (Doelgroepenverordening 2023)
- Oplegger Het Raadsdebat. Raadsvoorstel Verordening doelgroepen woningbouw Amstelveen (Doelgroepenverordening 2023)
- Raadsvoorstel Verordening doelgroepen woningbouw Amstelveen (Doelgroepenverordening 2023)
- Verordening doelgroepen woningbouw Amstelveen 2023 (Doelgroepenverordening 2023)

2 Beleidsplan Armoedebeleid 2024 e.v., versterken van bestaanszekerheid
- Oplegger Het Raadsdebat. Raadsvoorstel Beleidsplan Armoedebeleid
- Raadsvoorstel beleidsplan Armoedebeleid 2024 e.v. versterken van bestaanszekerheid
- Schema minimaregelingen bij nota Armoedebeleid 2024 e.v. versterken van bestaanszekerheid
- Beleidsplan Armoedebeleid 2024 e.v. versterken van bestaanszekerheid
- Bijlage 1 clientervaringsonderzoek minima Amstelveen 2023
- Bijlage 2 Inkomens Effectrapportage 2023 Gemeente Amstelveen
- Bijlage 3 Divosa Benchmark Armoede & Schulden Rapportage 2021 module armoedebeleid
- Beantwoording technische vragen ChristenUnie nav raadsvoorstel Armoedebeleid

# Het Raadsdebat

**Behandelvoorstel agendacommissie**

| | |
|---|---|
| Onderwerp | Verordening doelgroepen woningbouw Amstelveen (Doelgroepenverordening 2023) |
| Datum raadsdebat | 29 november 2023 |
| Locatie | Amstelveenzaal |
| Voorzitter | Ilika Polderman |
| Griffier | Maikel Tönnissen |
| Deelnemers | 1 woordvoerder per fractie |
| Openbare bespreking | Ja |
| Behandelend ambtenaar | Willem Pije (w.pije@amstelveen.nl) |
| Live-uitzending | Ja, via https://amstelveen.bestuurlijkeinformatie.nl |
| Advies van de agendacommissie | Vanwege de politieke gevoeligheid een bespreekstuk. |

**Voorafgaande behandeling**

| | |
|---|---|
| Het Raadsgesprek | Insprekers kunnen zich uiterlijk tot 16 november om 12.00 uur melden om in te spreken tijdens Het Raadsgesprek van 22 november.<br><br>Verder heeft over dit onderwerp geen raadsgesprek plaatsgevonden. Over de woonvisie (waar dit stuk een uitvloeisel van is) hebben wel twee raadsdebatten plaatsgevonden: 24 mei 2023 en 27 september 2023 |
| Technische vragen | Technische vragen kunt u tot maandag 20 november om 12.00 uur stellen aan de behandelend ambtenaar met een cc aan raadsgriffie@amstelveen.nl. De antwoorden worden bij de vergaderstukken in Ibabs gezet. |

**Behandelwijze tijdens Het Raadsdebat**

| | |
|---|---|
| Toelichting en doel van het agendapunt | Het vaststellen van de Doelgroepenverordening 2023 vernieuwt de kaders van de maximale huurprijzen en de instandhoudingstermijnen van nieuw opgeleverde sociale en middeldure huurwoningen. Ook bepaalt het welke doelgroepen voor deze woningen in aanmerking komen. |
| Gevraagd besluit | Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:<br>De verordening doelgroepen woningbouw Amstelveen (Doelgroepenverordening 2023) vast te stellen. |
| Beschikbare stukken | Raadsvoorstel met twee bijlagen. |

**Spreektijdregeling**

Naar aanleiding van de recente evaluatie van het vergadermodel wordt op een nieuwe manier vergaderd. Op een agenda staan twee onderwerpen met 105 minuten de tijd, waarbij de spreektijd flexibel door de raadsleden kan worden ingezet over de verschillende onderwerpen.

| | VVD | D66 | bbA | GL | PvdA | AVA | GVA | SP | CDA | 50PLUS | BVNL | CU | College | Orde |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1e termijn | 8 | 8 | 6 | 6 | 6 | 4 | 4 | 4 | 4 | 4 | 4 | 4 | 12 | 8 |
| 2e termijn | 25 minuten vrij debat | | | | | | | | | | | | 0 | |

**Door de voorzitter gehanteerde vergaderorde**

*Opening:*

- De deelnemers aan de vergadering nemen plaats aan tafel en tekenen de presentielijst.
- De voorzitter heet de aanwezigen welkom en geeft aan wie aan tafel zitten (1 woordvoerder per fractie).
- De voorzitter beschrijft het onderwerp en het doel van de behandeling.
- De voorzitter geeft aan of er vooraf technische vragen zijn ingediend.
- De voorzitter beschrijft de door hem/haar te hanteren orde, de behandeltermijnen en de spreektijdregeling. In de eerste termijn is de spreektijdregeling op basis van fractiegrootte, in de tweede termijn is er vrij debat op basis van de tijd die over is.

*Eerste termijn:*

- De woordvoerders van de fracties krijgen 1-voor-1 het woord. Zij geven hun voorlopig standpunt en stellen vragen aan de andere fracties. Ook kunnen zij politieke vragen stellen aan de portefeuillehouder.
- De voorzitter nodigt de portefeuillehouder uit om te reageren op wat naar voren is gebracht en formuleert de door de portefeuillehouder gedane toezeggingen.
- De voorzitter concludeert of een tweede termijn nodig is.

*Tweede termijn:*

- De voorzitter geeft een samenvatting van debatpunten.
- De voorzitter verdeelt de nog beschikbare tijd naar inzicht.
- De voorzitter nodigt fractiewoordvoerders in de tweede termijn uit om met elkaar in gesprek te gaan. Het is niet de bedoeling dat opnieuw politieke vragen worden gesteld.
- De voorzitter vraagt aan de leden: "wat is het advies voor De Raadsvergadering?" Indien dit niet direct duidelijk is, dienen de woordvoerders hier 1-voor-1 op te reageren.

*Conclusie Het Raadsdebat (1 stem per fractie/woordvoerder):*

1. Het voorstel is niet rijp voor behandeling in de raadsvergadering en gaat terug naar de agendacommissie om in te plannen voor een volgend Raadsdebat.
    - ✓ Dit advies kan alleen gegeven worden bij een meerderheid van stemmen.

2. Het voorstel is voldoende behandeld in het Raadsdebat (eventueel toevoegen: *en daarbij zijn één of meerdere moties en/of amendementen aangekondigd of is er een duidelijk bespreekpunt dat nog onvoldoende in Het Raaddebat is uitgediept)* en kan op de agenda van de raadsvergadering van 13 december 2023 worden gezet ter besluitvorming als hamerstuk of bespreekstuk.

De voorzitter sluit de vergadering af.

Gemeente Amstelveen

Signed By: Poppens, T. <t.poppens@amstelveen.nl>
01/11/2023 07:50:20 CET
ID: 78e27f73-69d4-440a-aee9-e6b700361659
Auth: Scribble

Signed By: Winthorst, H.H. <b.winthorst@amstelveen.nl>
31/10/2023 16:56:55 CET
ID: 78e27f73-69d4-440a-aee9-e6b700361659
Auth: Scribble

# RAADSVOORSTEL

**Zaaknummer:** Z23-078962

**Voorstel van:** college van burgemeester en wethouders

**Behandelend ambtenaar:**
Willem Pije
+316 34559817
w.pije@amstelveen.nl
Stedelijke Ontwikkeling

**Datum:** 31 oktober 2023

**Portefeuillehouder:** wethouder Adam Elzakalai

**Onderwerp**

Verordening doelgroepen woningbouw Amstelveen (Doelgroepenverordening 2023).

---

**Raadsbesluit**

*Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:*

De verordening doelgroepen woningbouw Amstelveen (Doelgroepenverordening 2023) vast te stellen.

---

**Samenvatting**

Het aanpassen van de kaders voor middeldure huur is een onderdeel van de uitvoering van de woonvisie 2023-20230 (zie punt 3.3 van de woonvisie). Zo willen we de lokale definitie van middeldure huur in lijn brengen met de nationale definitie, zoals die wordt geschetst in het wetsvoorstel betaalbare huur. Op gemeentelijk niveau worden deze kaders geschapen in de Doelgroepenverordening. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024 is het niet meer mogelijk om deze aan te passen. Om uitvoering te geven aan dit punt van de woonvisie is het dus belangrijk om op tijd een nieuwe Doelgroepenverordening vast te stellen.

---

**Doel**

Het vaststellen van de Doelgroepenverordening 2023 vernieuwt de kaders van de maximale huurprijzen en de instandhoudingstermijnen van nieuw opgeleverde sociale en middeldure huurwoningen. Ook bepaalt het welke doelgroepen voor deze woningen in aanmerking komen. Zo bouwen we wat nodig is voor Amstelveners.

---

**Prestatie**

De Doelgroepenverordening 2023 is een belangrijk instrument om ervoor te zorgen dat er in de gemeente Amstelveen passende middeldure en particuliere sociale woningbouw wordt gerealiseerd. Het schept duidelijkheid over wat wij verwachten in onze samenwerking met projectontwikkelaars.

---

**Voorgeschiedenis en context**

De Doelgroepenverordening 2018 bepaalt de maximale huurprijs voor middeldure huurwoningen, de doelgroepen voor deze woningen en hoe lang particuliere sociale en middeldure nieuwbouw huurwoningen binnen deze categorie verhuurd dienen te worden (de instandhoudingstermijn). Zo bepaalt de huidige verordening dat er in Amstelveen twee prijscategorieën middeldure huur zijn, en dat middeldure huur minstens 20 jaar verhuurd moet worden binnen deze prijscategorie.

Op 1 januari zal de Omgevingswet in werking treden. Vanaf dit moment kan de Doelgroepenverordening niet meer worden aangepast. Om ervoor te zorgen dat deze kaders aansluiten bij het coalitieakkoord 'Warm hart voor Amstelveen' en de woonvisie 2023-2030 is het belangrijk om enkele wijzigingen door te voeren, nu we hier nog de mogelijkheid toe hebben.

**Overwegingen die hebben geleid tot het voorgestelde besluit**

In het coalitieakkoord 2022-2026 is besloten om in te zetten op middeldure huurwoningen, ook wel bekend als middenhuur. In de woonvisie 2023-2030 is daarnaast bepaald dat we de lokale definitie van middeldure huur gaan aanpassen. Het is nodig om de Doelgroepenverordening aan te passen om deze intenties in de praktijk te brengen.

De belangrijkste voorgestelde wijzigingen zijn als volgt:

1. Het onderscheid tussen het lage en hoge segment middeldure huur wordt opgeheven. In plaats daarvan komt er één middeldure huurcategorie met een maximale huurprijs van € 1.123,13 (prijspeil juli 2023), overeenkomend met een woningwaardering tot en met 186 punten. Dit is de nieuwe definitie van middeldure huur zoals voorgesteld in het wetsvoorstel betaalbare huur.
2. Dit brengt ook een aanpassing van de inkomensgrenzen van de doelgroep met zich mee. Er zullen twee categorieën zijn die aanspraak kunnen maken op middeldure huur: eenpersoonshuishoudens met een jaarinkomen van maximaal € 57.573,-, en meerpersoonshuishoudens met een jaarinkomen van maximaal € 76.764,- (prijspeil 2023). Dit is gebaseerd op de richtlijnen zoals die worden voorgesteld in het wetsvoorstel betaalbare huur. Hierbij is gekeken naar de financiële draagkracht van een huishouden. Het Nibud heeft hier onderzoek naar gedaan.
3. We passen de instandhoudingstermijn van zowel sociale als middeldure huurwoningen aan naar 25 jaar. Op deze manier garanderen we dat de schaarse sociale en middeldure huurwoningen zo lang mogelijk beschikbaar blijven voor de doelgroep.

Met de Doelgroepenverordening 2023 lopen we vooruit op de conceptwet betaalbare huur. In deze conceptwet wordt voorgesteld om middeldure huur ook op te nemen in het woningwaarderingsstelsels (WWS). Concreet betekent dit dat de bestaande huurprijsbescherming WWS zoals die geldt voor het sociale segment (maximaal 142 punten) verder wordt uitgebreid naar het middensegment. Meer woningen, tot en met 186 punten in het WWS, zullen vanaf invoering van de wet een maximum huur kennen. Voor een woning met 186 punten zou dit maximum op 1 juli 2023 liggen op € 1.123,13.

Dit betekent niet dat elke middeldure nieuwbouwwoning per definitie een huurprijs van € 1.123,13 zal kennen. Ons streven is dat bij een nieuwbouwproject de gemiddelde middeldure huurprijs rond de € 1.000,- (prijspeil 2023) zal liggen. Deze verscheidenheid aan huurprijzen en woningtypes in het middeldure segment komt tot stand door middel van tenders of afsprakenbrieven met corporaties bij sloop/nieuwbouw en via anterieure overeenkomsten.

In de Doelgroepenverordening behouden we de prijsgrenzen en instandhoudingstermijnen voor sociale huurwoningen. Deze regels zijn vooral nodig om particuliere sociale huur te reguleren. Toegelaten instellingen zijn gebonden aan andere afspraken om hun sociale huurvoorraad in stand te houden. In principe worden in Amstelveen sociale huurwoningen alleen nog gebouwd door toegelaten instellingen. We laten de bepalingen over sociale huur in de Doelgroepenverordening 2023 toch staan, als mogelijke achtervang. Op deze manier zijn de juiste regels al van kracht, mogen andere partijen zich weer gaan toeleggen op de bouw van sociale huurwoningen.

De kaders vastgesteld in de Doelgroepenverordening 2023 gelden alleen voor woningbouwprojecten waar nog geen anterieure overeenkomst voor is vastgesteld.

**Keuzemogelijkheden/alternatieven**

Er kan voor gekozen worden om de Doelgroepenverordening 2018 niet aan te passen. Dat zou betekenen dat een deel van het coalitieakkoord en de woonvisie 2023-2030 niet uitgevoerd kunnen worden.

**Participatie**

De Doelgroepenverordening 2023 is een onderdeel van de uitvoering van de Woonvisie 2023-2030 (zie punt 3.3). Een uitgebreide consultatieprocedure maakte onderdeel uit van de vaststelling van deze visie. Daarnaast is de Doelgroepenverordening 2023 vier weken ter inzage gelegd.

**Kantekeningen en risico's**

De definitie middeldure huur in de Doelgroepenverordening 2023 is gedeeltelijk gebaseerd op de conceptversie van de wet betaalbare huur. Op deze manier zorgen we ervoor dat de lokale definitie aansluit op de nationale wetgeving. De definitieve inhoud van deze wet is echter onzeker en hangt af van de verschuivende nationale, politieke context. Omdat het college betaalbare woningen voor Amstelveners belangrijk vindt is er voor gekozen om dit voorstel toch naar de raad te brengen, zeker in het licht rondom de ontwikkelingen met de Omgevingswet.

**Financiën**

Mogelijke vragen van huurders die uit dit voorstel voortkomen, komen in eerste lijn terecht bij het loket voor huurdersondersteuning. De kosten voor dit loket zijn geborgd binnen de huidige budget-taire kaders voor Wonen in de Programmabegroting 2024. Dit besluit heeft verder geen financiële consequenties.

**Vervolgstappen**

*Uitvoering en procesplanning*

Na besluitvorming wordt de Doelgroepenverordening 2023 gebruikt om woningen in het middeldure huursegment te borgen. De Doelgroepenverordening wordt opgenomen in omgevingsplannen en indien nodig in anterieure overeenkomsten.

*Evaluatie*

De Woonvisie 2023 kent evaluatiemomenten in 2025 en 2027. In deze evaluatierondes nemen we de Doelgroepenverordening 2023 ook mee.

*Duurzaamheidsaspecten*

De Doelgroepenverordening 2023 is onderdeel van een breder beleidsprogramma dat schetst wat en hoe er gebouwd wordt in de gemeente Amstelveen. De Leidraad Duurzaam Bouwen en Gebiedsontwikkeling behoort hier ook toe, en beschrijft de kaders van duurzame woningbouw.

*Bijlagen*

Verordening doelgroepen woningbouw Amstelveen (Doelgroepenverordening 2023).

De secretaris, De voorzitter,

Bert Winthorst

Tjapko Poppens

Dit document is elektronisch ondertekend. Zie de elektronische handtekening(en) rechtsboven op pagina 1.

**Besluit**

1. De Verordening doelgroepen woningbouw Amstelveen 2023 vast te stellen en de Verordening doelgroepen woningbouw Amstelveen 2018 in te trekken.

## Verordening doelgroepen woningbouw Amstelveen 2023

### Artikel 1 Begripsomschrijvingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

a) Aanvangshuurprijs: de huurprijs bij de start van de huurovereenkomst;
b) Burgemeester en wethouders: het college van burgemeester en wethouders van Amstelveen;
c) DAEB-norm: de inkomensgrens bedoeld in artikel 48, eerste lid, van de Woningwet;
d) Eigenaar: diegene die bevoegd is tot het in gebruik geven van - dan wel het treffen van voorzieningen aan een gebouw of gedeelte daarvan;
e) Huishouden: alleenstaande dan wel twee personen met of zonder kinderen, die een gemeenschappelijke huishouding voeren of wensen te voeren;
f) Huurprijs: de prijs die bij huur per maand is verschuldigd voor het enkele gebruik van een woonruimte;
g) Inkomen: rekeninkomen als bedoeld in artikel 1, aanhef en onder i van de Wet op de huurtoeslag;
h) Middeldure huurwoning: huurwoning als bedoeld in artikel 1.1.1, eerste lid, onder j van het Besluit ruimtelijke ordening;
i) Sociale huurwoning: huurwoning als bedoeld in artikel 1.1.1., eerste lid, onder d van het Besluit ruimtelijke ordening;
j) Woning: zelfstandige woonruimte.

### Artikel 2 Huurprijsgrenzen

1. De huurprijsgrenzen voor sociale en middeldure huurwoningen zijn:
   a) de aanvangshuurprijs voor middeldure huurwoningen bedraagt tenminste het bedrag bedoeld in artikel 13, eerste lid, onder a, van de Wet op de huurtoeslag;
   b) de maximale huurprijs voor sociale huurwoningen bedraagt ten hoogste het bedrag bedoeld in artikel 13, eerste lid, onder a, van de Wet op de huurtoeslag;
   c) de maximale huurprijs voor middeldure huurwoningen bedraagt ten hoogste € 1.123,13 overeenkomend met een woningkwaliteit tot en met 186 punten (prijspeil juli 2023).
2. De in het eerste lid, onder a bedoelde minimale huurprijs voor middeldure huurwoningen wordt jaarlijks per 1 januari geïndexeerd overeenkomstig het bepaalde in artikel 12, tweede lid van het Besluit huurprijzen woonruimte.
3. De in het eerste lid, onder b bedoelde maximale huurprijs voor sociale huurwoningen wordt jaarlijks per 1 januari geïndexeerd overeenkomstig het bepaalde in artikel 12, tweede lid van het Besluit huurprijzen woonruimte.
4. De in het eerste lid, onder c bedoelde maximale huurprijs voor middeldure huurwoningen wordt van 1 januari 2025, elk jaar per 1 januari geïndexeerd overeenkomstig de consumentenprijsindex van de aan die 1 januari voorafgaande periode van juli tot juli.

5. De hoogte van de huurprijs van sociale huurwoningen dient gerekend vanaf de datum van eerste verhuur gedurende de instandhoudingstermijn zoals genoemd in artikel 4 van deze verordening onder het bedrag bedoeld in artikel 13, eerste lid, onder a, van de Wet op de huurtoeslag te blijven.
6. De hoogte van de huurprijs van middeldure huurwoningen dient gerekend vanaf de datum van eerste verhuur gedurende de instandhoudingstermijn zoals genoemd in artikel 4 van deze verordening, met toepassing van het tweede en derde lid, te blijven vallen binnen de bandbreedte genoemd in het eerste lid.

**Artikel 3 Doelgroep**

1. Als doelgroep voor sociale huurwoningen worden aangemerkt huishoudens met een maximaal inkomen als bedoeld in artikel 2.2.2, eerste lid van de Huisvestingsverordening Amstelveen 2022.
2. Als doelgroep voor middeldure huurwoningen worden aangemerkt eenpersoonshuishoudens met een jaarinkomen van maximaal €57.573, en meerpersoonshuishoudens met een jaarinkomen van maximaal €76.764 (prijspeil 2023).
3. De in het tweede lid bedoelde maximale jaarinkomens worden jaarlijks per 1 januari geïndexeerd overeenkomstig het bepaalde in artikel 27, eerste lid van de Wet op de huurtoeslag.

**Artikel 4 Instandhoudingstermijn**

1. Sociale huurwoningen dienen gedurende een termijn van tenminste 25 jaar na de eerste ingebruikname voor de doelgroep beschikbaar blijven.
2. Middeldure huurwoningen als bedoeld in artikel 1, aanhef, onder h van deze verordening dienen gedurende een termijn van tenminste 25 jaar na de eerste ingebruikname voor de doelgroep beschikbaar te blijven.
3. Burgemeester en wethouders kunnen indien economische omstandigheden daartoe aanleiding geven de in lid 1 en 2 van dit artikel genoemde instandhoudingstermijn termijn ten gunste van de aanvrager aanpassen.

**Artikel 5 Meldingsplicht**

De verhuur van woningen als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder c en d en artikel 3, tweede en derde lid van deze verordening dient gedurende de in artikel 4 van deze verordening gestelde instandhoudingstermijn, door of namens de eigenaar uiterlijk binnen vier weken na het tekenen van de huurovereenkomst door middel van een door burgemeester en wethouders voorgeschreven formulier elektronisch gemeld te worden bij burgemeester en wethouders.

**Artikel 6 Hardheidsclausule**

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd in gevallen waarin de toepassing van deze verordening naar hun oordeel tot een bijzondere hardheid leidt ten gunste van de aanvrager af te wijken van deze verordening.

**Artikel 7 Citeertitel**

Deze verordening wordt aangehaald als **Verordening doelgroepen woningbouw Amstelveen 2023.**

**Artikel 8 Inwerkingtreding**

Deze verordening treedt in werking één dag na publicatie in het Gemeenteblad.

**Toelichting**

**Aanleiding en doel**

De Wet ruimtelijke ordening (Wro) biedt gemeenten de mogelijkheid om per deelgebied in bestemmingsplannen te eisen dat een bepaald percentage van categorieën woningen wordt gerealiseerd in nieuwbouwplannen. Dit kan voor de categorieën sociale huur, middeldure huur, sociale koop en particulier opdrachtgeverschap. De doelgroepenverordening vormt daarmee de wettelijke basis voor het doorvoeren van gemeentelijk woonbeleid in bestemmingsplannen. De doelgroepenverordening heeft alleen betrekking op nieuwbouw.

Sinds 1 juli 2017 kan de gemeente sturen op toevoeging van de categorie middeldure huurwoningen. Deze mogelijkheid en de woonvisie 2023-2030 van de gemeente Amstelveen vormen de uitgangspunten voor deze doelgroepenverordening.

Om de doelgroepenverordening toe te passen moet dit in het betreffende bestemmingsplan en het bijbehorende exploitatieplan vastgelegd worden. Alleen dan kan de doelgroepenverordening worden toegepast. Het toepassen van de verordening is een keuze die afhankelijk van de afwegingen in elk bestemmingsplan moet worden gemaakt.

In deze verordening zijn de sociale en de middeldure huurwoning opgenomen. De maximale aanvangshuurprijs voor middeldure huurwoningen wordt hiermee vastgelegd. Deze grens moet de gemeente bepalen. De doelgroepenverordening regelt tevens voor welke doelgroepen de te bouwen sociale en middeldure huurwoningen bedoeld zijn. De doelgroepen worden bepaald aan de hand van inkomensgrenzen. Ook regelt de verordening dat de sociale huurwoning en de middeldure huurwoning gedurende een bepaalde periode beschikbaar moeten blijven voor de daarvoor aangewezen doelgroepen. Dit zijn de minimale instandhoudingstermijnen.

De verordening regelt niet de toewijzing van deze categorieën nieuwbouwwoningen aan individuele huishoudens. De Huisvestingsverordening geeft bepalingen over de woonruimteverdeling. Partijen, buiten de toegelaten instellingen, die in nieuwbouwprojecten naast middeldure huurwoning ook sociale huurwoningen realiseren, worden er vooraf op gewezen dat de toewijzing van deze huurwoningen plaats zal moeten vinden met inachtneming van de regels voor woonruimteverdeling die gelden in de gemeente Amstelveen. Voor de middeldure huurwoningen geldt geen vergunningplicht. Om zonder onnodige administratieve lasten toch inzicht te kunnen krijgen in de wijze van verhuur van deze woningen gedurende de voorgeschreven instandhoudingstermijn, wordt in deze verordening een meldingsplicht bij burgemeester en wethouders opgenomen.  Hiertoe zal een digitaal formulier beschikbaar worden gesteld.

**Artikelsgewijze toelichting**

**Artikel 1 Begripsomschrijvingen**

De inhoud spreekt in grote lijn voor zich. Waar mogelijk is in deze verordening eenzelfde begripsomschrijving gehanteerd als in de Huisvestingsverordening. Ter verduidelijking bij c. Diensten van Algemeen Economisch Belang (DAEB) zijn de in de Woningwet omschreven diensten van woningbouwcorporaties: sociale huurwoningen, bepaald maatschappelijk vastgoed en specifieke diensten voor de leefbaarheid. Bij e. merken wij op dat, eveneens in lijn met de Huisvestingverordening, het wonen van twee volwassenen in één woning te allen tijde dient te worden gezien als zijnde het gebruik door één huishouden. De onderlinge relatie dan wel het ontbreken daarvan is daarop niet van invloed. Bij f. betekent het enkele gebruik van een woning de huurprijs zonder servicekosten, voorschot nutsvoorzieningen etc. maar inclusief het gebruik van ten minste één parkeerplaats per zelfstandige woonruimte, tenzij dit uitdrukkelijk door burgemeester en wethouders voor een specifieke situatie anders wordt bepaald.

**Artikel 2 Huurprijsgrenzen**

Dit artikel omschrijft de bandbreedte waarbinnen sociale huurwoningen en middeldure huurwoningen moeten blijven. Bij het bepalen van de maximale huurprijs voor een sociale huurwoning en de minimale huurprijs voor een middeldure huurwoning is aansluiting gezocht bij de bestaande huurtoeslaggrens, zoals bedoeld in artikel 13, eerste lid, onder a, van de Wet op de huurtoeslag. Die grens bedraagt € 808,06 (prijspeil 2023). De bovengrens voor een middeldure huurwoning is gebaseerd op de nieuwe definitie van middeldure huur zoals voorgesteld in het wetsvoorstel betaalbare huur. Dit komt neer op €1.123,13 (prijspeil juli 2023). Deze grens sluit bovendien aan op wat betaalbaar is voor een middeninkomen, zoals uitgerekend door het Nibud[1].

Zowel voor de sociale huur als de middeldure huur is het niet de bedoeling dat alle woningen worden ontwikkeld voor de maximale huurprijs die de verordening biedt, maar dat er wordt gestreefd naar een spreiding van huurprijzen. Dit betekent dat bij een nieuwbouwproject de gemiddelde huurprijs in het sociale segment rond de €700,- (prijspeil 2023) en voor het middeldure segment rond de €1.000,- (prijspeil 2023) zal liggen.

Beide huurprijsgrenzen worden op 1 januari geïndexeerd. De minimale huurgrens voor een middeldure huurwoning wordt geïndexeerd met een verhoging zoals bepaald in artikel 12, lid 2 van het Besluit huurprijzen woonruimte. Deze indexering ligt vast in landelijke wetgeving en vindt regelmatig, maar niet altijd jaarlijks, plaats door de rijksoverheid.

De indexering van de bovengrens is een gemeentelijke beleidskeuze. Deze indexering moet jaarlijks plaatsvinden. Gekozen is voor een indexering gebaseerd op het wetsvoorstel betaalbare huur. Dit betekent dat de maximale huurprijsgrenzen voor middeldure huur met ingang van 1 januari 2025 jaarlijks per 1 januari worden geïndexeerd. De indexeringsfactor is de consumentenprijsindex (hierna: CPI) van de aan die 1 januari voorafgaande periode van juli tot juli.

In de verordening is geregeld dat de jaarlijkse verhoging van de huurprijs niet mag leiden tot overschrijding van de bandbreedte die voor de aanvangshuurprijs is aangegeven. De beschikbaarheid voor de doelgroep wordt geborgd door de bepaling in het vierde en vijfde lid. De huurverhogingen die de verhuurder doorvoert, mogen er niet toe leiden dat de huurprijs tijdens de instandhoudingstermijn hoger wordt dan de maximale aanvangshuurprijs die in enig jaar geldt. Er is

[1] Bron: BZK (2023) Memorie van toelichting wetsvoorstel betaalbare huur, p. 15.

derhalve een plafond voor de te vragen huurprijs in de instandhoudingstermijn. Deze verordening regelt daarentegen niet de hoogte van de jaarlijkse huurverhoging die de verhuurder aan de huurders oplegt.

**Artikel 3 Doelgroep**
Dit artikel omschrijft de doelgroepen voor nieuw te bouwen sociale huurwoningen en voor middeldure huurwoningen. De afbakening van de doelgroepen vindt plaats door middel van maximale inkomensgrenzen.

Gedurende een vastgelegde termijn (zie artikel 4) moet de woning voor deze doelgroepen in stand gehouden worden.

- De inkomensgrens voor de doelgroep voor sociale huur bedraagt voor eenpersoonshuishouden € 44.035 en voor meerpersoonshuishoudens € 48.625 (prijspeil 2023). Zie artikel 1, aanhef en onder c voor de grondslag van deze prijzen.
- De inkomensgrens voor de doelgroep voor middeldure huurwoningen ligt voor eenpersoonshuishoudens met een jaarinkomen van maximaal €57.573, en meerpersoonshuishoudens met een jaarinkomen van maximaal €76.764 (prijspeil 2023). Dit is gebaseerd op de richtlijnen zoals die worden voorgesteld in het wetsvoorstel betaalbare huur. Deze zullen jaarlijks geïndexeerd worden, in navolging van de inkomensgrenzen zoals gedefinieerd in het wetsvoorstel betaalbare huur.

Zowel in het sociale als middeldure segment zijn verschillende huishoudtypen te vinden. Deze Doelgroepenverordening heeft tot doel om eenpersoonshuishoudens maar ook twee- of driepersoonshuishoudens een passende woning te kunnen bieden. Dit betekent dat in het middeldure segment woning worden gerealiseerd met minimaal 1 en maximaal 2 slaapkamers. Hiermee wordt mogelijk gemaakt dat kleine gezinnen kans maken op een passende woning in het middensegment.

**Artikel 4 Instandhoudingstermijn**
De verhuurder moet de woning gedurende de instandhoudingstermijn beschikbaar houden voor de doelgroep. Het Besluit ruimtelijke ordening schrijft een minimale instandhoudingstermijn voor van 10 jaar. Gelet op de wens om sociale huurwoningen zo lang mogelijk beschikbaar voor de doelgroep te houden, wordt in deze verordening voor Amstelveen de instandhoudingstermijn voor sociale huurwoningen gesteld op 25 jaar na de eerste ingebruikname. Met dezelfde motivatie is de instandhoudingstermijn voor middeldure huurwoningen bepaald op 25 jaar.

De huurprijs van middeldure huurwoningen zal in die periode niet hoger mogen zijn dan de bovengrens die is vastgelegd in artikel 2 van deze verordening. Gedurende deze periodes moeten de woningen beschikbaar blijven voor de doelgroep.

Indien woningen binnen de termijn van 25 jaar worden onttrokken aan de opgelegde categorie, wordt in strijd gehandeld met deze verordening dan wel het bestemmingsplan waarin deze regeling is opgenomen. Als een woning wordt verkocht dan wel voor een te hoge huur wordt verhuurd gedurende de instandhoudingstermijn, kunnen burgemeester en wethouders, bijvoorbeeld door het opleggen van een last onder dwangsom, handhavend optreden.

Mochten de marktomstandigheden (bijvoorbeeld ten tijde van economische crisis) daartoe aanleiding geven is het voor het college mogelijk af te zien van handhaving of bij een verzoek daartoe de instandhoudingstermijn ten gunste van de aanvrager aanpassen.

**Artikel 6 Meldingsplicht**
Voor de middeldure huurwoningen wordt geen vergunningplicht zoals voor de sociale huurwoningen opgelegd. Ter voorkoming van onnodige administratieve lasten wordt in deze verordening een meldingsplicht bij nieuwe verhuur van een woning gedurende de instandhoudingstermijn opgenomen. Hiertoe zal een digitaal formulier beschikbaar worden gesteld. Op deze wijze kan op een laagdrempelige en effectieve wijze het gebruik en effect van deze Doelgroepenverordening inzichtelijk worden gemaakt.

**Artikel 6 Hardheidsclausule**
Het college kan in gevallen waarin deze verordening niet of niet in redelijkheid voorziet een bijzondere voorziening treffen waarbij de bijzondere omstandigheden van een geval wordt afgewogen.

**Artikel 7 Citeertitel**
Dit artikel spreekt voor zich.

**Artikel 8 Inwerkingtreding**
Dit artikel spreekt voor zich.

**Behandelvoorstel agendacommissie**

| | |
|---|---|
| Onderwerp | Beleidsplan armoedebeleid 2024 e.v., versterken van bestaanszekerheid |
| Datum raadsdebat | 29 november 2023 |
| Locatie | Amstelveenzaal |
| Voorzitter | Ilika Polderman |
| Griffier | Maikel Tönnissen |
| Deelnemers | 1 woordvoerder per fractie |
| Openbare bespreking | Ja |
| Behandelend ambtenaar | Renee van Vlaardingen, 06-18709708 / r.van.vlaardingen@amstelveen.nl |
| Live-uitzending | Ja, via https://amstelveen.bestuurlijkeinformatie.nl |
| Advies van de agendacommissie | Bespreekstuk. Het beleidsplan armoedebeleid is een kaderstellend document voor de komende jaren. Het is goed als de raad zich hierover uitspreekt. |

**Voorafgaande behandeling**

| | |
|---|---|
| Het Raadsgesprek | Insprekers kunnen zich uiterlijk tot 16 november om 12.00 uur melden om in te spreken tijdens Het Raadsgesprek van 22 november. |
| Technische vragen | Technische vragen kunt u tot maandag 20 november om 12.00 uur stellen aan de behandelend ambtenaar met een cc aan raadsgriffie@amstelveen.nl. De antwoorden worden bij de vergaderstukken in Ibabs gezet. |

**Behandelwijze tijdens Het Raadsdebat**

| | |
|---|---|
| Toelichting en doel van het agendapunt | Het beleidsplan armoedebeleid formuleert beleidsrichtlijnen, kaders en instrumenten voor de gemeente om het streven naar bevordering van bestaanszekerheid voor inwoners voort te zetten en de vicieuze cirkel van armoede te doorbreken.<br><br>Het doel van de bespreking is om te bepalen of het voorstel rijp is voor besluitvorming in de raad. |
| Gevraagd besluit | Het raadsvoorstel vraagt het volgende besluit:<br>1. Het "Beleidsplan Armoedebeleid 2024 e.v., versterken van bestaanszekerheid" vast te stellen. Hierin wordt het volgende besloten:<br>a. we zetten in op een integrale aanpak van armoede op alle leefgebieden en we doen dit samen met maatschappelijke partners;<br>b. de huidige gemeentelijke regelingen worden vereenvoudigd en bieden meer keuzevrijheid en maatwerk;<br>c. we vergroten het bereik;<br>d. we bevorderen de menselijke maat in onze dienstverlening en gaan uit van een gezond vertrouwen in de inwoners. Dit betekent dat we de werkwijze voor het vaststellen van de rechtmatigheid aanpassen en rekening houden met een verminderd doenvermogen bij inwoners.<br>2. De totale kosten van ad € 3.756.200 te dekken ten laste van het in de Programmabegroting 2024 opgenomen bestaande budget minimaregelingen ad € 3.556.500, aangevuld met een verhoging van dit budget met € 200.000 onder gelijktijdige verlaging van het budget "Gezond in Amstelveen" met € 200.000. |
| Beschikbare stukken | Raadsvoorstel met 4 bijlagen. |

**Spreektijdregeling**

Naar aanleiding van de recente evaluatie van het vergadermodel wordt op een nieuwe manier vergaderd. Op de agenda staan twee onderwerpen met 105 minuten de tijd, waarbij de spreektijd flexibel door de raadsleden kan worden ingezet over de verschillende onderwerpen.

| | VVD | D66 | bbA | GL | PvdA | AVA | GVA | SP | CDA | 50PLUS | BVNL | CU | College | Orde |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1e termijn | 8 | 8 | 6 | 6 | 6 | 4 | 4 | 4 | 4 | 4 | 4 | 4 | 12 | 8 |
| 2e termijn | 25 minuten vrij debat | | | | | | | | | | | | 0 | |

Indien toch anders wordt besloten om van één bespreekstuk een hamerstuk te maken, zou het advies zijn voor dit debat 60 minuten te reserveren, met de volgende spreektijdverdeling:

| | VVD | D66 | bbA | GL | PvdA | AVA | GVA | SP | CDA | 50PLUS | BVNL | CU | College | Orde |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1e termijn | 4 | 4 | 3 | 3 | 3 | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 | 8 | 4 |
| 2e termijn | 17 minuten vrij debat | | | | | | | | | | | | 0 | |

**Door de voorzitter gehanteerde vergaderorde**

*Opening:*

- De deelnemers aan de vergadering nemen plaats aan tafel en tekenen de presentielijst.
- De voorzitter heet de aanwezigen welkom en geeft aan wie aan tafel zitten (1 woordvoerder per fractie).
- De voorzitter beschrijft het onderwerp en het doel van de behandeling.
- De voorzitter geeft aan of er vooraf technische vragen zijn ingediend.
- De voorzitter beschrijft de door hem/haar te hanteren orde, de behandeltermijnen en de spreektijdregeling. In de eerste termijn is de spreektijdregeling op basis van fractiegrootte, in de tweede termijn is er vrij debat op basis van de tijd die over is.

*Eerste termijn:*

- De woordvoerders van de fracties krijgen 1-voor-1 het woord. Zij geven hun voorlopig standpunt en stellen vragen aan de andere fracties. Ook kunnen zij politieke vragen stellen aan de portefeuillehouder.
- De voorzitter nodigt de portefeuillehouder uit om te reageren op wat naar voren is gebracht en formuleert de door de portefeuillehouder gedane toezeggingen.
- De voorzitter concludeert of een tweede termijn nodig is.

*Tweede termijn:*

- De voorzitter geeft een samenvatting van debatpunten.
- De voorzitter verdeelt de nog beschikbare tijd naar inzicht.
- De voorzitter nodigt fractiewoordvoerders in de tweede termijn uit om met elkaar in gesprek te gaan. Het is niet de bedoeling dat opnieuw politieke vragen worden gesteld.
- De voorzitter vraagt aan de leden: "wat is het advies voor De Raadsvergadering?" Indien dit niet direct duidelijk is, dienen de woordvoerders hier 1-voor-1 op te reageren.

*Conclusie Het Raadsdebat (1 stem per fractie/woordvoerder):*

1. Het voorstel is niet rijp voor behandeling in de raadsvergadering en gaat terug naar de agendacommissie om in te plannen voor een volgend Raadsdebat.
   - ✓ Dit advies kan alleen gegeven worden bij een meerderheid van stemmen.

2. Het voorstel is voldoende behandeld in het Raadsdebat (eventueel toevoegen: *en daarbij zijn één of meerdere moties en/of amendementen aangekondigd of is er een duidelijk bespreekpunt dat nog onvoldoende in Het Raaddebat is uitgediept)* en kan op de agenda van de raadsvergadering van 13 december 2023 worden gezet ter besluitvorming als hamerstuk of bespreekstuk.

De voorzitter sluit de vergadering af.

Gemeente Amstelveen

Signed By: Poppens, T. <t.poppens@amstelveen.nl>
08/11/2023 11:39:20 CET
ID: 3e9d4a4a-ae88-47b1-a9f1-a27291115a94
Auth: Scribble

Signed By: Winthorst, H.H. <b.winthorst@amstelveen.nl>
08/11/2023 08:29:50 CET
ID: 3e9d4a4a-ae88-47b1-a9f1-a27291115a94
Auth: Scribble

# RAADSVOORSTEL

| | | |
|---|---|---|
| **Zaaknummer:** | Z23-075283 | |
| **Voorstel van:** | college van burgemeester en wethouders | **Behandelend ambtenaar:** Renee van Vlaardingen, Joost Faber, Serge Kaan<br>06-18709708<br>r.van.vlaardingen@amstelveen.nl<br>Sociale Voorzieningen |
| **Datum:** | 7 november 2023 | |
| **Portefeuillehouder:** | wethouder Marijn van Ballegooijen | |

**Onderwerp**
Beleidsplan Armoedebeleid 2024 e.v., versterken van bestaanszekerheid.

---

**Raadsbesluit**
*Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:*

1. Het "Beleidsplan Armoedebeleid 2024 e.v., versterken van bestaanszekerheid" vast te stellen. Hierin wordt het volgende besloten:
    a. we zetten in op een integrale aanpak van armoede op alle leefgebieden en we doen dit samen met maatschappelijke partners;
    b. de huidige gemeentelijke regelingen worden vereenvoudigd en bieden meer keuzevrijheid en maatwerk;
    c. we vergroten het bereik;
    d. we bevorderen de menselijke maat in onze dienstverlening en gaan uit van een gezond vertrouwen in de inwoners. Dit betekent dat we de werkwijze voor het vaststellen van de rechtmatigheid aanpassen en rekening houden met een verminderd doenvermogen bij inwoners.
2. De totale kosten van ad € 3.756.200 te dekken ten laste van het in de Programmabegroting 2024 opgenomen bestaande budget minimaregelingen ad € 3.556.500, aangevuld met een verhoging van dit budget met € 200.000 onder gelijktijdige verlaging van het budget "Gezond in Amstelveen" met € 200.000.

---

**Samenvatting**
Armoede belemmert inwoners vaak om deel te nemen aan de samenleving en leidt veelal tot bestaansonzekerheid en ongelijke kansen. Armoede kan van generatie op generatie overgedragen worden en kan leiden tot een vicieuze cirkel waardoor een opeenstapeling van problemen ontstaat.

Het college heeft daarom het concept "Beleidsplan Armoedebeleid 2024 e.v., versterken van bestaanszekerheid" opgesteld, waarin twee speerpunten worden uitgewerkt:

*Integrale aanpak van armoede met partners*
Armoede gaat vaak samen met problemen op overige leefgebieden. Bijvoorbeeld gezondheid, opvoeding, werk en opleiding. We zetten in op een integrale aanpak om de negatieve gevolgen van armoede op meerdere levensgebieden aan te pakken. Goede samenwerking met maatschappelijke partners en (vertegenwoordigers van) de doelgroep is van groot belang om van de brede aanpak van armoede een succes te maken. Daarom hebben we ter voorbereiding van de nota een netwerkbijeenkomst georganiseerd met maatschappelijke organisaties en een stadsgesprek met

inwoners die gebruik maken van de minimaregelingen. We willen deze uitwisseling voortzetten en faciliteren.

*Minimaregelingen*
We gaan minimaregelingen vereenvoudigen, het bereik verhogen en meer keuzevrijheid en maatwerk te bieden aan inwoners. Voor volwassenen zetten we een aanbod voor leefstijl, bewegen, sport en cultuur in.

Bij de inzet van minimaregelingen en andere oplossingen gaan we meer rekening houden met de leefwereld van inwoners en met de gevolgen van langdurige stress voor hun vermogen om overzicht te houden, te plannen en initiatief te nemen.

---

**Doel**
We streven ernaar om bestaanszekerheid te bevorderen en de vicieuze cirkel van armoede te doorbreken. We willen dat alle kinderen in Amstelveen dezelfde kansen krijgen en mee kunnen doen in de maatschappij. Gezondheidsverschillen als gevolg van armoede proberen we te voorkomen. We zijn daarbij bereid om buiten de gebaande paden oplossingen te zoeken en te doen wat nodig is. We hebben oog voor de leefsituatie van inwoners die tussen wal en schip vallen.

---

**Prestatie**
*We vereenvoudigen door:*
1. Regelingen voor dezelfde doelgroep zoveel mogelijk samen te voegen.
2. Eén inkomensgrens te hanteren versus meerdere inkomensgrenzen zoals nu het geval is.

*We vergroten de keuzevrijheid en maatwerk voor inwoners door:*
3. Vaker een geldbedrag te verstrekken in plaats van een voorziening in natura.
4. We continueren de ruimhartige inzet van individuele bijzondere bijstand.

*We vergroten het bereik door:*
5. Voorzieningen beter af te stemmen op de behoefte van de doelgroep. Een voorbeeld hiervan is de doorontwikkeling van de Amstelveenpas.
6. Inwoners die een voorziening aanvragen proactief te informeren over andere voorzieningen waar ze mogelijk recht op hebben.
7. Voorlichting en communicatie.

*Monitoring*
We hebben streefdoelen bepaald voor het bereik van regelingen.

*Samenwerking met maatschappelijke organisaties*
We versterking het netwerk met maatschappelijke organisaties om inwoners beter te kunnen ondersteunen. De netwerkpartners willen hierbij de focus leggen op het bereiken van inwoners met een laag inkomen, het signaleren van problemen, kennisdeling en het bieden van hulp door de meest geschikte partij.

De maatschappelijke organisaties concludeerden dat regelmatige netwerkbijeenkomsten bijdragen aan deze doelen. We zijn van plan een werkgroep op te richten met netwerkpartners om gezamenlijk één of meerdere bijeenkomsten per jaar te organiseren en thema's te bespreken.

---

**Voorgeschiedenis en context**
Er zijn meerdere redenen om nu een nieuw beleidsplan armoedebestrijding voor te leggen aan de gemeenteraad. Dit zijn:

1. Mondiale en landelijke ontwikkelingen, zoals de hoge inflatie en energiekosten.
2. Inzichten die diverse onderzoeken ons bieden over de gevolgen van armoede, bijvoorbeeld voor de gezondheid, participatie en voor kinderen en het belang van stress sensitieve dienstverlening.

*Onderzoek Rekenkamer*
De gemeenteraad heeft de Rekenkamer gevraagd onderzoek te doen naar het minimabeleid om inzicht te verkrijgen in de doelmatigheid en doeltreffendheid van het minimabeleid van de gemeente Amstelveen. Op 26 oktober 2022 heeft de gemeenteraad het rekenkameronderzoek vastgesteld. De conclusie van de Rekenkamercommissie was dat de gemeente beschikt over een ruimhartig aanbod aan minimaregelingen maar dat nog niet iedereen wordt bereikt. Daarnaast concludeert de rekenkamer dat de doelstellingen niet concreet geformuleerd zijn waardoor het lastig is conclusies aan het huidige beleid te verbinden.

**Overwegingen die hebben geleid tot het voorgestelde besluit**
De Rekenkamercommissie adviseert om de bestaande beleidsdoelen toetsbaar te maken en het beleid duidelijker te communiceren naar zowel de inwoner als de gemeenteraad. Daarnaast heeft de Rekenkamercommissie de volgende aanbevelingen gedaan: Met dit beleidsplan beogen wij invulling te geven aan de aanbevelingen van de rekenkamer.

**Keuzemogelijkheden/alternatieven**
De gemeenteraad kan keuzes maken in de inkomensgrens voor de regelingen (omvang doelgroep), streefdoelen voor het bereik van regelingen en het soort regelingen dat wordt ingezet. Al deze keuzes hebben gevolgen voor de kosten en het beoogde maatschappelijk effect.

**Participatie**
Er is een cliëntervaringsonderzoek gedaan en een stadsgesprek gevoerd met inwoners die gebruik maken van de voorzieningen. Op 9 mei jongstleden is er een netwerkbijeenkomst georganiseerd met maatschappelijke organisaties.

De Participatieraad Sociaal Domein (PSD) en de Cliëntenraad Minima Amstelveen zijn in een vroeg stadium betrokken en hebben input geleverd voorafgaand aan bijgaande versie van het beleidsplan. Hier is uit gekomen:
1. Voor de Amstelveenpas: toenemende digitalisering kan volgens de PSD ook leiden tot vervreemding. Voor de doelgroepen ouderen, minima en mensen met een beperking kan dit problemen opleveren. De PSD is van mening dat er naast een app altijd een fysieke pas moet zijn.
2. Verder geeft de PSD mee: overweeg om meer keuzevrijheid te creëren in het aanbod aan zorgverzekeringen om het gebruik te verhogen, bijvoorbeeld door een tweede zorgverzekeraar te vinden. Reactie college: zorgverzekeraars zijn terughoudend in het aanbieden van polissen voor deze doelgroep, maar we blijven optimaliseren binnen de mogelijkheden.
3. De CMA geeft mee dat inzet op het netwerk met maatschappelijke organisaties zeer belangrijk is om inwoners met een laag inkomen goed te helpen evenals de samenwerking met cliëntenorganisaties.
4. De CMA geeft mee dat het van belang is om onderzoek te doen naar de resultaten van de nieuwe regelingen.

De PSD en de CMA geven aan dat ze zich kunnen vinden in het Beleidsplan Armoedebeleid 2024 e.v., versterken van bestaanszekerheid.

**Kantekeningen en risico's**

*De invloed van de gemeente op het inkomen van minima is beperkt*
Financieel gezien is de invloed van de gemeentelijke regelingen kleiner dan die van het Rijk, omdat via het Rijk veel meer inkomen (toeslagen) wordt ontvangen dan via de gemeente. Dit blijkt uit de inkomenseffectrapportage die gemaakt is ter voorbereiding van de beleidsnota. De invloed van de gemeente op het inkomen van minima is dus beperkt.

*Het borgen van bestaanszekerheid vraagt om actie van het rijk*
De Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) pleit voor een langetermijnvisie van het Rijk om de balans tussen inkomsten en uitgaven van huishoudens met een laag inkomen te herstellen. De landelijke Commissie Sociaal Minimum heeft onlangs in haar rapport 'Een zeker bestaan. Naar een toekomstbestendig stelsel van het sociaal minimum' onderbouwd dat mensen die op het sociaal minimum leven de komende jaren fors geld tekort komen als het Rijk geen extra maatregelen neemt.

---

**Financiën**

*Dekking*
De totale kosten bedragen € 3.756.200 voor alle regelingen gezamenlijk.
In de Programmabegroting 2024 is hiervoor een budget beschikbaar van € 3.556.000.
Voorgesteld wordt het resterende verschil van € 200.000 te dekken door € 200.000 van het budget "Gezondheid in Amstelveen" toe te voegen aan het budget minimaregelingen.
Dit is mogelijk doordat aanvullende rijksmiddelen voor gezondheidsbeleid beschikbaar komen (via de SPUK GALA) voor beleid waar de gemeente Amstelveen zelf al mee was begonnen en al middelen voor had vrijgemaakt.

Met deze herschikking blijft het nu voorgestelde armoedebeleid samen met het de afgesproken ambitie voor het gezondheidsbeleid in totaliteit binnen gestelde budgettaire kaders van het sociale domein.

Verder is van belang, dat van het beschikbare budget € 150.000 meerjarig incidenteel geld betreft vanuit het Uitvoeringsprogramma 2023, onderdeel kansen voor de toekomst.
Dit bedrag is jaarlijks beschikbaar vanaf 2024 tot en met 2026.

Dit houdt in dat in 2026 een besluit genomen moet worden over wijziging en eventueel beëindiging van regelingen die met de meerjarig incidentele middelen van het "Uitvoeringsprogramma 2023: kansen voor de toekomst" worden gefinancierd.
Met deze middelen wordt uitbreiding van dienstverlening en communicatie ingezet die de komende drie jaar zijn meerwaarde moet bewijzen. Bij nieuwe regelingen die blijken te voorzien in een behoefte, bekijken we hoe we ze structureel kunnen aanbieden en welke verschuivingen er nodig zijn in het aanbod om binnen het beschikbare budget te blijven.

*Incidenteel 2024*
Vanuit de middelen die voor Sociaal Domein zijn gereserveerd in het "Uitvoeringsprogramma 2023, kansen voor de toekomst" wordt verder in 2024 eenmalig € 100.000,- toegevoegd aan het budget voor minimaregelingen voor de doorontwikkeling van de Amstelveenpas. Dit budget is bij de tweede tijdvakrapportage al toegevoegd aan minimaregelingen.

In 2023 is een incidenteel bedrag van € 140.000,- van het tijdelijke Noodfonds Stijgende Lasten niet besteed. Dit budget is bij de tweede tijdvakrapportage overgeheveld van 2023 naar 2024. Hiermee leveren we maatwerk aan inwoners met financieel schrijnende situaties door een werkbudget beschikbaar te stellen voor jeugdhulpverleners op scholen en voor maatschappelijke organisaties met dezelfde doelstelling.

*Hoger bereik leidt tot meer kosten*

De minimaregelingen zijn open einde regelingen. Dat betekent dat als het aantal toekenningen stijgt, de kosten ook hoger worden. Als er een hogere doelstelling voor het bereik wordt geformuleerd, betekent dit dat het benodigde budget ook hoger wordt. Uiteraard zien we in praktijk verschillen in bereik per regeling. We hebben dan ook streefdoelen voor het bereik per regeling opgenomen op basis van het huidige bereik.

De kosten worden ook bepaald door de omvang van de doelgroep. Als door een economische recessie het aantal huishoudens met een laag inkomen stijgt kan dit leiden tot hogere uitgaven voor de regelingen.

**Vervolgstappen**

*Uitvoering en procesplanning*

1. Nadat het "Beleidsplan Armoedebeleid 2024 e.v., versterken van bestaanszekerheid is vastgesteld door de gemeenteraad worden de Beleidsregels bijzondere bijstand en minimaregelingen gemeente Amstelveen aangepast en gepubliceerd na vaststelling door het college.
2. Het college zet een communicatiecampagne in om de wijzigingen bekend te maken.

**Evaluatie**

1. Er zijn streefdoelen geformuleerd voor het bereik per regeling. We rapporteren jaarlijks de behaalde resultaten.
2. We monitoren de voortgang via een dashboard met kerngegevens.
3. Het college doet begin 2025 en begin 2026 een client ervaringsonderzoek.
4. Het college doet medio 2025 een onderzoek naar de resultaten en effectiviteit.
5. Het college richt een werkgroep op met maatschappelijke partners om netwerk-bijeenkomsten te organiseren.

**Duurzaamheidsaspecten**

Als onderdeel van de aanpak energiearmoede hebben we in 2023 eenmalige middelen van het rijk ingezet op de witgoed-actie voor duurzaam witgoed, energiefixers, en energiecoaches. Ook hebben we een samenwerking opgezet met Stichting Belklus om energiebesparende maatregelen te nemen in de woning. Met de complex gerichte aanpak gaan Energiefixers (vooraf aangekondigd) langs wooncomplexen met een laag energielabel om ter plekke de energiebesparende maatregelen uit te voeren. Daarnaast organiseren wij met het Regionaal Energieloket webinars voor huurders omtrent over energiebesparing (ook voor woningeigenaren relevant).

**Bijlagen**

Beleidsnota armoedebeleid 2024 e.v., versterken bestaanszekerheid.
Bijlage 1 cliëntervaringsonderzoek minima Amstelveen 2023.
Bijlage 2 Inkomenseffectrapportage 2023 gemeente Amstelveen.
Bijlage 3 Divosa Benchmark Armoede & Schulden Rapportage 2021 module armoedebeleid.

| | |
|---|---|
| De secretaris, | De voorzitter, |
| Bert Winthorst | Tjapko Poppens |

Dit document is elektronisch ondertekend. Zie de elektronische handtekening(en) rechtsboven op pagina 1.

Was / Wordt overzicht minimaregelingen nota Armoedebeleid 2024 e.v., Versterken bestaanszekerheid

| | **Was** | | | | | **Wordt** | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | ***kinderen*** | | | | | ***kinderen*** | | |
| **regeling** | **leeftijd** | **gezin/kind** | **bedrag** | **periode** | **regeling** | **leeftijd** | **gezin/kind** | **bedrag** | **periode** |
| Internet | 4 t/m 17 | per gezin | 180 | per jaar | Kindvergoeding | 4 t/m 8 | per kind | 500 | per jaar |
| Sport - en cultuur | 4 t/m 17 | per kind | 375 | per jaar | Kindvergoeding | 9 t/m 11 | per kind | 650 | per jaar |
| School - Primair onderwijs | nvt | per kind | 75 | per jaar | Kindvergoeding | 12 t/m 17 | per kind | 800 | per jaar |
| School - Voortgezet onderwijs | nvt | per kind | 150 | per jaar | | | | | |
| Computerregeling Primair onderwijs | va 4 jaar | per gezin | 400 | per 4 jaar | Tabletregeling | 6 t/m 8 | per gezin | 200 | per 4 jaar |
| Computerregeling Voortgezet onderwijs | t/m 17 jaar | per kind | 400 | per 4 jaar | | | | | |
| Vak- en huiswerktraining Voortgezet onderwijs | t/m 17 jaar | per kind | 300 | per jaar | Vak- en huiswerktraining | | per kind | 300 | per jaar |
| Zwemles | 4 t/m 17 | per kind | pakketprijs | ABC diploma | Zwemles | 4 t/m 17 | | pakketprijs | ABC diploma |

| | | **Was** | | | | **Wordt** | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | ***volwassenen*** | | | | ***volwassenen*** | | |
| **regeling** | **leeftijd** | **bedrag** | **periode** | **regeling** | **leeftijd** | **bedrag** | **gezin/alleen** | **periode** |
| zwemregeling | 18+ | pakketprijs | AB- diploma | zwemregeling | 18+ | pakketprijs | per persoon | AB-diploma |
| | | | | beweeg- en gezondheidsaanbod, cultuur en participatie aanbod | 18+ | via Amstelveenpas | per persoon | doorlopend |
| duurzame gebruiksgoederen | pensioengerechtigd alleen | 750 | per 3 jaar | regeling alleenstaande pensioengerechtigd | pensioengerechtigd | 300 | per persoon | per jaar |
| duurzame gebruiksgoederen | pensioengerechtigd echtpaar | 900 | per 3 jaar | regeling samenwonend pensioengerechtigd | pensioengerechtigd | 375 | per gezin | per jaar |
| OV regeling ouderen | pensioengerechtigd | gratis reizen tijdens daluren met de bussen van Connexxion en gratis reizen met de tram, bus en metro van het GVB. | per jaar | | | | | |
| collectieve ziektekostenverzekering | 18+ | per persoon | nvt | collectieve ziektekostenverzekering | 18+ | gemeente wordt geindexeerd | per persoon | nvt |
| | | | | | | | | |

Gemeente Amstelveen



# ARMOEDEBELEID 2024 EN VERDER

*Versterken bestaanszekerheid*

# Inhoudsopgave


**Voorwoord** 3

**Samenvatting** 4

**1. Inleiding** 6

**2. Oorzaken en gevolgen armoede** 8

**3. Visie en missie** 11

3.1. visie 11

3.2. missie 11

**4. Van visie naar uitvoering** 12

4.1 samenvoeging regelingen 14

4.2 herziening inkomensgrenzen 19

4.3 motie “onderzoek steun middeninkomens” 20

4.4 inkomensnorm: hoe het nu is geregeld 21

**5. Kernwaarden in de uitvoering van dienstverlening aan inwoners** 22

**6. Ontwikkelopgaven** 26

6.1 doorontwikkeling regelingen & bereik 26

6.2 integrale aanpak armoede en samenwerking netwerkpartners 27

6.3. samenwerkingsprojecten 28

**7. Resultaten participatie** 31

**8. Kengetallen** 34

8.1. cbs - laag en langdurig laag inkomen 34

8.2 stadspeiling 2023 37

8.3 resultaten benchmark armoede & schulden: minimaregelingen vergeleken met andere gemeenten 37

**9. Financiën** 40

**10. Communicatie** 44

**11. Monitoring en evaluatie** 45

10.1 redenen voor het wel/niet bereiken van de doelgroep 47

10.2 leiden de ingezette middelen tot het gewenste resultaat 47

10.3 wat zijn de redenen voor het wel/niet behalen van het gewenste resultaat 47

10.4 effectonderzoek door externe onderzoeker in 2025 47

**Bijlage 1 samenvatting netwerkbijeenkomst en resultaten gesprekken stadsgesprek** 49

**Bijlage 2 brede aanpak armoedebeleid in gemeentelijke beleidsnota’s en actieplannen** 52

**Bijlage 3 vergelijking geraamde kosten vanaf 2024 vergelekenmet de kosten van 2021 en 2022** 55

**Bijlage 4 aantallen verstrekkingen in 2021 en 2022** 56

# VOORWOORD

Beste lezer,

Graag presenteer ik u het nieuwe beleidsplan “Armoedebeleid 2024 en verder: versterken bestaanszekerheid”. In dit plan leest u hoe wij ons armoedebeleid de komende jaren vernieuwen. Een herijking, zodat wij onze inwoners beter kunnen helpen, zij ons beter weten te vinden en onze dienstverlening makkelijker wordt.

Wie de meest recente cijfers van het Centraal Planbureau erop naslaat, weet dat armoede in ons land de komende tijd toeneemt. Bestaanszekerheid is niet voor niets een van de belangrijkste actuele landelijke thema’s.

Uit onderzoek blijkt dat het aanbod in Amstelveen ruimhartig is. Daar zijn we trots op. Tegelijk blijkt dat niet iedereen er gebruik van maakt. De regelgeving van de overheid is bovendien soms te ingewikkeld en te weinig voorspelbaar voor inwoners. Het moet eenvoudiger. Daarom kiezen we in Amstelveen voor een aanpak waarbij we regelingen samenvoegen. Voor kinderen komt er één pakket. Er hoeven dus geen aparte aanvragen meer worden gedaan voor schoolkosten of sport. Voor inwoners met de pensioengerechtigde leeftijd geldt hetzelfde; zij krijgen ook één pakket. Voor volwassenen komt er een aanbod via de Amstelveenpas met sport, leefstijl cultuur en participatie.

We werken ernaartoe dat inwoners uit de doelgroep die bij ons bekend zijn en voldoen aan de voorwaarden regelingen niet meer hoeven aanvragen, maar automatisch krijgen. Inwoners zonder een bijstandsuitkering die in het verleden hiervoor in aanmerking zijn gekomen, worden herinnerd aan het opnieuw aanvragen. We stoppen zoveel mogelijk met achteraf controleren van bonnetjes. We gaan uit van vertrouwen en het vermogen van mensen om zelf keuzes te maken die passen bij hun situatie. Zo verminderen we de administratieve lasten.

Het zijn enkele voorbeelden uit onze nieuwe benadering waarin de verregaande gevolgen van armoede op meerdere leefgebieden centraal staan. Want het gaat verder dan een negatief saldo op de bankrekening. Armoede onder kinderen bijvoorbeeld kan generaties lang doorwerken en hen remmen in hun ontwikkeling. Preventie is daarom belangrijk, evenals het voorkomen van gezondheidsverschillen.

Life events zoals een scheiding of verlies van werk kunnen iedereen overkomen. Het kan voor een kettingreactie zorgen waarmee mensen in een vicieuze cirkel terechtkomen. Die cirkel willen wij doorbreken met een integrale aanpak. De persoon staat centraal, niet het oplossen van één specifiek probleem. Op die manier zorgen we ervoor dat we onze inwoners beter kunnen helpen en de bestaanszekerheid in Amstelveen vergroten.



**Marijn van Ballegooijen**
*Wethouder in Amstelveen*

# SAMENVATTING

**Bestaanszekerheid, ofwel een bestaan met voldoende en voorspelbaar inkomen, een woning, toegang tot onderwijs en zorg en een buffer voor onverwachte uitgaven. Dit is nodig om mee te kunnen doen in de samenleving. Armoede zorgt ervoor dat bestaanszekerheid onder druk komt te staan. Het belemmert inwoners om mee te doen en leidt tot ongelijke kansen. Armoede kan ontstaan door ingrijpende gebeurtenissen zoals een echtscheiding of werkloosheid, maar kan ook van generatie op generatie worden overgedragen. Het leidt tot een vicieuze cirkel waardoor een opeenstapeling van problemen ontstaat.**

Overheden hebben een verantwoordelijkheid ervoor te zorgen dat mensen niet door het ijs zakken en hulp te bieden waar mogelijk. Amstelveen pakt de handschoen op met nieuw beleid. De stijging van energiekosten en de hoge inflatie nopen hiertoe, alsmede nieuwe wetenschappelijke inzichten in de gevolgen van armoede en recent onderzoek naar Amstelveens beleid door de rekenkamer. Met het nieuwe beleid bevorderen wij kansengelijkheid en doorbreken wij de vicieuze cirkel.

Dat doen we in eerste instantie door het versimpelen van de gemeentelijke regelingen. Hulp wordt bovendien eenvoudiger te vinden en aan te vragen. We vergroten de keuzevrijheid en we houden rekening met persoonlijke situaties door maatwerk te leveren. We hebben oog voor een (tijdelijke) vermindering van het 'doenvermogen' van inwoners met financiële problemen. Kinderen krijgen speciale aandacht. Ook zorgen we ervoor dat we meer mensen bereiken. Het beleid gaat uit van vertrouwen; inwoners met weinig geld kunnen zelf de beste keuze maken voor zichzelf en hun kinderen.

*We vereenvoudigen door:*

1. Regelingen voor dezelfde doelgroep zoveel mogelijk samen te voegen.
2. Eén inkomensgrens te hanteren versus meerdere inkomensgrenzen zoals nu het geval is.

*We vergroten de keuzevrijheid en maatwerk voor inwoners door:*

3. Vaker een geldbedrag te verstrekken in plaats van een voorziening in natura.
4. We continueren de ruimhartige inzet van individuele bijzondere bijstand.

*We vergroten het bereik door:*

5. Voorzieningen beter af te stemmen op de behoefte van de doelgroep. Een voorbeeld hiervan is het leefstijl en beweegaanbod voor volwassenen en de doorontwikkeling van de Amstelveenpas.
6. Inwoners die een voorziening aanvragen proactief te informeren over andere voorzieningen waar ze mogelijk recht op hebben.
7. Voorlichting en communicatie.

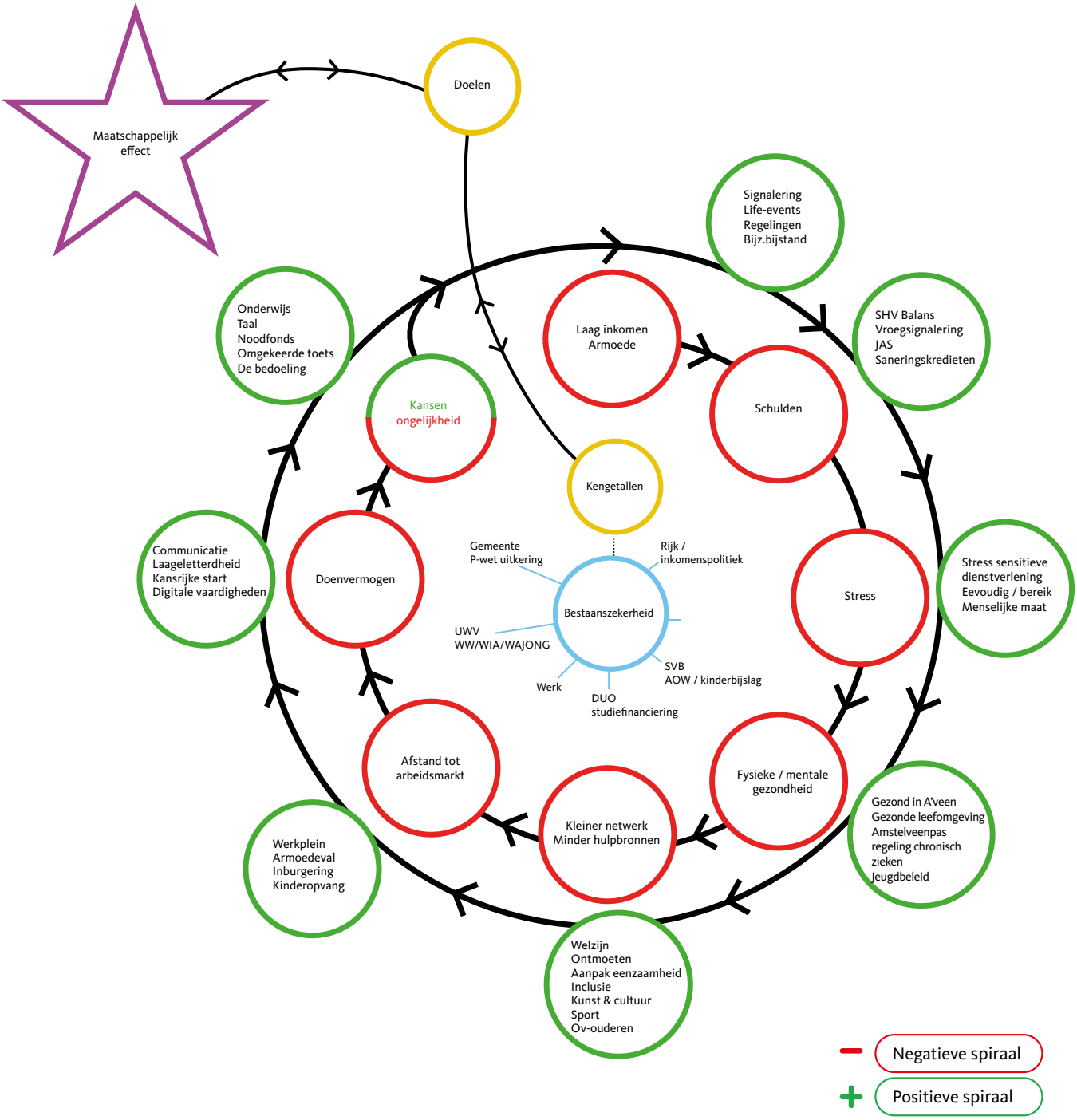
*Integrale aanpak van armoede met partners*

Goede regelingen voor huishoudens met een laag inkomen zijn belangrijk, maar dat alleen is niet voldoende. Armoede gaat vaak samen met problemen op overige leefgebieden. Bijvoorbeeld gezondheid, opvoeding, werk en opleiding. Daarom ontwikkelen wij een integrale aanpak, om zo de negatieve gevolgen van armoede op meerdere levensgebieden aan te pakken. Goede samenwerking met maatschappelijke partners en (vertegenwoordigers van) de doelgroep is van groot belang om van deze brede aanpak van armoede een succes te maken. Daarom hebben we ter voorbereiding van de nota een netwerkbijeenkomst georganiseerd met maatschappelijke organisaties en een stadsgesprek met inwoners die gebruikmaken van de minimaregelingen. We zetten deze uitwisseling voort en blijven dit faciliteren.

*Onderzoek en data*

Ter voorbereiding van de nota zijn de volgende onderzoeken gedaan:

1. Cliënt Ervaringsonderzoek.
2. Inkomenseffectrapportage.
3. Benchmark waar onze minimaregelingen vergeleken worden met andere gemeenten.


Maatschappelijk effect
Doelen
Signalering
Life-events
Regelingen
Bijz.bijstand
SHV Balans
Vroegsignalering
JAS
Saneringskredieten
Schulden
Stress
Stress sensitieve dienstverlening
Eevoudig / bereik
Menselijke maat
Gezond in A'veen
Gezonde leefomgeving
Amstelveenpas
regeling chronisch zieken
Jeugdbeleid
Fysieke / mentale gezondheid
Welzijn
Ontmoeten
Aanpak eenzaamheid
Inclusie
Kunst & cultuur
Sport
Ov-ouderen
Kleiner netwerk
Minder hulpbronnen
Werkplein
Armoedeval
Inburgering
Kinderopvang
Afstand tot arbeidsmarkt
Communicatie
Laageletterdheid
Kansrijke start
Digitale vaardigheden
Doenvermogen
Onderwijs
Taal
Noodfonds
Omgekeerde toets
De bedoeling
Kansen ongelijkheid
Laag inkomen
Armoede
Kengetallen
Bestaanszekerheid
Gemeente
P-wet uitkering
Rijk /
inkomenspolitiek
UWV
WW/WIA/WAJONG
SVB
AOW / kinderbijslag
Werk
DUO
studiefinanciering
Negatieve spiraal
Positieve spiraal

# 1. INLEIDING

**Voor u ligt het beleidsplan "Armoedebeleid 2024 en verder: versterken bestaanszekerheid" gericht op armoedebestrijding en ondersteuning van inwoners met een laag inkomen in de gemeente Amstelveen. Het coalitieakkoord van 2022 benadrukt gelijke kansen voor iedereen en richt zich op werk, inkomen, schuldenproblematiek en armoedebeleid. We zetten ons in voor inwoners met beperkte middelen en stimuleren deelname aan sportieve, culturele en sociale activiteiten. Door preventie en ondersteuning in welzijn en zorg bevorderen we inclusie.**

**Tussen de laatste herijking van het minimabeleid in 2019 van de beleidsnota "Iedereen doet mee" en 2023 is er veel veranderd en gebeurd. Sindsdien heeft de gemeente Amstelveen veel ondernomen om armoedeproblematiek te verminderen en te verzachten. We hebben een ruime inkomensgrens van 130% van het wettelijk sociaal minimum voor mensen die in aanmerking komen voor financiële ondersteuning. Voor vrijwel elk gevolg van armoede is een aanpak ontwikkeld. Onze aanpak richt zich op het verbeteren van fysieke en mentale gezondheid, het voorkomen van eenzaamheid, en het stimuleren van ontmoetingen en kansen op het gebied van werk. In de schuldhulpverlening wordt aan inwoners met betalingsachterstanden op hun vaste lasten proactief hulp aangeboden door Balans schuldhulpverlening van de gemeente (vroegsignalering). We zetten via het Amstelveenloket, het Werkplein AA en het Sociaal Team in op integrale dienstverlening en hulp voor onze inwoners met armoedeproblematiek.[1]**

## Onderzoek Rekenkamer

De gemeenteraad heeft de Rekenkamer gevraagd onderzoek te doen naar het minimabeleid om inzicht te verkrijgen in de doelmatigheid en doeltreffendheid van het minimabeleid van de gemeente Amstelveen. Op 26 oktober 2022 heeft de gemeenteraad het rekenkameronderzoek vastgesteld.

De conclusie van de Rekenkamercommissie was dat de gemeente beschikt over een ruimhartig aanbod aan minimaregelingen maar dat nog niet iedereen wordt bereikt. Daarnaast concludeert de rekenkamer dat de doelstellingen niet concreet geformuleerd zijn waardoor het lastig is conclusies aan het huidige beleid te verbinden.

De Rekenkamercommissie adviseert dan ook de bestaande beleidsdoelen toetsbaar te maken en het beleid duidelijker te communiceren naar zowel de inwoner als de gemeenteraad. Daarnaast heeft de Rekenkamercommissie de volgende aanbevelingen gedaan:

1. Formuleer een brede integrale visie op armoede en minima;
2. Breng de raad in positie om kaders en doelen te stellen en bepaal gezamenlijk de indicatoren;
3. Vergroot het inzicht in de (potentiële) doelgroep van het minimabeleid, de effecten van de regelingen en de klanttevredenheid;
4. Zet ketenpartners in voor de vergroting van het bereik van de regelingen;
5. Besteed in het aanbod voldoende aandacht aan lage inkomens, middeninkomens en gezinnen met kinderen boven de 18 jaar;
6. Zorg voor duidelijke en volledige informatie over de minimaregelingen en informeer inwoners proactiever. Vereenvoudig daarnaast de aanvraagprocedure;
7. Betrek de gemeenteraad bij het inrichten van de informatievoorziening;
8. Ontwikkel een informatieprotocol voor de raad en investeer in kennissessies.

*1 Zie bijlage 3, brede aanpak armoedebeleid in gemeentelijke beleidsnota's en actieplannen.*



## Participatie

In april 2023 is een Cliënt Ervaringsonderzoek (CEO) uitgevoerd onder huishoudens met een Amstelveenpas met vragen over het minimabeleid. In totaal hebben 1.587 huishoudens een verzoek ontvangen om de vragenlijst in te vullen. 282 huishoudens hebben de vragenlijst ingevuld, waarvan 72 online en 210 op papier. 24% van de deelnemers aan het onderzoek heeft kinderen. Inwoners die meededen met de enquête konden zich opgeven voor een Stadsgesprek over minimavoorzieningen. Met de ruim twintig deelnemers en de Cliëntenraad Minima Amstelveen (CMA) is dieper ingegaan op wensen met betrekking tot het toekomstige aanbod aan minimavoorzieningen. De uitkomsten uit de enquête werden hier goeddeels bekrachtigd.

Met dit beleidsplan beogen wij invulling te geven aan de aanbevelingen van de Rekenkamer, de aanbevelingen vanuit CEO, het stadsgesprek en de netwerkbijeenkomst, de resultaten uit de benchmark en inkomenseffectrapportage. Wij omschrijven onze aanpak voor het voorkomen en bestrijden van armoede in Amstelveen. Ondanks de beperkte invloed van gemeenten op inkomenspolitiek streven we naar bestaanszekerheid. Dit willen we doen in samenwerking met het Rijk.

## Leeswijzer

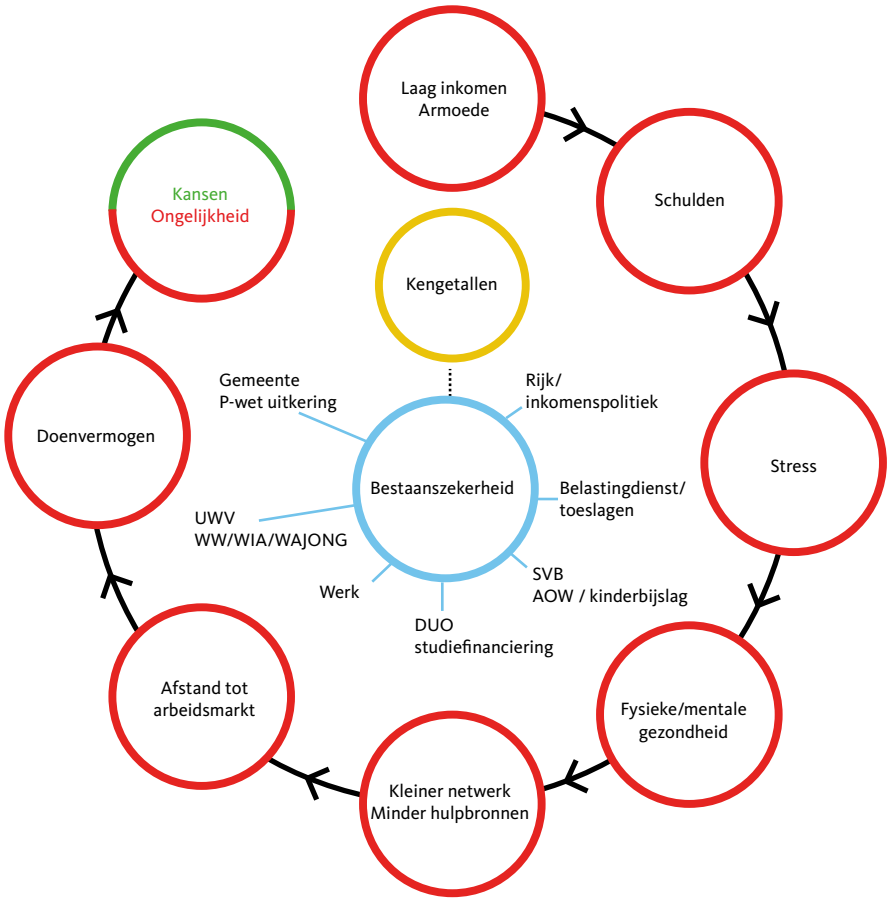
Hoofdstuk twee biedt inzicht in de aard van armoede, de gevolgen ervan en relevante onderzoeken. In hoofdstuk drie bespreken we onze visie, missie en de relatie met het coalitieakkoord. Hoofdstuk vier gaat over der vertaling van onze visie naar de regelingen. In hoofdstuk vijf beschrijven we hoe we onze dienstverlening uitvoeren. Hoofdstuk zes gaat over de ontwikkelopgave en hoofdstuk zeven behandelt de uitkomsten van de participatie. In hoofdstuk acht komen kengetallen aan bod. In hoofdstuk negen vindt u het financiële overzicht en hoofdstuk tien gaat over monitoring en evaluatie. In bijlage 5 vindt u een was / wordt overzicht van de regelingen.



## 2. OORZAKEN EN GEVOLGEN ARMOEDE

**Armoede is een complex en veelomvattend begrip dat veelvuldig aandacht krijgt in de media en waar veel onderzoek naar wordt gedaan. In dit hoofdstuk definiëren we het begrip armoede en bespreken we enkele oorzaken en gevolgen van het leven in armoede, gebaseerd op diverse landelijke en lokale wetenschappelijke onderzoeken.**

**Oorzaken van armoede en druk op de bestaanszekerheid**



## Bestaanszekerheid

In de grondwet is sinds 1983 artikel 20 opgenomen, waar in staat dat de bestaanszekerheid en spreiding van welvaart een onderwerp van zorg zijn van de overheid. De overheid legt in wetten de aanspraken op sociale zekerheid vast. Het recht op bijstand van overheidswege voor mensen die niet in het eigen bestaan kunnen voorzien hebben is ook bij wet geregeld.

## Commissie sociaal minimum

De Commissie pleit voor een brede benadering van bestaanszekerheid. Bestaanszekerheid gaat niet alleen over voldoende inkomen, maar ook over een goede gezondheid, betaalbare en duurzame huisvesting, werk dat loont, een adequate opleiding, gezonde sociale relaties en een zinvol leven. Bestaanszekerheid draagt daarmee bij aan de brede welvaart van burgers. De Commissie heeft daarbij vastgesteld dat de bestaanszekerheid van een omvangrijke groep mensen in het geding is onder invloed van de flexibilisering van de arbeidsmarkt, de hardnekkigheid van kansenongelijkheid in het onderwijs, het tekort aan betaalbare woningen, en het bestaan van sociaaleconomische gezondheidsverschillen.

Financiële bestaanszekerheid betekent dat inwoners over voldoende financiële middelen beschikken om te voorzien in elementaire levensbehoeften (zoals voeding, water en energie), maar ook in basale maatschappelijke participatie (sociale en culturele activiteiten en sport). Voldoende financiële middelen betekent ook dat inwoners beschikken over voldoende financiële buffers om onverwachte uitgaven op te vangen.

## Life events

Armoede kan ontstaan door ingrijpende gebeurtenissen zoals echtscheiding, arbeidsongeschiktheid, werkloosheid of door een ontoereikend salaris. Hierdoor komt de bestaanszekerheid onder druk te staan en moeten huishoudens met lagere inkomens vaak meerdere regelingen aanvragen om boven de armoedegrens uit te komen. Ook zijn de vaste lasten de laatste jaren gestegen, wat vooral voor mensen die het niet breed hebben zwaar valt.

## Armoede en “doenvermogen”

In “De rol van grenzen aan doenvermogen bij rondkomen, financiële zorgen en problemen”[2] wordt uitleg gegeven over doenvermogen en de samenhang met armoede. Het begrip ‘doenvermogen’ is een verzamelbegrip dat door de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) wordt gehanteerd en wordt omschreven als “het vermogen om een plan te kunnen maken, in actie te komen, acties vol te houden, en te kunnen omgaan met verleidingen en tegenslag”. De kern van doenvermogen is wellicht zelfcontrole. Eenvoudig gezegd gaat het om wilskracht en discipline: het vermogen om intenties daadwerkelijk om te zetten in het bijpassende gedrag. En om effectief weerstand te bieden aan verleidingen die niet overeenstemmen met iemands doelen op langere termijn. Er zijn diverse omstandigheden die iemands vermogen tot zelfcontrole (tijdelijk) kunnen ondermijnen. Bijvoorbeeld negatief affect[3], cognitieve belasting, eerdere opgebrachte zelfcontrole, stress en slaapgebrek. Al deze ondermijnende factoren komen vaker voor bij mensen met weinig inkomen. Onderzoek toont bijvoorbeeld een duidelijk verband tussen inkomensniveau en stress. Ook slapen mensen met lage inkomens gemiddeld minder uren per etmaal. Voor een deel komt dat wellicht doordat zij meer reden hebben om wakker te liggen, maar voor een deel kan het ook komen door hun huisvestingssituatie. Mensen met weinig geld hebben bijvoorbeeld minder vaak een eigen slaapkamer, en wonen vaker in een gehorig huis in een buurt met veel lawaai.

## Lagere levensverwachting en minder gezonde levensjaren

Sociaaleconomische verschillen in ziekte en gezondheid zijn systematisch en wereldwijd aangetoond. Mensen met een lage maatschappelijke positie (veelal afgemeten aan opleiding en/of inkomen) hebben gemiddeld een lagere levensverwachting dan mensen met een hogere maatschappelijke positie. Ook hebben zij vaker chronische aandoeningen, een ongezonde leefstijl (minder sporten en bewegen), meer te maken met eenzaamheid en psychische klachten en voelen ze zich ongezonder dan mensen met een hogere opleiding en meer inkomen.

2 *Erasmus Universiteit - De rol van grenzen aan doenvermogen bij rondkomen, financiële zorgen en problemen | Publicatie | Rijksoverheid.nl*

3 *Negatief affect is het geheel aan negatieve emoties en gemoedstoestanden die een persoon heeft zoals schuld en schaamte, verdriet, verbitterdheid en onvrede, stress, angst en bezorgheid.*

Een recente publicatie van CBS laat zien dat de in Nederland de levensverwachting van mannen in het hoogste welvaartsniveau negen jaar hoger ligt dan dat van mannen in het laagste welvaartsniveau. Voor vrouwen is dit verschil acht jaar. De meest welvarenden leven niet alleen langer, ze brengen ook een groter deel van hun leven door in goede gezondheid. De levensverwachting in goede gezondheid bij geboorte was 49 jaar voor mannen in de laagste welvaartsgroep, tegenover 74 jaar voor de meest welvarende mannen. Voor vrouwen was dit achtereenvolgens 49 jaar en 72 jaar (23 jaar verschil). (Bron: Bovenaan welvaartsladder bijna 25 jaar langer in goede gezondheid (cbs.nl)).

## Definitie inkomensgrenzen CBS

Bij een inkomen onder de lageinkomensgrens spreekt het CBS van een laag inkomen of van een armoederisico.

In 2021 lag de grens voor een alleenstaande op 1.130 euro netto per maand. Voor een paar zonder kinderen was dat 1.590 euro, en met twee minderjarige kinderen 2.170 euro. Voor een eenoudergezin met twee minderjarige kinderen bedroeg de grens 1.720 euro.[4]

## Uitgesloten van minimale levensstandaard materieel, cultureel en sociaal (SCP)

Armoede wordt door het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) gedefinieerd als een situatie waarin mensen langdurig niet de middelen hebben voor goederen en voorzieningen die als minimaal noodzakelijk gelden[5]. Het gaat verder dan een tekort aan financiële middelen; armoede kan ook worden gezien als een situatie waarin mensen onvoldoende materiële, culturele en sociale middelen hebben, waardoor zij zijn uitgesloten van een levensstandaard die als minimaal wordt gezien in hun samenleving. Een algemene oplossing van de Commissie Sociaal Minimum, en de nationale ombudsman is dat het rijk zou moeten zorgen voor voldoende bestaanszekerheid, zodat gemeenten zich meer kunnen focussen op versterking van de sociale participatie.

## Landelijke Commissie Sociaal Minimum en Vereniging Nederlandse gemeenten[6]

De Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) pleit voor een langetermijnvisie van het Rijk om de balans tussen inkomsten en uitgaven te herstellen[7].

### Wettelijk sociaal minimum is te laag

De landelijke Commissie Sociaal Minimum heeft onlangs in haar rapport 'Een zeker bestaan. Naar een toekomstbestendig stelsel van het sociaal minimum'[8] onderbouwd dat mensen die op het sociaal minimum leven de komende jaren fors geld tekort komen als het Rijk geen extra maatregelen neemt. Om de tekorten bij huishoudens op korte termijn op te lossen stelt de Commissie voor om het minimumloon en de bijstand te verhogen, en eventueel ook de huurtoeslag. Daarnaast moet ook de kinderbijslag of het kindgebonden budget omhoog, in het bijzonder de bedragen voor oudere kinderen.

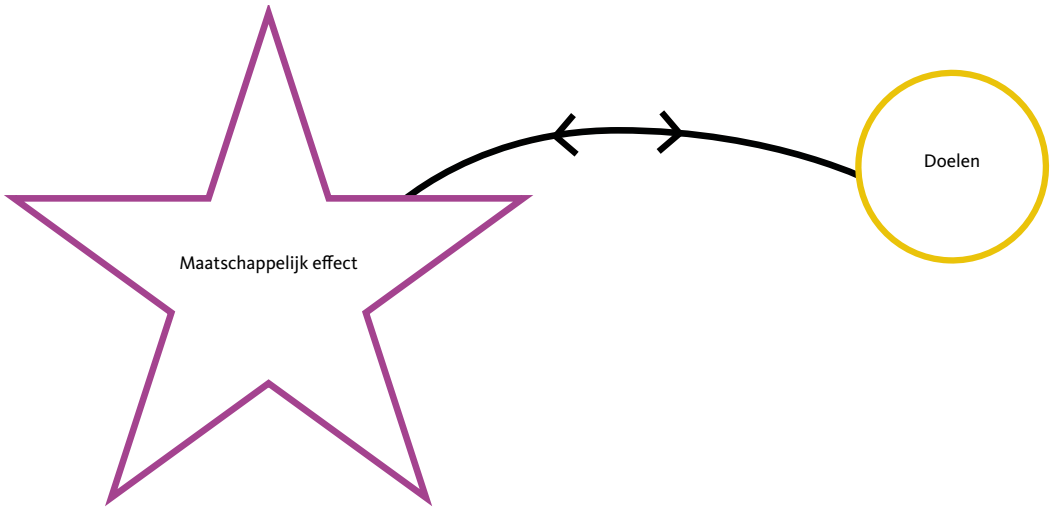
### Stelsel te complex en te onvoorspelbaar voor de doelgroep

In zijn tweede rapport concludeert de commissie dat te gerichte inkomensondersteuning leidt tot een complex en ontoegankelijk stelsel. Mensen begrijpen de vereisten niet altijd, waardoor ze verrast worden en ze kunnen de gevolgen van keuzes voor hun inkomen niet goed overzien. Hierdoor maken mensen minder gebruik van voorzieningen of stellen keuzes uit. De commissie beveelt daarom o.a. aan om te zorgen voor voorspelbare en overzichtelijke inkomensondersteuning en meer ruimte voor maatwerk als regelgeving niet toereikend is. De Commissie onderscheidt vier stelselvereisten: voorspelbaarheid, toegankelijkheid, uitvoerbaarheid en houdbaarheid.




*4 Huishouden met laag inkomen (cbs.nl)*
*5 SCP: kennisnotitie armoederamingen september 2022*
*6 Een zeker bestaan; Naar een toekomstbestendig stelsel van het sociaal minimum (Rapport II) | Rapport | Rijksoverheid.nl*
*7 Bestaanszekerheid als belofte (vng.nl)*
*8 Forse verhoging van het sociaal minimum is nodig | Nieuwsbericht | Rijksoverheid.nl*

# 3. VISIE EN MISSIE




## 3.1. Visie

Zoals besproken in hoofdstuk 2 heeft armoede verschillende ontstaansredenen, maar het maatschappelijk effect is steeds hetzelfde: inwoners worden belemmerd om mee te doen aan de samenleving, waardoor niet iedereen gelijke kansen heeft. Hierdoor kan een vicieuze cirkel ontstaan die soms generaties lang een effect hebben.

In onze visie is het onacceptabel dat inwoners in armoede moeten leven en om financiële redenen niet kunnen meedoen aan de samenleving. We vinden het ontoelaatbaar als het ontbreken van voldoende geld reden is voor deze kansenongelijkheid. Het maatschappelijk effect dat we nastreven is dat we kansengelijkheid bevorderen door het doorbreken van de vicieuze cirkel waarin sommige inwoners zich in bevinden. Voldoende financiële bestaanszekerheid is één van de belangrijke voorwaarden om deze vicieuze cirkel te doorbreken.

## 3.2. Missie

**Coalitieakkoord**

In ons coalitieakkoord 2022-2026 “Warm hart voor Amstelveen” staat het volgende over het onderwerp armoedebestrijding geschreven. “Alles wat we doen op het gebied van werk, inkomen, schuldenproblematiek en armoedebeleid draagt bij aan het tegengaan van kansenongelijkheid. We hebben oog voor inwoners met een smalle beurs en zorgen dat zij kunnen deelnemen aan sportieve, culturele en sociale activiteiten. Preventie en ondersteuning op het gebied van welzijn en zorg maakt meedoen voor meer mensen mogelijk”.

We dragen bij aan financiële bestaanszekerheid door te kijken naar het bereik van de doelgroep en de effectiviteit van de getroffen voorzieningen. We streven naar hulp voor minima die eenvoudig te begrijpen, te vinden en aan te vragen is. We gaan uit van vertrouwen in de capaciteiten van inwoners om de beste keuzen voor henzelf en voor hun kinderen te maken.

Bij oplossingen wordt rekening gehouden met de leefwereld van de inwoners en met de effecten die langdurige stress heeft op de cognitieve vermogens. We willen dat alle kinderen in Amstelveen dezelfde kansen krijgen en mee kunnen doen in de maatschappij. Gezondheidsverschillen als gevolg van armoede proberen we te voorkomen. We zijn daarbij bereid om buiten de gebaande paden oplossingen te zoeken en te doen wat nodig is. We hebben oog voor de leefsituatie van inwoners die tussen wal en schip vallen.



# 4. VAN VISIE NAAR UITVOERING

## Wettelijk kader: Participatiewet en Gemeentewet

Op basis van de Participatiewet en de Gemeentewet bestaan er diverse regelingen voor inwoners met een laag inkomen. In de Participatiewet zijn nadere regels opgenomen om mensen met een laag inkomen in bijzondere omstandigheden te kunnen ondersteunen. Naast de gemeentelijke regelingen zijn in de Participatiewet enkele aanvullende inkomensvoorzieningen opgenomen om mensen met een (langdurig) laag inkomen in bijzondere omstandigheden te kunnen ondersteunen (artikelen 35 t/m 36b PW). De categoriale ziektekostenverzekering, individuele inkomenstoeslag en de eenmalige energietoeslag zijn de enige regelingen die aan groepen inwoners als geheel aangeboden mogen worden, zonder per individueel huishouden de noodzaak vast te stellen. De wijze van uitvoering is nader bepaald in verordeningen en beleidsregels.

Aanvullend op de Participatiewet mogen gemeenten op grond van de Gemeentewet voor een groot deel zelf bepalen hoe zij het minimabeleid invullen. Dat kan bijvoorbeeld door gemeentelijke minimaregelingen aan te bieden gericht op het bevorderen van welzijn van kinderen (zoals deelname aan culturele of sportieve activiteiten), ondersteunen van kwetsbare inwoners, ondersteuning van inwoners met hogere zorgkosten. De diverse regelingen die er voor verschillende doelgroepen met een laag inkomen zijn, vallen hieronder. Bijvoorbeeld de kindregelingen, de Amstelveenpas, het financieren van de voedselbank of het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen.

## Gemeentelijke regelingen wijzigen

Het huidige minimabeleid bestaat uit ruim 18 regelingen met diverse inkomensgrenzen, gericht op verschillende facetten van armoede (bijvoorbeeld ontwikkelkansen kinderen, zorgkosten). Dit brede aanbod kan op individueel niveau de problemen van de inwoner mogelijk oplossen, maar het gevaar bestaat dat inwoners door de bomen het bos niet meer zien. Het is voor inwoners soms moeilijk om veel verschillende regelingen aan te vragen.

We willen daarom het aantal gemeentelijke regelingen terugbrengen om het aanvraagproces te versimpelen en het bereik te vergroten. Zo houden we meer rekening met het (tijdelijk) verminderde doenvermogen van inwoners als gevolg van een laag inkomen en bijkomende

problematiek. We doen dit ook zodat er in de uitvoering ruimte ontstaat om meer maatwerk toe te kunnen passen en volgens de principes van stress sensitieve dienstverlening te werken. De regelingen hebben ook een preventief karakter.

Het rapport van de nationale ombudsman “sociale minima in de knel” (2022) geeft ons een aantal interessante handvatten dit te verbeteren, waaronder.:

- zoek proactief burgers op wijs en actief wijs op de voorzieningen waar ze recht op hebben;
- ken voorzieningen automatisch toe als er geen plichten voor een burger aan verbonden zijn;
- hou rekening met het doenvermogen en life events door burgers zo veel mogelijk te ontlasten.

Hieronder geven we weer hoe deze uitgangspunten zijn verwerkt in de wijziging van de voorzieningen. We hebben hierbij naar drie variabelen gekeken:

We vereenvoudigen door:

1. Regelingen voor dezelfde doelgroep zoveel mogelijk samen te voegen.
2. Eén inkomensgrens te hanteren versus meerdere inkomensgrenzen zoals nu het geval is.

We vergroten de keuzevrijheid en maatwerk voor inwoners door:

3. Vaker een geldbedrag te verstrekken in plaats van een voorziening in natura.
4. We continueren de ruimhartige inzet van individuele bijzondere bijstand.

We vergroten het bereik door:

5. Voorzieningen beter af te stemmen op de behoefte van de doelgroep. Een voorbeeld hiervan is het leefstijl en beweegaanbod voor volwassenen en de doorontwikkeling van de Amstelveenpas.
6. Inwoners die een voorziening aanvragen proactief te informeren over andere voorzieningen waar ze wellicht ook recht op hebben.

## Rechtmatigheid, doelmatigheid, doeltreffendheid

Vertrouwen in de inwoners houdt onder andere in dat we bij alle regelingen eerst vaststellen dat de inwoners recht hebben op deze regeling. We checken onder andere het inkomen en vermogen van het huishouden. We stellen vast of de kosten echt noodzakelijk zijn voor dit huishouden.
Als aan deze drie voorwaarden wordt voldaan, verstrekken we de regeling en vertrouwen we erop dat het geld goed besteed wordt. De controle van bonnen achteraf laten we in veruit de meeste gevallen achterwege.

- Bij de toekenning van regelingen om de participatie te bevorderen (o.a. kindregeling, Amstelveenpas) is het evident dat de kosten noodzakelijk zijn om mee te doen aan de samenleving. Gezinnen hoeven bijvoorbeeld niet van te voren een offerte van de voetbalcontributie op te sturen of achteraf bonnen op te sturen.  We willen het immers makkelijk maken om deel te nemen aan de samenleving.
- Voor de Inrichtingskosten (onderdeel van de individuele Bijzondere Bijstand) stellen we ook bij voorbaat vast dat deze kosten noodzakelijk zijn. Het gaat hier onder andere om statushouders die in een lege huurwoning worden gehuisvest waarbij is op voorhand al duidelijk dat de verlening van inrichting noodzakelijk is. We vertrouwen erop dat inwoners de vergoeding gebruiken om de lege huurwoning in te richten en vragen niet meer om aan te tonen dat de middelen juist zijn besteed.
- Voor de overige onderdelen van de individuele bijzondere bijstand stellen we wel per aanvraag de noodzaak vast. Bijvoorbeeld bij de vergoeding van de eigen bijdrage voor rechtsbijstand, checken we of de inwoner of er een geschil is. Ook bij deze kosten gaan we ervan uit dat de vergoeding wordt ingezet waar het voor bedoeld is, zonder achteraf bonnen of facturen te controleren.

## 4.1 samenvoeging regelingen

**Kindregelingen**
Er zijn op dit moment meerdere regelingen voor kinderen. Voor kinderen op het basisonderwijs en voortgezet onderwijs is er de mogelijkheid om 1 keer per 4 jaar een computer aan te vragen. Er is een sport- en cultuurregeling, die met ingang van 2023 is verhoogd naar € 375. In praktijk wordt deze regeling vooral voor sportactiviteiten van kinderen gebruikt. Er is een bijdrage in de schoolkosten voor kinderen en een bijdrage voor huiswerkbegeleiding. Al deze voorzieningen moeten nu apart worden aangevraagd. We proberen dit te vereenvoudigen door regelingen samen te voegen tot kind regelingen voor basisonderwijs en voortgezet onderwijs.

Gezinnen krijgen een geldbedrag, zodat ze zelf kunnen kiezen waar ze een computer kopen en hoe ze het bedrag inzetten voor deelname aan bijvoorbeeld sport, cultuur of een fiets. De huidige aparte computerregelingen vervallen en worden vervangen door een verhoging van het jaarlijkse geldbedrag dat gezinnen per kind ontvangen. Vanaf groep 5/6 kunnen scholen lessen aanbieden waarbij een kind voorbereidingen moet doen op een laptop, denk aan een boekbespreking of werkstuk maken. We hebben daarvoor het jaarbedrag van het kindpakket 9 t/m 11 jaar opgehoogd met € 150 per jaar. In het bedrag voor kinderen op de middelbare school is rekening gehouden met de huur van een laptop via school met een overeenkomst. Dan heeft een leerling meteen een goede passende laptop en is onderhoud/reparatie gedekt. Uiteraard kunnen ouders er ook voor kiezen om een laptop te kopen.

Voor kinderen in de leeftijdscategorie 6 t/m 8 jaar is er een bijdrage van € 200 per gezin voor een tablet zodat kinderen jong de eerste computervaardigheden kunnen opdoen.

**Gevolgen van de nieuwe werkwijze voor bereik en hoogte van de vergoeding**
De huidige schoolregeling wordt toegekend en direct uitbetaald aan ouders. Ouders hoeven niet aan te tonen dat het aan kosten voor school wordt uit gegeven. Dat is anders bij de huidige sport- en cultuurregeling. Ouders krijgen een beschikking dat ze recht hebben op deze regeling. Pas als ze een factuur inleveren waaruit blijkt dat ze kosten hebben gemaakt voor sport en cultuur voor hun kinderen wordt het geld over gemaakt aan de ouders.

Dit heeft veel effect op het daadwerkelijke bereik van de huidige regeling, want voor ruim de helft van de kinderen die een toekenning kreeg worden geen facturen ingediend. Hierdoor ontvingen deze gezinnen het geld voor de sport- en cultuur regeling niet.

In de nieuwe opzet van de regelingen betalen we deze gezinnen een bedrag per jaar uit zonder om facturen te vragen. Hierdoor ontvangen gezinnen die voorheen in praktijk de sport/cultuurregeling niet uitbetaald kregen in de nieuwe situatie meer geld dan voorheen. Het effectieve bereik wordt dan aanzienlijk verbeterd. Ruim de helft van de gezinnen die nu bij ons bekend zijn ontvangt met de nieuwe werkwijze  meer geld dan voorheen.

We verwachten daarom dat de totale uitgaven voor de kindregelingen hoger worden dan tot nu toe gebruikelijk was. Als we alle toekenningen van de sport en cultuurregeling uitbetaald zouden hebben, zouden de kosten in 2021 € 101.250 hoger zijn geweest, en in 2022 zouden we € 82.500 meer uitgekeerd hebben.[9]

*9 In 2021 maakten 405 kinderen (54% van de toekenningen) geen gebruik van de sport/cultuur vergoeding van € 250. In 2022 waren dat 330 kinderen (52%).*

| NU: voor kinderen | | Wordt per jaar: | |
|---|---|---|---|
| Internet: | € 180 (per gezin) | 1 keer per 4 jaar per gezin | € 200 |
| Sport&cultuur: | € 375 | Kindregeling 4 t/m 8 jaar | € 500 |
| School: | € 75/€ 150 | Kindregeling 9 t/m 11 jaar | € 650 |
| | | Kindregeling 12 t/m 17 jaar | € 800 |

| | | | |
|---|---|---|---|
| Computer regeling PO | € 400 (per 4 jaar) | Vervalt | |
| Computer regeling VO | € 400 (per 4 jaar) | Vervalt | |
| Vaktr. Huiswerkbegeleiding | € 300 max | Blijft hetzelfde, aansluiting op Amstelveenpas | |
| Zwemles kinderen | | Blijft hetzelfde | |

### Volwassenen

We hebben nu weinig regelingen voor sport, cultuur en participatie voor volwassenen. Uit de benchmark met andere gemeenten blijkt dat Amstelveen hierin afwijkt van andere gemeenten. Zowel uit het Cliënt Ervaringsonderzoek als uit het stadsgesprek met inwoners die gebruik maken van de minimaregelingen blijkt dat er veel behoefte is aan een regeling waardoor deelname aan sport of maatschappelijke activiteiten vergemakkelijkt wordt.

We breiden daarom het aanbod voor volwassenen via de Amstelveenpas uit, met name op de thema's gezonde leefstijl, sport en beweging cultuur en participatie. We sluiten hiermee aan bij de doelstelling van het gezondheidsbeleid om gezondheidsverschillen tussen arm en rijk te verkleinen. Beperkte sport en beweegdeelname wordt mede veroorzaakt doordat mensen te weinig geld hebben om deel te nemen. Dit is één van de oorzaken van deze gezondheidsverschillen.

Beweegactiviteiten bevorderen niet alleen de fysieke gezondheid, maar ook de mentale gezondheid en verminderen het sociaal isolement. We zorgen daarom voor een veelzijdig aanbod dat aansluit op de behoefte en rekening houdt met beperkingen omdat de doelgroep vaak gezondheidsproblemen heeft. We ontwikkelen dit in samenspraak met inwoners uit de doelgroep, cliëntenorganisaties, Amstelveen Sport, verenigingsleven en professionals. Amstelveen Sport beschikt al over sportcoaches die zich richten op laagdrempelige beweegactiviteiten en toeleiding naar het verenigingsleven en aansluiting op GLI[10] begeleidingstrajecten. We zetten o.a. in op goedkope lidmaatschappen voor sport.

| NU: voor volwassenen | Wordt per jaar: |
|---|---|
| Geen regeling | Betaalbaar en passend beweeg- en gezondheidsaanbod, cultuur en participatie aanbod o.a. via Amstelveenpas |
| Zwemregeling | Blijft hetzelfde |

*10 gecombineerde leefstijl interventie*

### Pensioengerechtigden

Voor de doelgroep ouderen hebben we nu voor openbaar vervoer en voor inrichting van de woning een regeling. Deze regelingen bieden weinig keuzevrijheid, en sluiten beperkt aan op de behoefte. Uit het Client Ervaringsonderzoek blijkt dat er ook behoefte is aan cultuur, uitstapjes, en andere vormen van participatie. We willen daarom de bestaande regelingen samenvoegen tot één regeling met een jaarlijks geldbedrag. Ouderen kunnen hiermee bijvoorbeeld ook deelnemen aan beweegactiviteiten of activiteiten waarmee het sociale netwerk versterkt wordt om eenzaamheid te voorkomen.

Uit het onderzoek “Met te weinig genoegen nemen” (2022)[11] van de Nationale Ombudsman weten we dat er veel ongewenst ondergebruik van inkomensvoorzieningen is bij ouderen. Hierdoor komen ouderen na de AOW gerechtigde leeftijd soms onder het sociaal minimum uit.  Met deze verbeterde en eenvoudiger rege-ling geven we invulling aan de aanbevelingen uit dit onderzoek.

| NU: voor pensioengerechtigden | Wordt per jaar: |
|---|---|
| Regeling duurzame gebruiksgoederen<br>€ 750/€ 900[12] (per 3 jaar) | Regeling alleenstaande pensioengerechtigde € 300,00 pp<br>Regeling samenwonende pensioengerechtigden € 375 hh |
| OV regeling ouderen | Vervalt |

### Zorgverzekering, zorgkosten

We hebben nu een collectieve zorgverzekering bij Zorg en Zekerheid voor inwoners met een laag inkomen. Inwoners met een laag inkomen kunnen via deze regeling een ziektekostenverzekering (basisverzekering en keus uit twee aanvullende verzekeringen). De gemeente legt bij, zodat de kosten voor de inwoner beperkt worden. Deze regeling zetten we voort. Voor inwoners die twee jaar of langer hun hele eigen risico opmaken is er de maatwerkvoorziening chronisch zieken en gehandicapten. Deze regeling wordt ongewijzigd voortgezet.

| NU: overig | Wordt per jaar: |
|---|---|
| Maatwerkvoorziening eigen bijdrage zorgverzekering voor chronisch zieken | € 252 |
| Collectieve zorgverzekering | Gemeentelijke bijdrage indexeren |

## Overige regelingen

### Individuele bijzondere bijstand en individuele inkomenstoeslag

Het wettelijke kader voor de individuele bijzondere bijstand en de individuele inkomenstoeslag is de Participatiewet. Amstelveen kent een ruimhartig beleid voor de toepassing van de individuele bijzondere bijstand. Bijzondere bijstand is een vergoeding voor buitengewone noodzakelijke kosten die een inwoner met een laag inkomen en vermogen moet maken, niet zelf kan betalen en nergens anders vergoed krijgt. Voor welke kosten iemand bijzondere bijstand kan krijgen hangt af van individuele omstandigheden. Bepalend is dat de kosten bijzonder en noodzakelijk moeten zijn. Met name in de toekenningen voor duurzame gebruiksgoederen, inrichtingskosten en medische kosten zijn we relatief ruimhartig. Dit continueren we. Volgens de Participatiewet moeten huishoudens hier zelf voor reserveren. We zien in praktijk dat het toepasselijke sociaal minimum in veel situaties niet toereikend is om financiële gevolgen van life events zoals echtscheiding,

*11 https://www.nationaleombudsman.nl/publicaties/rapporten/2022111*
*12 Afhankelijk van gezinssamenstelling*

verlies van werk en ziekte op te vangen. Dit komt omdat de vaste lasten de laatste jaren meer zijn gestegen dan de inkomens, waardoor minima-huishoudens geen buffer (meer) hebben. We bekijken per aanvraag hoe we inwoners in hun specifieke persoonlijke situatie duurzaam vooruit kunnen helpen. We passen maatwerk toe en maken hierbij onderbouwde uitzonderingen op wet- en regelgeving.

## Individuele inkomenstoeslag

Dit is een regeling uit de Participatiewet (art. 36) voor volwassenen die langdurig een laag inkomen en vermogen hebben en er geen perspectief op een beter inkomen. Een kwart van het budget van de individuele bijzondere bijstand wordt besteed aan de individuele inkomenstoeslag.

## Vergoeding Bewindvoeringskosten

Eén derde van het budget van de individuele bijzondere bijstand gaat naar de vergoeding van eigen bijdragen voor beschermingsbewind. Deze post is niet beïnvloedbaar, omdat de rechter het beschermingsbewind instelt.

## Woonkostentoeslag

Circa 7% van het budget is voor woonkosten boven de huurgrens. Het betreft hier huishoudens die vanwege een onvoorzienbare urgente redenen moeten verhuizen waardoor zij niet kunnen wachten op een betaalbare huurwoning, bijvoorbeeld door een complexe echtscheiding. Vaak gaat het om gezinnen met kinderen die niet in aanmerking komen voor de huurtoeslag omdat hun huur hoger is dan de maximale huurgrens (€ 808,06 in 2023), omdat ze een commerciële verhuurder hebben. Wij zetten deze regeling onder andere in om dakloosheid van kinderen te voorkomen. De regeling duurt maximaal 1 jaar en wordt gecombineerd met een verhuisverplichting en warme doorgeleiding naar de aanvraag van een woonurgentie. De woonkostentoeslag voor huishoudens die door ziekte of baanverlies de huur niet kunnen betalen, ter overbrugging naar een beter betaalbare woning. Dit wordt maximaal 6 maanden ingezet.

## Inrichtingskosten: leningen omzetten in een gift

Inwoners komen in aanmerking voor een vergoeding van inrichtingskosten, wanneer sprake is van een noodzaak tot verhuizen vanwege bijzondere omstandigheden. Deze vergoeding wordt in de regel als leenbijstand beschikbaar gesteld. De uitvoering van de leenbijstand voor inrichtingskosten is sinds dit jaar vereenvoudigd. In de nieuwe situatie wordt op basis van de maandelijkse afloscapaciteit berekend wat de inwoner de komende drie jaar in totaal kan aflossen. Dit bedrag is de lening. Het overige bedrag voor inrichtingskosten is een gift.

Het grote voordeel is dat er geen onnodig hoge schuld wordt opgebouwd. Daarnaast is het voor de inwoner voordelig dat aflossing van de leenbijstand niet wordt verhoogd bij een verhoging van het inkomen, bijvoorbeeld door vinden van werk. Hierdoor is het aantrekkelijker om betaald werk te aanvaarden. Na drie jaar aflossing (36 termijnen) is precies het geleende bedrag voor inrichtingskosten afbetaald. Daardoor is het dus ook niet meer noodzakelijk dat de betrokkene een aanvraag voor kwijtschelding indient. Voordeel in de uitvoering is dat alleen een reëel bedrag wordt teruggevorderd en er niet hoeft te worden kwijtgescholden. Dit verlaagt de administratieve last.

## Amstelveenpas

Inwoners met een laag inkomen kunnen met de Amstelveenpas korting krijgen bij zowel commerciële als niet-commerciële organisaties, waaronder sportverenigingen en culturele instellingen. Het doel van de pas is om meedoen in de samenleving te stimuleren, het gebruik van minimaregelingen te vergroten en dat de pas een bijdrage levert aan een effectieve en efficiënte uitvoering van het minimabeleid. Om deze doelen te behalen is het uiteraard noodzakelijk dat de pas voldoet aan de behoefte van de doelgroep.

Het is indertijd een beleidskeuze is geweest om zoveel mogelijk van het minimabudget in geld en natura aan ouders uit te keren en zo min mogelijk via de Amstelveenpas.

Ouders kunnen de gewone prijs betalen zonder zich te hoeven te identificeren als minima bij bijvoorbeeld de sportvereniging van hun kind. Het nadeel is echter dat de Amstelveenpas nu weinig aanbiedingen heeft, namelijk alleen die van winkels en bedrijven die zelf vanuit hun eigen budget korting willen bieden.

In 2022 is de pas intern geëvalueerd en bij het klanttevredenheidsonderzoek is hier ook aandacht aan besteed. Hieruit blijkt dat de huidige pas maar ten dele voldoet aan de behoefte van de doelgroep. De Amstelveenpas wordt met name gebruikt bij de Hema, kledingbank en kringloopwinkel. Bij deze organisaties wordt de pas als identificatiemiddel gebruikt, zodat duidelijk is dat iemand tot de doelgroep behoort. Van de acties en uitjes die via de pas worden aangeboden wordt veel minder gebruik gemaakt, tenzij de eigen bijdrage laag wordt gehouden. De Amstelveenpas draagt in de huidige opzet onvoldoende bij aan de doelstellingen van het minimabeleid.

We onderzoeken of de pas herzien kan worden zodat ook een eigentijds, digitaal instrument beschikbaar komt. Een dergelijke pas, of beter gezegd, een app, kan onder andere dienen als identificatiemiddel die minder zichtbaar is dan een fysieke pas, waardoor schaamte voorkomen kan worden. In de wat verdere toekomst voorzien we dat een dergelijke app het aanvraagproces van minimaregelingen kan vergemakkelijken voor zowel de inwoner als het uitvoerende team.

## Motie ieder kind een fiets

Tijdens de raadsvergadering van 16 februari 2022 is de motie ‘ieder kind een fiets’ aangenomen. Uit onderzoek is gebleken dat het mogelijk is om in samenwerking met het Kinderfietsenplan van de ANWB en Ons Tweede Thuis (OTT) een kinderfietsenvoorziening op te zetten. Het budget van € 7.500 uit de motie was echter niet toereikend omdat ons uitgangspunt was dat je alle kinderen met een Amstelveenpas een fiets wil kunnen geven. In het kader van dit beleidsplan hebben we opnieuw naar de mogelijkheden gekeken.

Ons Tweede Thuis (OTT) heeft een fietsenmakerij in Amstelveen waar inwoners arbeidsmatige dagbesteding volgen. Er is al een samenwerking tussen OTT en de gemeente Amstelveen. Handhaving brengt namelijk alle verzamelde fietsen bij OTT en zij kunnen deze vervolgens opknappen en verkopen.

Het Kinderfietsenplan van de ANWB zamelt niet gebruikte fietsen in van leden voor kinderen wiens ouders zich geen fiets kunnen veroorloven. In Amstelveen fungeert van Rietschoten Tweewielers als inzamelpunt, maar het is ook mogelijk dat vrijwilligers tweedehandsfietsen ophalen.

De ANWB staat er positief tegenover om hun ingezamelde fietsen op te laten knappen bij OTT. OTT werkt hier ook graag aan mee. OTT kan naar schatting 200 fietsen per jaar leveren, mogelijk dit kan aantal kan nog iets verhoogd worden. Alle fietsen die door OTT worden afgeleverd zijn volledig nagekeken en zijn voorzien van verlichting, slot en goede banden. Ook mag je bij OTT je fiets gratis inwisselen wanneer de fiets te klein is geworden voor het kind.

Aangezien de fietsen geleidelijk door het jaar heen beschikbaar komen stellen we een meerjarig incidenteel budget beschikbaar waarmee we jaarlijks tweehonderdvijftig fietsen per jaar kunnen vergoeden in de periode 2024 t/m 2026. De capaciteit wordt mede bepaald door de beschikbaarheid van tweedehands fietsen. Daarna komen kinderen op een wachtlijst. We verwachten zo in een periode van drie jaar maximaal 750 kinderen te kunnen bereiken.

Daarnaast onderzoeken we financieringsmogelijkheden bij de Vervoerregio Amsterdam (VRA) om een groter bereik te creëren. De VRA zet zich in om vervoersarmoede te verminderen. Daar is sprake van als inwoners een onevenredig deel van hun tijd of geld kwijt zijn om van A naar B te komen en te kunnen participeren in de maatschappij.

## Zwemregeling kinderen en volwassenen

Deze regelingen worden uitgevoerd in samenwerking met zwembad de Meerkamp.

### Volwassenen

Voor volwassenen met onvoldoende zwemvaardigheid die niet kunnen zwemmen vergoedt de gemeente de kosten van een zwempakket waarmee je zwemdiploma A kan halen en als het lukt ook zwemdiploma B.

### Kinderen

De gemeente betaalt alle kosten voor het behalen van zwemdiploma A tot en met C voor kinderen van 4 tot 18 jaar. De gemeente meldt de kinderen aan bij de Meerkamp en betaalt alle kosten rechtstreeks aan het zwembad. Ouders kunnen ook voor een andere zwemschool kiezen, dan worden de kosten achteraf vergoed.

## Kwijtschelding gemeentebelastingen

Deze regeling wordt uitgevoerd door Gemeentebelastingen Amstelland. In de Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen Amstelveen 2023 is vastgelegd dat alleen de afvalstoffenheffing wordt kwijt gescholden. De doelgroep bestaat uit huishoudens met een inkomen op bijstandsniveau of AOW niveau en een beperkt bedrag aan spaargeld op de bankrekening. De norm voor spaargeld is in Amstelveen iets ruimer dan in de andere Amstelland gemeenten.[13]

## Cliëntondersteuning

Inwoners kunnen gebruik maken van de gratis cliëntondersteuning van MEE Amstel en Zaan. Cliëntondersteuners zijn onafhankelijk en bieden informatie, advies en ondersteuning. Zij kunnen ook bemiddelen bij klachten en problemen. Inwoners worden ondersteund op allerlei terreinen, zoals onderwijs, jeugdzorg, werk, inkomen, zorg, wonen en welzijn. De cliëntondersteuner helpt bij het oplossen van uw problemen en/of het regelen van hulp. Het doel is dat de inwoner daarna zelf weer verder kan.

## 4.2 Herziening inkomensgrenzen

In deze paragraaf gaan we in op een aantal technische aspecten rondom het bepalen van de inkomensgrens, de draagkracht en vermogensgrenzen. Door hier te versimpelen verwachten wij het bereik te vergroten, beter te kunnen communiceren en meer ruimte te creëren voor de uitvoering.

### Huidige inkomensnormen 2023[14]

De inkomensnormen zijn netto bedragen inclusief vakantietoeslag. De normen zijn geldig van 1 juli 2023 tot 1 januari 2024.

| Personen van 21 jaar tot pensioengerechtigde leeftijd | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | INKOMENSNORM | 110% | 130% | MAXIMAAL VERMOGEN |
| Alleenstaande | € 1.216,62 | € 1.338,28 | € 1.581,61 | € 7.605,- |
| Alleenstaande ouders | € 1.564,22 | € 1.720,64* | € 2.033,49 | € 15.210,- |
| Echtpaar | € 1.738,02 | € 1.911,82 | € 2.259,43 | € 15.210,- |

** Voor de individuele inkomenstoeslag geldt voor een alleenstaande ouder een andere inkomensnorm. De norm voor een alleenstaande ouder is € 1.338,28 (110%).*

| Personen ouder dan de pensioengerechtigde leeftijd | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | INKOMENSNORM | 110% | 130% | MAXIMAAL VERMOGEN |
| Alleenstaande | € 1.357,66 | € 1.493,43 | € 1.764,96 | € 7.605,- |
| Alleenstaande ouders | € 1.357,66 | € 1.493,43 | € 1.764,96 | € 15.210,- |
| Echtpaar | € 1.843,60 | € 2.027,96 | € 2.396,68 | € 15.210,- |

13 *Zie: Kwijtschelding (gemeentebelastingenamstelland.nl)*
14 *Zie: Inkomensnormen bijzondere bijstand en minimaregelingen (amstelveen.nl)*

## 4.3 Motie "Onderzoek steun middeninkomens"

Op 9 november 2022 is de motie 'Onderzoek steun middeninkomens' aangenomen. Het verzoek aan het college is om vooruitlopend op het nieuw te formuleren minimabeleid de groep (lage) middeninkomens in kaart te brengen en ook voor deze groep (tijdelijke) voorstellen uit te werken, en daarbij te betrekken dat:

- Werken altijd moet lonen en dat er geen negatieve prikkels bestaan die mensen demotiveren om te gaan werken of te blijven werken;
- Te onderzoeken hoe we deze groep vanuit de gemeente financiële steun in de rug kunnen geven;
- De uitwerking van de voorstellen voor 2023 mee te nemen in het bestedingsplan van het Noodfonds stijgende kosten.

In mei 2023 heeft onderzoeksbureau KWIZ onderzoek gedaan naar de effecten van het landelijke en lokale beleid op de inkomens van inwoners met een laag inkomen (Inkomenseffectrapportage, zie bijlagen). Het aanbieden van gemeentelijke regelingen aan inwoners met een inkomen tot 140% of 150% van het Wettelijke sociaal minimum (Wsm) is doorgerekend. Als dit beleid zou worden ingesteld, levert het uiteraard een verbetering van het besteedbaar inkomen op voor deze groepen.

Uit de inkomenseffectrapportage blijkt echter ook dat alle huishoudens met een inkomen van 140% of 150% Wsm al een redelijk vrij besteedbaar inkomen hebben en er in veel mindere mate sprake is van armoedeproblematiek.

### Inkomensgrenzen niet verhogen

De inkomensgrenzen verhogen boven de 130% Wsm levert daarom slechts een kleine bijdrage in het voorkomen van de negatieve effecten van armoede. In de berekeningen is uitgegaan van gestandaardiseerde kosten voor deze groep, op individueel niveau kunnen de resultaten afwijken. We zien daarom geen maatschappelijke aanleiding om de inkomensgrens te verhogen.

Daarnaast is er ook een financieel effect. Als de doelgroep structureel groter wordt stijgen de kosten ook structureel. We hebben een globale inschatting daarvan gemaakt op basis van het hogere aantal huishoudens:

Als je alle regelingen openstelt voor de lagere middeninkomens, en het bereik is daar gelijk als in de doelgroep tot 130%, dan leidt dit tot een geschatte kostenverhoging van 16%, ofwel € 600.000 bij uitbreiding van de doelgroep tot 140% van het Wsm. Als de doelgroep wordt uitgebreid naar huishoudens met een inkomen tot 150% WSM is de geschatte kostenstijging 33%, dat is ca € 1,2 miljoen. Dit zijn relatief hoge bedragen ten opzichte van het beschikbare budget van € 3.756.200 Uiteraard is de kostenstijging lager als je een deel van de regelingen openstelt voor lagere midden inkomens, bijvoorbeeld alleen de kindregelingen.

In 2023 zijn er vrijwel geen signalen ontvangen dat de doelgroep tussen 130% en 150% structureel financiele problemen heeft. Het college kiest er daarom niet voor uitbreiding van de doelgroep naar de lagere middeninkomens.

| Inkomen Wsm | Aantal huishoudens | Verhoging in aantallen tov 130% Wsm | Uitbreiding doelgroep in % |
|---|---|---|---|
| 130% | 4900 | | |
| 140% | 5700 | + 800 | 16% |
| 150% | 6500 | + 1600 | 33% |

## 4.4 Inkomensnorm: hoe het nu is geregeld

We passen momenteel verschillende inkomensnormen toe bij de aanvragen van diverse regelingen en gezinssituaties . Soms gaan we uit van het wettelijks sociaal minimum (Wsm). Dat is afgeleid van de bijstandsnorm. Soms gaan we bij specifieke regelingen weer uit van het wettelijk sociaal minimumloon. Ook is er in het verleden uitgegaan van een afwijkende norm voor alleenstaande ouders. Voor inwoners met vooruitzicht op een hoger inkomen is de geldende inkomensnorm 110%. Voor inwoners die geen uitzicht hierop hebben is de geldende inkomensnorm 130%. Door diverse inkomensnormen te hanteren ontstaat er veel onduidelijkheid.

### Hoe we het gaan doen

Het hanteren van verschillende normen is communicatief lastig en het is in praktijk moeilijk om vooraf te bepalen of iemand wel of niet uitzicht heeft op een hoger inkomen. We gaan daarom in onze beleidsregels de verschillende inkomensnormen gelijk trekken. De basis is de norm vanuit de Participatiewet (=wettelijk sociaal minimum Wsm) en we behouden een aparte norm voor alleenstaande ouders.. Omdat we zoveel als mogelijk gelijke normen willen gebruiken gaan we uit van 130% van het Wsm ongeacht of iemand een vooruitzicht heeft op een hoger inkomen. In praktijk is de inkomensgrens bij de meeste minimaregelingen al 130% Wsm. Bij de verlening van de individuele bijzondere bijstand is het aantal inwoners met een inkomen tussen 110% -130 % Wsm in de praktijk heel beperkt. Hierdoor is het risico op een hogere armoedeval ook beperkt. In de doorrekening van de kosten in hoofdstuk 9 is voor de herziene minimaregelingen uit gegaan van het aantal huishoudens met een inkomen tot 130% Wsm.

### Draagkracht uit het inkomen: hoe het nu is geregeld

Draagkracht passen we toe wanneer iemand bijzondere bijstand aanvraagt maar een inkomen heeft dat hoger is dan een bepaalde inkomensgrens. Draagkracht leiden we dus af van het inkomen boven een maximaal van toepassing zijnde norm. Als er draagkracht is dan moet een deel van die draagkracht de kosten betalen. Momenteel kennen we per kostensoort binnen de bijzondere bijstand verschillende draagkrachtpercentages. Het hangt van de kostensoort af welk percentage van het meerinkomen in aanmerking wordt genomen voor de draagkracht. Zo kan er een ander draagkrachtpercentage van toepassing zijn bij een noodzakelijke verhuizing dan bij een vergoeding voor bewindvoeringskosten.

### Hoe we het gaan doen

Uit onderzoek onder diverse gemeenten blijkt dat alle gemeenten één draagkrachtpercentage hanteren. We stellen dan ook voor om met één draagkrachtpercentage te werken. Bij een hoger inkomen dan de inkomensnorm van 130% Wsm passen we een draagkrachtpercentage toe van 30%. Dat betekent dat van het meerinkomen 30% moet worden gebruikt om zelf te voorzien in de kosten.

### Draagkracht uit vermogen: hoe het nu is geregeld

Bij het beoordelen of iemand in aanmerking komt voor bijzondere bijstand kijken we ook naar iemands vermogen. Wanneer iemand een hoger vermogen heeft dan de norm komt hij niet of slechts deels in aanmerking voor een vergoeding. Ook hier zitten momenteel verschillen in per kostensoort. Bij een noodzakelijke verhuizing of duurzame gebruiksgoederen hanteren we een andere vermogensgrens dan bij een vergoeding voor bewindvoeringskosten.

### Hoe we het gaan doen

Het is duidelijker voor de inwoner en de uitvoering om één vermogensgrens te hanteren. Het voorstel is dan ook om aan te sluiten bij de vermogensgrens die is vastgelegd in de Participatiewet. De vermogensgrenzen verschillen per gezinssituatie en worden jaarlijks landelijk aangepast.



# 5. KERNWAARDEN IN DE UITVOERING VAN DIENSTVERLENING AAN INWONERS

**Nota Sociaal Domein versterking dienstverlening en programma Menselijke maat**
**De kernwaarden voor de dienstverlening worden doorontwikkeld in het programma Menselijke Maat dat sociaal domein breed wordt ingezet. Het doel van dit programma is om de dienstverlening naar inwoners zichtbaar te verbeteren: 'de inwoners van Amstelveen voelen zich gehoord, gezien en geholpen'. We willen de dienstverlening en communicatie (het 'hoe') in het sociaal domein versterken door deze goed aan te laten sluiten bij de behoeften van inwoners van Amstelveen. We willen de menselijke maat meer leidend laten zijn in de uitvoering.**

Deze ambitie hebben we uitgewerkt, in de vijf pijlers van een toekomstbestendige dienstverlening:

1. Een eenvoudige en laagdrempelige toegang
2. Een klantvriendelijke bejegening
3. Werken vanuit de bedoeling
4. De klantvraag centraal
5. Vergroten van lerend vermogen

We zijn een meerjarig programma gestart om hier de komende jaren invulling aan te geven. Het is een lerende aanpak, waarbij we aansluiten bij wat werkt. De aandacht gaat uit naar het versterken van integraal samenwerken, maatwerk in geval van meerdere zorgen, vakmanschap, maar ook het concreet verbeteren van voorlichting, brieven, formulieren en van onze bereikbaarheid en bekendheid bij inwoners.

## Vertaling van deze algemene ambities naar team Minimaregelingen

In de uitvoering van de dienstverlening hanteren we enkele basisprincipes waar we hieronder dieper op ingaan.

### Vertrouwen

Met vertrouwen kijken we naar onze inwoners. Er wordt gewerkt vanuit wederzijds vertrouwen en respect. Dat betekent, daar waar dat mogelijk is volgens de wet, niet alles meer moet worden aangetoond. We hebben ook vertrouwen in onze eigen uitvoering. Door de uitvoering meer discretionaire bevoegdheid te geven verwachten wij beter hulp te bieden. Door duidelijk te communiceren naar onze inwoners vergroten we tot slot het vertrouwen in de overheid en nemen we mogelijk ook schaamte weg om voorzieningen aan te vragen.

We doen dit door echt te luisteren naar de inwoner en keuzes die een inwoner heeft gemaakt niet te veroordelen. Een inwoner zal meer over de persoonlijke situatie vertellen als er vertrouwen is.

### Bewust

Wanneer een inwoner zich bij de gemeente meldt met een probleem/hulpvraag, zijn wij ons ervan bewust dat men doorgaans eerst geprobeerd heeft op een andere wijze hun probleem op te lossen. Dat men over een drempel heen is gestapt en mogelijk schaamte heeft overwonnen. Inwoners hebben mogelijk te maken met stress als gevolg van de situatie waarin men zich bevindt. We nemen de tijd voor de inwoner om zijn verhaal te kunnen vertellen. We houden in de dienstverlening rekening met de werking van stress op een inwoner. We merken dat inwoners met problemen zelf ook onderschatten wat stress met hen doet. Een inwoner realiseert zich niet altijd dat problemen voortkomen door aanhoudende stress.

### Realistisch

In de benadering van inwoners is het belangrijk niet alleen uit te gaan van hoe mensen zich behoren te gedragen (normatief) en wat zij zouden moeten kunnen (rationeel), maar hoe zij zich feitelijk gedragen en wat zij daadwerkelijk kunnen (realistisch). Met name als zij onder druk staan van stress of te maken hebben gehad met ingrijpende gebeurtenissen.

### Toepassen maatwerk

Inwoners met een laag inkomen hebben recht op ondersteuning via minimaregelingen en/of bijzondere bijstand. Als er sprake is van een bijzondere situatie (denk aan een inwoner met complexe problematiek), de inwoner een laag inkomen heeft en er bijzondere kosten zijn die gemaakt moeten worden (die niet ergens anders kunnen worden vergoed), dan zijn er eventuele mogelijkheden tot vergoeden van deze kosten via bijzondere bijstand. Om deze overweging goed te kunnen maken moet goed gekeken worden naar de ruimte om te individualiseren en het toepassen van maatwerk. We streven naar een duurzame oplossing.

Hiervoor moeten we eerst samen met de inwoner op zoek gaan naar het gewenste effect, zowel op korte termijn als op de lange termijn. Het is erg belangrijk dat een oplossing past binnen het denk- en doenvermogen en specifieke omstandigheden waar de inwoner op dat moment in zit. Er wordt gekeken of de effecten passen binnen de grondwaarden van de wetten in het Sociaal Domein.

Bij de besluitvorming moet duidelijk worden op welke gronden een besluit wordt genomen, welke wettelijke kaders van toepassing zijn en de financiën. Daarbij is belangrijk dat de gemeente een duidelijke invulling geeft aan beleids- en beoordelingsruimte. Het besluit moet te verantwoorden zijn. We handelen daarbij conform het wetsvoorstel Wet versterking waarborgfunctie Awb[15].

### Gelijk resultaat

Bij het toepassen van maatwerk gaan we niet uit van een gelijke voorziening maar van een gelijk effect. Als alle inwoners met een laag inkomen dezelfde ondersteuning ontvangen, kan het zijn dat bepaalde inwoners te weinig ondersteund worden, terwijl anderen ruim gecompenseerd worden. De afbeelding hieronder geeft dit goed weer. We willen hetzelfde resultaat voor alle inwoners: dat zij mee kunnen doen in de samenleving. Door maatwerk te bieden en te kijken naar wat iemand nodig heeft, bereiken we dit effect.

## Optimaal benutten capaciteit in de uitvoering

Door de nieuwe opzet van de minimaregelingen ontstaat er meer ruimte bij de medewerkers om maatwerk te bieden aan inwoners en de kernwaarden van onze dienstverlening in praktijk te brengen. Volgens een hele voorlopige globale schatting kan als de overgang naar de nieuwe regelingen is gerealiseerd ongeveer 0,75 fte[16] worden ingezet voor meer persoonlijke gesprekken met aanvragers van bijzondere bijstand. Daarnaast is er capaciteit nodig om de uitvoering van de samenwerking met ketenpartners te versterken en met het op te richten fonds bijzondere noden.  We monitoren de resultaten na een jaar.

*15 Bijlage 2 Memorie van Toelichting wetsvoorstel Wet versterking waarborgfunctie Awb | Besluit | Rijksoverheid.nl*
*16 1 fte schaal 9 kost € € 111.500 incl overhead en werkgeverslasten.*

## Motie 'Focus op armoedepreventie en perspectief voor de minima'

Deze motie is in december 2019 door de gemeenteraad aangenomen. Naar aanleiding van deze motie is het Actieplan armoedepreventie opgesteld. Dit heeft geleid tot een meer integrale benadering van deze inwoners door de klantmanagers van Werk en Inkomen en de consulenten van Team Minimaregelingen. Het snel in kaart brengen van motivaties en belemmeringen, intensievere persoonlijke begeleiding en een lagere caseload zijn hierbij belangrijke aspecten. We zullen ook blijven investeren in stress sensitieve dienstverlening, waarbij medewerkers getraind worden in bijvoorbeeld motiverende gespreksvoering.

In het Actieplan armoedepreventie is onderzocht hoe we effectieve interventies kunnen inzetten om armoede in Amstelveen zo veel mogelijk te voorkomen en om er voor te zorgen dat armoede wordt teruggedrongen. Dit heeft geleid tot twee onderzoeken van de HVA en onderzoeksbureau INK. Op grond hiervan zijn brieven, webteksten en aanvraagformulieren in het sociaal domein aangepast. De input vanuit de directe doelgroep essentieel geweest bij het herkennen van de leefwereld en het aanpassen van de dienstverlening vanuit de gemeente. Onderzoeksbureau INK is ingegaan op de vraag hoe we de cyclus van armoede structureel kunnen doorbreken bij inwoners met een bijstandsuitkering en hoe we hen benaderen.

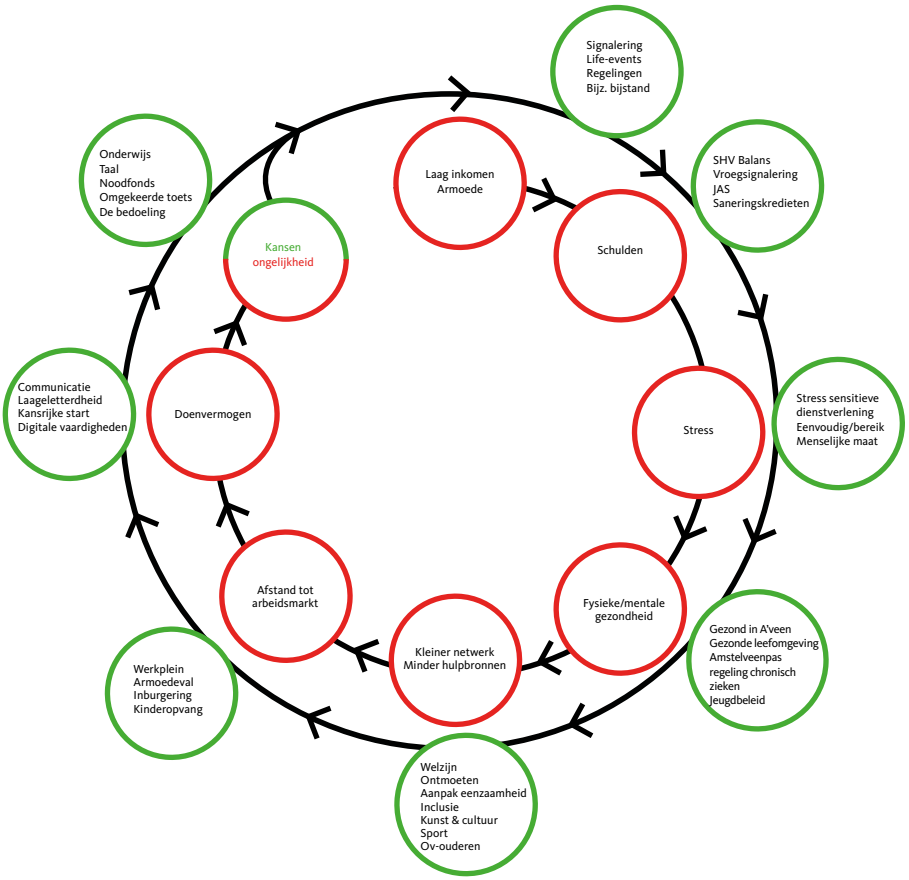
## Brede aanpak armoede op cliëntniveau

### Toegang

Het Amstelveenloket, het Werkplein AA en het Sociaal team bieden integrale hulp aan inwoners. Dit ziet er als volgt uit:

### Amstelveenloket

Het Amstelveenloket is de integrale toegang van het sociaal domein. Inwoners kunnen er terecht met vragen over jeugdhulp, Wmo/zorg, welzijn, een bijstandsuitkering, minimaregelingen, schuldhulpverlening en urgente woonproblematiek. Het loket geeft informatie en advies, voert vraagverhelderingsgesprekken, bekijkt met de inwoner de mogelijkheden in het preventieve voorveld en/of welke ondersteuning van de gemeente nodig is.



### Sociaal Team

Het Sociaal Team ondersteunt inwoners met meerdere problemen naast elkaar. Dit team richt zich op het vergroten van zelfregie zodat inwoners weer grip op het leven ervaren. Extra focus ligt op de veiligheid van kinderen en kwetsbare personen.

### Werk en Inkomen

De afdeling W&I helpt bij het vinden van werk, ook voor inwoners met een arbeidsbeperking. Bij onvoldoende inkomen of vermogen om in levensonderhoud te voorzien ontvangen inwoners een bijstandsuitkering.Op rijksniveau wordt de Participatiewet “verzacht”, zodat gemeenten in hun uitvoeringspraktijk beter kunnen aansluiten op wat mensen (aan) kunnen en nodig hebben.

Het Werkplein AA is de laagdrempelige toegang voor onze inwoners op het gebied van werk, scholing en reintegratie. Het Werkplein ondersteunt richting werk en of scholing, altijd dicht bij huis. Daarbij is ook aandacht voor laaggeletterdheid. Er is oog voor de menselijke maat en voor de basis op orde: kwaliteit wordt getoetst aan kaders, er wordt planmatig en projectmatig gewerkt. Het werkplein richt zich op een duurzame uitstroom van werkzoekenden. Daarom kunnen inwoners met behoud van uitkering een opleiding volgen. Deze opleiding draagt eraan bij dat zij duurzaam aan het werk blijven.

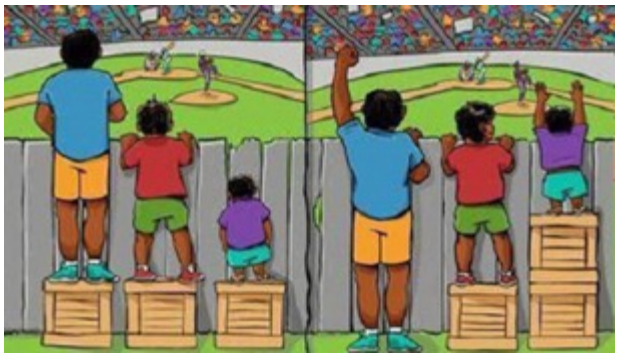
### Armoede en vrouwen

Bij de inburgering bieden wij naast het leren van de taal ook de module arbeidsmarkt en participatie (MAP) aan. Dit is een verplicht onderdeel van de Wet Inburgering 2021. Speciale aandacht gaat uit naar de empowerment van vrouwen. Daarbij wordt onder andere de 7ROSES methodiek ingezet. Dit is een bewezen effectieve methodiek is met betrekking tot het vergroten van empowerment, herstel van sociale verbondenheid, het hervinden van de eigen identiteit en een betekenisgeving aan het gebeurde (bijvoorbeeld trauma’s). Met het toepassen van de 7ROSES methodiek doen wij recht aan de motie “women empowerment”. Tijdens de MAP training is verder veel aandacht voor de psychosociale ondersteuning van statushouders. We gebruiken daarbij de inzichten van ARQ Centrum ’45 / kenniscentrum Migratie (expertise centrum psychotrauma).

## Teams in het sociaal domein helpen mee om bereik van minimaregelingen te verbeteren

Professionals in de teams van het sociaal domein bespreken in hun reguliere gesprekken het belang van het gebruik van de minimaregelingen, zij stimuleren daarbij dat kinderen daadwerkelijk gebruik maken van het sport en cultuur aanbod. Waar nodig helpen zij met het indienen van een aanvraagformulier, zodat de inwoner niet meerdere afdelingen langs moet.

1. Het Amstelveenloket onderzoekt bij nieuwe aanvragen voor een uitkering niet alleen of er mogelijk recht op (algemene) bijstand bestaat maar ook op het recht op minmaregelingen/bijzondere bijstand (zoals kindregeling) en mogelijke regelingen buiten de gemeente (zoals toeslagen).
2. Bij inwoners die al een uitkering ontvangen, en waarbij de situatie wijzigt (bv kind bereikt een bepaalde leeftijd) kan de klantmanager de eenvoudige aanvragen invullen met de inwoner en laten tekenen. De afhandeling wordt daarna verzorgd door team Minimaregelingen.
3. Daarnaast gaan we vaker ambtshalve regelingen toekennen als de situatie inwoners ongewijzigd blijft.



*Gelijke voorziening versus gelijk resultaat.*



# 6. ONTWIKKELOPGAVEN

## 6.1 Doorontwikkeling regelingen & bereik

**Collectieve zorgverzekering Zorg en Zekerheid**
Amstelveen heeft zoals gezegd een zorgverzekering voor inwoners met een laag inkomen in samenwerking met Zorg en Zekerheid. Wij bieden twee zorgverzekeringen, nl. de (natura) basisverzekering met aanvullende verzekering AV-Gemeente Standaard. En de (natura) basisverzekering met aanvullende verzekering AV-Gemeente Top. De AV-Gemeente Standaard is een aanvullende verzekering die geschikt is voor inwoners met niet te veel zorgkosten. Er is een aantal extra vergoedingen opgenomen bovenop de basisverzekering, zoals de tandartscontrole. De AV-Gemeente Top is het meest geschikt voor inwoners met hoge zorgkosten.

De verzekerde krijgt een korting op de premie van de aanvullende verzekering, die wordt gefinancierd door de gemeente (gemeentelijke bijdrage). Deze gemeentelijke bijdrage is sinds 2018 hetzelfde gebleven, terwijl de premie van de basisverzekering sindsdien met 22% is gestegen en de premie van de aanvullende verzekering met 13%.

In de benchmark van Divosa zien we dit terug omdat de uitgaven van Amstelveen lager zijn dan het gemiddelde. Daarnaast is het bereik van de regeling lager dan gemiddeld namelijk 28% ten opzichte van landelijk gemiddelde van 35%. We vinden dit geen wenselijke ontwikkeling omdat relatief veel inwoners met een laag inkomen kampen met chronische gezondheidsklachten. We willen dat deze inwoners goede toegang tot zorg hebben via een goede en betaalbare zorgverzekering.

Verder wordt het risico dat inwoners zich te beperkt verzekeren groter. Dit kan leiden tot meer aanvragen voor individuele bijzondere bijstand voor zorgkosten. Met name wanneer mensen niet regulier naar de tandarts gaan, komen mensen vaak voor hoge tandzorgkosten te staan die niet vergoed worden uit basisverzekeringen.

Onze doelstelling is dat het bereik van de minimapolis stijgt naar het landelijk gemiddelde bereik. Wij zullen daarvoor de volgende maatregelen inzetten:

1. Met ingang van 1 januari 2025 verhogen we jaarlijks de bijdrage van de gemeente per verzekerde met de gemiddelde consumenten prijsindex (CPI).
2. Zorg en Zekerheid biedt ook een goedkopere basispolis voor inwoners met een laag inkomen en weinig zorgkosten. Deze polis wordt al in een aantal gemeenten aangeboden. We doen hier in 2025 en 2026 een pilot mee. In deze polis is ook een vergoeding voor tandartscontrole opgenomen en een klein aantal fysiovergoedingen opgenomen. Er is ook een dekking voor zorgkosten in het buitenland. Hierdoor hoeft de verzekerde hiervoor niet direct zorg te mijden. Deze polis is met name aantrekkelijk voor jongeren die hiermee toch goed verzekerd zijn.

### Energiearmoede

Het college heeft het plan van aanpak energiearmoede Amstelveen vastgesteld. Hierin staan maatregelen om inwoners die te maken hebben met energiearmoede te ondersteunen. Als onderdeel van de aanpak energiearmoede hebben we eenmalige middelen van het rijk ingezet op de witgoedactie voor duurzaam witgoed, energiefixers en energiecoaches. Ook hebben we een samenwerking opgezet met Stichting Belklus om energiebesparende maatregelen te nemen in de woning. Energiefixers gaan (vooraf aangekondigd) langs wooncomplexen met een laag energielabel om ter plekke de energiebesparende maatregelen uit te voeren. Daarnaast organiseren wij met het Regionaal Energieloket webinars voor huurders over energiebesparing (ook voor woningeigenaren relevant).

*Voorbeeld: verhoging bereik naar aanleiding van de eenmalige energietoeslag.*

De eenmalige energietoeslag 2022 kent een zeer hoog bereik, van zo'n 95% van de doelgroep. We hebben deze huishoudens ook geïnformeerd over andere minimaregelingen waar ze mogelijk voor in aanmerking komen. Dit heeft geleid tot een stijging van 11% van het aantal aanvragen voor minimaregelingen en individuele bijzondere bijstand (totaal 430 extra aanvragen). We zullen deze groep inwoners schriftelijk informeren over de gewijzigde minimaregelingen, zodat zij de meest actuele informatie hebben.

### Motie bereken uw recht + digitaal aanvragen

Voor inwoners is het belangrijk om laagdrempelig na te kunnen gaan op welke inkomensvoorzieningen zij mogelijk recht hebben.

Tijdens de raadsvergadering van 9 november 2022 heeft de gemeenteraad de motie 'Deelname aan bereken uw recht' aangenomen. Op 4 april 2023 is de raad geïnformeerd over de afwikkeling hiervan. Het college heeft in die brief aangegeven positief te staan tegenover het gebruik van een dergelijke tool en de definitieve keuze in deze nota te maken. Door een dergelijke tool in te richten voor Amstelveen wordt een hoger gebruik van de regelingen beoogd. De tool bereken uw recht (BUR) van het Nibud is hier een goed voorbeeld van.

In deze nota worden tal van wijzigingen in het minimabeleid voorgesteld vanaf 2024. Deze wijzigingen moeten worden meegenomen bij het inrichten van deze tool. Daarom stellen we voor om de tool in 2024 op te starten.
Eind 2025 evalueren we het gebruik van de tool en nemen we een besluit voor de komende jaren.

## 6.2 Integrale aanpak armoede en samenwerking netwerkpartners

Zowel in ons beleid als in onze dagelijkse dienstverlening aan inwoners werken we vanuit een integrale aanpak van armoede op alle leefgebieden. In het schema in Bijlage 2 staat aangegeven welke nota's of actieplannen ten grondslag liggen aan de brede aanpak in het sociaal domein en in het bijzonder de aanpak armoedebestrijding.

### Versterking netwerken in kwetsbare wijken

In de Nota sociaal domein is aangegeven dat we sterke netwerken in wijken willen bevorderen. Lokale netwerken in kwetsbare wijken waarin formele en informele hulp elkaar aanvullen en wederzijds versterken zijn een belangrijke manier om armoede problematiek te signaleren, schaamte te verminderen en inwoners op een laagdrempelige manier te ondersteunen.

17 *gegevens van BS&F gebaseerd op minimascan Stimulansz*

In de nota sociaal domein wordt beschreven hoe we kwetsbare inwoners beter kunnen bereiken door een stevig netwerk in de wijk op te zetten. Een samenwerkingsnetwerk waarvan de leden elkaar goed kennen en dat onder andere zorgt voor het organiseren van preventieve activiteiten voor zowel kwetsbare jeugd als volwassenen. Bijvoorbeeld op een school of op andere locaties waar veel inwoners toch al komen. Een andere belangrijke taak van het netwerk is het fungeren als vraagbaak en als wegwijzer naar hulp of ondersteuning. We willen daarbij focussen op enkele wijken/scholen waar relatief de meeste inwoners met een lagere sociaaleconomische status wonen.

| Wijken in Amstelveen | Percentage huishoudens met een inkomen tot 130% van het sociaal minimum |
|---|---|
| Bankras, Kostverloren | 15% |
| Keizer Karelpark | 15% |
| Groenelaan | 21% |
| Buitengebied Noord | 7% |
| Waardhuizen, Middenhoven | 12% |
| Stadshart | 6% |
| Bovenkerk - Westwijk Noord | 11% |
| Elsrijk | 10% |
| Westwijk Zuid | 5% |
| Patrimonium | 15% |
| Uilenstede, Kronenburg | 25% |
| Buitengebied Zuid | 10% |
| Randwijck | 5% |

## 6.3. Samenwerkingsprojecten

Samenwerking met netwerkpartners is cruciaal omdat zij armoede signaleren, voorkomen en als toegangspunt fungeren voor inwoners die de gemeente niet makkelijk benaderen. Deze paragraaf richt zich op het intensiveren van deze samenwerking.

We werken al samen met diverse organisaties, zoals de Voedselbank, Kledingbank, Humanitas, Participe, Stichting MEE en Vluchtelingenwerk. Daarnaast verbeteren we de samenwerking met scholen, huisartsen, bewindvoerders en breiden we ons netwerk uit naar de kerken en de kunst-, cultuur- en sportsector.

### Uit het Noodfonds stijgende lasten 2023

Noodfonds stijgende kosten 2023 is € 80.000, bestemd om maatwerk te bieden aan inwoners met financieel schrijnende situaties. Ook € 70.000 beschikbaar voor een werkbudget voor maatschappelijke organisaties met dezelfde doelstelling. Door de koopkrachtmaatregelen van het rijk voor minima is er nog beperkt gebruik gemaakt van het fonds. Het kost ook tijd om dit met de maatschappelijke partners goed te organiseren. De ontwikkeling van de inflatie en energiekosten blijft onzeker. Een aantal tijdelijke maatregelen van het Rijk lopen af, zoals de eenmalige energietoeslag. Hierdoor blijft het risico bestaan dat huishoudens met een laag inkomen alsnog in de problemen komen. Daarom stellen we voor om het resterende budget over te hevelen naar 2024. We kunnen dan direct inspringen als dat noodzakelijk is.

Momenteel doen wij ervaring op met een werkbudget waarmee netwerkpartners zoals Vluchtelingenwerk, Humanitas, MEE en Participe inwoners met urgente problemen snel kunnen helpen. Dit gebeurt met een overbrugging tot een reguliere voorziening ingezet kan worden of als er geen toereikende andere voorziening beschikbaar is. Eén van de doelen is meer inzicht te krijgen in het aantal inwoners waarvoor deze hulp effectief en nodig is.

### Vrij werkbudget scholen

We ontwikkelen een werkwijze om via de hulpverleners op scholen leerlingen uit gezinnen met een laag inkomen te ondersteunen zodat zij direct kunnen handelen in schrijnende situaties van kinderen. We verkennen hoe een vrij werkbudget waarmee maatwerk geleverd kan worden in gezinnen hieraan bijdraagt als reguliere voorzieningen niet beschikbaar of niet toereikend zijn. Vanwege de synergie met het werkbudget voor netwerkpartners willen we in 2024 € 30.000 inzetten uit de overheveling noodfonds stijgende lasten.

### Lokaal fonds bijzondere noden

In het coalitie-akkoord "Warm hart voor Amstelveen" staat dat we overwegen om een fonds bijzondere noden op te richten. De functie daarvan is dat we heel snel kunnen handelen in urgente, spoedeisende situaties. Dat fonds willen we ook vullen met de bijdragen van private partijen.

De opgedane ervaring met het werkbudget bij netwerkpartners en hulpverleners op scholen zullen we benutten bij de initiëring van een fonds bijzondere noden, samen met netwerkpartners, kerken en bedrijfsleven. Deze fondsen bestaan al in meerdere gemeenten en zijn een publiekprivate samenwerking met donateurs (bedrijfsleven etc). We haken het bedrijfsleven ook aan vanwege hun kennis, netwerk en mogelijke  hulp bij het uitvoeren van het fonds.

Gebleken is dat het enige tijd kost om deze infrastructuur op te bouwen met partners. We verwachten in Q3 van 2024 de eerste resultaten te kunnen delen.

### Cultuur en cultuureducatie (amendement "laagdrempelige cultuur voor alle kinderen")

Op 7 november 2018 heeft de raad het amendement 'Laagdrempelige cultuur voor alle kinderen' aangenomen. Hiervoor is €50.000 structureel toegevoegd aan het minimabeleid. Daarbij is besloten om culturele instellingen en verenigingen te stimuleren om bij jeugdvoorstellingen korting te bieden via de Amstelveenpas. De gemeente vergoedt de korting die de instellingen bieden.

Door dit amendement kunnen gezinnen met een Amstelveenpas gratis of met korting voorstellingen of andere cultuurparticipatie bijwonen. Gedurende de coronamaatregelen was bezoek aan culturele instellingen uiteraard slechts beperkt mogelijk, maar daarbuiten blijkt het aanbod voor jeugd in een behoefte te voorzien, omdat het een aantrekkelijk en educatief uitstapje is[18].

We vinden dat voor gezinnen cultuureducatie van meerwaarde is, omdat het de ontwikkelingskansen van kinderen vergroot. Denk aan zaken als versterken van het uitdrukkingsvermogen, jezelf op een positieve manier presenteren en met elkaar samenwerken. Door het volgen van educatieve lessen op het gebied van cultuur of kunst kunnen kinderen hun talenten ontdekken en waar mogelijk verder ontwikkelen. In samenwerking met o.a. Platform C zullen we het aanbod beter ontsluiten voor de doelgroep. Hierbij kijken we naar betaalbaarheid voor de doelgroep, locaties dicht bij de kinderen en aansluiting op de belangstelling en behoefte. We gaan daarom het bestedingsdoel van de middelen van het amendement verbreden. We blijven deelname aan goedkope voostellingen mogelijk maken. Daarnaast bevorderen we ook deelname aan cultuureducatie via lessen en projecten op het gebied van muziek, toneel, dans, film, beeldende kunst en literatuur.

Hiermee sluiten we aan op de Cultuuragenda 2020-2024 'De stad als podium' waarin ambities zijn geformuleerd die van belang zijn voor inwoners met een laag inkomen:

1. De toegankelijkheid voor verschillende doelgroepen staat centraal binnen het culturele aanbod, met extra aandacht voor jongeren, ouderen, zij die minder mobiel zijn en minder draagkrachtigen.
2. Jeugd en talenten in Amstelveen krijgen de kans om hun creatieve talent te ontdekken, te ontwikkelen en te ontplooien.

### Tegengaan menstruatiearmoede via scholen en wijkcentra

Naar aanleiding van de motie 'Onderzoek ondersteuning van menstruatiearmoede' is in het schooljaar 2021/2022 een pilot uitgevoerd op Amstelveense middelbare scholen met het aanbieden van gratis menstruatie producten. Deze regeling is inmiddels gecontinueerd.

We zijn een pilot gestart met Participe van één jaar om menstruatieproducten beschikbaar te stellen in de buurtcentra Alleman, Keizer Karel park (MOC gebouw) en De Bolder. Volgens Participe zijn dit de buurthuizen waar de behoefte het grootste is. Participe heeft al eens menstruatieproducten in een deelkastje van buurtcentra geplaatst. Dit bleek in een behoefte te voorzien. Als de pilot succesvol is continueren we het aanbod.

*18 Kinderen kunnen het hele jaar door voor twee euro p.p. naar de film en in de schoolvakanties zijn er gratis theatervoorstellingen bij de schouwburg Amstelveen. Bij Platform C geldt een kortingsregeling van 30% op muziek- en dansonderwijs en Urban Arts en 50% reductie op taalcursussen en creatieve cursussen voor houders van de Amstelveenpas.*

Vanuit het Rijk zijn er ontwikkelingen rondom het tegengaan van menstruatiearmoede. Zo komt er extra budget voor het Armoedefonds waardoor de Voedselbank in Amstelveen ook menstruatieproducten kan uitdelen aan inwoners.

### Dierenartskosten

De gemeente heeft beleid en een budget om het dierenwelzijn te bevorderen. We onderzoeken of er bereidheid is bij dierenartsen en de dierenambulance om medewerking te verlenen aan een korting voor houders van de Amstelveenpas op dierenartskosten en/of de chipkosten voor huisdieren. Dit wordt gefinancierd uit het budget van dierenwelzijn.



# 7. RESULTATEN PARTICIPATIE

## Ervaringen van inwoners met de huidige regelingen voor minima

In april 2023 is een Cliënt Ervaringsonderzoek (CEO) uitgevoerd onder huishoudens met een Amstelveenpas met vragen over het minimabeleid. Respondenten hadden de keus of zij de vragenlijst digitaal (via een QR-code) wilden invullen of op papier. In totaal hebben 1.587 huishoudens een verzoek ontvangen om de vragenlijst in te vullen. 282 huishoudens hebben de vragenlijst ingevuld, waarvan 72 online en 210 op papier. 24% van de deelnemers aan het onderzoek heeft kinderen.

De belangrijkste resultaten met betrekking tot de huidige regelingen zijn:

- 60% van de respondenten ervaart minder stress door de regelingen.
- 90% van de ouders maakt gebruik van kindregelingen.
- De helft van de ouders geeft aan dat hun kinderen ‘soms of vaak’ niet mee sociaal mee kunnen doen.
- De helft van de respondenten is tevreden over de financiële hulp. 20% is dit niet.
- Zeven van de tien respondenten geeft aan dat zij het afgelopen jaar de energierekening konden betalen doordat zij energietoeslag kregen. Slechts 13 procent had dit ook gekund zonder de energietoeslag.
- Respondenten geven aan dat zij graag meer aanbod (voor met name sport en cultuur) zouden willen zien, daarnaast geeft een deel aan de pas te willen gebruiken voor korting op eerste levensbehoefte zoals voeding, noodzakelijke kleding en hoge huurkosten.

We concluderen dat het armoedebeleid het gewenste effect heeft op de individuele inwoners die er gebruik van maken. De meerderheid ervaart minder stress en is tevreden over de geboden hulp.

In het Cliënt Ervaringsonderzoek is inwoners niet alleen gevraagd naar hun ervaringen met de regelingen (zie hoofdstuk 5.6), maar ook naar hun ervaringen met de communicatie over de regelingen. Zij gaven aan dat:

- De helft van de respondenten hulp heeft ontvangen bij het aanvragen van een regeling of heeft dit door iemand anders laten doen.
- Degenen die de aanvraag zelf hebben gedaan beoordelen het contact met de gemeente met een 7,6.

Zowel de medewerkers van de gemeente als de cliënten geven aan dat het taalgebruik vanuit de gemeente verbetert, maar soms toch nog te ambtelijk is. Ook moet er blijvende aandacht zijn voor inwoners met minder of geen digitale vaardigheden. De helft van de respondenten heeft hulp gehad bij het aanvragen van regelingen. Dit laat zien dat het nog niet gelukt is om de aanvraagprocedure zodanig laagdrempelig in te richten dat nagenoeg elke inwoner in staat is om zelf de aanvraag in te dienen. Het verbeteren van de aanvraagprocedure heeft structureel de aandacht.

## Stadsgesprek met inwoners over minimavoorzieningen

Inwoners die meededen met de enquête konden zich opgeven voor een stadsgesprek over minimavoorzieningen. Met de ruim twintig deelnemers en de Cliëntenraad Minima Amstelveen (CMA) is dieper ingegaan op wensen met betrekking tot het toekomstige aanbod aan minimavoorzieningen. De uitkomsten uit de enquête werden hier goeddeels bekrachtigd. De belangrijkste bevindingen over de regelingen uit het stadsgesprek waren:

Algemeen:

- De deelnemers ervaren stress door het niet kunnen betalen van algemene kosten (zoals boodschappen) door stijgende inflatie;
- De inwoners die gebruik maken van de minimavoorzieningen zijn zeer divers, hun leefsituaties ook. Daarom is er veel behoefte aan maatwerk passend bij de situatie.

Bevindingen met betrekking tot de voorzieningen:

- Behoefte aan keuzevrijheid, bijvoorbeeld zelf bepalen waar je een computer koopt.
- Er zijn nu geen regelingen die de participatie van volwassenen bevorderen. Hier was onder de deelnemers wel veel behoefte aan.
- Veel inwoners met een laag inkomen hebben gezondheidsproblemen. Er is behoefte aan goede regelingen voor (onverzekerde) zorgkosten en een goede zorgverzekering.
- Er is behoefte aan meer (gratis) activiteiten bij de Amstelveenpas en voor jeugd meer uitstapjes.
- Veel behoefte zowel bij jeugd als volwassenen aan regelingen voor praktische zaken, zoals computer, fiets, goedkoop OV, dierenartskosten, woninginrichting, witgoed.
- Tijdens de zomervakantie, mogelijkheden voor kinderfeestjes (verjaardag). Computer per kind i.p.v. per gezin. Ook: vaker een computer kunnen vervangen, apparatuur is snel verouderd vanwege opleidingseisen. Fiets (+ reparatie) en goedkoop OV voor kinderen, boodschappenpakket voor de feestdagen.
- Er werd voorgesteld om te betalen op specifiekere momenten, bijvoorbeeld uitbetaling schoolkosten, sportkosten in september als het nieuwe schooljaar en sportseizoen weer begint.

### Communicatie

Een aanzienlijk deel van de deelnemers is blij met de hulp die de gemeente biedt en met de communicatie die ze met de gemeente hebben. Er is daarnaast ingezoomd op verbetermogelijkheden.

### Aanvraagprocedures

Bij de aanvraagprocedures vinden inwoners het aanleveren van stukken bewerkelijk, bijvoorbeeld het uploaden van documenten bij de aanvraag. Aanvraagformulieren zijn al verbeterd, maar bij de gebruiksvriendelijkheid van formulieren en de communicatie is nog ruimte voor verbetering. Het zou fijn zijn als aanvraagprocedures zoveel mogelijk hetzelfde zijn bij alle regelingen.
Ook een aparte aanvraagprocedure voor spoedaanvragen zou een goede aanvulling zijn.

### Bejegening en schaamte

Bij het aanvragen van minimaregelingen moet worden uitgegaan van vertrouwen in de inwoner. We geven voorzieningen zodanig vorm dat het gebruik geen schaamtegevoel geeft, bijvoorbeeld bij de Amstelveen. Dat zou bijvoorbeeld kunnen door ook versies van de Amstelveenpas aan te bieden voor andere groepen of te werken met vouchers in plaats van  de pas, omdat dat de stempel minima wegneemt.

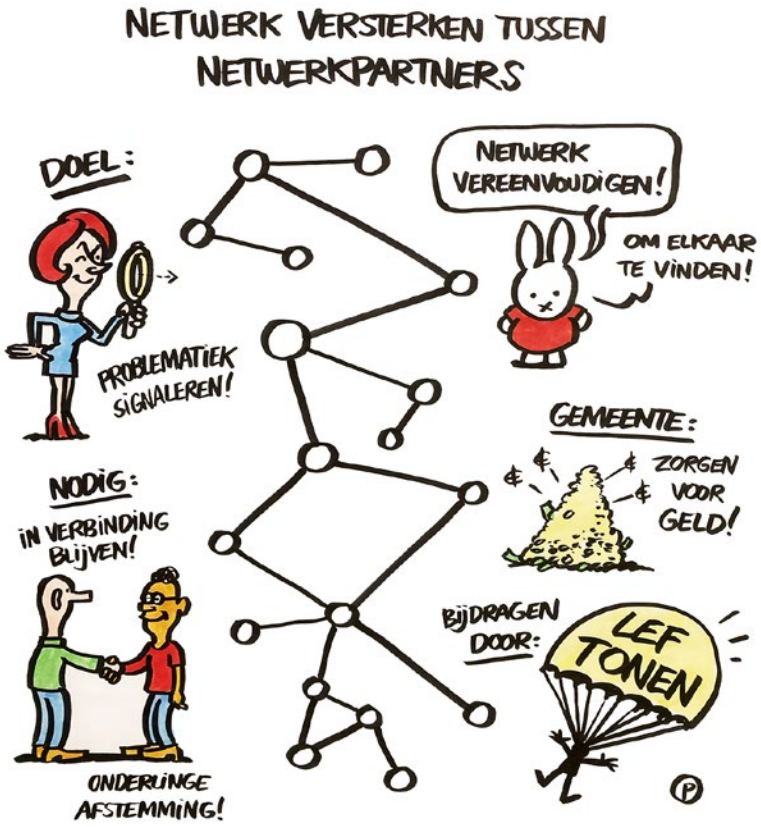
### Voorlichting en informatie

Deelnemers gaven aan dat de taal en inhoud van onze communicatie duidelijk genoeg is. De website is beter geworden, maar het kan nog beter. De informatie op de website is soms nog lastig te raadplegen of onduidelijk. Het kan helpen om regelmatig te communiceren over de Amstelveenpas en de aanbiedingen. Bijvoorbeeld door vaker te mailen met aanbiedingen en informatie over minimaregelingen of maak een regelmatig verschijnende nieuwsbrief met tips & trics (tips zoals good to go box bij supermarkten. Communiceer naar de inwoner zodra de regeling verlopen is. De invoering van een ideeënbus is een laagdrempelige manier om tips in te zamelen vanuit de inwoners.

### Samenwerking netwerkpartners / netwerkbijeenkomst

Op 9 mei 2023 hebben we een bijeenkomst georganiseerd met lokale netwerkpartners om input te verzamelen voor deze beleidsnota (zie bijlage voor het verslag). Er werd besproken hoe het netwerk versterkt kan worden om inwoners beter te ondersteunen. De focus ligt op het bereiken van inwoners met een laag inkomen, het signaleren van problemen, kennisdeling en het bieden van hulp door de meest geschikte partij.

De deelnemers concludeerden dat regelmatige netwerkbijeenkomsten bijdragen aan deze doelen. Een bijkomend doel is het organiseren van een "tegengeluid" om eventuele blinde vlekken in beleid of uitvoering snel te identificeren. We zijn van plan een werkgroep op te richten met netwerkpartners om gezamenlijk 1 of meerdere bijeenkomsten per jaar te organiseren en thema's te bespreken.





# 8. KENGETALLEN

**Zoals hierboven is aangegeven is er veel onderzoek gedaan naar het begrip armoede. Belangrijk is om te realiseren dat armoede niet alleen te meten is aan de hand van de hoogte van het inkomen. Mensen met een hoger inkomen kunnen door ingrijpende gebeurtenissen ook in financiële problemen komen. Armoede en schulden zijn de dagelijkse realiteit voor veel mensen in Nederland. In 2021 hadden ruim 500.000 huishoudens een inkomen rond de 101% van het sociaal minimum. Een inkomen dat dusdanig laag is dat het gezin (of alleenstaande) risico liep op armoede. Op 1 januari 2021 hadden er meer dan 599 duizend huishoudens te maken met geregistreerde problematische schulden (7,4%).[19]**

## 8.1. CBS - laag en langdurig laag inkomen

De gegevens hieronder zijn ook van het CBS. Bij de definitie van het sociaal minimum kijkt het CBS alleen naar het inkomen van huishoudens. Het vermogen (zoals spaargeld) wordt niet meegeteld. De feitelijke doelgroep van het gemeentebeleid is dus lager, omdat inwoners alleen recht hebben op minimavoorzieningen als ze weinig vermogen hebben.

| Laag en langdurig laag inkomen | Amstelveen | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | Particuliere huishoudens | | Personen | | Kinderen | |
| Duur inkomenspositie:<br>Ten minste 1 jaar \| Jaar: 2021* | x 1.000 | % | x 1.000 | % | x 1.000 | % |
| Inkomen tot lage inkomensgrens | 2,2 | 5,6 | 3,9 | 4,6 | 0,9 | 5,0 |
| Inkomen tot 101% sociaal minimum | 2,2 | 5,6 | 3,4 | 4,0 | 0,6 | 3,5 |
| Inkomen tot 110% sociaal minimum | 3,2 | 8,1 | 5,0 | 5,9 | 1,0 | 5,4 |
| Inkomen tot 120% sociaal minimum | 4,0 | 10,3 | 6,3 | 7,4 | 1,2 | 6,8 |
| Inkomen tot 130% sociaal minimum | 4,9 | 12,5 | 7,7 | 9,0 | 1,5 | 8,0 |
| Inkomen tot 140% sociaal minimum | 5,7 | 14,6 | 8,9 | 10,6 | 1,7 | 9,2 |
| Inkomen tot 150% sociaal minimum | 6,5 | 16,7 | 10,3 | 12,2 | 1,9 | 10,3 |
| **Totaal*** | **39** | **100** | **85** | **100** | **18** | **100** |

*Bron: CBS/ Statline*

*Studentenhuishoudens en huishoudens zonder volledig jaarinkomen zijn buiten beschouwing gelaten

(Als deze huishoudens wel worden meegenomen is het totale aantal huishoudens in Amstelveen circa 43.500 particuliere huishoudens en 92.000 personen)

19 *Kamerbrief 12 juli 2022: Aanpak geldzorgen, armoede en schulden*

### Aantal kinderen

Uit deze tabel blijkt dat er in de doelgroep tot 130% 4900 huishoudens zijn, met in totaal 7700 personen. Hieronder zijn 1500 kinderen tot 18 jaar. Het gaat om ca 800 huishoudens (16%).

### Aantallen huishoudens met minderjarige kinderen in Amstelveen

| 1 jaar | 1 minderjarig kind | 2 minderjarige kinderen | 3 of meer minderjarige kinderen | Totaal huishoudens |
|---|---|---|---|---|
| 105% | 0,2 | 0,2 | 0,1 | 500 |
| 110% | 0,2 | 0,2 | 0,1 | 500 |
| 120% | 0,3 | 0,2 | 0,1 | 600 |
| 130% | 0,3 | 0,3 | 0,2 | 800 |

| 4 jaar | 1 minderjarig kind | 2 minderjarige kinderen | 3 of meer minderjarige kinderen | Totaal huishoudens |
|---|---|---|---|---|
| 105% | 0,1 | 0,1 | 0 | 200 |
| 110% | 0,1 | 0,1 | 0,1 | 300 |
| 120% | 0,1 | 0,1 | 0,1 | 300 |
| 130% | 0,2 | 0,1 | 0,1 | 400 |

### Aantal huishoudens dat langdurig een laag inkomen heeft

In de cijfers van het CBS (2021) hieronder zien we een verschil tussen 1 jaar afhankelijk en 4 jaar afhankelijk zijn van een inkomen tot 130% van het sociaal minimum. Hieruit blijkt dat 60% van de huishouden langer dan 4 jaar een laag inkomen heeft. Voor deze groep is te verwachten dat zij minder reserves hebben om op terug te vallen, waardoor de noodzaak van een goed vangnet met minima-regelingen voor deze groep extra belangrijk is. De overige 40% van de huishoudens heeft kortere tijd een laag inkomen. Voor hen is het een tijdelijke situatie.

| 2021 | 105% Wsm | | | |
|---|---|---|---|---|
| x1000 | 1 jaar | 1 jaar of langer ex. pensioen | >4 jaar | >4 jaar ex. Pensioen |
| Huishoudens | 2,6 | 1,6 | 1,1 | 0,5 |

| 2021 | 130% Wsm | | | |
|---|---|---|---|---|
| x1000 | 1 jaar | 1 jaar of langer ex. pensioen | >4 jaar | >4 jaar ex. Pensioen |
| Huishoudens | 4,8 | 2,7 | 2,9 | 1,3 |

### Inkomensbron 18+ Amstelveen

x1000 huishoudens

Hierin is zichtbaar dat huishoudens met een pensioen als hoofinkomen de grootste categorie vorrmen, op de tweede plaats staan de huishoudens met een bijstandsuitkering.

| 1 jaar | Inkomen uit arbeid | Inkomen uit eigen onderne-ming | Bijstands-uitkering | Arbeids ongeschikt-heidsuitke-ring | Werkloos-heidsuitke-ring | Overige uitkering sociale voorzienin-gen | Pensioen | Overig of onbekend |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 105% | 0,3 | 0,3 | 0,6 | 0,2 | 0 | 0,1 | 1 | 0,1 |
| 110% | 0,3 | 0,3 | 0,7 | 0,3 | 0 | 0,3 | 1,2 | 0,1 |
| 120% | 0,5 | 0,3 | 0,7 | 0,4 | 0,1 | 0,3 | 1,6 | 0,1 |
| 130% | 0,7 | 0,4 | 0,7 | 0,4 | 0,1 | 0,3 | 2,1 | 0,1 |

| 4 jaar | Inkomen uit arbeid | Inkomen uit eigen onderne-ming | Bijstands-uitkering | Arbeids ongeschikt-heidsuitke-ring | Werkloos-heidsuitke-ring | Overige uitkering sociale voorzienin-gen | Pensioen | Overig of onbekend |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 105% | 0 | 0 | 0,3 | 0,1 | 0 | 0,1 | 0,6 | 0 |
| 110% | 0,1 | 0 | 0,4 | 0,2 | 0 | 0,2 | 0,8 | 0 |
| 120% | 0,1 | 0,1 | 0,4 | 0,2 | 0 | 0,2 | 1,1 | 0 |
| 130% | 0,2 | 0,1 | 0,5 | 0,3 | 0 | 0,2 | 1,6 | 0 |

Ook zien we dat 60% van de huishoudens een vrouw het hoofdinkomen heeft, bij 40% van de huishoudens is de hoofdkostwinnaar een man.

### Hoofdinkomen van het huishouden: verdeling man/vrouw 18+ in Amstelveen

| 2021 | 1 jaar | | |
|---|---|---|---|
| | Mannen | Vrouwen | |
| 105% | 1,1 | 1,5 | |
| 110% | 1,3 | 1,8 | |
| 120% | 1,6 | 2,4 | |
| 130% | 1,9 | 2,9 | 4800 huishoudens[20] |

| 2021 | 4 jaar langdurig | | |
|---|---|---|---|
| | Mannen | Vrouwen | |
| 105% | 0,4 | 0,8 | |
| 110% | 0,6 | 1 | |
| 120% | 0,8 | 1,4 | |
| 130% | 1 | 1,9 | 2900 huishoudens |

### Gemiddeld salaris per opleidingsniveau

Er zijn geen specifieke cijfers beschikbaar voor Amstelveen over het opleidingsniveau van huishoudens met een laag inkomen. Er is wel landelijke informatie beschikbaar over het gemiddelde loon bij verschillende opleidingsniveaus. Hierin is zichtbaar dat een lage opleiding leidt tot een gemiddeld laag salaris. Hierdoor wordt het risico op armoede voor laag opgeleiden hoger.

*20 Dit aantal huishoudens is afkomstig uit Armoedescan (cbs.nl). Er zijn dan 4800 huishoudens. In CBS statline zijn er 4900 huishoudens. Dit komt door afrondingsverschillen*

We bekijken het gemiddeld loon (netto) van 4 opleidingsniveaus:[21]

| | |
|---|---|
| Gemiddeld salaris vmbo, havo– en vwo-onderbouw en mbo niveau 1: | rond de €23.000 netto per jaar. |
| Gemiddeld salaris havo, vwo of mbo niveau 2, 3 of 4: | rond de €29.000 netto per jaar. |
| Gemiddeld salaris hbo of wo: | rond de €37.000 netto per jaar. |
| Gemiddeld salaris master: | rond de €49.000 netto per jaar. |

## 8.2 Stadspeiling 2023

In de stadspeiling 2023 geeft 49% van de inwoners van Amstelveen met een laag inkomen aan moeilijk tot erg moeilijk rond te kunnen komen met een laag inkomen. Met name inwoners met een laag inkomen geven aan dat de mate waarin zij rond kunnen komen, duidelijk (26%) verslechterd is, terwijl mensen met een modaal of hoog inkomen vaker aangeven dat de situatie ongeveer gelijk is gebleven (resp. 38% en 44%).

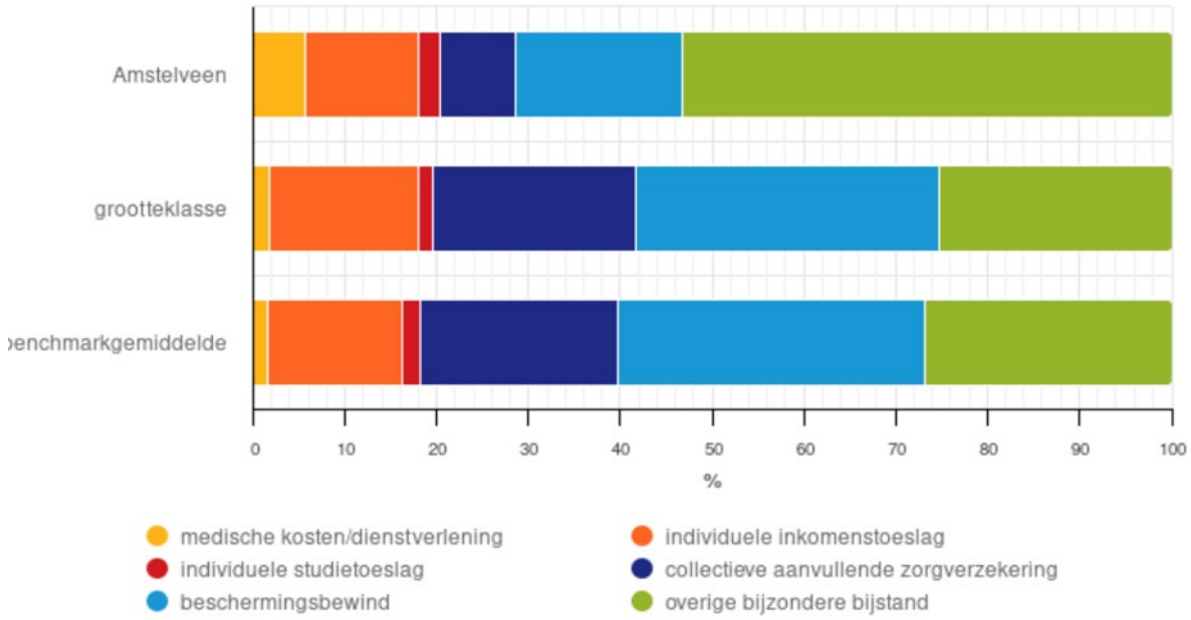
## 8.3 Resultaten Benchmark Armoede & Schulden: minimaregelingen vergeleken met andere gemeenten

Op advies van de rekenkamer is een benchmark uitgevoerd door Divosa over het jaar 2021. Daaruit bleek dat gemeenten moeilijk met elkaar te vergelijken zijn door registratieverschillen en omdat elke gemeente de voorzieningen naar eigen manier inricht en organiseert. De benchmark geeft voor Amstelveen het volgende globale beeld ten opzichte van andere gemeenten:

- Hoogte uitgaven bijzondere bijstand en gemeentelijke regelingen: meer dan gemiddeld totaal, p.p. en per huishouden;
- Meer diversiteit in uitgaven in de individuele de bijzondere bijstand dan gemiddeld;
- Gemeentelijke regelingen: relatief veel regelingen voor kinderen;
- Gemeentelijke regelingen: relatief weinig ca geen regelingen voor volwassenen;
- Lage kosten stadspas in vergelijking met andere gemeenten;
- Gebruik van fondsen in andere gemeenten meer gangbaar;
- Relatief lage uitgaven voor de zorgverzekering voor minima.

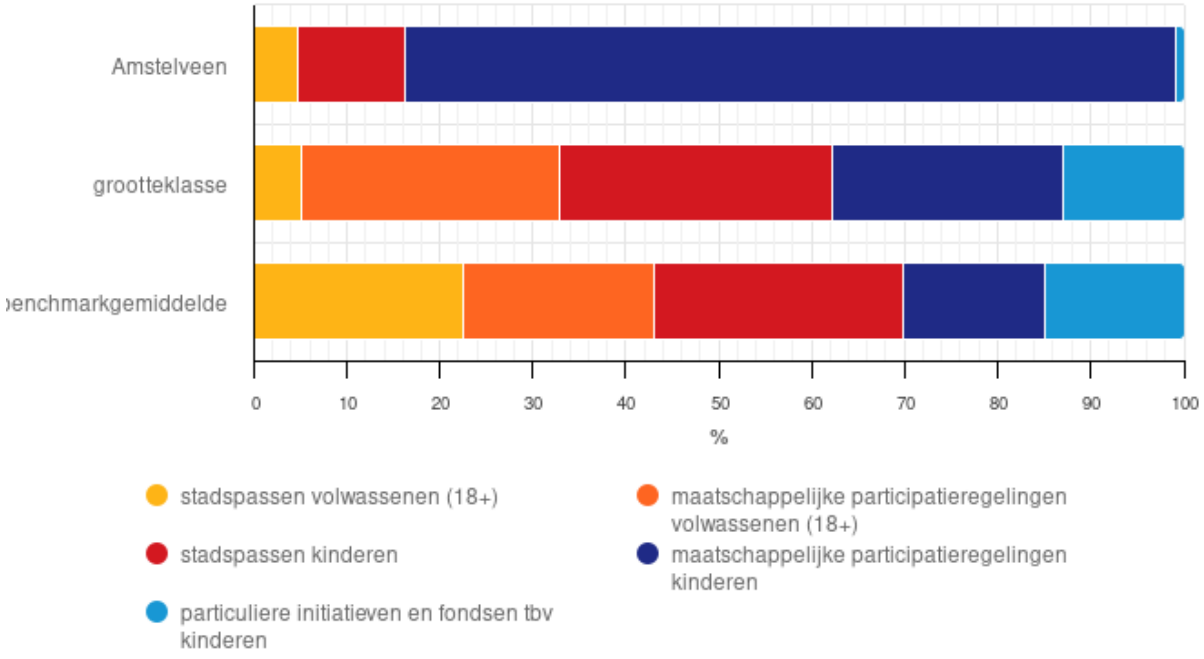
Hieronder geven we de belangrijkste grafieken uit de benchmark weer.

Grafiek 1.2. Verdeling totale uitgaven bijzondere bijstand 2021

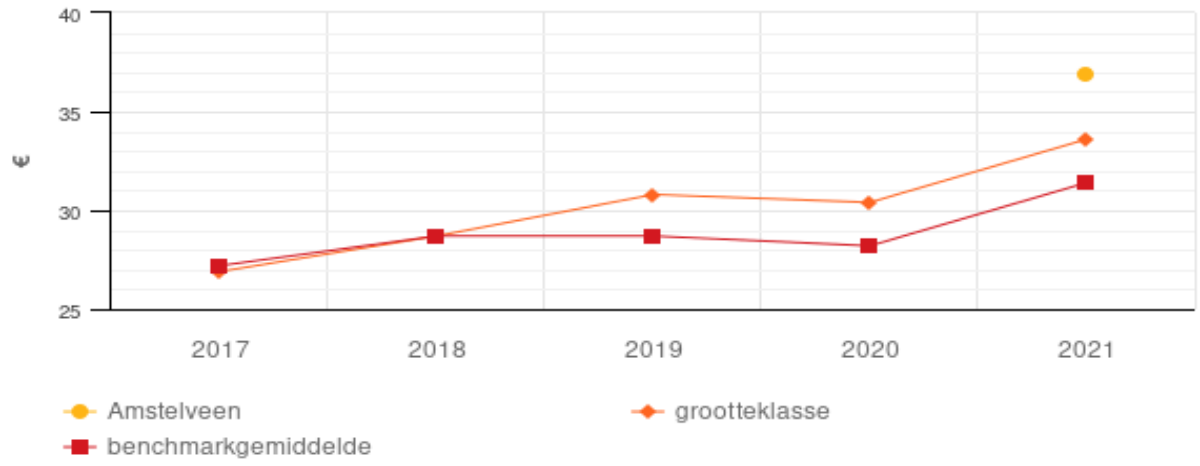



21 Gemiddeld salaris Nederland - FNV

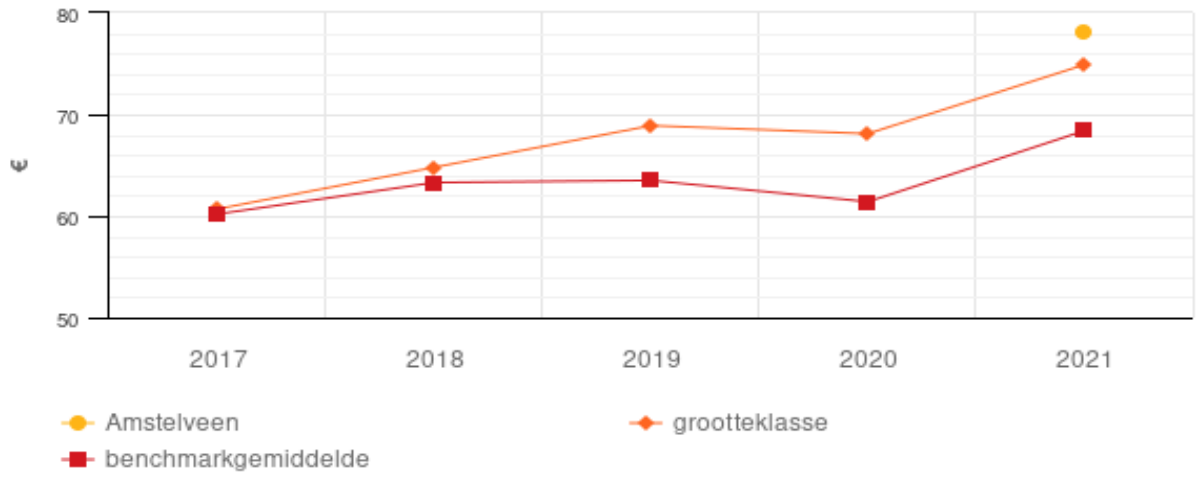
**Grafiek 1.3. Verdeling totale uitgaven maatschappelijke participatie 2021**



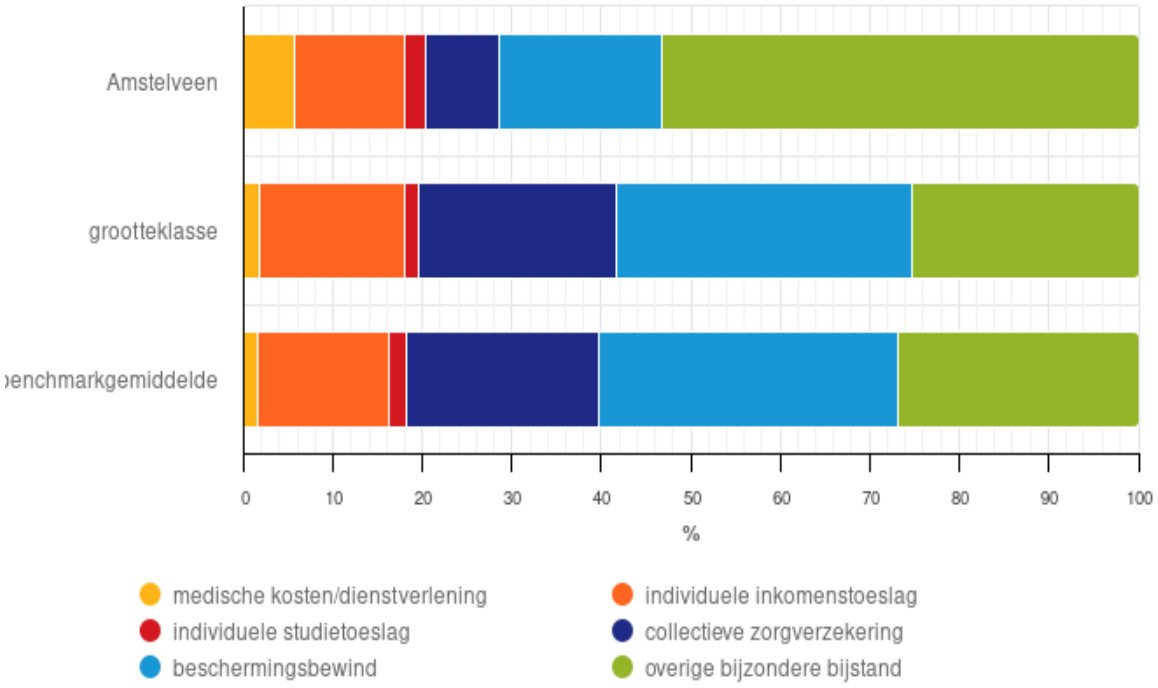

**Grafiek 1.4. Uitgaven bijzondere bijstand per inwoner**




**Grafiek 1.5. Uitgaven bijzondere bijstand per huishouden**



**Grafiek 1.6. Verdeling totale uitgaven bijzondere bijstand 2021**





## 9. FINANCIËN

**Het totale budget voor de regelingen is gestegen van € 3.091.800 in de programmabegroting van 2023 naar € 3.756.200. in 2024. Bij de doorrekening van de kosten van de nieuwe indeling van de regelingen zijn we uitgegaan van een gemiddeld bereik van 40% van het aantal huishoudens met een inkomen tot 130% Wsm. Dit is iets boven het landelijk gemiddelde bereik van 30 à 35% van de regelingen. Bij de inschatting van de kosten is aangesloten bij het gebruik van regelingen in 2021, omdat er in 2022 een terugval was als gevolg van de Coronamaatregelen.**

| Raming kosten op jaarbasis | | Dekking | | |
|---|---|---|---|---|
| regeling | kosten | programma begroting structureel | Gezond in Amstelveen structureel | College Uitvoerings-programma Meerjarig incidenteel |
| Tabletregeling 6 t/m 8 jaar[22] | € 10.000 | € 10.000 | | |
| Kindpakket 4 t/m 8 jaar[23] | € 162.500 | € 162.500 | | |
| Kindpakket 9 t/m 11 jaar[24] | € 126.750 | € 126.750 | | |
| Kindpakket 12 t/m 17 jaar[25] | € 217.600 | € 217.600 | | |
| Regeling pensioengerechtigden | € 198.000 | € 154.400 | | € 43.600 |
| Fietsvoorziening kinderen | € 24.000[26] | | | € 24.000 |
| Maatwerkvoorziening | € 168.500 | € 168.500 | | |
| Zwemregeling jeugd | € 87.123[27] | € 87.123 | | |
| Zwemregeling volwassen | € 19.500[28] | € 19.500 | | |
| Collectieve ziektekostenverzekering | € 285.849[29] | € 285.849 | | |
| Pilot basispolis Zorgverzekering | € 7.400 | | | € 7.400 |
| Amstelveenpas | € 37.500[30] | € 37.500 | | |
| Leefstijl/sport/cultuur/participatie volwassenen | € 200.000 | | € 200.000 | |
| Materiele uitvoering derden | € 136.500[31] | € 136.500 | | |
| Middelen menstruatie armoede | € 6.000 | | | € 6.000 |
| Bereken uw recht app | € 10.000[32] | | | € 10.000 |
| Individuele bijzondere bijstand | € 2.000.000 | € 2.000.000 | | |
| Fonds Bijzondere Noden | € 20.000 | | | € 20.000 |
| Communicatiekosten | € 16.500 | | | € 16.500 |
| Diversen, o.a. extern onderzoek | € 22.500 | | | € 22.500 |
| **Totaal** | **€ 3.756.212** | **€ 3.406.222** | **€ 200.000** | **€ 150.000** |

22 *Gebaseerd op gebruik cijfers computer regeling basisonderwijs 2022, 50 gezinnen pj*
23 *Gebaseerd op het bereik in het basisonderwijs in 2021, schatting 325 kinderen 4 t/m 8 jaar*
24 *Gebaseerd op het bereik in het basisonderwijs in 2021, schatting 195 kinderen 9 t/m 11 jaar*
25 *Gebaseerd op het bereik van kinderen in het voortgezet onderwijs in 2022, schatting 272 kinderen*
26 *Maximaal 250 kinderen pj*
27 *Gebaseerd op cijfers 2022*
28 *Obv tarieven zwembad en huidig gebruik*
29 *Gebaseerd op begroting 2023, huidige uitgaven zonder budget voor verhoging bereik of gemeentelijke bijdrage*
30 *Gebaseerd op begroting 2023, kosten Loyalty Group*
31 *Bijvoorbeeld kaartverkoop Schouwburg Amstelveenpas, zwembad de Meerkamp (anders dan zwemregeling)*
32 *Opgave vd organisatie*

| Eenmalig budget 2024 | | |
|---|---|---|
| Doorontwikkeling Amstelveenpas | € 100.000 | Eenmalig incidenteel in 2024 uit middelen van het Uitvoeringsprogramma 2023: kansen voor de toekomst. |
| Overheveling Noodfonds Stijgende Lasten 2023 | € 140.000 | Eenmalig in 2024, in de tweede tijdvakrapportage 2023 is deze overheveling meegenomen. Uit dit budget worden eenmalig de werkbudgetten voor hulpverleners op scholen en maatschappelijke organisaties gefinancierd in 2024. |

## Kosten

### Hoger bereik leidt tot meer kosten

De minimaregelingen zijn open einde regelingen. Dat betekent dat als het aantal toekenningen stijgt, de kosten ook hoger worden. Als er een hogere doelstelling voor het bereik wordt geformuleerd, betekent dit dat het benodigde budget ook hoger wordt. Uiteraard zien we in praktijk verschillen in bereik per regeling. We hebben dan ook streefdoelen voor het bereik per regeling opgenomen op basis van het huidige bereik. (zie hoofdstuk 4).

### Jaarlijkse fluctuatie in kosten

De consequentie van open einde regelingen is ook dat kosten jaarlijks fluctueren omdat je niet geheel kan voorspellen hoeveel aanvragen er binnen komen. Dat is mede afhankelijk van ontwikkelingen waar de gemeente weinig invloed op heeft, zoals economische ontwikkelingen en inkomensbeleid van het Rijk.

### Toelichting kinderen

In hoofdstuk vier is bij de kindregelingen toegelicht dat de totale kosten voor kindregelingen zullen stijgen omdat voorheen de sport en cultuurregeling pas werd uitbetaald nadat het gezin een factuur had ingestuurd. Meer dan de helft van de gezinnen stuurde geen factuur in en ontving daarom geen geld. Straks vervalt de voorwaarde dat gezinnen facturen moeten insturen. Gezinnen krijgen het geld na toekenning automatisch uitbetaald. Hierdoor wordt het bereik hoger en daardoor worden de kosten ook hoger. Daar staat tegenover dat de helft van de gezinnen er op vooruit gaat omdat het geld nu ontvangt, daar waar dat voorheen niet het geval was. De ouders kunnen daarnaast in aanmerking komen voor sport en leefstijlaanbod voor volwassenen, wat er voorheen niet was.

## Dekking

### Inzet middelen uit het Uitvoeringsprogramma 2023: kansen voor de toekomst

In het uitvoeringsprogramma is een budget opgenomen voor meerjarige incidentele investeringen in het sociaal domein. We zetten uit dit budget in 2024, 2025 en 2026 € 150.000 in.  Dit betekent dat we in 2026 nagaan hoe dit opgevangen kan worden en of er een eventuele aanpassing van minimaregelingen noodzakelijk is. Bij nieuwe regelingen die blijken te voorzien in een behoefte, bekijken we hoe we ze structureel kunnen aanbieden en welke verschuivingen er nodig zijn in het aanbod om binnen het beschikbare budget te blijven.

### Overheveling middelen Noodfonds Stijgende Lasten

Uit het Noodfonds Stijgende Lasten is € 80.000 bestemd om maatwerk te bieden aan inwoners met financieel schrijnende situaties. Daarnaast is er € 70.000 beschikbaar voor een werkbudget voor maatschappelijke organisaties met dezelfde doelstelling. Door de koopkrachtmaatregelen van het rijk voor minima is er nog beperkt gebruik gemaakt van het fonds. Het kost ook tijd om dit met de maatschappelijke partners goed te organiseren. De ontwikkeling van de inflatie en energiekosten blijft onzeker. De tijdelijke maatregelen van het rijk lopen af. Hierdoor blijft het risico bestaan dat huishoudens met een laag inkomen alsnog in de problemen komen. In de tweede tijdvakrapportage is voorgesteld om het resterende budget over te hevelen naar 2024. We kunnen dan direct inspringen als dat noodzakelijk is.

### Inzet Middelen Gezond in Amstelveen

Voorgesteld wordt om € 200.000 van het budget “Gezondheid in Amstelveen” toe te voegen aan het budget minimaregelingen. Dit is mogelijk doordat aanvullende rijksmiddelen voor gezondheidsbeleid beschikbaar komen (via de SPUK GALA) voor beleid waar de gemeente Amstelveen zelf al mee was begonnen en al mid-delen voor had vrijgemaakt. Met deze herschikking blijft het nu voorgestelde armoedebeleid samen met het de afgesproken ambitie voor het gezondheidsbeleid in totaliteit binnen gestelde budgettaire kaders van het sociale domein.

## Vergelijking met voorgaande jaren

| **Totale kosten** | **In 2021**<br><br>**€ 3.163.901 budget** | **In 2022**<br><br>**€ 3.034.983 budget** |
|---|---|---|
| Regelingen | Verwachte ontwikkeling uitgaven van de nieuwe regelingen t.o.v. kosten in 2021 | Verwachte ontwikkeling uitgaven van de nieuwe regelingen t.o.v. kosten in 2022 |
| Voor kinderen | + € 187.885 | + € 245.575 |
| Voor volwassenen: Leestijl/sport | + € 200.000 | + € 200.000 |
| Voor ouderen | + €143.843 | + € 154.467 |
| Fietsvoorziening kinderen | + € 24.000 | + € 24.000 |
| Maatwerkvoorziening | -/+ € 0 | -/+ € 0 |
| Bijzondere bijstand | -/+ € 0 | - /+ € 0 |
| Collectieve zorgkostenverzekering | + € 14.192 | + € 14.869 |
| Bereken uw recht | + € 10.000 | + € 10.000 |
| Fonds bijzondere noden | + € 20.000 | + € 20.000 |
| Communicatiekosten | + € 16.500 | + € 16.500 |
| **Totaal** | **+ € 596.420** | **+ € 665.411** |

## Indeling werkbegroting minimaregelingen 2023 op hoofdlijnen

| **Omschrijving** | **budget** | **uitgaven** |
|---|---|---|
| Budget in programmabegroting | € 3.091.800 | |
| Kindregelingen | | € 500.000 |
| Collectieve zorgkostenverzekering | | € 285.000 |
| Overige minimaregelingen (o.a. maatwerkvoorziening chronisch zieken en gehandicapten, regeling duurzame gebruiksgoederen) | | € 306.800 |
| Individuele bijzondere bijstand | | € 2.000.000 |
| **totaal** | **€ 3.091.800** | **€ 3.091.800** |



# 10. COMMUNICATIE

### Uitgangspunten voor de communicatie over minimaregelingen

Duidelijke informatie en een drempelverlagende werkwijze bij het aanvragen helpen om het bereik van regelingen te verhogen. Daar is de afgelopen jaren al veel aan gedaan, bijvoorbeeld door het taalgebruik in brieven en op de website te verbeteren. Onder de noemer "Amstelveen helpt" communiceert de gemeente binnen het sociaal domein. In het programma Menselijke Maat wordt de communicatie sociaal domein breed herzien. Hiermee zorgen we voor een naadloze aansluiting op onze communicatie over armoedebeleid.

De website vormt de basis voor alle informatie en die moet toegankelijk en duidelijk zijn. Vóór de geplande vervanging in 2024 van het CMS (content management systeem) actualiseren we de teksten en zorgen we voor een vereenvoudiging als dat nodig is.

Brieven, formulieren en folders blijven ook op papier beschikbaar voor inwoners die minder digitaal vaardig zijn of de voorkeur geven aan een fysiek exemplaar.



## 11. MONITORING EN EVALUATIE

**Het Rekenkamerrapport heeft vastgesteld dat het huidige armoedebeleid geen meetbare doelstellingen kent, waardoor monitoring en evaluatie bemoeilijkt worden. Dit leidt ertoe dat de gemeenteraad niet kan nagaan of het armoedebeleid de beoogde doelgroep bereikt en of de aanpak effectief is. Monitoring en evaluatie zijn cruciaal om te bepalen of de ingezette maatregelen daadwerkelijk armoede bestrijden en om inzicht te krijgen in mogelijke verbeteringen van het beleid.**

De volgende kernvragen moeten beantwoord worden:

1. Bereiken we de doelgroep met de ingezette maatregelen?
2. Wat zijn de redenen voor het wel/niet bereiken van de doelgroep?
3. Leiden de ingezette maatregelen tot het gewenste effect?
4. Wat zijn de redenen voor het wel/niet behalen van het gewenste effect?

Via een dashboard volgen we de resultaten op de volgende wijze:

| Dashboard | Regeling 1 | Regeling 2 | Regeling 3 |
|---|---|---|---|
| Budget per regeling | € | € | € |
| Uitgaven (in x periode)<br><br>1 Financiën tabel<br>■ Betrekkingsperiode<br>■ Per regeling<br><br>1 Bereik/aanvragen tabel<br>■ Aanvraagdatum<br>peildatum | € | € | € |
| Aantal aanvragen –<br>(kunnen meerdere unieke personen zijn per aanvraag/gezin) | | | |
| Aantal toekenningen –<br>(kunnen meerdere unieke personen zijn per aanvraag/gezin) | | | |
| Aantal afwijzingen –<br>(kunnen meerdere unieke personen zijn per aanvraag/gezin) | | | |
| Aantal buiten behandeling –<br>(kunnen meerdere unieke personen zijn per aanvraag/gezin) | | | |
| Aantal verstrekkingen – Suite per uniek persoon | | | |
| Aantal huishoudens bereikt | | | |
| Aantal unieke inwoners 18+ bereikt | | | |
| Aantal kinderen bereikt | | | |
| Potentiële doelgroep | | | |
| (bron CBS) opgesplitst naar 18+ en kinderen? | | | |
| percentage bereik – waar passend en mogelijk opgesplitst in volwassen en kinderen | % | % | % |

**Toelichting:**

Er kunnen meerdere toekenningen van een regeling per huishouden zijn, bijvoorbeeld v bij de kindregeling. Een verstrekking wordt toegekend aan een inwoner.

### 10.1 Redenen voor het wel/niet bereiken van de doelgroep

Begin 2025 en begin 2026 zullen we een Cliënt Ervaringsonderzoek uitvoeren. Daarna wordt de frequentie voor de periode daarna bepaald. Daarnaast bespreken we ieder kwartaal onze resultaten met de CMA. Samen duiden we wat er beter kan. Daarnaast zal het bereik een onderwerp van gesprek zijn bij de netwerkbijeenkomsten.

### 10.2 Leiden de ingezette middelen tot het gewenste resultaat

Dit zal enerzijds worden onderzocht in ons Cliënt Ervaringsonderzoek en anderzijds door gesprekken met de CMA en onze netwerkpartners.

### 10.3 Wat zijn de redenen voor het wel/niet behalen van het gewenste resultaat

Dit zal enerzijds worden onderzocht in ons Cliënt Ervaringsonderzoek en anderzijds door gesprekken met de CMA en onze netwerkpartners.

### 10.4 Effectonderzoek door externe onderzoeker in 2025

In het verlengde van Cliënt Ervaringsonderzoeken gaan we na een jaar extern onderzoek doen en het effect van de nieuwe regelingen volgen. Vraagstelling die we meenemen:

1. In welke mate gebruiken inwoners die ambtshalve de kindregelingen hebben gekregen dit geld voor sport/cultuur voor kinderen?
2. Zien we dat inwoners andere keuzes maken dan in het voorgaande systeem van regelingen?
3. Kunnen inwoners beter meedoen in de samenleving?

Waar nodig passen we de werkwijze aan op basis van de uitkomsten. We beslissen dan ook of en wanneer een tweede meting wenselijk is.

#### Streefdoelen voor het bereik

Om het bereik van de diverse regelingen onder de totale doelgroep vast te kunnen stellen, gaan we uit van de gegevens van het CBS. Door het aantal huishoudens (of het aantal kinderen) vast te stellen dat gebruik heeft gemaakt van een regeling kunnen we vervolgens het bereik meten. We gaan na drie jaar na of we de doelstellingen voor bereik hebben behaald en of het realistische doelstellingen zijn. Zonodig passen we streefdoelen aan.

Het is niet altijd mogelijk om een streefdoel voor een nieuwe regeling direct te relateren aan het huidige bereik omdat de opzet van de regelingen veranderd is.

#### Bereik kinderen en ambtshalve uitbetaling kindpakket

Volgens de schattingen van het CBS zijn er 1500 kinderen in een gezin met een inkomen tot 130% van het sociaal minimum. Het CBS telt het vermogen niet mee. Voor de gemeentelijke regelingen geldt er wel een maximum voor het vermogen. Hierdoor behoren niet alle 1500 kinderen tot de doelgroep, hoeveel is niet bekend.

In 2021 hebben we 750 kinderen bereikt. Er zijn circa 600 kinderen in de leeftijdscategorie 4 t/m 17 jaar in een gezin met een bijstandsuitkering van de gemeente. Het is aannemelijk dat het overgrote deel van de 600 kinderen tot de bereikte groep van 600 behoort. De ervaring is namelijk dat 65% van huishoudens met een uitkering gebruik maakt van een minimaregeling. We weten niet hoeveel procent huishoudens met kinderen hier bij zijn. Aangezien klantmanagers actief gezinnen wijzen op de regelingen die er voor de kinderen zijn, is het aannemelijk dat deze groep relatief goed bereikt wordt. Ook omdat er relatief veel gezinnen met meer dan twee kinderen zijn, waardoor je per huishouden meer kinderen bereikt. We verwachten daarom dat het ambtshalve uitbetalen aan huishoudens met een uitkering niet zozeer tot meer bereik leidt. Wel dat een deel van de ouders meer geld krijgt dan voorheen omdat ze geen facturen meer hoeven op te sturen (zoals in de huidige sport en cultuur regeling). Bij het bereik uit gezinnen met een ander inkomen gaat het vaak om werkende ouders. Dit is een doelgroep die veel moeilijker te bereiken is.

| Regelingen | Aantal huishoudens of kinderen conform CBS tot 130% Wsm | Aantal verstrekkingen / toekenningen | Percentage Bereik | Streefdoelen voor het Bereik in de nieuwe situatie | (geschat) Percentage bereik 2022 |
|---|---|---|---|---|---|
| | 1500 kinderen 4 t/m 18 jaar | | | | |
| Tablet regeling | | | | Aantal verstrekkingen | 50 gezinnen, schatting obv computerregeling basisonderwijs |
| Kindpakket basisonderwijs 4 t/m 8 jaar | | | | Geschat bereik 325 kinderen | Totaal bereik basisschool 348 kinderen |
| Kindpakket basisonderwijs 9 t/m 11 jaar | | | | Geschat bereik 195 kinderen | Totaal bereik basisschool 348 kinderen |
| Kindpakket 12 t/m 17 jaar | | | | Geschat bereik 272 kinderen | Totaal bereik 272 kinderen. |
| Fietsvoorziening kinderen | | | | Aantal kinderen dat fiets ontving | Geen vergelijkbare voorgaande regeling, budget voor 250 fietsen per jaar. |
| Beweeg- en leefstijlaanbod volwassenen | 6200 inwoners[33] | | | Opbouwen naar 25% in 4 jaar | Geen voorgaande regeling, daarom nog geen vergelijkingsmateriaal. Bij start is de bekendheid nog in ontwikkeling. |
| Regeling pensioengerechtigden | 2200 huishoudens[34] | | | Circa 550 à 600 verstrekkingen | Geen vergelijkbare voorgaande regeling. Bereik onder gebruikers OV regeling is 7,85% (220 inwoners met geactiveerde pas). Bereik van de regeling duurzame gebruiksgoederen was 121 verstrekingen. |
| Zwemregeling jeugd | 1500 kinderen[35] | | | 10% | 120 deelnemers (8%) |
| Zwemregeling volwassenen | Aantal minima zonder zwemdiploma is onbekend | | | Aantal deelnemers per jaar, want omvang doelgroep onbekend | 28 deelnemers in 2022 |
| Amstelveenpas | 7700 inwoners (volwassenen + kinderen) | | | 42% | 38,44% 2960 inwoners |
| Zorgverzekering minima | 6200 inwoners | | | Landelijk gemiddelde | 27,7% (2023) |
| Maatwerkvoorziening chronisch ziek / gehandicapt | Niet bekend hoeveel minima hun volledige eigen risico opmaken | | | Aantal deelnemers per jaar, want omvang doelgroep onbekend | 600 inwoners |
| Individuele bijzondere bijstand | 6200 inwoners | | | Aantal verstrekkingen[36] | Gemiddeld aantal verstrekkingen van 975 p.j. over 2021 en 2022 |

We kiezen voor doelstellingen in het bereik die ambitieus zijn maar ook haalbaar. Het vergt een continue inzet van communicatie om de bekendheid van voorzieningen te verhogen. Ook schaamte houdt mensen tegen om gebruik te maken van regelingen. Een hoger bereik leidt ook tot hogere kosten, en dat levert een spanningsveld op met het beschikbare budget.

*34 Bron CBS statline Bij het vaststellen van de doelgroep wordt het vermogen niet meegewogen. Naar verwachting is een gedeelte van de doelgroep vermogen en komt niet in aanmerkingen voor gemeentelijke minimaregelingen. 35 Bron: CBS statline 36 We registreren het aantal verstrekkingen. Een verstrekking is per huishouden,*

# BIJLAGEN

## Bijlage 1 Samenvatting netwerkbijeenkomst en resultaten gesprekken stadsgesprek

### Netwerkbijeenkomst Armoedebeleid

Op 9 mei 2023 heeft er een netwerkbijeenkomst plaatsgevonden. Er waren ongeveer 60 deelnemers vanuit zo'n 25 verschillende organisaties. De netwerkpartners hebben aangegeven deze netwerkbijeenkomst als waardevol te ervaren en hebben ook uitgesproken dit vaker te willen bijwonen. We zullen daarom een werkgroep samenstellen met de netwerkpartners zodat er 1 à 2 keer per jaar een soortgelijke bijeenkomst gezamenlijk kan worden georganiseerd.

Meest genoemde onderwerpen:

*1. Tandartskosten*

De netwerkpartners gaven aan dat de kosten voor de tandarts een veelvoorkomend probleem is. Mensen mijden de tandarts omdat zij de kosten voor een controle niet kunnen betalen. Wat vervolgens resulteert in het te laat melden bij de tandarts met problemen, waardoor de problemen en de kosten complexer zijn. De netwerkpartners zien dat meer jonge mensen hierom een kunstgebit krijgen omdat dit wel wordt vergoed.

*2. Werk preventief bij jongeren*

De netwerkpartners hebben aangegeven dat het voorkomen van armoede al zou moeten beginnen op de basisschool. Jongeren ook betrekken bij de preventiemaatregelen en hun zelfredzaamheid vergroten. Denk hierbij aan het informeren en ondersteunen bij financiën, ondersteunen in vervoer (fiets) en begeleiden naar de juiste opleiding.

*3. Maak aanvragen simpeler*

De deelnemers geven aan dat er veel mogelijk is in Amstelveen wat betreft armoederegelingen, maar dat het makkelijker kan. Inwoners hebben het gevoel dat zij telkens opnieuw dezelfde gegevens aan moeten leveren. Maak het laagdrempeliger en simpeler. Online eenmalig aanvragen en maak dit mogelijk in verschillende talen. Inwoners moeten zonder afspraak langs kunnen komen.

*4. Netwerk tussen netwerkpartners verder versterken*

Er is een mooi hulpaanbod van verschillende partners voor de Amstelveense inwoners. De partners geven aan dat zij graag de samenwerking met elkaar willen intensiveren. Zo kan het hulpaanbod beter aansluiten bij de behoefte van inwoners. Partners willen gezamenlijk kennis verbreden tijdens themabijeenkomsten. Ook is er behoefte aan een nieuwe vorm voor een sociale kaart, zodat makkelijk en snel inzichtelijk wordt welke partij wat biedt. Partners geven aan dat zij het netwerk graag willen uitbreiden met andere partijen zodat er een volledig hulpaanbod komt.

### Stadsgesprek met inwoners over minimavoorzieningen

Inwoners die meededen met de enquête konden zich opgeven voor een stadsgesprek over minimavoorzieningen. Op 12 juli 2023 is met ruim twintig deelnemers  en de CMA (cliëntenraad Minima Amstelveen) dieper ingegaan op wensen met betrekking tot het toekomstige aanbod aan minimavoorzieningen. De uitkomsten uit de enquête werden hier goeddeels bekrachtigd. De belangrijkste bevindingen over de regelingen uit het stadsgesprek waren:

De inwoners die gebruik maken van de minimavoorzieningen zijn zeer divers, hun leefsituaties ook. Daarom is er veel behoefte aan maatwerk passend bij de situatie. De deelnemers ervaren stress door het niet kunnen betalen van algemene kosten (zoals boodschappen) door stijgende inflatie. Er is behoefte aan meer keuzevrijheid, bv zelf bepalen waar je een computer koopt. De suggestie werd gedaan om uitbetalingen te doen op het moment dat de kosten worden gemaakt, bv uitbetaling sportkosten in september als het nieuwe sportseizoen weer begint. Dan wordt de verstrekte regeling echt uitgegeven aan de kosten waarvoor het bedoeld is. Voorzieningen die nu effectief zijn en volgens de deelnemers moeten blijven: regelingen voor kinderen, vergoeding voor eigen risico zorgverzekering (maatwerkvoorziening), de eenmalige energietoeslag. Hieronder input van deelnemers over specifieke voorzieningen:

*1. Amstelveenpas*

Er is behoefte aan meer aanbod van (gratis) activiteiten bij de Amstelveenpas.

*2. Jeugd*

Vooral meer aanbod uitstapjes ed. tijdens de zomervakantie, mogelijkheden voor kinderfeestjes (verjaardag). Computer per kind i.p.v. per gezin. Ook: vaker een computer kunnen vervangen, apparatuur is snel verouderd vanwege vereisten van de opleiding. Fiets (+ reparatie) en goedkoop OV voor kinderen, boodschappenpakket voor de feestdagen.

*3. Volwassenen*

Er zijn nu geen regelingen die de participatie van volwassenen bevorderen. Hier was onder de deelnemers wel veel behoefte aan. Denk aan vergoeding openbaar vervoer, fietsen (+ reparatie), sport, computer.

*4. Medische kosten die niet vergoed worden door zorgverzekeraar*

Veel inwoners met een laag inkomen hebben gezondheidsproblemen. Er is behoefte aan regelingen voor kosten die je via de zorgverzekering niet of beperkt vergoed krijgt, zoals de tandarts en brilkosten.

*5. De maatwerkvoorziening voor chronisch zieken is niet toereikend, want:*

- Het bedrag is te laag in verhouding tot de kosten die deze groep maakt voor zorg.
- Als je net niet je hele eigen risico opmaakt kom je niet in aanmerking. Terwijl je vaak wel veel eigen bijdragen voor zorg hebt. Kan er een staffel worden ingevoerd?

*6. Zorgverzekering minima:*

- Aanvullende verzekering voor GGZ onvoldoende, veel behandelaren zijn niet gecontracteerd door Zorg & Zekerheid.
- Verzekering wordt duur gevonden in verhouding tot wat er vergoed wordt. Kan Amstelveen met andere gemeenten samenwerken om een betere zorgverzekering voor inwoners met een laag inkomen te realiseren?

*7. Praktisch*

Er is behoefte aan nog een witgoedactie. Deze werd begin 2023 als onderdeel van het plan van aanpak verminderen energiearmoede georganiseerd. De vouchers waren veel te snel op. De vergoeding voor inrichtingskosten is niet voldoende om hele woning mee in te richten. Een vergoeding van dierenartskosten zou een goede aanvulling zijn.

## Bijlage 2 Brede aanpak armoedebeleid in gemeentelijke beleidsnota's en actieplannen

We hanteren verschillende aanpakken om deze gevolgen van armoede te voorkomen of te verzachten. Zo hebben we een schuldhulpverleningaanpak, stresssensitieve dienstverlening, gezondheidsbeleid en gemeentelijke regelingen voor inwoners met een laag inkomen. Onderstaand schema geeft onze brede aanpak en aanvullende acties weer. Het algemene kader hiervoor is de nota sociaal domein. Hieronder een overzicht van beleidskaders en actieplannen.

| Nota/actieplan | Probleem |
|---|---|
| Nota Sociaal Domein 2023 - 2026 | Twee speerpunten: Versterken dienstverlening en versterking netwerken in kwetsbare wijken. Maatschappelijke doelstellingen geformuleerd, o.a. inwoners ervaren zo min mogelijk financiële belemmeringen. |
| Nota armoedebeleid "Versterken bestaanszekerheid".<br><br>Diverse verordeningen en beleidsregels.<br><br>Uitvoering Participatiewet | *Laag inkomen*<br><br>Deze nota is gericht op armoedebestrijding en ondersteuning van inwoners met een laag inkomen. Bijzondere bijstand, gemeentelijke regelingen, werken volgens de bedoeling.<br><br>Het laatste vangnet voor bestaanszekerheid is de Participatiewet. De normen voor de bijstandsuitkering zijn hierin door het Rijk vastgelegd. Daarnaast bevat de wet bepalingen voor onder andere het omgaan met giften, omgaan met terug en invorderingen en de mate waarin maatwerk kan worden geleverd. De exacte invulling van deze aspecten van de Participatiewet zijn geen onderdeel van deze nota, maar raken wel het armoedebeleid. Waar mogelijk legt het college de wet zodanig uit dat kansengelijkheid wordt bevorderd. |
| Beleidsplan schuldhulpverlening "de toekomst in Balans" 2021-2024 | *Schulden*<br><br>Dit beleidsplan is gericht op preventie van schulden en het zo vroeg mogelijk signaleren van schulden. Daarnaast wordt ingezet op schuldhulpverlening, jongeren in Amstelveen schuldenvrij (JAS), schuldhulpverlening aan ondernemers, saneringskredieten, scholing, budgetbegeleiding en laagdrempelige dienstverlening door Financiële cafés.<br><br>Via de vroegslgnalering worden inwoners ook ingelicht over minimaregelingen. |
| Stresssensitieve dienstverlening | *Stress*<br><br>Stresssensitieve dienstverlening beoogt de ervaren stress te verminderen en in ieder geval de geboden dienstverlening niet te laten bijdragen aan het stressniveau. Daarbij hoort ook een simpele aanvraagprocedure en duidelijke brieven. |
| Nota Sociaal Domein 2023 - 2026 | Twee speerpunten: Versterken dienstverlening en versterking netwerken in kwetsbare wijken. Maatschappelijke doelstellingen geformuleerd, o.a. inwoners ervaren zo min mogelijk financiële belemmeringen. |

| Nota/actieplan | Probleem |
|---|---|
| Nota armoedebeleid “Versterken bestaanszekerheid”.<br><br>Diverse verordeningen en beleidsregels.<br><br>Uitvoering Participatiewet | *Laag inkomen*<br><br>Deze nota is gericht op armoedebestrijding en ondersteuning van inwoners met een laag inkomen. Bijzondere bijstand, gemeentelijke regelingen, werken volgens de bedoeling.<br><br>Het laatste vangnet voor bestaanszekerheid is de Participatiewet. De normen voor de bijstandsuitkering zijn hierin door het Rijk vastgelegd. Daarnaast bevat de wet bepalingen voor onder andere het omgaan met giften, omgaan met terug en invorderingen en de mate waarin maatwerk kan worden geleverd. De exacte invulling van deze aspecten van de Participatiewet zijn geen onderdeel van deze nota, maar raken wel het armoedebeleid. Waar mogelijk legt het college de wet zodanig uit dat kansengelijkheid wordt bevorderd. |
| Beleidsplan schuldhulpverlening “de toekomst in Balans” 2021-2024 | *Schulden*<br><br>Dit beleidsplan is gericht op preventie van schulden en het zo vroeg mogelijk signaleren van schulden. Daarnaast wordt ingezet op schuldhulpverlening, jongeren in Amstelveen schuldenvrij (JAS), schuldhulpverlening aan ondernemers, saneringskredieten, scholing, budgetbegeleiding en laagdrempelige dienstverlening door Financiële cafés.<br><br>Via de vroegslgnalering worden inwoners ook ingelicht over minimaregelingen. |
| Stresssensitieve dienstverlening | *Stress*<br><br>Stresssensitieve dienstverlening beoogt de ervaren stress te verminderen en in ieder geval de geboden dienstverlening niet te laten bijdragen aan het stressniveau. Daarbij hoort ook een simpele aanvraagprocedure en duidelijke brieven. |
| Uitvoeringsagenda gezond in Amstelveen<br>Visie op gezonde leefomgeving<br>Werkagenda GGZ “samenwerken aan maatschappelijk herstel”<br>Regioaanpak Huiselijk geweld “veiligheid voor elkaar”<br>Veilig thuis<br>Amstelveense Jeugdagenda<br>JOGG<br>Woonbeleid | *Fysieke / mentale gezondheid*<br><br>De verschillende nota’s hebben als doel de Fysieke / mentale gezondheid van onze inwoners te bevorderen.<br><br>Daarnaast dragen enkele regelingen vanuit het minimabeleid bij aan het bevorderen van gezondheid |
| Aanpak eenzaamheid<br>Cultuuragenda<br>Sport en beweegnota<br>Mantelzorgbeleid<br>Vrijwilligersbeleid<br>Lief en leedstraten<br>Aanpak inclusie<br>Welzijnsbeleid | *Kleiner netwerk/minder hulpbronnen*<br><br>De verschillende nota’s dragen bij aan het tegengaan van de problematiek dat inwoners met een laag inkomen een kleiner netwerk hebben en daardoor minder hulpbronnen hebben. |

| Nota/actieplan | Probleem |
|---|---|
| Kadernota Veranderopgave inburgering<br>Strategische agenda arbeidsmarktregio groot Amsterdam | *Doenvermogen*<br><br>Met onder andere deze onderdelen stimuleren wij het doenvermogen. Doenvermogen, menselijke maat en stress sensitieve dienstverlening ligt in elkaars verlengde. |
| Voor en vroegschoolse educatie<br>WEB-gelden<br>Onderwijs | *Kansengelijkheid*<br><br>Door in te zetten op educatie in brede zin werken we onder andere aan verbeteren kansengelijkheid. |

# Bijlage 3 Vergelijking geraamde kosten vanaf 2024 vergeleken met de kosten van 2021 en 2022

| Uitgaven 2021 | |
|---|---|
| Regelingen voor kinderen[37] | € 328.965 |
| Regeling volwassenen | € n.v.t. |
| Regelingen voor ouderen[38] | € 54.157 |
| Maatwerkvoorziening | € 153.262 |
| Zwemregeling jeugd | € 130.548 |
| Zwemregeling volwassen | € n.v.t |
| Collectieve ziektekostenverzekering | € 279.057 |
| Pilot basispolis Zorgverzekering | € n.v.t. |
| Amstelveenpas | € 37.500 |
| Materiele uitvoering derden | € 142.500 |
| Bereken uw recht app | € n.v.t. |
| Individuele bijzondere bijstand | € 2.032.036 |
| Communicatiekosten | € 16.500 |
| | **€ 3.163.901** |

| Uitgaven 2022 | |
|---|---|
| Regelingen voor kinderen[39] | € 271.275 |
| Regeling volwassenen | € n.v.t. |
| Regelingen voor ouderen[40] | € 43.533 |
| Maatwerkvoorziening | € 168.158 |
| Zwemregeling jeugd | € 76.416 |
| Zwemregeling volwassen | € 6.317 |
| Collectieve ziektekostenverzekering | € 278.380 |
| Pilot basispolis Zorgverzekering | € n.v.t. |
| Amstelveenpas | € 37.500 |
| Materiele uitvoering derden | € 142.500 |
| Bereken uw recht app | € n.v.t. |
| Individuele bijzondere bijstand | € 1.994.404 |
| Communicatiekosten | € 16.500 |
| | **€ 3.034.983** |

*37 Kosten basisonderwijs en voortgezet onderwijs: sportkosten, schoolkosten, internet, computerregeling, huiswerkbegeleiding,*
*38 Reg. duurzame gebruiksgoederen +OV*
*39 Kosten basisonderwijs en voortgezet onderwijs: sportkosten, schoolkosten, internet, computerregeling, huiswerkbegeleiding,*
*40 Reg. duurzame gebruiksgoederen +OV*

# Bijlage 4 Aantallen verstrekkingen in 2021 en 2022

| 2021 | aantallen |
|---|---|
| Bijzondere bijstand | 910 verstrekkingen |
| Individuele inkomenstoeslag | 105 verstrekkingen |
| Maatwerkvoorziening | 609 verstrekkingen |
| Regeling duurzame gebruiksgoederen | 66 verstrekkingen |
| OV ouderen | 220 deelnemers |
| Amstelveenpas | 2960 deelnemers |
| Collectieve ziektekostenverzekering | 1700 deelnemers |
| Schoolregeling PO | 456 kinderen |
| Schoolregeling VO | 294 kinderen |
| Sport & cultuurregeling kinderen | 345 kinderen |
| Computer regeling basisonderwijs | 91 gezinnen |
| Computer regeling voortgezet onderwijs | 112 kinderen |

| 2022 | aantallen |
|---|---|
| Bijzondere bijstand | 973 verstrekkingen |
| Individuele inkomenstoeslag | 125 verstrekkingen |
| Maatwerkvoorziening | 667 verstrekkingen |
| Regeling duurzame gebruiksgoederen | 121 verstrekkingen |
| OV ouderen | 300 deelnemers, waarvan 220 geactiveerde passen |
| Amstelveenpas | 3290 pashouders |
| Collectieve ziektekostenverzekering | 1770 deelnemers |
| Schoolregeling PO | 348 kinderen |
| Schoolregeling VO | 277 kinderen |
| Sport & cultuurregeling kinderen | 295 kinderen |
| Computer regeling basisonderwijs | 48 gezinnen |
| Computer regeling voortgezet onderwijs | 70 kinderen |

## Bijlage 5 was/wordt overzicht minimaregelingen

| Was | | | |
|---|---|---|---|
| **regeling** | **leeftijd** | **bedrag** | **periode** |
| zwemregeling | 18+ | pakketprijs | AB- diploma |
| duurzame gebruiksgoederen | pensioengerechtigd alleen | 750 | per 3 jaar |
| duurzame gebruiksgoederen | pensioengerechtigd echtpaar | 900 | per 3 jaar |
| OV regeling ouderen | pensioengerechtigd | gratis reizen tijdens daluren met de bussen van Connexxion en gratis reizen met de tram, bus en metro van het GVB. | per jaar |
| collectieve ziektekosten-verzekering | 18+ | per persoon | nvt |

| Wordt | | | | |
|---|---|---|---|---|
| **regeling** | **leeftijd** | **bedrag** | **gezin/alleen** | **periode** |
| zwemregeling | 18+ | pakketprijs | per persoon | AB-diploma |
| beweeg- en gezondheids-aanbod, cultuur en participatie aanbod | 18+ | via Amstelveenpas | per persoon | doorlopend |
| regeling alleenstaande pensioengerechtigd | pensioengerechtigd | 300 | per persoon | per jaar |
| regeling samenwonend pensioengerechtigd | pensioengerechtigd | 375 | per gezin | per jaar |
| collectieve ziektekosten-verzekering | 18+ | bijdrage gemeente wordt geindexeerd | per persoon | nvt |

| Was | | | | |
|---|---|---|---|---|
| **regeling** | **leeftijd** | **gezin/kind** | **bedrag** | **periode** |
| Internet | 4 t/m 17 | per gezin | 180 | per jaar |
| Sport - en cultuur | 4 t/m 17 | per kind | 375 | per jaar |
| School - Primair onderwijs | nvt | per kind | 75 | per jaar |
| School - Voortgezet onderwijs | nvt | per kind | 150 | per jaar |
| Computerregeling Primair onderwijs | va 4 jaar | per gezin | 400 | per 4 jaar |
| Computerregeling Voortgezet onderwijs | t/m 17 jaar | per kind | 400 | per 4 jaar |
| Vak- en huiswerktraining Voortgezet onderwijs | t/m 17 jaar | per kind | 300 | per jaar |
| Zwemles | 4 t/m 17 | per kind | pakketprijs | ABC diploma |

| Wordt | | | | |
|---|---|---|---|---|
| **regeling** | **leeftijd** | **gezin/kind** | **bedrag** | **periode** |
| Kindvergoeding | 4 t/m 8 | per kind | 500 | per jaar |
| Kindvergoeding | 9 t/m 11 | per kind | 650 | per jaar |
| Kindvergoeding | 12 t/m 17 | per kind | 800 | per jaar |
| Tabletregeling | 6 t/m 8 | per gezin | 200 | per 4 jaar |
| Vak- en huiswerktraining | | per kind | 300 | per jaar |
| Zwemles | 4 t/m 17 | | pakketprijs | ABC diploma |



# CLIËNTERVARINGSONDERZOEK MINIMA 2023 GEMEENTE AMSTELVEEN

# Cliëntervaringsonderzoek minima 2023
# Gemeente Amstelveen

## Colofon

**Opdrachtgever**
Gemeente Amstelveen

**Datum**
Juni 2023

**Auteurs**
Tessa Schoot Uiterkamp
Jitske Kooistra – van der Wijk
Xiaochang Campmans

**KWIZ**
Stavangerweg 23 - 5
9723 JC Groningen
050 - 5252473
contact@kwiz.nl

**Uitgave**
Deze publicatie is een uitgave van KWIZ. Het overnemen van cijfers en / of teksten is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld. Niets uit deze publicatie mag worden verveelvoudigd en / of openbaar gemaakt worden in welke vorm dan ook zonder voorafgaande toestemming van KWIZ.

# Inhoudsopgave

Inleiding ..... 3
Samenvatting ..... 4
1. Regelingen voor volwassenen ..... 6
2. Regelingen voor kinderen ..... 8
3. Informatie en communicatie ..... 10
4. Aanvragen van regelingen ..... 12
5. Aanbod aan financiële hulp ..... 15
6. Energietoeslag ..... 17
7. Amstelveenpas ..... 18
8. Tips of opmerkingen voor de gemeente ..... 21
Bijlage 1. Kenmerken respondenten ..... 24
Bijlage 2. Volledige antwoorden per hoofdstuk ..... 25
Bijlage 3. Stellingen uitgesplitst naar invulwijze ..... 27
B3.1 Uitsplitsingen hoofdstuk 3 (informatie en communicatie) ..... 27
B3.2 Uitsplitsingen hoofdstuk 4 (aanvragen van regelingen) ..... 28

# Inleiding

De gemeente Amstelveen is bezig met het opstellen van een nieuwe nota minimabeleid. Als input hiervoor wil de gemeente een beeld krijgen van hoe het huidige beleid wordt beoordeeld door de doelgroep; wat vinden zij van de regelingen en passen deze bij hun behoeften? Daarom heeft KWIZ een Cliëntervaringsonderzoek – door middel van een enquête - onder de doelgroep uitgevoerd.

In de vragenlijst komen de volgende thema's aan bod:

- Kennis en gebruik van de regelingen;
- Redenen voor niet-gebruik van regelingen;
- Aanvraagprocedure van de regelingen;
- Informatievoorziening en contact met gemeente;
- Effecten van het minimabeleid;
- Energietoeslag en de Amstelveenpas.

### Doelgroep

De doelgroep van dit onderzoek bestaat uit inwoners van de gemeente Amstelveen die in 2023 een Amstelveenpas hebben gekregen. Per huishouden is één vragenlijst verstuurd. In totaal hebben 1.587 huishoudens in de gemeente een uitnodiging gekregen om deel te nemen aan het onderzoek.

### Opzet van het onderzoek

De vragenlijsten zijn in april 2023 verstuurd. Respondenten konden de vragenlijst zowel schriftelijk als online invullen.

### Respons

In totaal hebben 282 respondenten de vragenlijst ingevuld (71 online, 211 op papier). Dat is 18 procent van de aangeschreven doelgroep. Dat leidt tot een betrouwbaarheidspercentage van ruim 93 procent. Dit valt binnen de marges van wat gebruikelijk is voor soortgelijke onderzoeken (een betrouwbaarheidspercentage van 90 à 95 procent). We kunnen daarom stellen dat de respons voldoende is om de uitkomsten te generaliseren naar de gehele doelgroep.

### Leeswijzer

Na de samenvatting volgt per hoofdstuk een thema uit de vragenlijst. Het laatste hoofdstuk bevat een aantal tips en opmerkingen die de respondenten hebben geplaatst. In de bijlage staat een aantal kenmerken van de respondenten en worden de belangrijkste verschillen tussen respondenten die de vragenlijst online of op papier invulden getoond. Tevens staan van een aantal vragen alle antwoorden uitgeschreven (in het rapport is voor de leesbaarheid soms een top 5 gemaakt).

Omdat niet iedere vraag door elke respondent is ingevuld geven we bij veel vragen het aandeel per antwoordcategorie weer. Dit is het aantal respondenten dat een antwoord heeft gegeven, afgezet tegen alle respondenten die de vraag hebben ingevuld. Daarvoor laten we iedereen die de vraag niet van toepassing vond of geen mening had ook buiten beschouwing. Dit komt de leesbaarheid en inhoudelijke analyse ten goede. Wel geven we per vraag het aantal respondenten weer dat de vraag heeft ingevuld (n = ...). Daarbij tellen de respondenten die de vraag niet van toepassing vonden of geen mening hadden dus niet mee.

# Samenvatting

**In de samenvatting worden per thema een aantal uitkomsten benoemd.**

### Regelingen voor volwassenen

- De meest bekende gemeentelijke regelingen onder de respondenten zijn de kwijtschelding van gemeenschappelijke belastingen, de bijzondere bijstand en de collectieve zorgverzekering.
- De meeste respondenten gebruiken het geld van de regelingen voor hun eerste levensbehoeften, zoals het betalen van de energierekening en boodschappen, maar ook voor medische kosten.
- Bijna zes op de tien respondenten geven aan dat door de regelingen minder stress te ervaren. Ruim een derde zegt daarnaast door de regelingen positiever te zijn over de toekomst en eveneens een derde kan door de regelingen sociale contacten onderhouden.
- Onbekendheid van regelingen is de voornaamste reden voor niet-gebruik van de regelingen. Daarnaast wordt niet weten hoe de regeling kan worden aangevraagd door een kwart (ook) als reden voor niet-gebruik genoemd.

### Regelingen voor kinderen

- 24 procent (66 respondenten) heeft thuiswonende kinderen onder de 18 jaar.
  - 90 procent van deze ouders maakt gebruik van een of meer gemeentelijke regelingen voor kinderen.
  - Meer dan de helft van de respondenten met kinderen geeft aan dat zijn kinderen vaak of soms niet kunnen meedoen met hun vrienden, omdat zij dit niet kunnen betalen. Daarnaast zegt 58 procent van de respondenten met kinderen dat hun kinderen niet altijd naar de verjaardag van een vriend kunnen omdat dit te duur is.

### Informatie en communicatie regelingen en gemeente

- Bijna een op de drie respondenten wist via familie en vrienden dat de gemeente regelingen voor inwoners met een laag inkomen aanbiedt en 28 procent geeft aan dat hij dit wist via het Amstelveenloket.
- Een kwart van de respondenten van 46 tot 65 jaar geeft aan de website van de gemeente onduidelijk te vinden. In andere leeftijdsgroepen ligt dit aandeel lager (14 tot 19 procent).
- Ouderen van 66 jaar en ouder geven vaker aan dat zij de folders van de gemeente duidelijk vinden (55 procent) dan respondenten jonger dan 66 jaar (37 tot 40 procent).
- Bijna driekwart van de respondenten is het eens met de stelling dat de gemeente openbare ruimtes zoals bibliotheken en huisartsen moet voorzien van papieren informatiefolders.

### Aanvragen van regelingen

- Bijna de helft van de respondenten heeft de aanvraag zelf gedaan, de andere helft heeft dit door iemand anders laten doen, heeft hier hulp bij gekregen of weet dit niet meer.
- Respondenten die de aanvraag zelf hebben gedaan beoordelen de aanvraag in het algemeen gemiddeld met een 7,6. Respondenten die de aanvraag niet zelf hebben gedaan beoordelen de aanvraag gemiddeld met een 6,3 als rapportcijfer.
- Het contact met de medewerker wordt gemiddeld met een 7,0 beoordeeld. Respondenten die de aanvraag zelf hebben gedaan geven dit contact een 7,6 en respondenten die de aanvraag met hulp hebben gedaan geven het contact gemiddeld een 6,9.
- Ruim de helft (51 procent) van de respondenten is tevreden over de financiële hulp die de gemeente aanbiedt. Een derde (31 procent) staat hier neutraal tegenover en 18 procent is ontevreden over de gemeentelijke financiële hulp.
- Bijna vier op de tien respondenten geven aan regelingen te missen voor volwassenen. Zij noemen hierbij vooral regelingen voor (meer) sport en cultuur.

### Energietoeslag

- Zeven op de tien respondenten geven aan dat zij het afgelopen jaar de energierekening niet hadden kunnen betalen als zij geen energietoeslag hadden kregen. Slechts 13 procent had dit ook gekund zonder de energietoeslag (de overige 20 procent is hier neutraal over).
- Een ruime meerderheid (72 procent) verwacht zijn energierekening in 2023 niet te kunnen betalen *zonder* de energietoeslag.

### Amstelveenpas

- Hoe vaak de Amstelveenpas gebruikt wordt varieert; 9 procent van de respondenten gebruikt de pas elke week, 39 procent een paar keer per jaar en 18 procent geeft aan de pas nooit te gebruiken.
- Respondenten die de Amstelveenpas *vaker* gebruiken zijn over het algemeen meer tevreden over de Amstelveenpas. Gemiddeld gezien is 50 procent over het algemeen tevreden over de pas (27 procent staat hier neutraal tegenover en 23 procent is ontevreden).
- Een op de drie respondenten is tevreden over het aanbod van de pas, 38 procent zegt daarover ontevreden te zijn. Gevraagd naar welk aanbod wordt gemist, worden ‘cultureel aanbod’ en ‘meer aanbod’ het vaakst genoemd. Daarnaast geven sommige respondenten aan de pas te willen gebruiken voor korting op eerste levensbehoeften zoals voeding, noodzakelijke kleding en hoge huurkosten.

### Tips en adviezen van respondenten

- **Informatievoorziening van de gemeente (7%)**
  Het is voor een deel van de respondenten niet altijd duidelijk van wat het aanbod aan regelingen is en of zij daar aanspraak op kunnen maken. Zij geven aan behoefte te hebben aan meer papieren folders en brieven.
- **Aanvullende ondersteuningsbehoefte (6%)**
  Sommige respondenten zouden over het algemeen meer (financiële) ondersteuning van de gemeente willen ontvangen. Respondenten noemen daarbij als voorbeeld ondersteuning voor eerste levensbehoeften, zoals voeding of een (hogere) bijdrage aan sociale participatie.
- **Aanvraagprocedure regelingen (5%)**
  Het aanvragen van regelingen is niet voor iedereen toegankelijk en duidelijk. Een aantal respondenten benoemt een voorkeur voor een papieren aanvraag boven een digitale aanvraagprocedure.
- **Tevredenheid en dankbaarheid**
  Naast de gegeven adviezen, waren er veel respondenten die aangaven erg dankbaar en tevreden te zijn over de gemeentelijke hulp die zij ontvangen.

# 1. Regelingen voor volwassenen

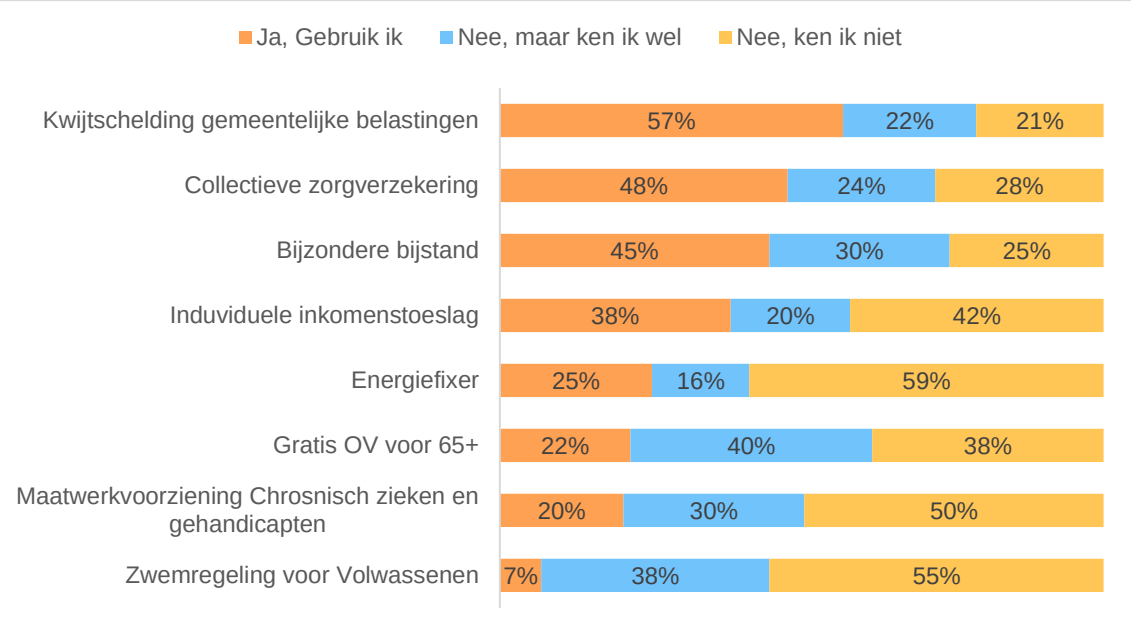
**In dit hoofdstuk komt de bekendheid, het effect en de redenen voor het niet-gebruik van de minimaregelingen voor volwassenen aan bod.**

### Kwijtschelding is de meest bekende regeling

De meeste minimaregelingen zijn bij (meer) dan de helft van de respondenten bekend. Kwijtschelding voor gemeentelijke belastingen, bijzondere bijstand en de collectieve zorgverzekering zijn het best bekend.

De relatief nieuwe regeling energiefixer (41 procent) en de zwemregeling voor volwassenen (45 procent) zijn wat minder bekend onder de respondenten.

*Figuur 1.1.1. Gebruik en bekendheid minimaregelingen (n = 233 ~ 260)*




### Respondenten gebruiken regelingen vooral voor eerste levensbehoeften

Respondenten geven aan het geld van de regelingen voornamelijk te gebruiken voor het betalen van de energierekening (66 procent), dagelijkse boodschappen (60 procent) en/of medische kosten (53 procent). Daarnaast worden grote huishoudelijke uitgaven en vervoer vaak genoemd (43 procent). Een kleiner deel van de respondenten, een op de tien, geeft aan het geld van de regelingen te gebruiken om iets leuks te doen. De overige antwoordmogelijkheden worden weergegeven in bijlage 2.

*Respondenten konden meerdere antwoorden geven; daarom telt de kolom 'aantal' op tot een hoger aantal respondenten dan dat daadwerkelijk de enquête heeft ingevuld.*

*Tabel 1.1.1 Top 5: Waar geeft u het geld van de regelingen aan uit? (n = 282)*[1]

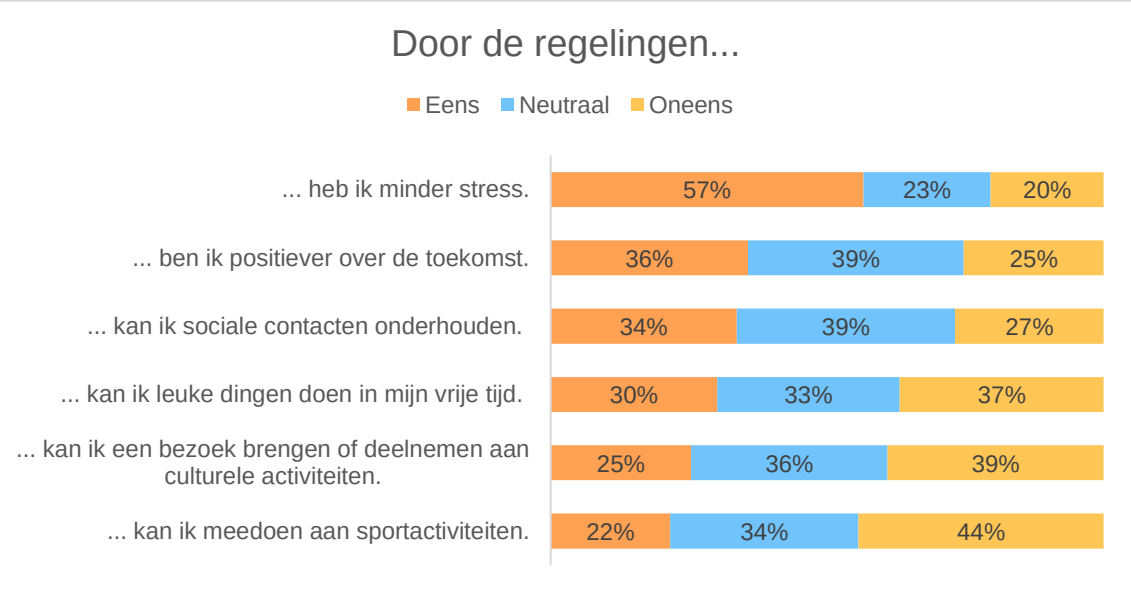
| Top 5 | | Aantal | Aandeel |
|---|---|---|---|
| 1 | Betalen van de energierekening | 185 | 66% |
| 2 | Dagelijkse boodschappen (eten, persoonlijke verzorging) | 170 | 60% |
| 3 | Medische kosten | 149 | 53% |
| 4 | Grote huishoudelijke uitgaven (wasmachine, koelkast, bankstel) | 120 | 43% |
| 5 | Vervoer (Kosten voor de auto, OV-kaart) | 120 | 43% |

[1] Zie bijlage 2 voor alle antwoordmogelijkheden.

### Minder stress door gemeentelijke regelingen

Meer dan de helft van de respondenten (57 procent) geeft aan minder stress te ervaren door de gemeentelijke regelingen. Ruim een derde geeft aan positiever te zijn over de toekomst (36 procent) of sociale contacten te kunnen onderhouden (34 procent) als gevolg van de gemeentelijke regelingen. Niet alle respondenten ervaren de positieve effecten: 20 tot 44 procent is het oneens met de stellingen.

*Figuur 1.1.2. Effecten van de regeling(en) (n = 251 ~ 268)*




### Respondenten gebruiken regelingen vooral niet omdat zij deze niet kennen

De belangrijkste reden waarom respondenten bepaalde regelingen niet gebruiken is omdat ze de regeling(en) niet kennen. Dit geldt voor 39 procent van de respondenten. Daarnaast geven respondenten aan dat ze niet weten hoe ze een regeling moeten aanvragen (24 procent) en/of bang zijn dat ze het later terug moeten betalen (21 procent). Respondenten konden meerdere antwoorden geven. Respondenten geven vaak aan dat zij niet in aanmerking komen of niet weten of zij in aanmerking komen voor een bepaalde regeling. Een enkeling geeft aan geen gemeentelijke regelingen te gebruiken omdat zij contact met de gemeente als niet prettig hebben ervaren. In bijlage 2 staan alle antwoordmogelijkheden genoemd.

*Tabel 1.1.2 Top 5: Reden niet-gebruik regelingen (n = 282)*[2]

| Top 5 | | Aantal | Aandeel |
|---|---|---|---|
| 1 | Ik ken die regeling(en) niet | 110 | 39% |
| 2 | Ik weet niet hoe ik de regeling moet aanvragen | 69 | 24% |
| 3 | Ik ben bang dat ik het later terug moet betalen | 58 | 21% |
| 4 | Ik vind het aanvragen te moeilijk | 54 | 19% |
| 5 | Ik heb wel een aanvraag gedaan, maar deze is afgewezen | 51 | 18% |

[2] Zie bijlage 2 voor alle antwoordcategorieën.

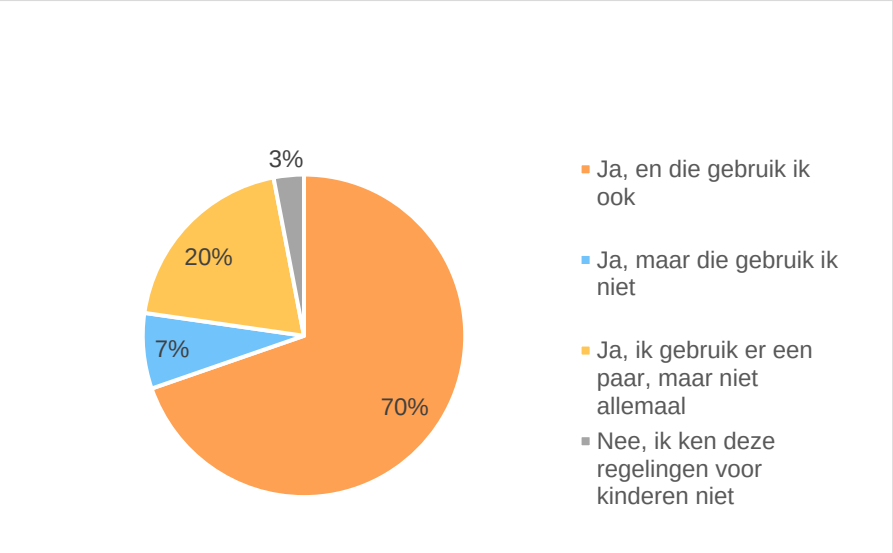
# 2. Regelingen voor kinderen

**Een kwart van de respondenten (66 respondenten) heeft thuiswonende kinderen jonger dan 18 jaar. De vragen over de kinderen zijn door deze ouders beantwoord.**

### De regelingen voor kinderen zijn goed bekend onder de ouders

We vroegen de respondenten met kinderen of ze de gemeentelijke regelingen voor kinderen gebruiken. De meerderheid van de ouders (90 procent) gebruikt een of meerdere regelingen. Drie procent van de ouders kent deze regelingen niet.

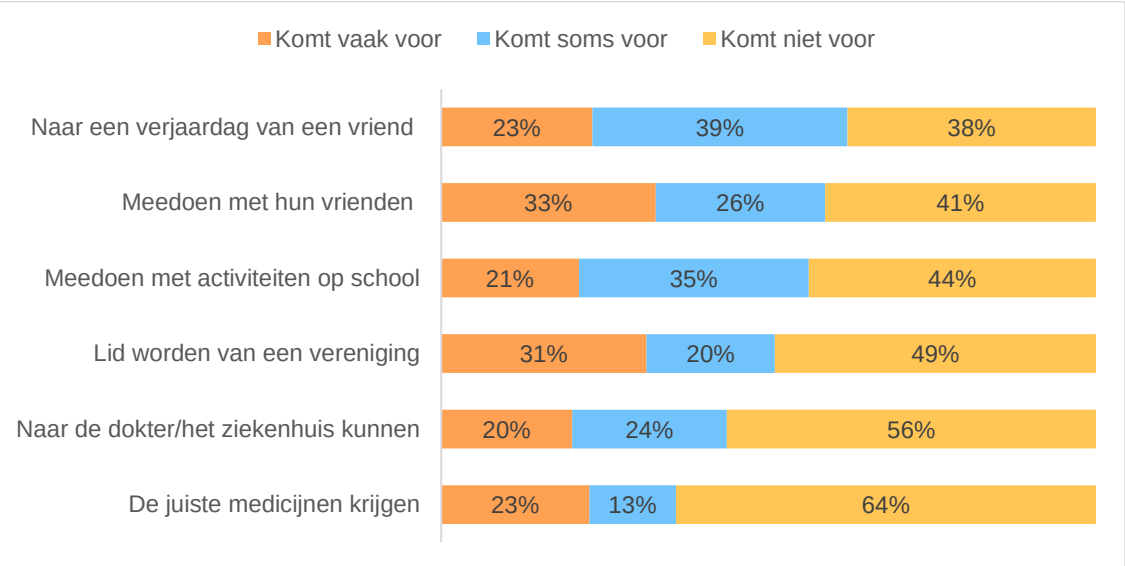
*Figuur 2.1.1. Gebruik gemeentelijke voorzieningen kinderen (n = 66)*




### Kinderen kunnen niet altijd meedoen met hun vrienden omdat het te duur is

De respondenten met kinderen hebben aangegeven of er dingen zijn die hun kinderen niet kunnen doen door de financiële situatie van het gezin. Meer dan de helft van de ouders geeft aan dat hun kinderen soms of vaak niet naar de verjaardag van een vriend kunnen gaan (62 procent) en niet volledig sociaal kunnen meedoen met leeftijdsgenoten (59 procent). Kinderen de juiste medicatie geven is voor ruim een derde van de respondenten soms of vaak een probleem (36 procent).

*Figuur 2.1.2. Dingen die kinderen niet kunnen doen, omdat het te duur is (n = 59 ~ 62)*



### Andere dingen die kinderen niet kunnen doen omdat het te duur is

Respondenten konden zelf dingen aangegeven die buiten de genoemde categorieën vallen. In totaal hebben 8 ouders dit ingevuld. Een aantal ouders noemde met name (leuke) uitjes voor kinderen en hoge kosten voor noodzakelijke spullen (fiets, laptop en bril).

# 3. Informatie en communicatie

**In dit hoofdstuk komt de tevredenheid van respondenten over de informatievoorziening over de regelingen, en het contact met de gemeente aan bod.**

### Familie en vrienden zijn de belangrijkste informatiebron over de regelingen

We vroegen de respondenten *hoe* ze wisten dat de gemeente regelingen voor inwoners met een laag inkomen heeft. Respondenten konden meerdere antwoorden geven en in onderstaande tabel staat de top 5 meeste aangevinkte antwoorden.

Bijna een derde van de respondenten geeft aan dat zij via het familie of vrienden op de hoogte werden gebracht van de gemeentelijke regelingen (32 procent). Daarnaast wordt het Amstelveenloket (28 procent), de website van de gemeente (27 procent) en een persoonlijke brief (20 procent) ook vaak genoemd. Alle andere antwoordopties worden weergegeven in bijlage 2.

*Tabel 3.1.1 Top 5: Hoe de respondenten weten dat de gemeente regelingen heeft (n = 282)*[3]

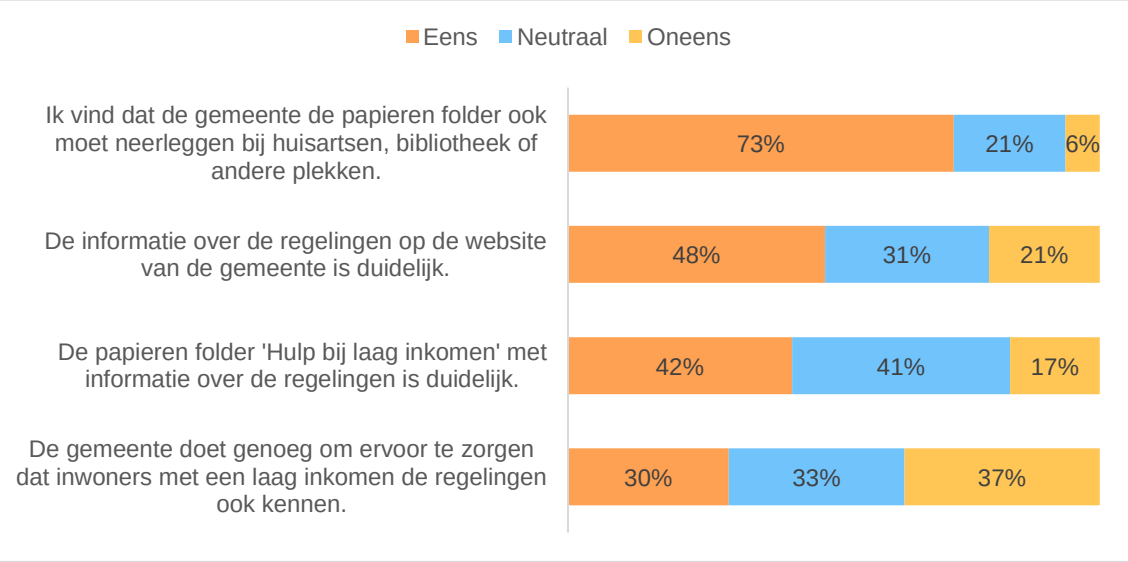
| Top 5 | | Aantal | Aandeel |
|---|---|---|---|
| 1 | Via familie/vrienden/bekenden | 89 | 32% |
| 2 | Via het Amstelveenloket | 79 | 28% |
| 3 | Via de website van de gemeente | 75 | 27% |
| 4 | Via een persoonlijke brief | 57 | 20% |
| 5 | Via mijn consulent van de gemeente | 40 | 14% |

### Een derde van de respondenten vindt dat de gemeente genoeg informatie verspreidt

De meningen van respondenten over de informatie en communicatie van de gemeente zijn verdeeld, zoals duidelijk wordt in onderstaande figuur. Drie op de tien respondenten vinden dat de gemeente genoeg doet om ervoor te zorgen dat inwoners met een laag inkomen op de hoogte zijn van de regelingen. Ruim een derde van de respondenten is het hiermee oneens (37 procent). Bijna driekwart van de respondenten vindt dat de gemeente de papieren folders op openbare plekken zou moeten neerleggen (73 procent).

Over de kanalen waar informatie wordt verspreid is bijna de helft van de respondenten tevreden. Zij vinden de informatie op de website (48 procent) en in de folder ‘Hulp bij een laag inkomen’ duidelijk (42 procent). Respectievelijk is 21 procent en 17 procent van de respondenten het met deze stellingen oneens.

*Figuur 3.1.1. Stellingen over de informatie en communicatie van de gemeente (n = 268 ~ 274)*



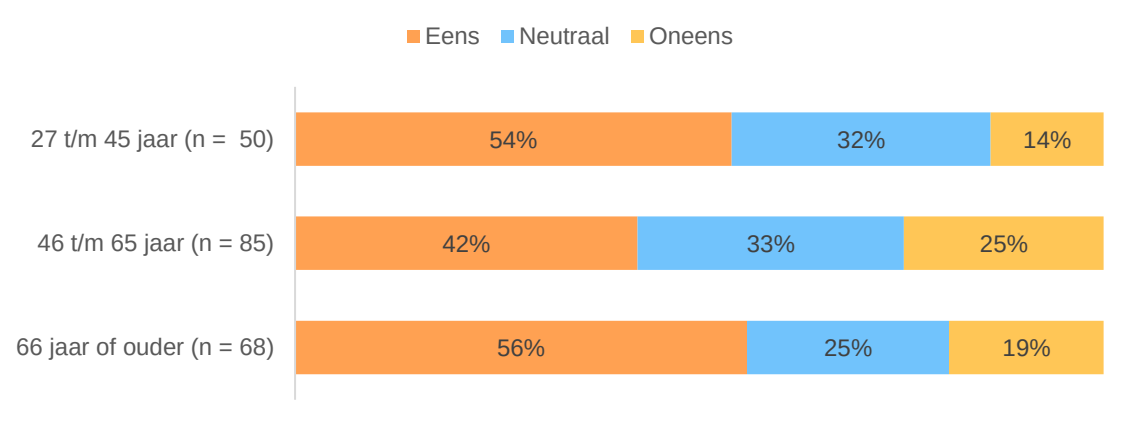

[3] Zie bijlage 2 voor alle antwoordopties.

### Beoordeling van de informatiebronnen verschilt tussen leeftijdscategorieën

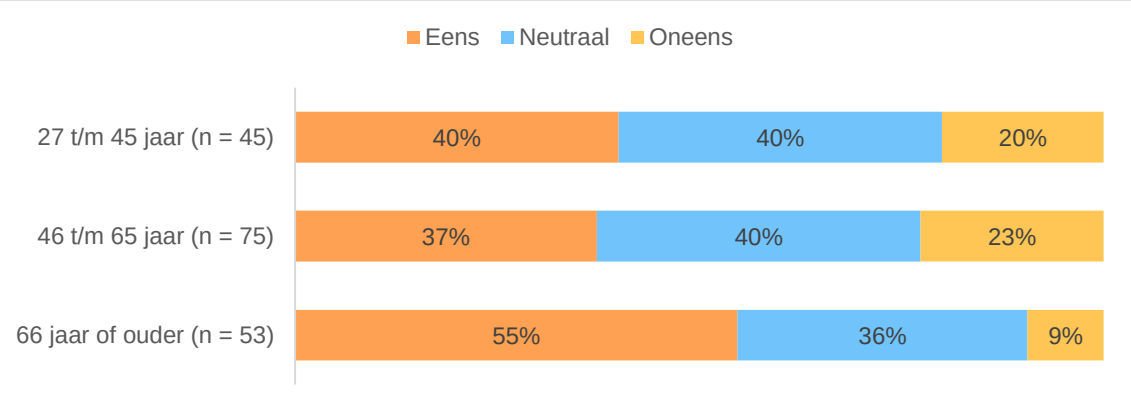
Een kwart van de respondenten in de leeftijd 46 tot en met 65 geeft aan dat zij de informatie op de website van de gemeente *niet duidelijk* vindt. Dit aandeel ligt lager bij respondenten van andere leeftijdscategorieën (14 tot 19 procent).

Ruim de helft van respondenten in de leeftijdscategorie 66 jaar en ouder (55 procent) vindt de papier folder 'Hulp bij laag inkomen' duidelijk. Dit aandeel ligt lager onder de respondenten die jonger dan 66 jaar zijn, waarbij vier op de tien respondenten aangeven dat ze de folder duidelijk vinden.

*Figuur 3.1.2. 'De informatie op de website van de gemeente is duidelijk', uitgesplitst naar leeftijd*




*Figuur 3.1.3. 'De papieren folder 'hulp bij laag inkomen' is duidelijk', uitgesplitst naar leeftijd*




### Uitsplitsing naar wijze van invullen

Respondenten hadden de keuze om de vragenlijst op papier of online in te vullen. Mogelijk hangt de manier van invullen samen met een voorkeuren omtrent de informatievoorziening en communicatie over de minimaregelingen. Van een aantal antwoordopties (met een verschil van 8 procentpunt of hoger) is een uitsplitsing gemaakt tussen respondenten die de vragenlijst schriftelijk of online hebben ingevuld. Dit is onder meer gedaan voor de stellingen uit figuur 3.1.2 en 3.1.3. Deze resultaten zijn weergegeven in bijlage 3.

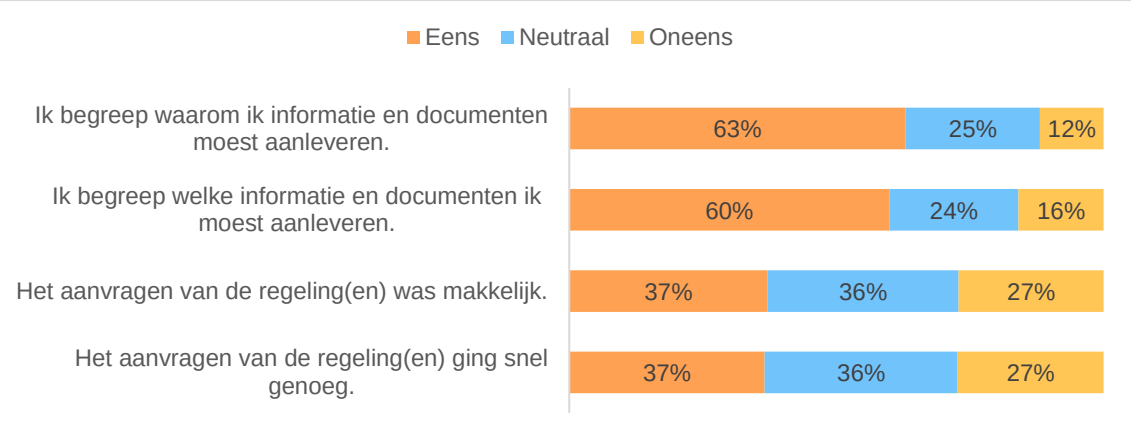
# 4. Aanvragen van regelingen

**In dit hoofdstuk staat de tevredenheid over de aanvraagprocedure centraal. Respondenten die in 2022 of 2023 een regeling bij de gemeente hebben aangevraagd hebben daarover een aantal vragen beantwoord.**

### Ruim de helft van de respondenten begrijpt welke documenten nodig zijn en waarom

De meeste respondenten (ruim 60 procent) begrijpen welke documenten zij moesten aanleveren voor het aanvragen van een regeling en waarom. Het gemak en de snelheid van de aanvraag wordt door ruim een derde van de respondenten (37 procent) als makkelijk en snel genoeg beoordeeld. Van de respondenten is 27 procent het oneens met de stellingen dat het aanvragen makkelijk was en snel genoeg ging.

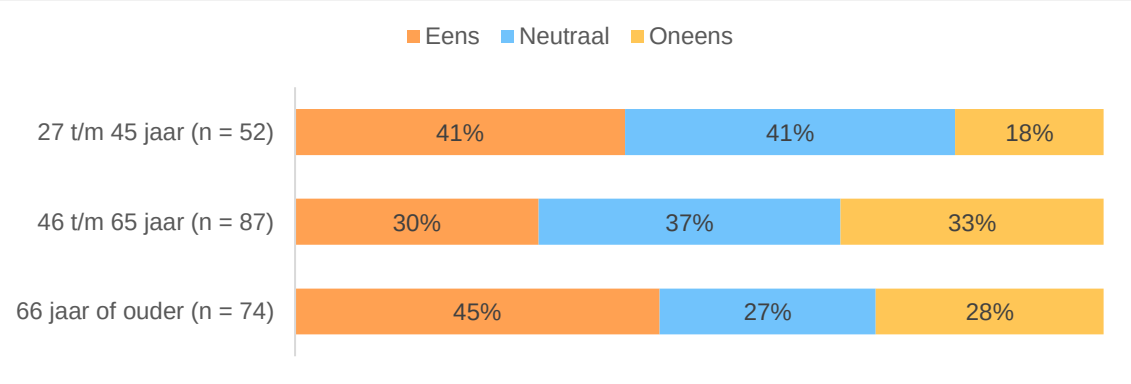
*Figuur 4.1.1. Stellingen over het aanvragen van minimaregelingen (n = 216 ~ 230)*




### Uitsplitsing naar leeftijdscategorie[4]

Respondenten met een leeftijd van 46 tot 65 jaar geven het minst vaak aan (30 procent) dat ze het aanvragen van de regelingen makkelijk vinden. Jongere respondenten en respondenten van 66 jaar en ouder lijken hier minder moeite mee te hebben.

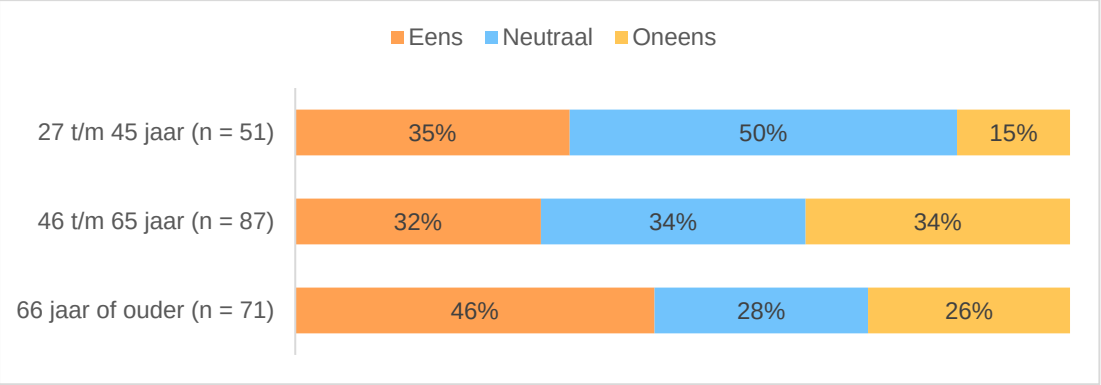
*Figuur 4.1.2. 'Het aanvragen van de regelingen was makkelijk', uitgesplitst naar leeftijd*




Bijna de helft van de respondenten van 66 jaar en ouder vindt dat het aanvragen van regelingen snel genoeg ging. Onder respondenten die jonger zijn dan 66 jaar zijn ligt dit aandeel lager.

[4] Naast de uitsplitsing naar leeftijdscategorie, is er een uitsplitsing gemaakt naar de manier van invullen van de vragenlijst, op papier of digitaal. De resultaten hiervan zijn terug te vinden in bijlage 3.

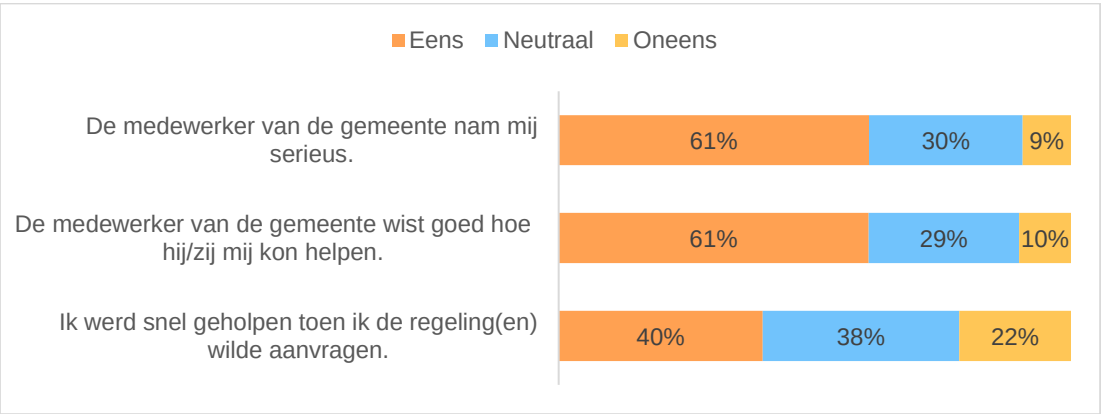
*Figuur 4.1.3. 'Het aanvragen van de regelingen ging snel genoeg', uitgesplitst naar leeftijd*




**Zes op de tien respondenten voelen zich serieus genomen bij een aanvraag**

De meerderheid van de respondenten is tevreden over de medewerkers van de gemeente. Zij voelen zich serieus genomen (61 procent) en de medewerkers wisten goed hoe zij konden helpen (61 procent). Vier op de tien respondenten die een aanvraag hebben gedaan, vinden dat zij snel zijn geholpen. Ongeveer een derde van de respondenten reageert neutraal op de stellingen en 9 tot 22 procent is ontevreden.

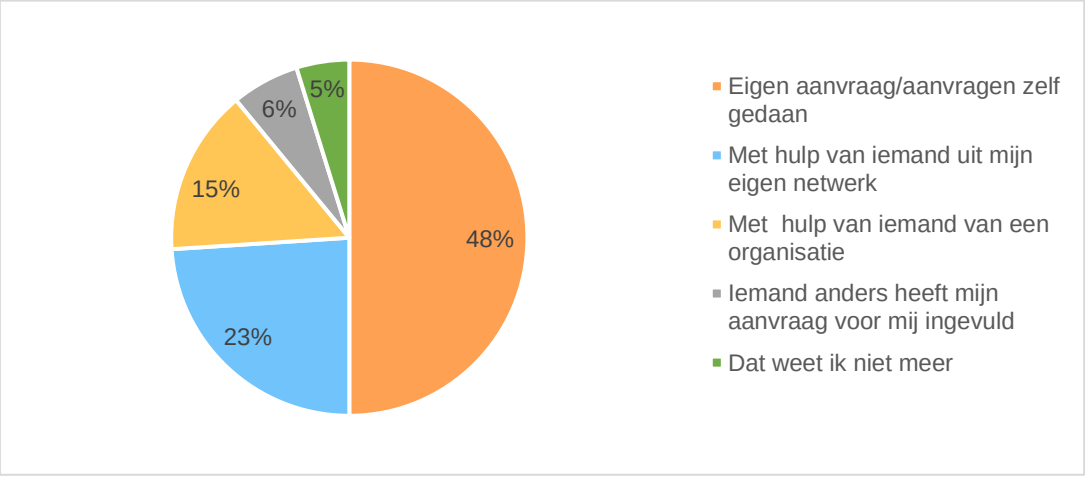
*Figuur 4.1.4. Stellingen over het contact met medewerkers van de gemeente (n = 227 ~ 230)*




**Aanvraag van de respondent**

Bijna de helft van de respondenten heeft de aanvraag voor de regelingen zelf – en zonder hulp – kunnen doen. De andere helft kreeg hulp van zijn of haar netwerk, een organisatie zoals MEE of Participe of heeft iemand anders (zoals een bewindvoerder) de aanvraag laten doen.

*Figuur 4.1.5. Manier van aanvraag van de respondent (n = 131)*



### Gemiddeld geven respondenten het aanvragen van regelingen een ruime voldoende

*Tabel 4.1.1 Rapportcijfer aanvragen regelingen en contact met de medewerker.*

| | Gemiddeld rapportcijfer | Aantal respondenten |
|---|---|---|
| Aanvraag in het algemeen | 6,9 | 216 |
| Het contact met de medewerker | 7,0 | 211 |

### Rapportcijfers per leeftijdscategorie

Er is een verschil te zien in de beoordeling van de aanvraag en het contact met de gemeente als dit wordt uitgesplitst naar leeftijdscategorie. De tevredenheid neemt toe, naarmate de leeftijd van respondenten oploopt.

*Tabel 4.1.2 Rapportcijfers aanvraag en contact per leeftijdscategorie.*

| Leeftijd | Aanvraag algemeen | Contact | Aantal respondenten |
|---|---|---|---|
| 27 t/m 45 | 6,7 | 6,6 | 48 ~ 49 |
| 46 t/m 65 | 6,8 | 6,9 | 81 ~ 84 |
| 66 en ouder | 7,1 | 7,0 | 76 |

### Rapportcijfers per zelfstandige aanvraag

Respondenten die de aanvraag voor gemeentelijke regelingen zelf hebben gedaan beoordelen de algemene aanvraag en het contact met de gemeente met een hoger gemiddeld cijfer dan de respondenten die dit niet zelf hebben gedaan.

*Tabel 4.1.3 Rapportcijfers aanvraag en contact per zelfstandige aanvraag.*

| | Aanvraag algemeen | Contact | Aantal respondenten |
|---|---|---|---|
| Aanvraag zelf gedaan | 7,6 | 7,6 | 70 ~ 71 |
| Aanvraag met hulp | 6,3 | 6,9 | 51 ~ 53 |

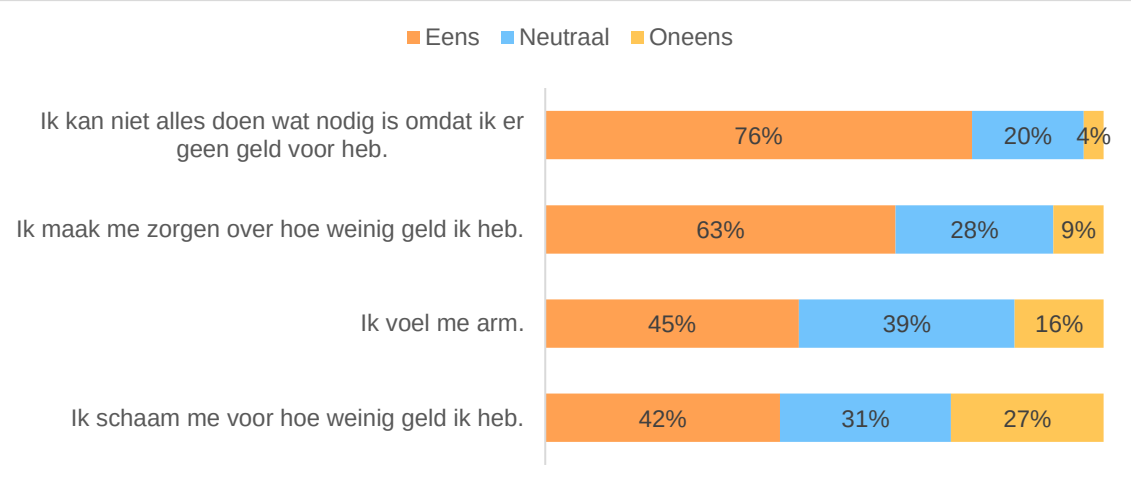
# 5. Aanbod aan financiële hulp

**De gemeente Amstelveen biedt gemeentelijke regelingen aan voor inwoners met een laag inkomen. Dit hoofdstuk geeft de financiële situatie van respondenten weer, evenals de tevredenheid over het aanbod van minimaregelingen en hun aanvullende ondersteuningsbehoeften.**

### Zes op de tien respondenten maakt zich zorgen over zijn financiële situatie

Driekwart van de respondenten kan niet alles doen wat nodig is, omdat er geen geld voor is. De financiële situatie van respondenten geeft ook reden voor zorgen: 63 procent maakt zich zorgen over hoe weinig geld hij of zij heeft. Daarnaast speelt schaamte een rol. Zo geeft ruim vier op de tien respondenten zich aan te schamen voor zijn of haar financiële situatie (42 procent).

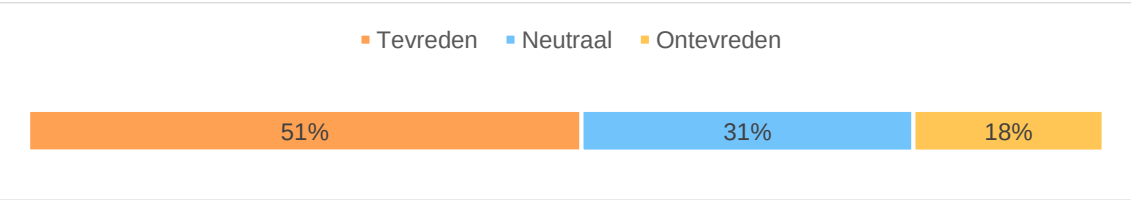
*Figuur 5.1.1. Stellingen over de situatie van de respondenten (n = 258 ~ 266)*




### Ruim de helft van de respondenten is tevreden over de financiële hulp

Ruim de helft van de respondenten is over het algemeen tevreden over de financiële hulp die de gemeente biedt aan inwoners met een lager inkomen. Ongeveer een op de vijf respondenten (18 procent) is het hiermee oneens.

*Figuur 5.1.2. Tevredenheid financiële hulp van de gemeente (n = 257)*




### Mist u nog regelingen?

We vroegen de respondenten of er nog regelingen of mogelijkheden (voor volwassenen dan wel voor kinderen) voor inwoners met een lager inkomen zijn die ze missen. Er zijn geen vooraf gespecificeerde mogelijkheden gegeven, respondenten konden zelf iets invullen.

In totaal geven 109 respondenten (39 procent) aan regelingen en mogelijkheden te missen voor volwassenen. Respondenten geven aan dat ze behoefte hebben aan een groter aanbod voor sport en cultuur voor volwassenen.

*Tabel 5.1.1 Top 5: Meest genoemde missende regeling/mogelijkheid voor volwassenen*

| Top 5 | | Aantal | Aandeel |
|---|---|---|---|
| 1 | Meer aanbod sport en cultuur | 47 | 17% |
| 2 | Zorg, medische kosten en ondersteuning | 12 | 4% |
| 3 | Huishoudelijke kosten (inclusief onderhoud woning) | 10 | 4% |
| 4 | Vervoer | 10 | 4% |
| 5 | Computer en internet | 9 | 3% |

Van de 66 respondenten met kinderen geven 25 respondenten aan regelingen of mogelijkheden te missen voor hun kinderen. Ouders geven aan dat ze behoefte hebben aan meer financiële ondersteuning bij sport, cultuur en ontspanning. Bijvoorbeeld om op muziekles te gaan, sportkleding aan te schaffen of een dagje weg te gaan. Daarnaast benoemen ouders dat ze regelingen missen voor de aankoop van een fiets. Verder geven ouders aan dat ze ook voor noodzakelijke (medische) kosten ondersteuning missen. Bijvoorbeeld om een bril/lenzen aan te schaffen, voldoende boodschappen of menstruatieproducten te kopen.

*Tabel 5.1.2 Top 3: Meest genoemde missende regeling/mogelijkheid voor kinderen*

| Top 5 | | Aantal | Aandeel |
|---|---|---|---|
| 1 | Sport en cultuur | 9 | 14% |
| 2 | Laptop en internet | 5 | 8% |
| 3 | (Fiets) vervoer | 5 | 8% |
| 4 | Noodzakelijke (medische) kosten) | 3 | 5% |
| 5 | Zwemles | 2 | 3% |

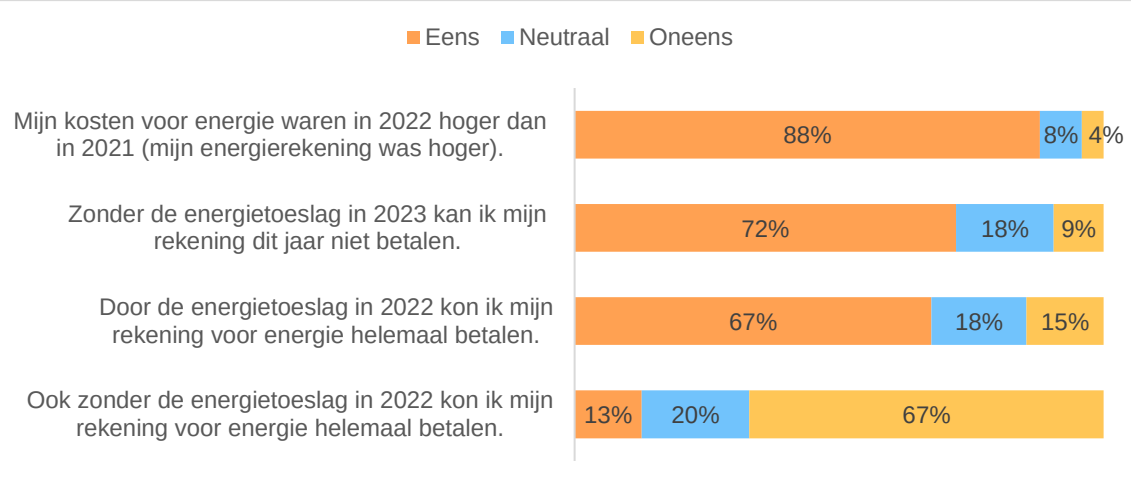
# 6. Energietoeslag

**Vanwege de grote stijging van energiekosten heeft het Rijk in 2022 een energietoeslag verstrekt. In dit hoofdstuk komen resultaten aan bod over de betaalbaarheid van de energiekosten en het gebruik van de energietoeslag.**

## Ongeveer twee derde van de respondenten kon de energiekosten betalen door de energietoeslag

Respondenten die in 2022 energietoeslag hebben gekregen, hebben aangegeven wat het effect hiervan was: 67 procent kon door de toeslag zijn energierekening in 2022 helemaal betalen, terwijl slechts 13 procent dat ook had gekund zonder de energietoeslag. Verder verwacht 72 procent zijn energierekening in 2023 niet te kunnen betalen *zonder* de energietoeslag.

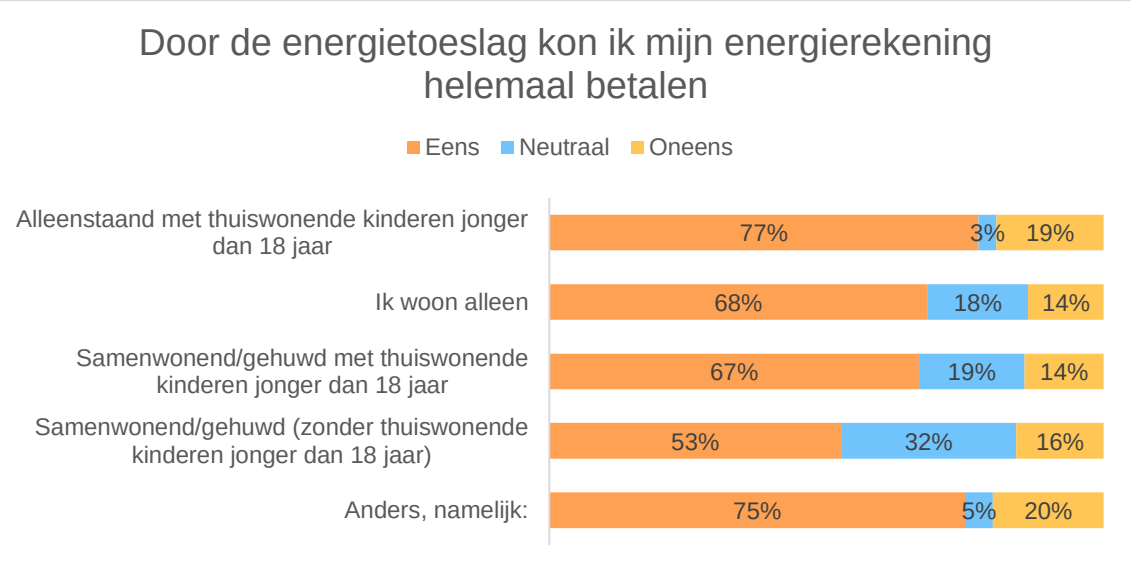
*Figuur 6.1.1. Respondenten die in 2022 energietoeslag hebben gekregen (n = 235 ~ 251)*




## Verschillen tussen huishoudens

Twee derde van de huishoudens was in staat om de energierekening te betalen. Alleenstaande ouders waren het meest in staat om de energierekening te betalen met de energietoeslag (77 procent). Voor paren zonder kinderen was dit lastiger: 53 procent gaf aan dit te kunnen bekostigen.

*Figuur 6.1.2. 'Betalen energierekening door energietoeslag' uitgesplitst naar huishoudtype*



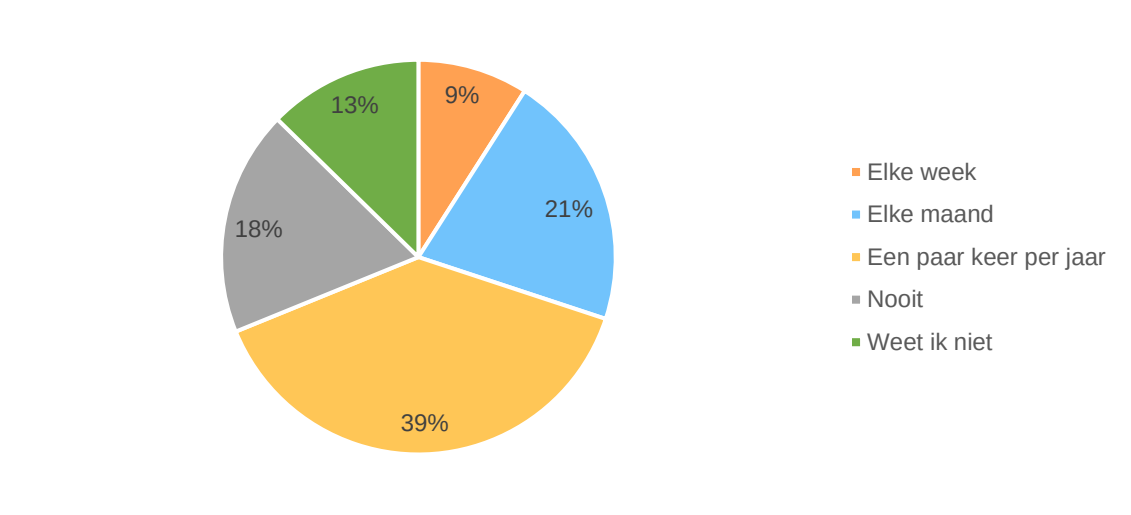
# 7. Amstelveenpas

**In dit hoofdstuk wordt het gebruik en de tevredenheid met de Amstelveenpas weergegeven.**

### De meeste respondenten gebruiken de Amstelveenpas een paar keer per jaar

Hoe vaak de Amstelveenpas gebruikt wordt varieert; 9 procent van de respondenten gebruikt de pas elke week, 39 procent een paar keer per jaar en 18 procent geeft aan de pas nooit te gebruiken.

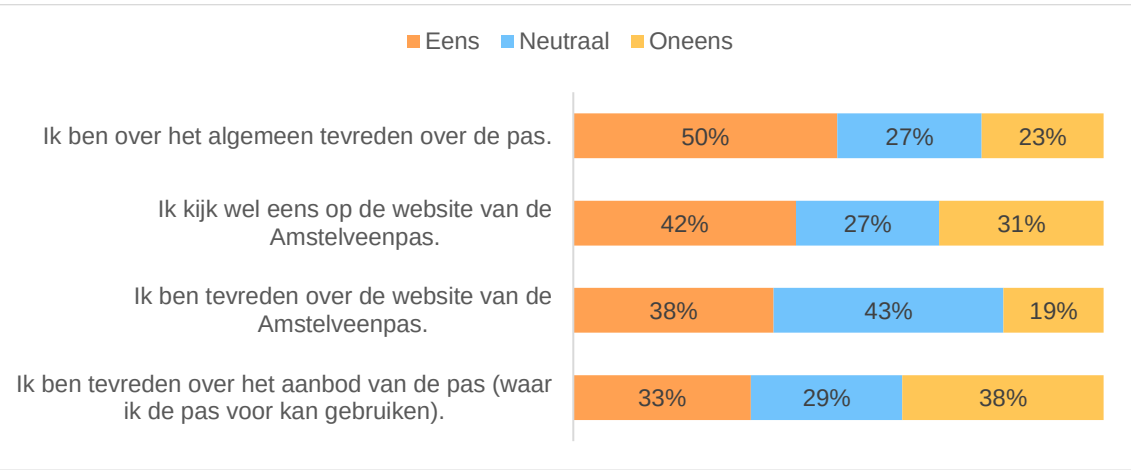
*Figuur 7.1.1. Gebruiksfrequentie van de Amstelveenpas (n = 276)*[5]




### De helft van de respondenten is tevreden de Amstelveenpas

De helft van de respondenten is over het algemeen tevreden over de Amstelveenpas, 23 procent is ontevreden. Over het aanbod zijn de meningen meer verdeeld; een derde is daar tevreden over en 38 procent is ontevreden. De website over de pas wordt door 31 procent *nooit* bezocht.

*Figuur 7.1.2. Stellingen over de tevredenheid van de Amstelveenpas (n = 255 ~ 267)*



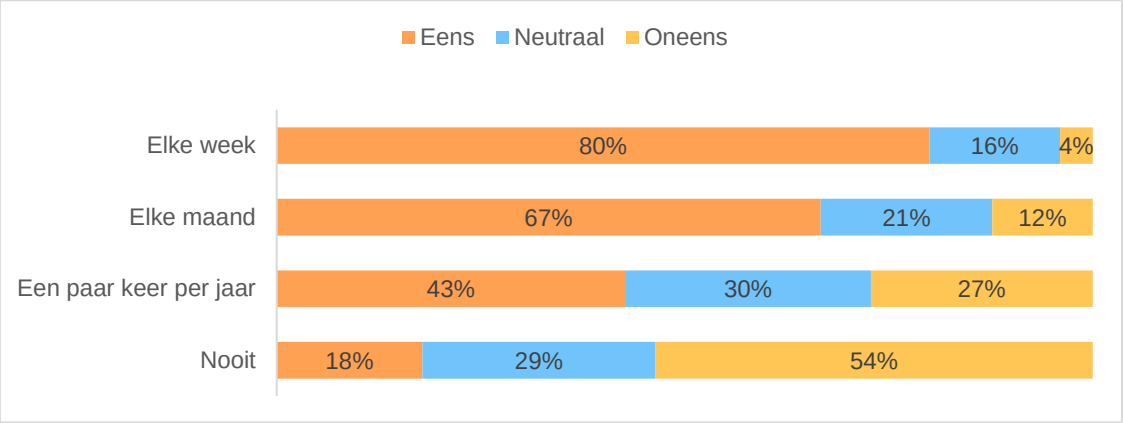

### Respondenten die de Amstelveenpas vaak gebruiken zijn vaker tevreden

De helft van de respondenten (54 procent) die de Amstelveenpas nooit gebruikt, is ontevreden over de pas. De tevredenheid van respondenten die de Amstelveenpas vaker gebruiken ligt

[5] Bij de meeste vragen worden antwoordcategorieën als 'niet van toepassing' of 'weet ik niet' uit de resultaten gefilterd. Hier laten we de optie 'weet ik niet' bewust zien. Het geeft namelijk een indicatie dat huishoudens de Amstelveenpas wel bezitten, maar geen zicht hebben op hun eigen gebruiksfrequentie.

hoger; bij gebruik van een paar keer per jaar ligt de tevredenheid op 43 procent, bij maandelijks gebruik op 67 procent en bij wekelijks gebruik van de pas op 80 procent.

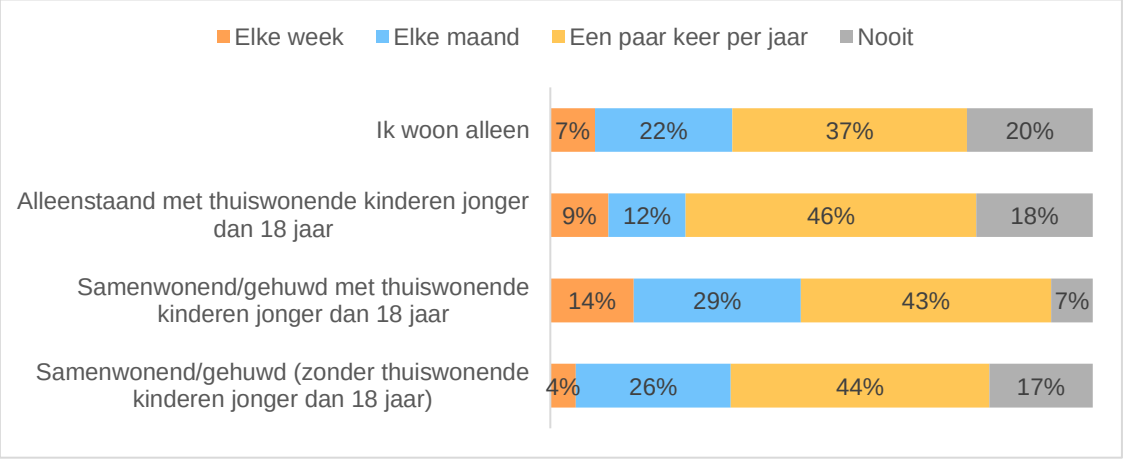
*Figuur 7.1.3. 'Ik ben over het algemeen tevreden over de pas', uitgesplitst naar gebruik*




**De Amstelveenpas wordt door paren met kinderen het meest frequent gebruikt**

Bij alle huishoudtypes gebruikt de grootste groep de Amstelveenpas een paar keer per jaar. Het aandeel mensen dat de pas wekelijks gebruikt is onder paren met thuiswonende kinderen het hoogst in vergelijking met andere huishoudtypes (14 procent). In dezelfde groep wordt de pas maandelijks gebruikt door bijna drie op de tien huishoudens, het hoogste aandeel ten opzichte van andere huishoudtypes. Dit aandeel is het laagst onder alleenstaanden met thuiswonende kinderen in vergelijking met de andere huishoudtypen.

*Figuur 7.1.4. Gebruik van de Amstelveenpas uitgesplitst naar huishoudtype*




**De helft van de respondenten mist nog aanbod op de Amstelveenpas**

Een deel van de respondenten geeft aan aanbod van cultuur (voor kinderen en volwassenen) te missen. Respondenten benoemen bijvoorbeeld dat ze de Amstelveenpas zouden willen gebruiken voor een bezoek aan een museum, theater, bibliotheek of bioscoop. Daarnaast geven respondenten aan dat ze graag meer aanbod in het algemeen zouden wensen op de Amstelveenpas. Bijvoorbeeld dat ze naar een voetbalwedstrijd of pretpark kunnen en de pas in winkels, restaurants of het openbaar vervoer kunnen inzetten. Respondenten missen deze mogelijkheden met name voor volwassenen.

Verder zouden respondenten graag hogere kortingsmogelijkheden zien op voor hen relevante artikelen of kosten. Het gaat dan met name om kosten aan levensonderhoud (bijvoorbeeld boodschappen of een kappersbezoek), maar ook om aankopen zoals meubels of onderhoud aan hun woning. Het gebruik van de Amstelveenpas in de regio is ook benoemd door respondenten:

zij zouden de pas ook graag buiten Amstelveen willen gebruiken, of gebruik kunnen maken van voorzieningen buiten Amstelveen (Amsterdam werd bijvoorbeeld veel genoemd). Tot slot is een aantal keren de wens uitgesproken om meer informatie over de Amstelveenpas te ontvangen.

*Tabel 7.1.1 Top 5: Gemiste aspecten voor de Amstelveenpas*

| Top 5 | | Aantal | Aandeel |
|---|---|---|---|
| 1 | Cultureel aanbod | 34 | 12% |
| 2 | Meer aanbod (voor volwassenen) | 31 | 11% |
| 3 | Hogere kortingen (met name voor levensonderhoud) | 25 | 9% |
| 4 | Landelijk aanbod (buiten Amstelveen) | 15 | 5% |
| 5 | Betere informatievoorziening | 15 | 5% |

# 8. Tips of opmerkingen voor de gemeente

Aan het einde van de vragenlijst konden respondenten tips of opmerkingen voor de gemeente opschrijven. Deze antwoorden zijn onderverdeeld in vijf antwoordcategorieën. Per antwoordcategorie wordt een aantal quotes van respondenten weergegeven.

*Tabel 8.1.1 Meest voorkomende thema's van de opmerkingen*

| Top 5 | | Aantal | Aandeel |
|---|---|---|---|
| 1 | Informatievoorziening van de gemeente | 19 | 7% |
| 2 | Aanvullende ondersteuningsbehoefte | 18 | 6% |
| 3 | Aanvraagprocedure regelingen | 13 | 5% |
| 4 | Contact met de gemeente | 12 | 4% |
| 5 | Woningonderhoud | 12 | 4% |

### 1. Informatievoorziening van de gemeente

De meest genoemde opmerkingen gaan over de informatievoorziening van de gemeente. Een aantal respondenten geeft aan moeite te hebben met digitale middelen. Sommige respondenten zouden graag meer (duidelijke) informatie ontvangen van de gemeente, bij voorkeur via direct contact of per post. Daarnaast was er ook veel vraag naar folders met informatie over de Amstelveenpas.

*"Beter en meer informatie. Meer duidelijkheid en toegankelijkheid. Niet alleen informatie op websites maar ook op papier (liefst thuis ook)."*

*"Dat niet alles op de computer moet, kan ook schriftelijk."*

*"Doelgroep meer benaderen over voorzieningen."*

*"Een boekje met informatie welke regelingen er zijn en waarvoor."*

*"Informatie op papier zetten (folders gemeentegids Amstelveen nieuwsbladen etc.) en beter verspreiden."*

### 2. Aanvullende ondersteuningsbehoefte

Een aantal respondenten zou graag meer ondersteuning van de gemeente krijgen. Hierbij is er een vraag naar meer hulp bij dagelijkse boodschappen, het onderhoud van woningen en sociale participatie. Enkele respondenten geven als voorbeeld bonnen voor boodschappen en hulp bij achterstallig onderhoud van hun woningen. Een aantal respondenten geeft aan hoge kosten te hebben door achterstallig onderhoud maar door hun financiële situatie niet in staat zijn dit probleem op te lossen.

*"De energietoeslag vind ik iets wat blijvend zou moeten zijn!"*

*"Geef eens wat vaker een cadeaubon bij voedselbank om eten te kopen omdat we niet veel meer krijgen, van chocolade kan ik niet koken. Kan niet steeds crackers eten."*

*"Meer steun voor voeding omdat alles nu duur is geworden misschien een aparte pasje dat je bij de supermarkten extra korting kan krijgen."*

*"Zou fijn zijn als de Voedselbank grens naar beneden gaat. Ben heel dankbaar voor alle regelingen."*

*"Ik heb veel profijt van de Amstelveenpas, maar het aanbod voor kinderactiviteiten kan beter."*

### 3. Aanvraagprocedure regelingen

Er zijn ook respondenten die moeite hebben (gehad) met de aanvraag van regelingen. Hierbij wordt zowel betere informatievoorziening als ook betere toegankelijkheid genoemd. Voor een aantal respondenten is een digitale aanvraag te moeilijk, dit verhoogt voor hen de drempel waardoor zij mogelijk niet gebruik (kunnen) maken van alle gemeentelijke voorzieningen.

*"Het aanvragen makkelijker maken, je moet elke keer opnieuw alles inleveren en vaak is dat dan nog niet genoeg."*

*"Meer bekendheid geven aan de regelingen. Ik heb een minimumuitkering van het UWV vanwege arbeidsongeschiktheid en moet elke keer overal achteraan en vaak dezelfde papieren meesturen in tegenstelling tot mensen met een bijstandsuitkering, dat moet anders kunnen."*

*"Soms moet je lang wachten, ongeveer 8 weken."*

### 4. Contact met de gemeente

Bij al deze genoemde punten is goed contact met de gemeente erg belangrijk. Hierbij wordt aangegeven dat de aansluiting met de medewerker van de gemeente erg belangrijk is. Daarnaast is het belangrijk dat medewerkers van de gemeente rekening houden met de persoonlijke situatie van de doelgroep en deze zoveel mogelijk te betrekken in het proces.

*"Gemeente moet meer luisteren naar de inwoners met laag inkomen. Gemeente is ook niet voorbereid of bereid mee te denken met inwoners met een laag inkomen. Vooral betreffende onvoorziene uitgaven."*

*"Het gemeentehuis weer vrij toegankelijk."*

*"Het duurt allemaal erg lang voordat het geregeld is."*

*"De gemeente moet meer luisteren naar mensen met een laag inkomen."*

*"Amstelveenloket is niet open: bellen helpt niet. Waarom geen inloop in de wijk?"*

### 5. Woningonderhoud

Tenslotte benoemen 12 respondenten hun behoefte aan extra ondersteuning op het gebied van kosten voor onderhoud van de woning, omgeving en het aanschaffen van huishoudelijke apparatuur.

*"Hulp bij inrichting woning (keuken, kamer verven, laminaat)."*

*"Ik vind dat de gemeente bewoners moeten helpen bij het wisselen van meubels als ze geen meubels in huis hebben."*

*"Speciale hulp bij onderhoud huis (schilderen kost veel geld, behangen kost geld, die heb ik niet)."*

## 6. Tevredenheid en dankbaarheid

Naast verbeterpunten gaf een aantal respondenten specifiek aan erg tevreden en dankbaar te zijn voor de regelingen van de gemeente.

*“Hartelijk dank voor de aandacht en de hulp.”*

*“Ik ben erg blij met de hulp van mijn gemeente Amstelveen.”*

*“Ik ben heel blij met wat de gemeente allemaal voor ons doet en vind de medewerkers van de gemeente zeer hulpvaardig, ondanks onze netelige situatie zie je dat zij alles op alles zetten om daar waar zij mogelijkheden kunnen bieden dit ook te doen.”*

# Bijlage 1. Kenmerken respondenten

**In deze bijlage geven we een aantal kenmerken van de respondenten weer.**

De grootste groep respondenten is tussen de 46 en 66 jaar oud, maar ook 65-plussers vormen met 38 procent een aanzienlijke groep onder de respondenten. Meer dan de helft van de respondenten is alleenstaand en bijna een kwart (66 respondenten) heeft thuiswonende kinderen onder de 18 jaar.

*Tabel B1.1 Leeftijd respondenten (n = 272)*

| Leeftijd | Aantal | Aandeel |
|---|---|---|
| 18 t/m 26 jaar | 1 | 0% |
| 27 t/m 45 jaar | 59 | 22% |
| 46 t/m 65 jaar | 109 | 40% |
| 66 jaar of ouder | 103 | 38% |
| **Totaal** | **272** | **100%** |

*Tabel B1.2 Huishoudtype respondenten (n = 272)*

| Huishoudtype | Aantal | Aandeel |
|---|---|---|
| Alleenstaand | 157 | 58% |
| Alleenstaand met thuiswonende kinderen jonger dan 18 jaar | 34 | 13% |
| Samenwonend/gehuwd met thuiswonende kinderen jonger dan 18 jaar | 28 | 10% |
| Samenwonend/gehuwd (zonder thuiswonende kinderen jonger dan 18 jaar) | 23 | 8% |
| Anders | 30 | 11% |
| **Totaal** | **272** | **100%** |

# Bijlage 2. Volledige antwoorden per hoofdstuk

### Alle antwoordopties bij tabel 1.1.1

*Tabel B2.1 Waar geeft u het geld van de regelingen aan uit (n = 282)*

| | Stelling | Aantal | Aandeel |
|---|---|---|---|
| 1 | Betalen van de energierekening | 185 | 66% |
| 2 | Dagelijkse boodschappen (eten, persoonlijke verzorging) | 170 | 60% |
| 3 | Medische kosten | 149 | 53% |
| 4 | Grote huishoudelijke uitgaven (wasmachine, koelkast, bankstel) | 120 | 43% |
| 5 | Vervoer (kosten voor de auto, OV-kaart) | 120 | 43% |
| 6 | Kleding en schoenen | 107 | 38% |
| 7 | Abonnementen voor een tijdschrift, bibliotheek, internet, telefoon | 101 | 36% |
| 8 | Kosten voor een (sport)vereniging (kleding, lidmaatschap, kosten zwembad) | 53 | 19% |
| 9 | Aflossen van schulden | 49 | 17% |
| 10 | Schoolkosten of studiekosten (schoolspullen) | 48 | 17% |
| 11 | Iets leuks doen (bioscoop, voorstelling) | 27 | 10% |
| 12 | Anders, namelijk: | 27 | 10% |

### Alle antwoordopties bij tabel 1.1.2

*Tabel B2.2 Reden niet-gebruik regelingen (n = 282)*

| | Stelling | Aantal | Aandeel |
|---|---|---|---|
| 1 | Ik ken die regeling(en) niet | 110 | 39% |
| 2 | Ik weet niet hoe ik de regeling moet aanvragen | 69 | 24% |
| 3 | Ik ben bang dat ik het later terug moet betalen | 58 | 21% |
| 4 | Ik vind het aanvragen te moeilijk | 54 | 19% |
| 5 | Ik heb wel een aanvraag gedaan, maar deze is afgewezen | 51 | 18% |
| 6 | Ik ben bang dat ik fouten maak | 44 | 16% |
| 7 | Ik heb moeite met lezen en schrijven | 39 | 14% |
| 8 | Ze passen niet bij wat ik nodig heb | 39 | 14% |
| 9 | Het bedrag is te laag | 30 | 11% |
| 10 | Ik vind de aanvraag te veel moeite voor wat ik ervoor terugkrijg | 27 | 10% |
| 11 | Ik heb de regelingen niet nodig | 19 | 7% |
| 12 | Ik wil niet dat iemand weet dat ik weinig geld heb | 18 | 6% |
| 13 | Ik wil geen hulp vragen | 13 | 5% |
| 14 | Anders, namelijk: | 52 | 18% |

### Alle antwoordopties bij tabel 3.1.1

*Tabel B2.3 Hoe de respondenten weten dat de gemeente regelingen heeft (n = 282)*

| | Stelling | Aantal | Aandeel |
|---|---|---|---|
| 1 | Via familie/vrienden/bekenden | 89 | 32% |
| 2 | Via het Amstelveenloket | 79 | 28% |
| 3 | Via de website van de gemeente | 75 | 27% |
| 4 | Via een persoonlijke brief | 57 | 20% |
| 5 | Via mijn consulent van de gemeente | 40 | 14% |
| 6 | Via Maatschappelijk Werk (Participe) | 31 | 11% |
| 7 | Via het sociaal team | 23 | 8% |
| 8 | Via de folder (“Hulp bij laag inkomen”) | 23 | 8% |
| 9 | Via Vluchtelingenwerk | 22 | 8% |
| 10 | Via informatie van de Rijksoverheid | 21 | 7% |
| 11 | Via het Financieel Café | 15 | 5% |
| 12 | Via de Voedselbank | 9 | 3% |
| 13 | Anders, namelijk: | 34 | 12% |
| 14 | Weet ik niet meer | 27 | 10% |

# Bijlage 3. Stellingen uitgesplitst naar invulwijze

**In deze bijlage staan de antwoorden van een aantal vragen uitgesplitst naar de manier waarop de respondent de vragenlijst heeft ingevuld: op papier of digitaal. De gemeente wil graag weten of er verschil tussen deze twee groepen zitten op hoe ze het contact en de communicatie (met de gemeente en over de regelingen en informatievoorziening) beoordelen. Alleen de vragen waarbij duidelijke verschillen tussen deze twee groepen zijn te constateren worden hier weergegeven. Op de andere vragen waren er geen tot nauwelijks verschillen in de antwoorden tussen deze twee groepen. In totaal hebben 71 respondenten de vragenlijst online ingevuld en 211 op papier.**

## B3.1 Uitsplitsingen hoofdstuk 3 (informatie en communicatie)

### Hoe respondenten weten dat de gemeente regelingen heeft verschilt per invulmanier

Van de respondenten die de vragenlijst op papier hebben ingevuld, geeft 24 procent via de website van de gemeente op de hoogte te zijn van de regelingen. Dit aandeel ligt hoger onder de respondenten die de vragenlijst digitaal hebben ingevuld (35 procent).

*Tabel 8.1.2 Informatiebron over minimaregelingen, uitgesplitst naar manier van invullen*

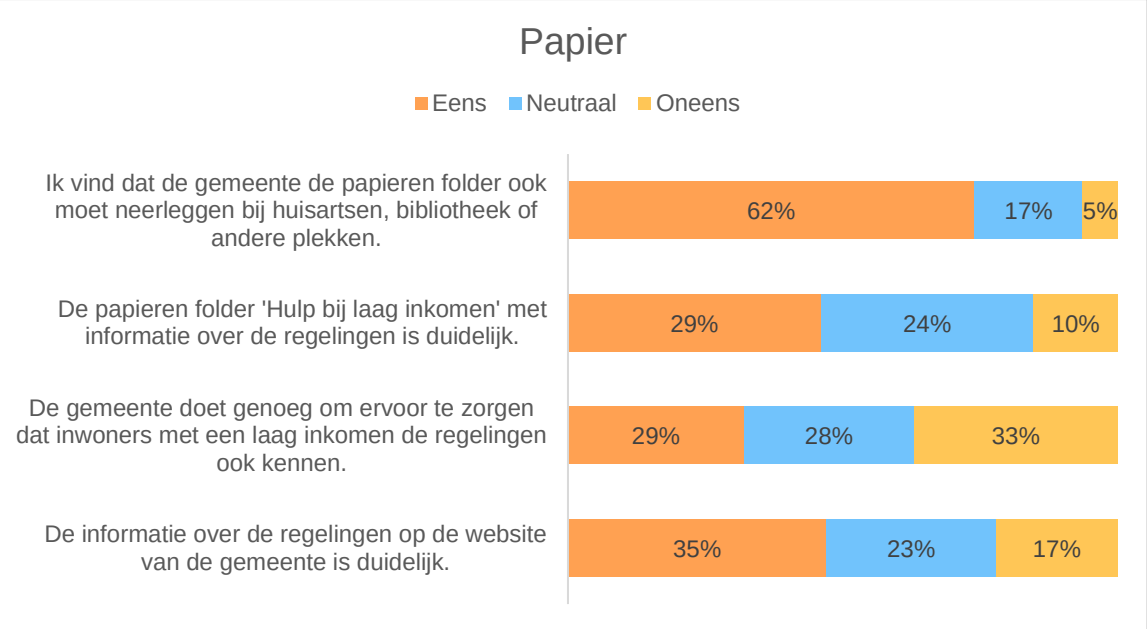
| Antwoordoptie | Op papier | Digitaal |
|---|---|---|
| Via de website van de gemeente | 24% | 35% |
| Via maatschappelijk werk (Participe) | 14% | 3% |
| Via Vluchtelingenwerk | 6% | 14% |

### Beoordeling van informatiebronnen verschilt per invulwijze

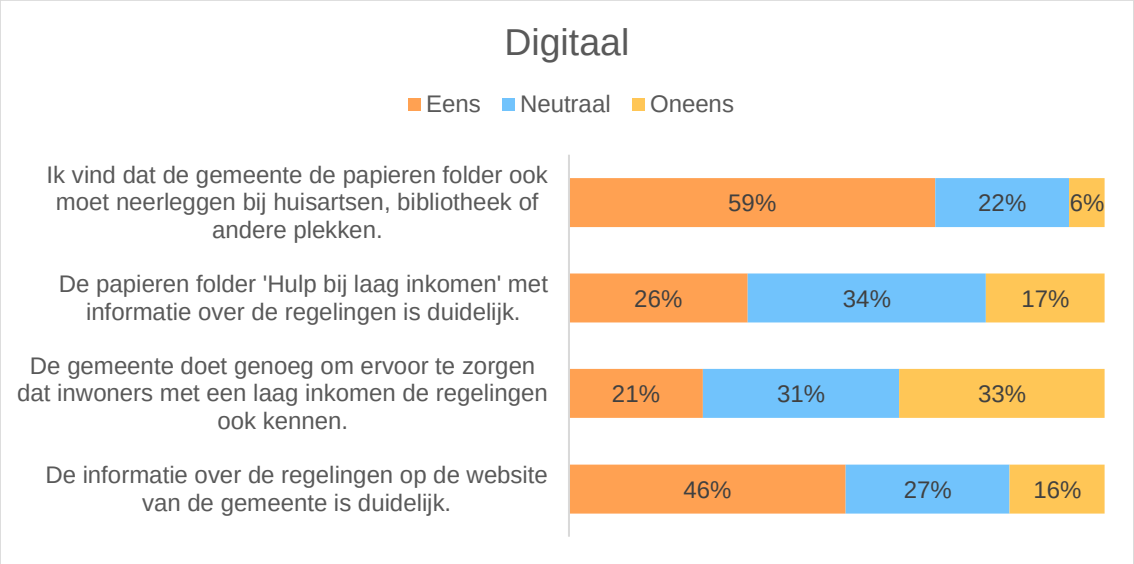
Van de respondenten die de vragenlijst op papier hebben ingevuld, vindt 35 procent de informatie over regelingen op de website van de gemeente duidelijk. Dit is 11 procentpunt minder dan de respondenten die de vragenlijst digitaal hebben ingevuld (46 procent).

Daarnaast zijn respondenten die de vragenlijst online hebben ingevuld vaker ontevreden over de papieren folder dan respondenten die de vragenlijst op papier invulden (resp. 17 procent tegenover 10 procent).

*Figuur B3.1.1 Beoordeling van informatiebronnen uitgesplitst naar schriftelijk ingevuld (n = 198 ~ 205)*



*Figuur B3.1.2 Beoordeling van informatiebronnen uitgesplitst naar digitaal ingevuld (n = 69 ~70)*

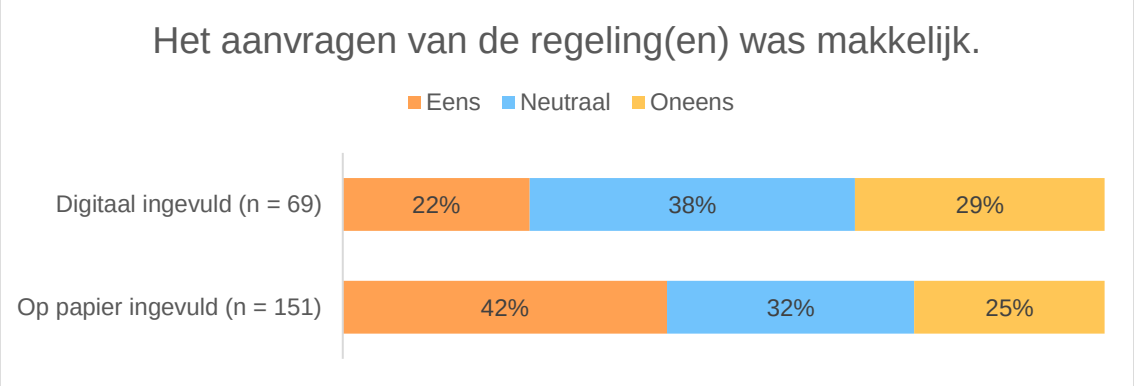



## B3.2 Uitsplitsingen hoofdstuk 4 (aanvragen van regelingen)

### Uitsplitsing naar invulmanier

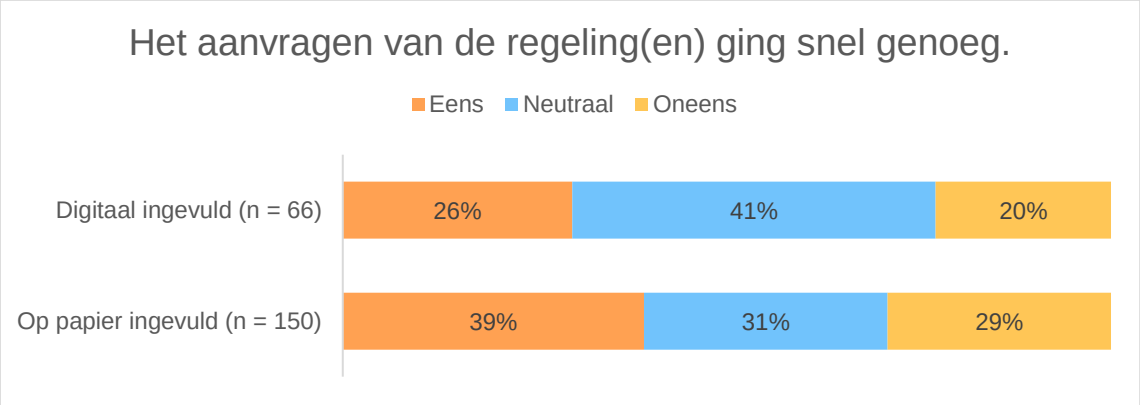
*Het aanvragen van de regeling(en) was makkelijk.*
Met deze stelling is 42 procent van de respondenten die de vragenlijst op papier heeft ingevuld het eens. Onder respondenten die de vragenlijst digitaal hebben ingevuld ligt dit aandeel lager: 22 procent.

*Figuur B3.2.1 Stelling uitgesplitst naar manier van invullen van de vragenlijst*



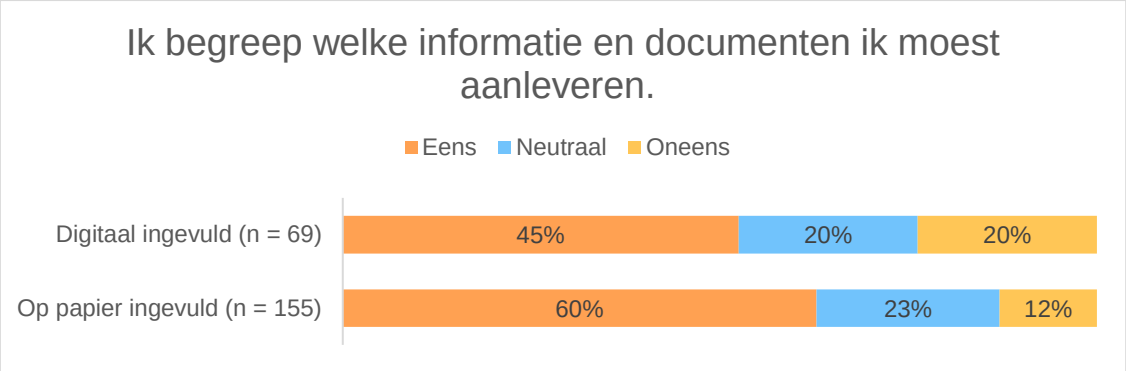

*Het aanvragen van de regeling(en) ging snel genoeg.*
Met deze stelling is bijna vier op de tien respondenten (39 procent) die de vragenlijst op papier heeft ingevuld het eens. Onder de respondenten die de vragenlijst digitaal hebben ingevuld is meer dan een kwart (26 procent) het ermee eens. Echter is 29 procent van de respondenten die de vragenlijst op papier heeft ingevuld het ermee *oneens*. Dit percentage ligt lager onder respondenten die de vragenlijst digitaal hebben ingevuld, namelijk 20 procent.

*Figuur B3.2.2 Stelling uitgesplitst naar manier van invullen van de vragenlijst*



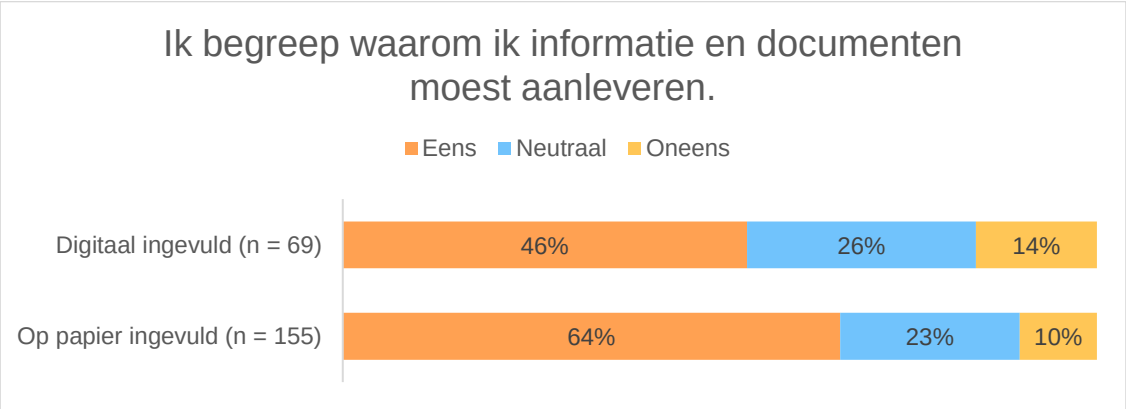

*Ik begreep welke informatie en documenten ik moest aanleveren.*
Met deze stelling is 60 procent van de respondenten die de vragenlijst op papier heeft ingevuld het eens. Onder de respondenten die de vragenlijst digitaal hebben ingevuld is dit lager, namelijk 45 procent.

*Figuur B3.2.3 Stelling uitgesplitst naar manier van invullen van de vragenlijst*




*Ik begreep waarom ik informatie en documenten moest aanleveren.*
Met deze stelling is 64 procent van de respondenten die de vragenlijst op papier heeft ingevuld het eens. Onder de respondenten die de vragenlijst digitaal hebben ingevuld is dit lager, namelijk 46 procent.

*Figuur B3.2.4 Stelling uitgesplitst naar manier van invullen van de vragenlijst*





# INKOMENS EFFECTRAPPORTAGE GEMEENTE AMSTELVEEN 2023

# Inkomens Effect Rapportage
# Gemeente Amstelveen 2023

Een onderzoek naar de effecten van het armoedebeleid op de inkomenspositie van minimahuishoudens in de gemeente Amstelveen.

## Colofon

**Opdrachtgever**
Gemeente Amstelveen

**Datum**
Mei 2023

**Auteurs**
Tessa Schoot Uiterkamp
Marijke Bos

**KWIZ**
Stavangerweg 23 - 5
9723 JC Groningen
050 - 5252473
contact@kwiz.nl

**Uitgave**
Deze publicatie is een uitgave van KWIZ B.V.. Het overnemen van cijfers en / of teksten is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld. Niets uit deze publicatie mag worden verveelvoudigd en / of openbaar gemaakt worden in welke vorm dan ook zonder voorafgaande toestemming van KWIZ B.V..

# Inhoudsopgave

Inleiding ..... 2
1. Onderzoeksmethodiek ..... 3
1.1. Huishoudens en inkomensgrenzen ..... 3
1.2. Inkomensbronnen ..... 3
1.3. Gemeentelijke minimaregelingen ..... 3
1.4. Uitgaven ..... 5
1.5. Vrije bestedingen ..... 5
1.6. Aannames ..... 5
1.7. Tegemoetkoming in de energiekosten ..... 6
2. De inkomenseffecten ..... 7
2.1. Het effect van het landelijk beleid is groter dan het gemeentelijk beleid ..... 7
2.2. Opbouw maandelijkse gemeentelijke bijdrage per huishoudtype ..... 8
2.3. Het vrij besteedbaar budget loopt terug bij werkaanvaarding ..... 11
2.4. Werken vanuit de bijstand loont meestal ..... 14
3. Bevindingen ..... 18
4. Scenarioanalyse ..... 20
4.1. Scenario 1: energietoeslag deels beschikbaar 140 en 150% Wsm ..... 20
4.2. Scenario 2: inkomensgrens voor bijzondere bijstand verhogen ..... 22
4.3. Scenario 3: minimaregelingen beschikbaar 140 en 150% Wsm ..... 24
Bijlage 1. Overzicht minimaregelingen ..... 27
Bijlage 2. Opbouw totaal inkomen 100 tot 130% Wsm ..... 29
Bijlage 3. Financieel maandoverzicht ..... 31

# Inleiding

De gemeente Amstelveen heeft een breed pakket aan gemeentelijke minimaregelingen en is benieuwd naar het effect van deze regelingen op de inkomens van minimahuishoudens. Tevens is de gemeente ook geïnteresseerd in de effecten van de gemeentelijke en de landelijke regelingen tezamen op de inkomens.

Het minimabeleid is ook in de gemeente Amstelveen een actueel thema. Het beleidsplan voor het minimabeleid loopt in 2023 af. Een behoeve van de nieuwe beleidsplan wil de gemeente inzicht hebben in de effecten van het minimabeleid op de inkomens van de doelgroep. In 2015 heeft KWIZ hier al een onderzoek voor uitgevoerd (Inkomens Effectrapportage), waarbij ook de armoedeval in kaart gebracht. In 2017 is van deze Inkomens Effectrapportage nog een update van gemaakt om de armoedeval ook bij de hogere inkomens dan 130% -namelijk tot 145%- van het wettelijk sociaal minimum (Wsm) door te rekenen.

De gemeente Amstelveen heeft KWIZ gevraagd om ten behoeve van de ontwikkeling van het nieuwe beleidsplan wederom onderzoek te doen naar de inkomenseffecten. Hierbij geven ook de huidige economische ontwikkelingen, zoals de inflatie en energiearmoede, aanleiding om het licht te schijnen op de inkomenssituatie van de minima.

## Opzet van het onderzoek

We berekenen voor zeven verschillende huishoudtypen met vier verschillende inkomensniveaus ten opzichte van het Wettelijk sociaal minimum, de effecten van het wegvallen van gemeentelijke regelingen en dalen van landelijke toeslagen bij een stijgend inkomen, oftewel de inkomenseffecten.

Daarvoor is per huishoudtype een overzicht van de inkomsten en uitgaven per maand. Met behulp van landelijke inkomensnormen, landelijke toeslagen en informatie over gemeentelijke regelingen is per huishoudtype de inkomsten bepaald. De gemeentelijke regelingen worden hiervoor omgezet in een maandbedrag. Voor de vaste uitgaven gaan wij uit van cijfers en normen van het Nibud[1]. Voor de andere uitgaven is waar mogelijk gebruikgemaakt van lokale tarieven (zoals huur en waterschapsbelasting).

## Beleidswijzigingen ten opzichte van 2017

De sterk stijgende energieprijzen in 2022 hebben het Rijk doen besluiten om een energietoeslag uit te keren. In de gemeente Amstelveen is deze toeslag aan te vragen door inwoners met een inkomen tot en met 130 procent Wsm. In 2023 gaat het om een bedrag van € 1.300 per huishouden.

## Leeswijzer

In hoofdstuk 1 wordt de onderzoeksmethodiek nader toegelicht. Vervolgens worden in hoofdstuk 2 de inkomenseffecten van zowel de landelijke als de lokale inkomensondersteunende regelingen beschreven. In hoofdstuk 3 benoemen we de belangrijkste bevindingen. In bijlage 1 staat een overzicht met de minimaregelingen in de gemeente Amstelveen en de daar bijbehorende voorwaarden en bedragen. In bijlage 2 staat per huishoudtype de opbouw van het totale inkomen bij een inkomensniveau tussen de 100 en 130 procent Wsm. In de laatste bijlage, bijlage 3, staat het financieel maandoverzicht per huishoudtype weergegeven.

[1] Het Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting (Nibud) is een onafhankelijke stichting die informeert en adviseert over financiën van huishoudens.

# 1. Onderzoeksmethodiek

**In dit hoofdstuk geven we een overzicht van de verschillende inkomsten en uitgaven die worden onderscheiden voor de Inkomens Effectrapportage.**

## 1.1. Huishoudens en inkomensgrenzen

We berekenen de inkomenseffecten van het lokale en landelijke beleid in 2023 voor de volgende 7 huishoudtypen:

Niet AOW-gerechtigden:
- alleenstaande;
- paar zonder kinderen;
- alleenstaande chronisch ziek;
- alleenstaande ouder met twee kinderen (8 en 13 jaar);
- paar (twee volwassenen) met twee kinderen (8 en 13 jaar).

AOW-gerechtigden:
- alleenstaande;
- paar (twee volwassenen.

We brengen de inkomenseffecten in beeld voor huishoudens met inkomens van 100, 110, 120 en 130 procent Wsm.

## 1.2. Inkomensbronnen

Het totaal inkomen van de minimahuishoudens is opgebouwd uit het netto-inkomen, de gemeentelijke regelingen en diverse toeslagen van het Rijk. Specifiek gaat het om de volgende categorieën:

- netto-inkomen inclusief vakantietoeslag;
- bijdrage Rijk:
  - huurtoeslag;
  - zorgtoeslag;
  - kinderbijslag;
  - kindgebonden budget;
  - combinatiekorting.
- gemeentelijke minimaregelingen.

## 1.3. Gemeentelijke minimaregelingen

In de onderstaande tabel volgt een overzicht van de gemeentelijke minimaregelingen in 2023. In bijlage 1 worden deze regelingen verder toegelicht. De gemeente rekent niet met de kostendelersnorm als het gaat om het recht op de regelingen.

*Tabel 1.3.1 Gemeentelijke minimaregelingen in de gemeente Amstelveen*

| Regeling | Inkomensgrens |
|---|---|
| Kwijtschelding gemeentelijke belastingen | 100% Wsm |
| Collectieve zorgverzekering<br>- AV-Gemeente Standaard<br>- AV-Gemeente Top | <br>110% Wsm*<br>130% Wsm |
| Individuele inkomenstoeslag | Drie jaar of langer 110% Wsm |
| Regelingen kinderen tot 18 jaar<br>- Sport/cultuur<br>- Internet<br>- School BO<br>- School VO | <br><br>130% Wsm*<br><br> |
| Energietoeslag | 130% Wsm* |

| Regeling | Inkomensgrens |
|---|---|
| *(hoewel het Rijk de energietoeslag heeft ingesteld telt het bedrag mee bij de gemeentelijke regelingen omdat inwoners de toeslag bij de gemeente dienen aan te vragen)* | |
| Regeling gratis OV voor 65-plus | 130% Wsm |
| Maatwerkvoorziening chronisch zieken en gehandicapten | 130% Wsm |
| Regeling duurzame gebruiksgoederen voor 65-plus | 130% Wsm |
| **Niet meegenomen in berekeningen:** | |
| Bijzondere bijstand | 110% Wsm*<br>130% Wsm |
| Individuele studietoeslag | Specifieke doelgroep |
| Regelingen kinderen tot 18 jaar<br>- Computerregeling BO<br>- Computerregeling VO<br>- Vaktraining/huiswerkbegeleiding<br>- Zwemles<br>- Vakantiekamp | 130% Wsm* |
| Amstelveenpas | 110%: Alleenstaand of gehuwd zonder kinderen en nog niet de pensioengerechtigde leeftijd bereikt.<br><br>130%: Alleenstaande ouder, heeft u een gezin met kinderen of heeft u de pensioengerechtigde leeftijd bereikt. |
| Zwemlesregeling voor volwassenen | 110%: Alleenstaand of gehuwd zonder kinderen en nog niet de pensioengerechtigde leeftijd bereikt.<br>130%: Alleenstaande ouder, heeft u een gezin met kinderen of heeft u de pensioengerechtigde leeftijd bereikt. |

** De bijstandsnorm voor een alleenstaande en alleenstaande ouders is 70 procent van het bijstandsniveau van een meerpersoonshuishouden. Voor het recht op regelingen geldt in de gemeente Amstelveen voor alleenstaande ouders echter een ander bedrag als inkomensgrens (namelijk: een hoger bedrag). In plaats van de gebruikelijke 70 procent van het bijstandsniveau van meerpersoonshuishoudens, geldt voor een alleenstaande ouder een grens van 90 procent van het bijstandsniveau van een meerpersoonshuishouden. En daar wordt vervolgens de inkomensgrens van 110% of 130% op berekent. Dit betekent dat alleenstaande ouders langer dan andere huishoudens recht hebben op minimaregelingen. Een voorbeeld: de regelingen voor kinderen zijn toegankelijk voor huishoudens met een inkomen van 130% Wsm. Voor meerpersoonshuishoudens is dit de bijstandsnorm + 30% (=130%), voor alleenstaande ouders is dit de bijstandsnorm + 20% en daar vervolgens 130% van (= in de praktijk dus zo'n 150%). Dezelfde redenatie gaat op voor de collectieve zorgverzekering; de grens van 110% Wsm is voor alleenstaande ouders dus ook hoger omdat er 20% bij het basisbedrag bijstandsnorm wordt opgeteld.*

Bijzondere bijstand is niet meegenomen in de berekeningen omdat deze vorm van bijstand vaak incidenteel wordt verstrekt voor noodzakelijke onvermijdbare individuele uitgaven en dit dus niet maandelijks bij iedereen voorkomt. Daarnaast wordt ook de studietoeslag buiten beschouwing gelaten. Deze regeling kent een specifieke doelgroep; studenten met een lichamelijke of psychische beperking die niet kunnen bijverdienen naast hun studie. In deze inkomens effectrapportage is geen huishouden opgenomen waarbij deze regeling van toepassing is. De benoemde regelingen voor kinderen tot 18 jaar worden zijn eveneens niet structureel en voor alle kinderen beschikbaar. Voor de zwemlesregeling voor volwassene geldt dezelfde redenatie; het gaat hier ook nog eens om specifieke kosten die slechts een enkeling maakt. Tenslotte is de Amstelveenpas niet meegenomen omdat hiervoor geen vast bedrag staat en worden de computerregelingen voor schoolgaande kinderen buiten beschouwing gelaten omdat deze niet jaarlijks zijn aan te vragen.

## 1.4. Uitgaven

De uitgaven zijn gecategoriseerd naar:

- vaste lasten. Dit zijn uitgaven die regelmatig terugkomen. Voorbeelden zijn huur, energiekosten[2] en verzekeringen;
- reserveringsuitgaven. Dit zijn uitgaven die niet regelmatig voorkomen en waarvan de hoogte vooraf niet bekend is. Er moet in principe een bedrag voor gereserveerd worden. Voorbeelden zijn kosten voor inventaris, kleding en het eigen risico voor de zorgverzekering;
- huishoudelijke uitgaven. Dit zijn terugkerende uitgaven aan voeding, persoonlijke verzorging en dergelijke;
- werkgelerateerde uitgaven. Dit zijn uitgaven die gemaakt worden als een persoon werkt. Voorbeelden zijn de kosten van woon-werkverkeer en werkkleding.

Voor de uitgaven is waar mogelijk uitgegaan van lokale tarieven. Voorbeelden hiervan zijn de huur en lokale heffingen. De andere bedragen zijn gebaseerd op landelijke berekeningen van het Nibud. De normbedragen staan per huishoudtype in het financieel maandoverzicht in bijlage 3. We benadrukken dat het bij alle posten gaat om de basale uitgaven en dat de normbedragen gemiddelden betreffen. Het is mogelijk dat een huishouden maandelijks minder uitgeeft dan de normbedragen waarmee in deze rapportage wordt gerekend, bijvoorbeeld omdat het huishouden minder geld per maand reserveert voor onregelmatige uitgaven.

## 1.5. Vrije bestedingen

Het budget dat overblijft is vrij besteedbaar en kan bijvoorbeeld worden uitgegeven aan sociale en recreatieve activiteiten. Hieronder vallen bijvoorbeeld kosten voor contributie of een abonnement, maar ook (familie)bezoek, vervoer en vakantie of kleinere uitjes. Voor deze vrije bestedingen hanteert het Nibud per huishoudtype eveneens een normbedrag, dat is terug te vinden in de begrotingen in bijlage 3. Het is belangrijk om te benoemen dat hierbij de aanname wordt gedaan dat huishoudens gebruik maken van alle beschikbare regelingen. Echter in de praktijk is de ervaring dat huishoudens niet of gedeeltelijk gebruik maken van de regelingen. In werkelijkheid zal het vrij besteedbaar budget waarschijnlijk vaak lager uitvallen. Daarnaast zal het vrij besteedbaar budget niet alleen besteed worden aan sociale en recreatieve activiteiten, maar ook aan het aflossen van schulden of het betalen van het eigen risico van de zorgverzekering.

## 1.6. Aannames

Voor de inkomsten en uitgaven doen we de volgende aannames:

- de huishoudens maken van alle regelingen gebruik en ontvangen daarvoor het maximale bedrag;
- het vermogen van de huishoudens ligt binnen de grenzen van de Participatiewet. Daarom gaan we er ook vanuit dat iedereen in een huurwoning woont en niet in een koopwoning omdat een koopwoning tot een te hoog vermogen zou kunnen leiden om gebruik te mogen maken van de voorzieningen vanuit de Participatiewet. We gaan uit van € 509 kale huur per maand voor een alleenstaande en € 648 kale huur per maand voor een meerpersoonshuishouden. Deze bedragen zijn gebaseerd op huurtoeslaggegevens van de Rijksoverheid over de gemeente Amstelveen[3];
- alleenstaande ouders met een inkomen gelijk aan de bijstandsnorm werken niet of zitten in een traject waarbij de kinderopvang wordt vergoed. Alleenstaande ouders hebben voor hun kind van 8 jaar een variërend aantal uren nodig voor buitenschoolse opvang (BSO). Dit is afhankelijk van het inkomen en het aantal uur dat zij werken. We gaan er vanuit dat een ouder 26 uur werkt bij een inkomen tot 110 procent Wsm, 29 uur bij een inkomen tot 120 procent Wsm, 31 uur bij een inkomen tot 130 procent Wsm en 34 uur bij een inkomen tot 140 procent Wsm. Verder gaan we ervan uit dat een kind van 8 jaar bij een

[2] De kosten voor water zijn gebaseerd op de tarieven van Waternet. Gegevens over het gemiddelde gebruik per huishoudtype zijn afkomstig van het Nibud (water). De kosten voor gas en elektriciteit zijn gebaseerd op de tarieven van maatschappij Budget Energie, pakket Groene Stroom en Aardgas Variabel.
[3] De gemiddelden zijn gecheckt en realistisch bevonden door de gemeente Amstelveen.

continurooster 30 uur naar school gaat. Dit maakt dat alleenstaande ouders bij een inkomen van 130 procent Wsm per maand recht hebben op 6 uur BSO per maand en ouders met een inkomen van 140 procent Wsm op 16 uur. Dit alles tegen een tarief van € 8,73 (gemiddelde uurtarief in 2023);

- bij een paar met twee kinderen en een inkomen hoger dan 100 procent Wsm werkt slechts één van beide partners. Anders is het huishoudinkomen hoger. Daarom gaan we er vanuit dat deze huishoudens geen kinderopvang nodig hebben omdat één van beide partners thuis is voor de kinderen. Dit is eveneens waarom een paar met kinderen geen combinatiekorting krijgt bij werkaanvaarding;
- huishoudens in de bijstand werken niet, en hebben daarom geen werkgerelateerde kosten. Bij een inkomen vanaf 110 procent Wsm werkt één persoon in het huishouden, en is er wel sprake van deze kosten;
- de gemeente Amstelveen biedt twee collectieve zorgverzekeringen van Zorg en Zekerheid aan: AV-Gemeente Standaard en AV-Gemeente Top. Voor huishoudens met de AOW-leeftijd en alleenstaanden die chronisch ziek zijn, wordt de AV-Gemeente Top doorgerekend tot 130 procent Wsm. Voor de andere huishoudtypes wordt de AV-Gemeente Standaard doorgerekend tot 110 procent Wsm;
- de eventuele zorgvraag van huishoudens is in de begroting verwerkt door hogere vervoerskosten te rekenen (bijvoorbeeld voor ziekenhuisbezoek), de wettelijke eigen bijdrage voor medicatie door te rekenen en hogere reserveringskosten mee te nemen (bijvoorbeeld voor maaltijdvoorziening, hulpmiddelen of andersoortige uitgaven). De eigen bijdrage voor een Wmo voorziening wordt vergoed vanuit de collectieve zorgverzekering, dus dit is niet meegenomen;
- voor de schoolkostenregeling gaan we er vanuit dat een kind van 8 jaar op de basisschool zit (€ 75 per jaar) en een kind van 13 jaar op het voortgezet onderwijs (€ 150 per jaar);
- het Nibud hanteert voor een alleenstaande AOW-gerechtigde een normbedrag van € 15 voor vervoer. Deze kosten worden met de regeling voor gratis vervoer voor AOW-gerechtigden kwijtgescholden. Voor een paar wat AOW-gerechtigd is hanteert het Nibud € 31.

## 1.7. Tegemoetkoming in de energiekosten

Wegens sterk stijgende energiekosten heeft het Rijk in 2022 een energietoeslag geïntroduceerd. Hiervoor is in zowel 2022 als 2023 een bedrag van € 1.300 per huishoudens gereserveerd waarbij de gemeente de precieze beleidskaders zelf mag vaststellen. De gemeente Amstelveen heeft besloten de energietoeslag van € 1.300 regeling toe te kennen aan inwoners die in 2022 en 2023 een inkomen hebben tot 130 procent Wsm, waarbij vermogen niet wordt getoetst.

In de IER wordt de energietoeslag meegerekend met de gemeentelijke bijdragen. Het is belangrijk om hierbij te realiseren dat deze toeslag tijdelijk is. In de figuren is te zien dat de invloed van de energietoeslag relatief groot is binnen het totaal van de gemeentelijke bijdrage (€ 108 per maand). Op het moment dat de energietoeslag wegvalt, kan dat beduidende invloed hebben voor de inkomenssituatie van de huishoudens.

# 2. De inkomenseffecten

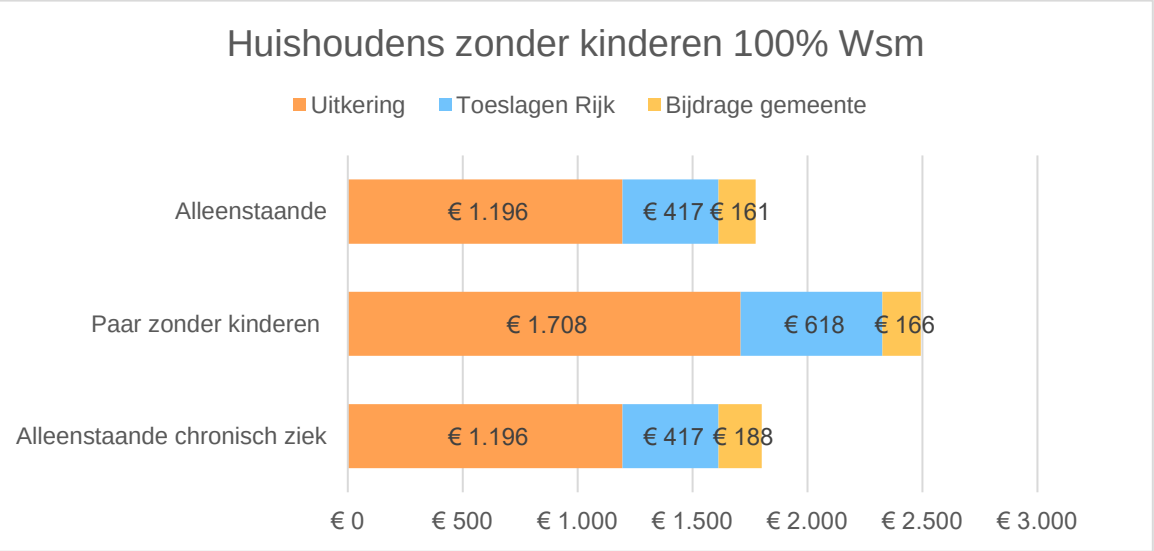
**In dit hoofdstuk staan de inkomenseffecten.**

## 2.1. Het effect van het landelijk beleid is groter dan het gemeentelijk beleid

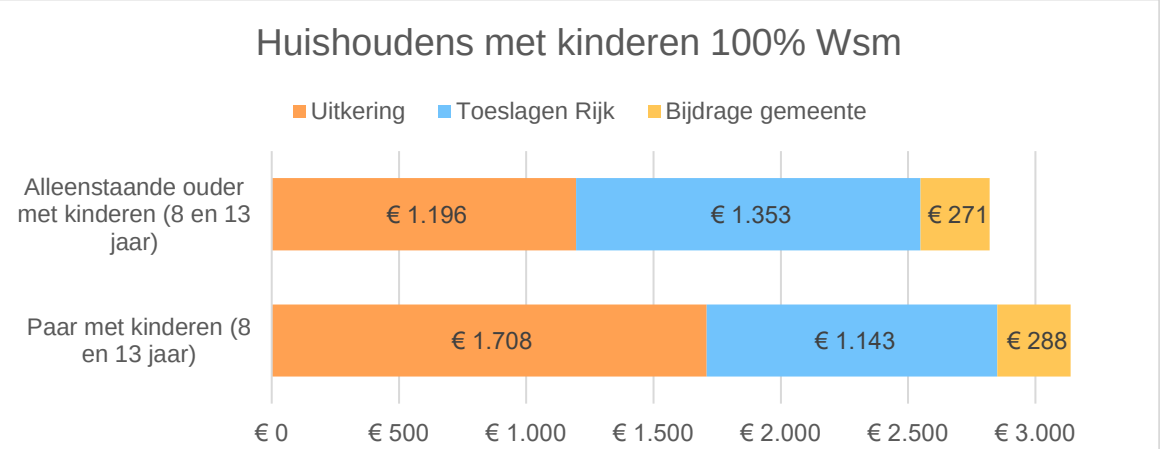
Minima met een inkomen op bijstandsniveau maken aanspraak op landelijke toeslagen en gemeentelijke regelingen. Het totale bedrag uit de landelijke toeslagen (zoals huurtoeslag, zorgtoeslag, kinderbijslag, kindgebonden budget en mogelijk de inkomensafhankelijke combinatiekorting) is veel groter dan het totale bedrag uit de gemeentelijke regelingen. In onderstaande figuren wordt de opbouw van het maandelijks totaal inkomen bij een inkomen van 100 procent Wsm per huishoudtype weergegeven. Daarin is ook duidelijk te zien dat gezinnen met kinderen een flink hoger bedrag aan landelijke toeslagen kunnen ontvangen dan huishoudens zonder kinderen.

Als voorbeeld: een alleenstaande ontvangt maandelijks € 1.196 als bijstandsuitkering (inclusief vakantietoeslag). Als hij gebruikmaakt van alle landelijke toeslagen, ontvangt hij daar maandelijks € 417 voor. Daarnaast kan hij maximaal € 161 aan gemeentelijke regelingen ontvangen als hij gebruikmaakt van de kwijtschelding, de collectieve zorgverzekering, en de energietoeslag.

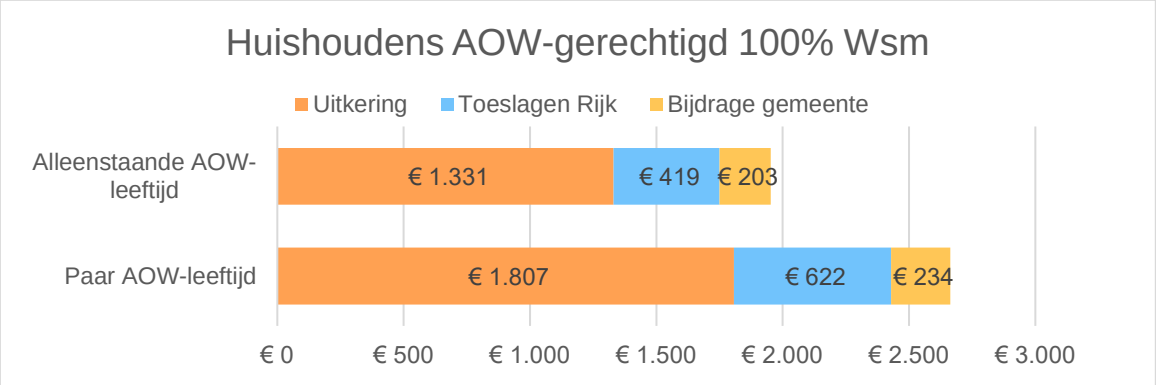
*Figuur 2.1.1. Maandelijks inkomen op 100% Wsm, minima zonder kinderen, niet AOW-gerechtigd*




*Figuur 2.1.2. Maandelijks inkomen op 100% Wsm, minima met kinderen, niet AOW-gerechtigd*



*Figuur 2.1.3. Maandelijks inkomen op 100% Wsm, minima AOW-gerechtigd*



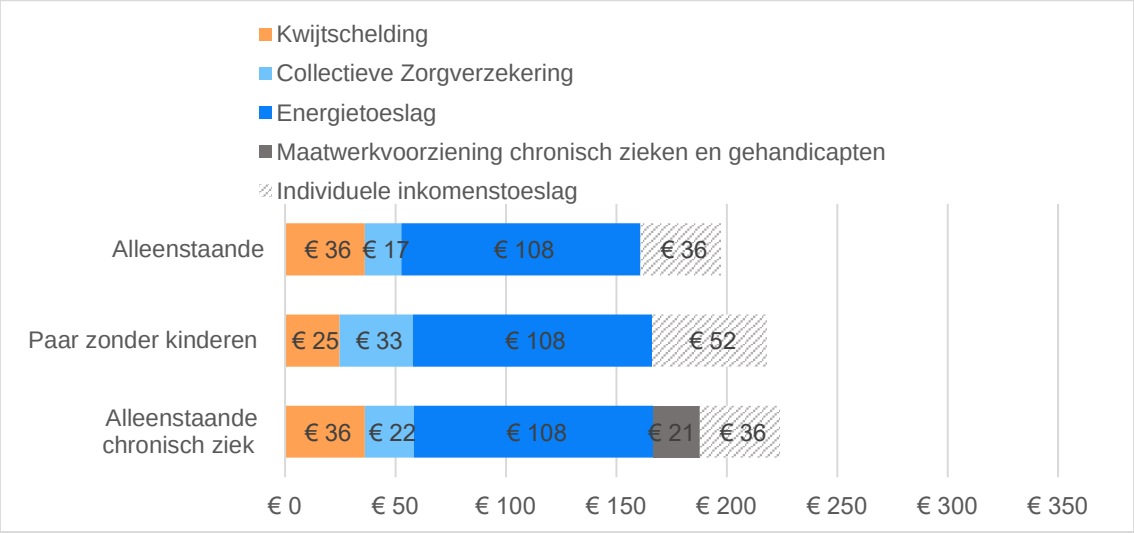

## 2.2. Opbouw maandelijkse gemeentelijke bijdrage per huishoudtype

Uit de vorige paragraaf blijkt dat de (maximale) maandelijkse gemeentelijke bijdrage verschilt per huishoudtype. Hieronder geven we per huishoudtype de opbouw van het totale bedrag aan gemeentelijke regelingen weer – eerst voor minima met een inkomen van 100 procent Wsm, daarna voor minima met een inkomen van 130 procent Wsm. Het bedrag van de individuele inkomenstoeslag wordt meegerekend bij de huishoudtypes die drie jaar of langer een minimuminkomen (tot 110 procent Wsm) hebben en daarom recht op deze regeling hebben.

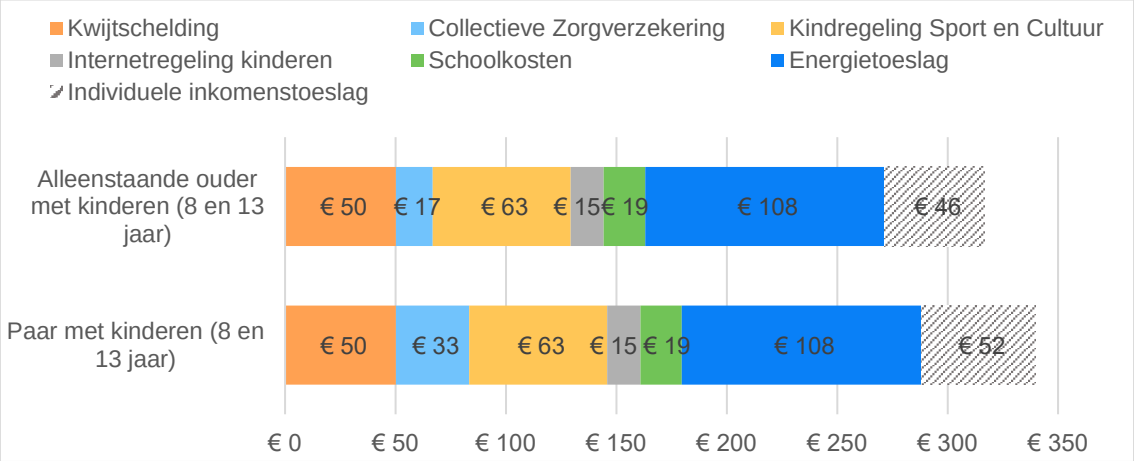
### 2.2.1. Opbouw maximale gemeentelijke bijdrage per maand op 100 procent Wsm

Als voorbeeld: een alleenstaande ontvangt maandelijks (maximaal) € 36 voor de kwijtschelding gemeentelijke belastingen, € 22 voor de collectieve zorgverzekering en € 108 voor de energietoeslag. Wanneer hij chronisch ziek is kan hij € 21 ontvangen vanuit de regeling maatwerkvoorziening voor chronisch zieken en gehandicapten. Als de alleenstaande langer dan drie jaar een inkomen tot 110 procent Wsm heeft, ontvangt hij daarnaast ook € 36 vanuit de regeling individuele inkomenstoeslag. In totaal ontvangt hij dan € 224 per maand vanuit de gemeentelijke regelingen.

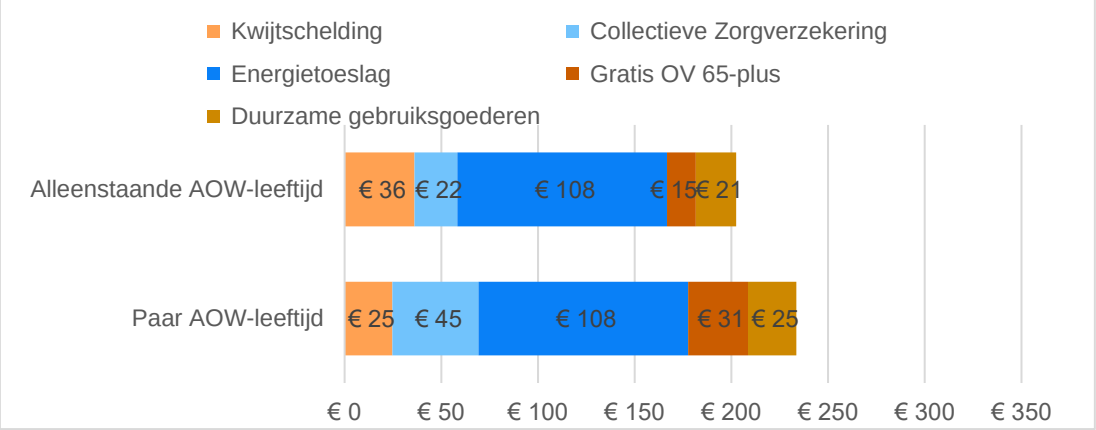
*Figuur 2.2.1. Maandelijks bedrag per regeling op 100% Wsm, minima zonder kinderen, niet AOW-gerechtigd*



*Figuur 2.2.2. Maandelijks bedrag per regeling op 100% Wsm, minima met kinderen, niet AOW-gerechtigd*




*Figuur 2.2.3. Maandelijks bedrag per regeling op 100% Wsm, minima AOW-gerechtigd*

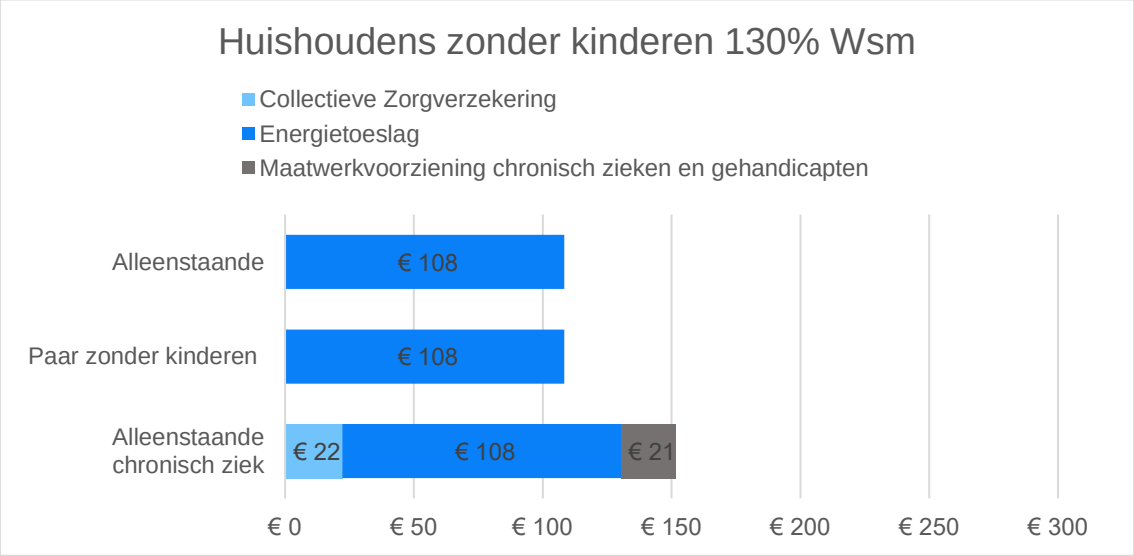



## 2.2.2. Opbouw maximale gemeentelijke bijdrage per maand op 130 procent Wsm

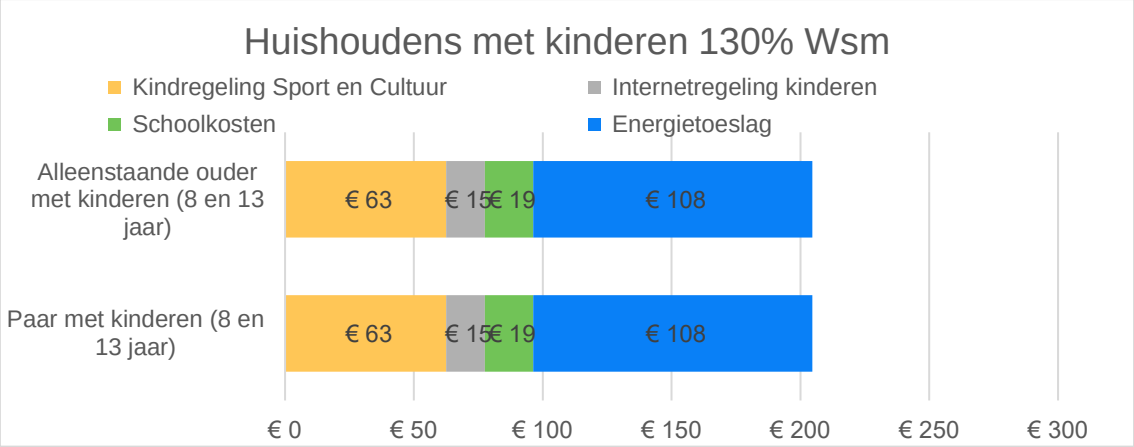
De meeste regelingen in de gemeente Amstelveen worden verstrekt tot een inkomensniveau van 130 procent Wsm, daarom geven we de opbouw van de gemeentelijke bijdrage op dit inkomensniveau weer. Bij een inkomen hoger dan 100 procent Wsm vervalt het recht op de kwijtschelding gemeentelijke belastingen in de gemeente Amstelveen. Ten opzichte van de figuren in paragraaf 2.2.1 is dit deel komen te vervallen. Daarnaast vervallen het recht op de individuele inkomenstoeslag en het recht op de collectieve zorgverzekering pakket AV-Gemeente Standaard als het inkomen hoger is dan 110 procent Wsm. Daarom zijn deze ook niet langer zichtbaar in onderstaande figuren. In onderstaande grafieken wordt de opbouw van de (maximale) gemeentelijke bijdrage bij een inkomen van 130 procent Wsm per huishouden beschreven.

Als voorbeeld: een paar met kinderen met een inkomen van 130 procent Wsm ontvangt maandelijks (maximaal) € 205 uit de gemeentelijke regelingen. Dit bedrag bestaat uit € 63 voor de kindregeling Sport en Cultuur, € 15 voor de internetregeling voor kinderen, € 19 voor schoolkosten en € 108 voor de compensatie van de energiekosten. Dit is in totaal € 83 minder dan wanneer zij een inkomen op bijstandsniveau hebben (zie figuur 2.2.5).

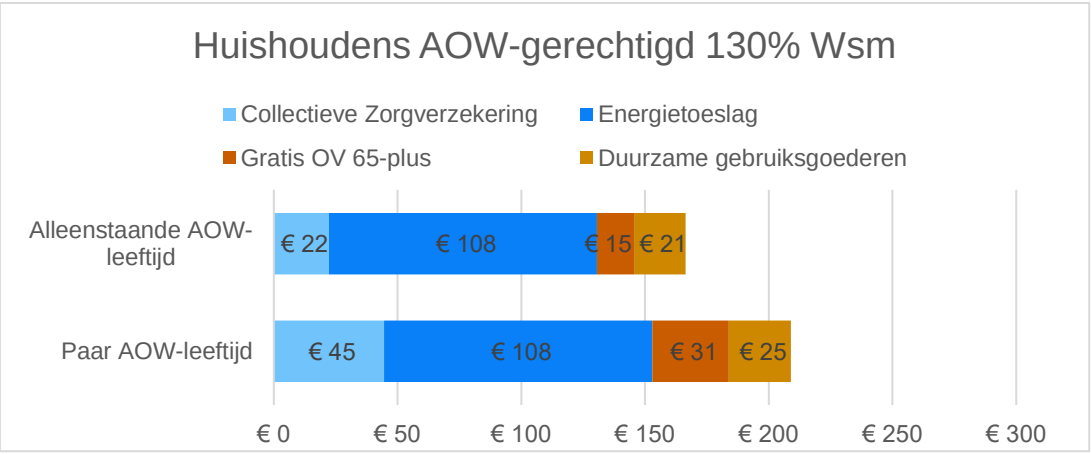
*Figuur 2.2.4. Maandelijks bedrag per regeling op 130% Wsm, minima zonder kinderen, niet AOW-gerechtigd*




*Figuur 2.2.5. Maandelijks bedrag per regeling op 130% Wsm, minima met kinderen, niet AOW-gerechtigd*




*Figuur 2.2.6. Maandelijks bedrag per regeling op 130% Wsm, minima AOW-gerechtigd*



## 2.3. Het vrij besteedbaar budget loopt terug bij werkaanvaarding

Alle minimahuishoudens houden door de gemeentelijke regelingen (meer) geld over voor het doen van vrije bestedingen (bedoeld voor sociale participatie). Dit is het geld dat maandelijks overblijft na aftrek van alle vaste lasten, huishoudelijke uitgaven en reserveringsuitgaven. Per huishoudtype en inkomen verschilt het bedrag dat overblijft voor vrije bestedingen aanzienlijk. Het budget dat huishoudens nodig hebben voor, of zullen uitgeven aan vrije bestedingen verschilt ook per huishoudtype. Een paar met kinderen zal daar meer aan (willen) uitgeven dan een alleenstaande. In bijlage 3 staat per huishoudtype het normbudget voor vrije bestedingen. Uiteraard zal iemand die nauwelijks geld meer over heeft, dat niet per se daaraan besteden. Dit normbedrag is afkomstig van het Nibud.

In onderstaande figuren staat per huishoudtype het budget dat zij overhouden voor vrije bestedingen weergegeven. Dit is opgesplitst in wat zij zonder de gemeentelijke regelingen zouden overhouden en wat de gemeentelijke regelingen toevoegen aan het vrij besteedbaar budget. Over het algemeen zien we dat een hoger inkomen ook leidt tot een groter vrij besteedbaar budget.

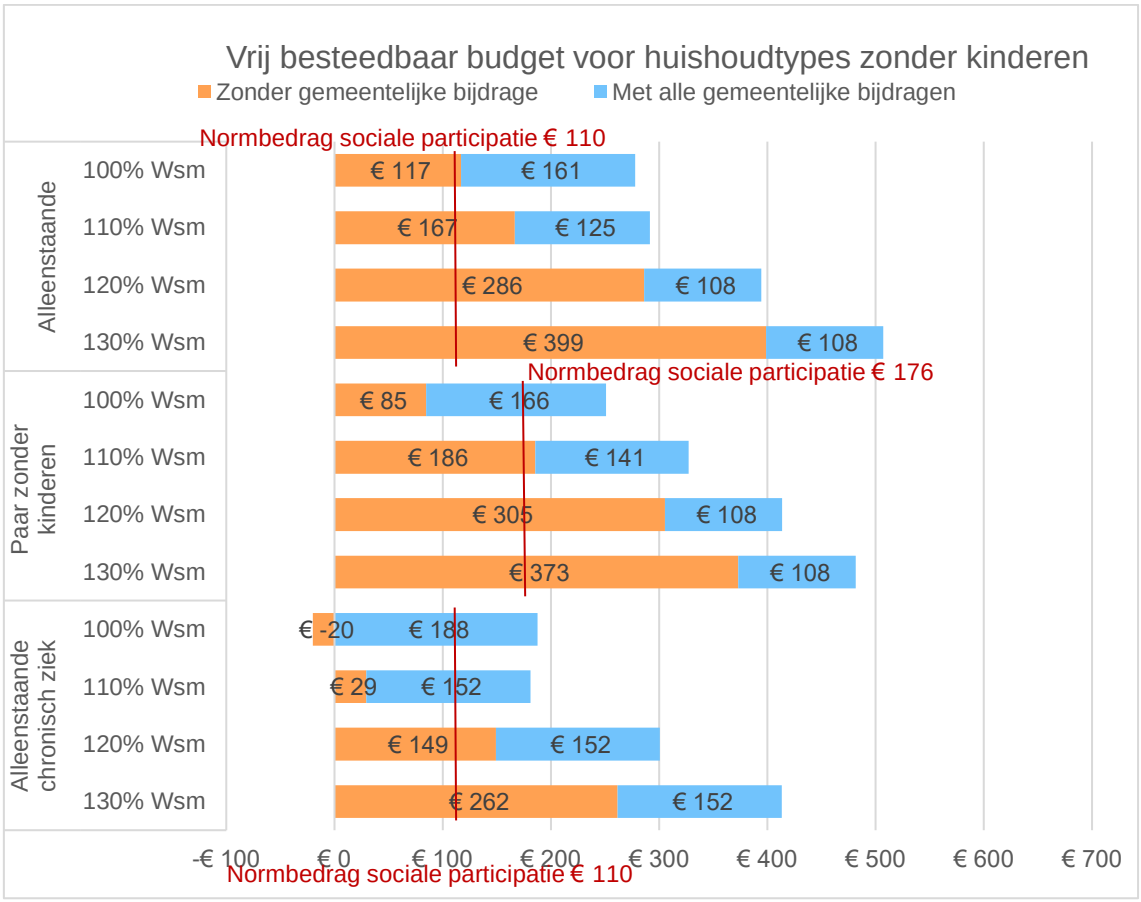
Tot slot valt het op dat alleenstaande ouders op alle inkomensniveaus een groter vrij besteedbaar budget hebben dan paren. Dit heeft te maken met extra toeslagen (zoals de combinatiekorting).

**Duiding vrij besteedbaar budget**
Het vrij besteedbaar budget is bedoeld voor sociale participatie (een krant, abonnement, dagje uit, op bezoek gaan enzovoort. Dat huishoudens in de plus staan betekent niet meteen dat huishoudens ook voldoende kunnen participeren. Een alleenstaande heeft volgens het Nibud € 110 nodig voor minimale sociale participatie. In figuur 2.3.1 is te zien dat daar in de begroting voldoende ruimte voor is op bijstandsniveau (€ 117+ € 161 = € 278) áls hij gebruikmaakt van alle gemeentelijke regelingen. Zie bijlage 3 voor een overzicht voor de andere huishoudtypes.

### Minima zonder kinderen

Van de huishoudens zonder kinderen hebben alleenstaanden tot 130 procent Wsm het grootste budget voor vrije bestedingen. Alleenstaande chronisch zieken hebben het laagste besteedbare budget. Bij een inkomen tot 100 procent Wsm zijn zij afhankelijk van de gemeentelijke bijdragen om rond te komen. Tot 110 procent Wsm is dit huishoudtype afhankelijk van de gemeentelijke bijdragen om het minimale bedrag voor sociale participatie te verkrijgen. Vanaf 120 procent Wsm hebben de huishoudtypes met het AV-Gemeente Standaard pakket geen recht meer op de korting voor de collectieve zorgverzekering. Echter, is dat niet zichtbaar in het bedrag aan vrije besteding, doordat de stijging van het inkomen de weggevallen regelingen dekt. Tenslotte is het zo dat minima bij ieder inkomen tussen 110 en 130 procent Wsm een hoger vrij besteedbaar budget hebben dan wanneer zij een inkomen op bijstandsniveau hebben.

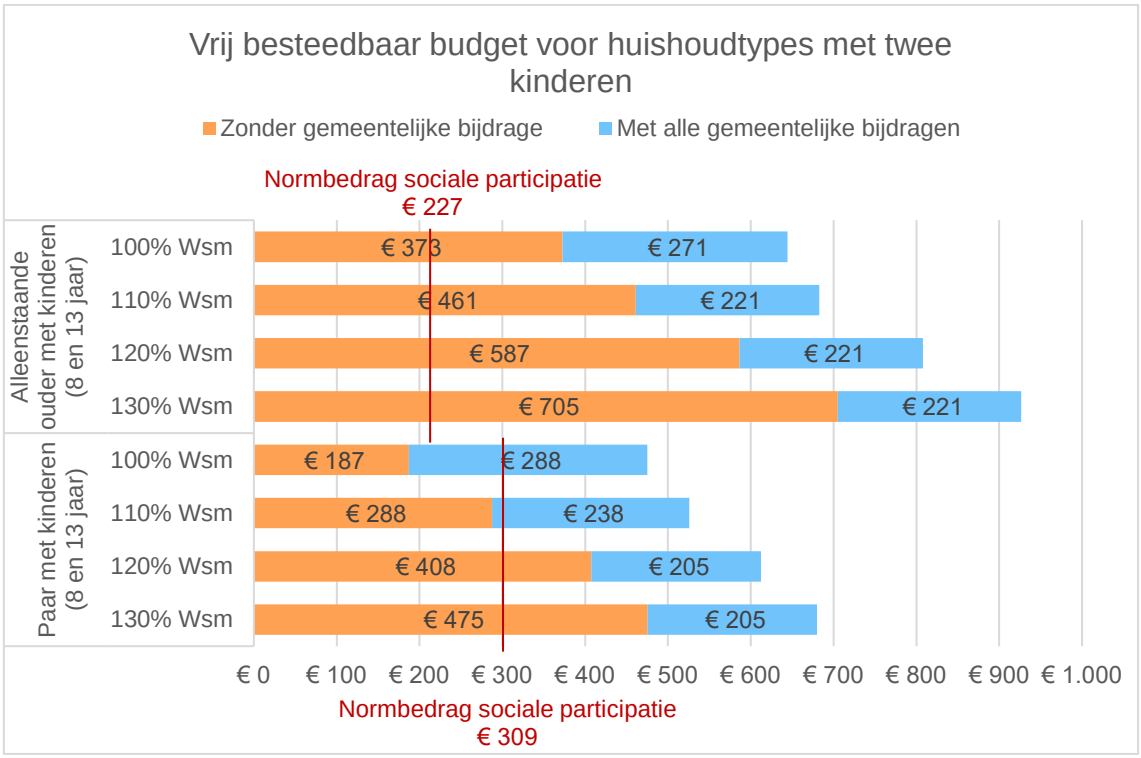
*Figuur 2.3.1. Maandelijks vrij besteedbaar budget huishoudtypes zonder kinderen, niet-AOW*




### Minima met kinderen

Huishoudens met kinderen hebben bij een hoger inkomen een steeds groter budget om vrij te besteden. Van de twee huishoudtypes met kinderen in dit onderzoek hebben alleenstaande ouders met kinderen op ieder inkomensniveau meer budget voor het doen van vrije bestedingen, dan paren met kinderen. Alleenstaande ouders hebben langer recht op hetzelfde bedrag aan landelijke toeslagen (zie paragraaf 2.1) dan paren met kinderen. Wanneer paren met kinderen geen enkele gemeentelijke regeling gebruik maakt, dan is er onvoldoende budget om sociaal te kunnen participeren. Een paar met kinderen hebben op bijstandsniveau een normbedrag van €309 per maand nodig voor sociale participatie. Zij hebben op dat moment echter € 187 beschikbaar voor sociale participatie. Dus een tekort van € 122. Wanneer zij gebruikmaken van alle gemeentelijke regelingen, dan hebben zij (€ 187 + € 288) € 475 voor het doen van vrije bestedingen. Tenslotte hebben minimagezinnen bij ieder inkomen tussen 110 en 130 procent Wsm een hoger vrij besteedbaar budget hebben dan wanneer zij een inkomen op bijstandsniveau hebben.

*Figuur 2.3.2. Maandelijks vrij besteedbaar budget huishoudtypes met kinderen, niet-AOW*

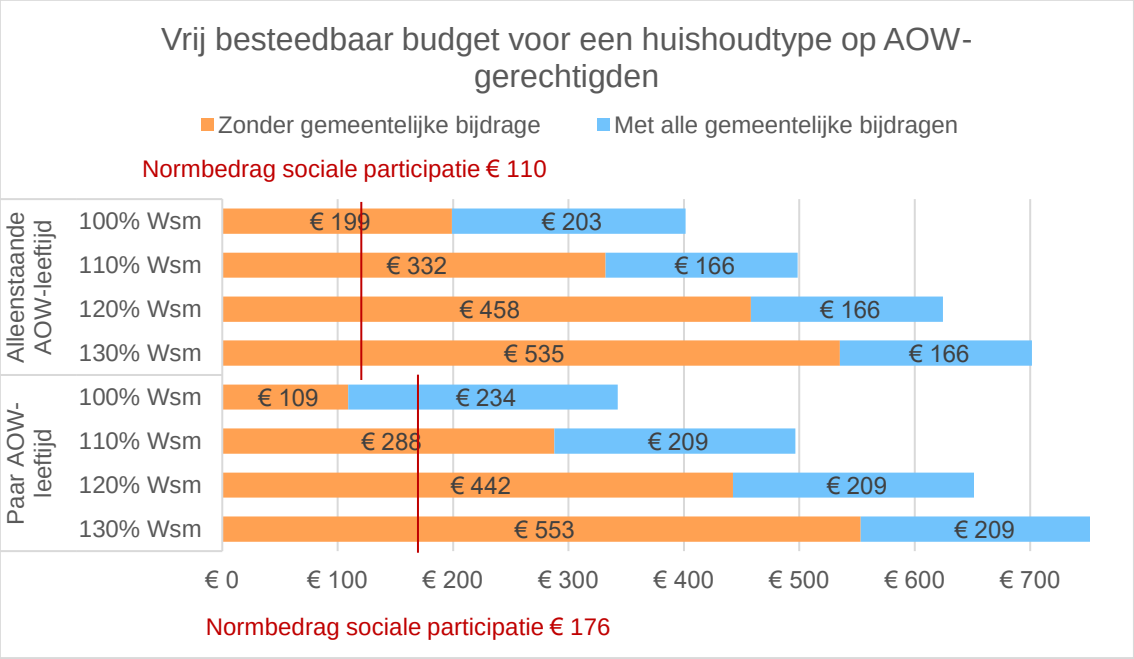



### AOW'ers

AOW-gerechtigden, zowel alleenstaanden als paren, hebben op ieder inkomensniveau tussen 100 en 130 procent Wsm een vrij besteedbaar budget. Paren van de AOW-gerechtigde leeftijd halen op bijstandsniveau niet het normbedrag om te participeren, wanneer zij geen gebruik maken van de gemeentelijke bijdragen. Zij komen dan € 67 tekort (€ 176 – € 109). Vanaf een inkomensgrens van 110 procent Wsm hebben zij ook zonder de gemeentelijke regelingen voldoende budget voor sociale participatie.

Alleenstaanden en paren met de AOW-gerechtigde leeftijd ervaren een groter vrij besteedbaar budget bij ieder hoger inkomen, zoals weergegeven in onderstaande figuur.

*Figuur 2.3.3. Maandelijks vrij besteedbaar budget AOW-gerechtigde huishoudtypes*



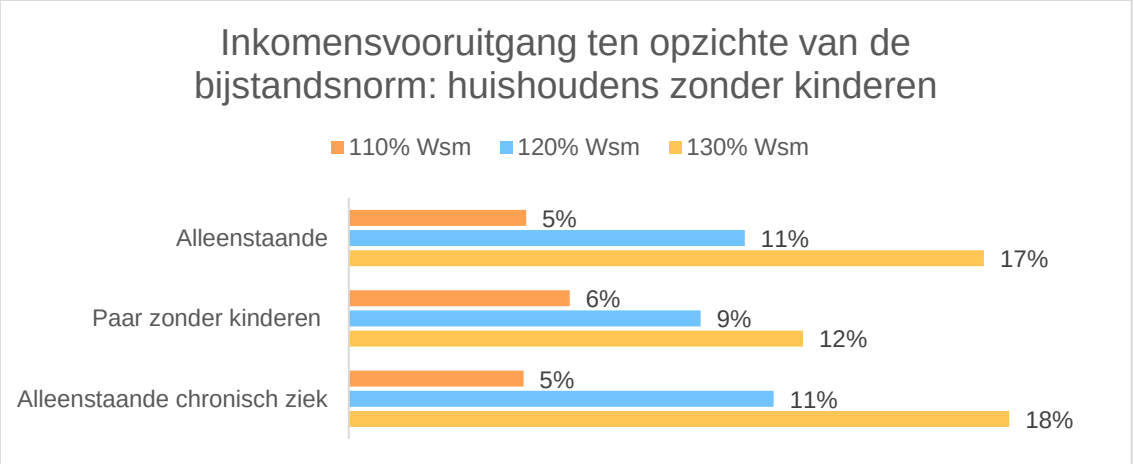

## 2.4. Werken vanuit de bijstand loont meestal

Een hoger inkomen leidt voor de meeste huishoudtypen in de gemeente Amstelveen altijd tot een hoger totaal inkomen dan in de bijstand. Echter, voor de meeste huishoudens nemen de bijdragen van het Rijk en de gemeente af wanneer het inkomen stijgt. Dit zorgt ervoor dat het totaal inkomen van een huishouden niet altijd evenveel stijgt ondanks dat het loon hoger wordt. Hieronder geven we de inkomensvooruitgang bij werkaanvaarding vanuit de bijstand tot een inkomen van maximaal 130 procent Wsm weer per huishoudtype. Daarna leggen we de inkomensvooruitgang per inkomensniveau uit aan de hand van twee casussen. In bijlage 2 worden al deze inkomens per huishoudtype uitgesplitst naar inkomenssoort waarmee visueel wordt weergegeven waarom het totaal inkomen stijgt of daalt.

### Huishoudtypes gaan er over het algemeen *meer* op vooruit

Huishoudtypes gaan er bij ieder hoger inkomen (tot 130 procent Wsm) telkens *meer* op vooruit: hun inkomen is procentueel gezien gegroeid ten opzichte van de vorige inkomenshoogte.

*Figuur 2.4.1. Inkomensvooruitgang t.o.v. 100% Wsm bij werkaanvaarding, huishoudens zonder kinderen*



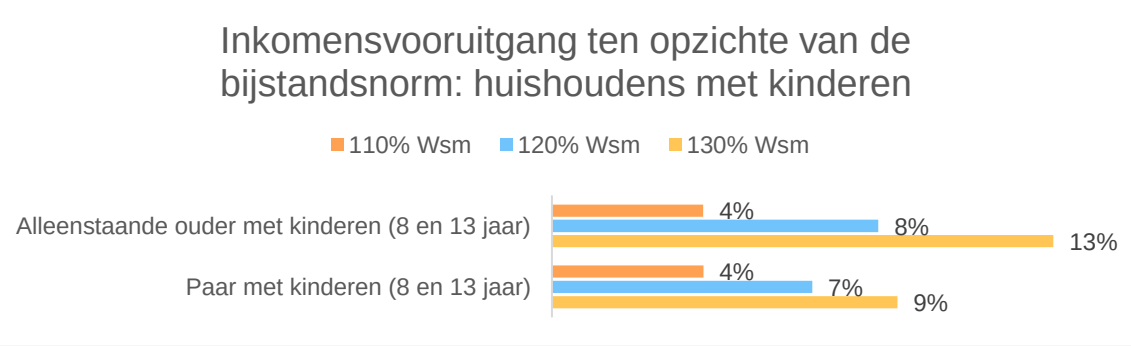
*Tabel 2.4.1 Inkomensvooruitgang bij werkaanvaarding, huishoudens zonder kinderen*

| Huishoudtype | Netto inkomen incl. VT | Bijdrage Rijk | Bijdrage gemeente | Totaal inkomen | Verschil tov 100% Wsm (€) | Verschil tov 100% Wsm (%) |
|---|---|---|---|---|---|---|
| **Alleenstaande** | | | | | | |
| 100% Wsm | 1.196 | 417 | 161 | 1.774 | | |
| 110% Wsm | 1.315 | 417 | 125 | 1.857 | + 83 | + 5% |
| 120% Wsm | 1.435 | 417 | 108 | 1.960 | + 186 | + 11% |
| 130% Wsm | 1.554 | 410 | 108 | 2.073 | + 299 | + 17% |
| **Paar zonder kinderen** | | | | | | |
| 100% Wsm | 1.708 | 618 | 166 | 2.492 | | |
| 110% Wsm | 1.879 | 618 | 141 | 2.638 | + 146 | + 6% |
| 120% Wsm | 2.050 | 567 | 108 | 2.725 | + 233 | + 9% |
| 130% Wsm | 2.221 | 464 | 108 | 2.793 | + 301 | + 12% |
| **Alleenstaande chronisch ziek** | | | | | | |
| 100% Wsm | 1.196 | 417 | 188 | 1.800 | | |
| 110% Wsm | 1.315 | 417 | 152 | 1.884 | + 83 | + 5% |
| 120% Wsm | 1.435 | 417 | 152 | 2.003 | + 203 | + 11% |
| 130% Wsm | 1.554 | 410 | 152 | 2.116 | + 316 | + 18% |

## Huishoudens met kinderen

Huishoudens met kinderen hebben bij ieder hoger inkomen te maken met een grotere procentuele groei van het totale inkomen (zie ook figuur 2.4.2). Bij elk hoger inkomen tot 130 procent Wsm gaan zij er ten opzichte van de vorige inkomensgrens op vooruit. Bij een inkomensgrens van 100 naar 110 procent Wsm hebben zij te maken met het wegvallen van de kwijtschelding gemeentelijke belastingen en van 110 naar 120 procent Wsm vervalt het recht op de collectieve zorgverzekering. De inkomensstijging compenseert het wegvallen van deze gemeentelijke regelingen en landelijke toeslagen.

*Figuur 2.4.2. Inkomensvooruitgang t.o.v. 100% Wsm bij werkaanvaarding, huishoudens met kinderen*




*Tabel 2.4.2 Inkomensvooruitgang na werkaanvaarding, huishoudens met kinderen*

| Huishoudtype | Netto inkomen incl. VT | Bijdrage Rijk | Bijdrage gemeente | Totaal inkomen | Verschil tov 100% Wsm (€) | Verschil tov 100% Wsm (%) |
|---|---|---|---|---|---|---|
| **Alleenstaande ouder met twee kinderen** | | | | | | |
| 100% Wsm | 1.196 | 1.353 | 271 | 2.820 | | |
| 110% Wsm | 1.315 | 1.392 | 221 | 2.928 | + 108 | + 4% |
| 120% Wsm | 1.435 | 1.397 | 221 | 3.053 | + 233 | + 8% |
| 130% Wsm | 1.554 | 1.403 | 221 | 3.178 | + 359 | + 13% |
| **Paar met twee kinderen** | | | | | | |
| 100% Wsm | 1.708 | 1.143 | 288 | 3.139 | | |
| 110% Wsm | 1.879 | 1.143 | 238 | 3.259 | + 121 | + 4% |
| 120% Wsm | 2.050 | 1.092 | 205 | 3.346 | + 207 | + 7% |
| 130% Wsm | 2.221 | 989 | 205 | 3.414 | + 275 | + 9% |

## Voorbeeldcasussen inkomensvooruitgang bij werkaanvaarding

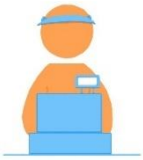
**Voorbeeldcasus tabel 2.4.1.: alleenstaande**



*Hilda is alleenstaand en krijgt een bijstandsuitkering, wat neerkomt op een netto-inkomen van € 1.196 per maand (dit is inclusief vakantietoeslag). Zij heeft maandelijks recht op € 417 aan toeslagen van het Rijk. Voor Hilda bestaat dit uit huurtoeslag en zorgtoeslag. Tot slot kan Hilda rekenen op een financiële bijdrage vanuit de gemeente van € 161 per maand. Dit bestaat uit de kwijtschelding voor gemeentelijke belastingen, de korting op de collectieve zorgverzekering AV-standaard en energietoeslag. In totaal heeft Hilda een inkomen van € 1.774 per maand.*



*Als Hilda werk krijgt tegen een inkomen van 110 procent Wsm, dan stijgt haar netto-inkomen naar € 1.315 per maand. Zij houdt recht op huurtoeslag en zorgtoeslag en deze bedragen blijven onveranderd, dus € 417 per maand. Het recht op kwijtschelding komt te vervallen. Hilda heeft nog recht op de korting op de collectieve zorgverzekering en de energietoeslag. De gemeentelijke bijdragen zijn nu € 125 per maand. Bij een inkomen van 110 procent Wsm is het totaal inkomen van Hilda € 1.857. Dit is een stijging van € 83 (5 procent) ten opzichte van zijn totaal inkomen bij een bijstandsuitkering.*



*Wanneer Hilda tegen een inkomen van 120 procent Wsm gaat werken, stijgt haar netto-inkomen naar € 1.435 per maand. De bijdrage van het Rijk blijft € 417. De collectieve zorgverzekering (pakket AV-standaard) vervalt. Het totale inkomen van Hilda is € 1.960 per maand, € 186 (11 procent) meer dan wanneer Hilda een bijstandsuitkering heeft.*



*Als Hilda gaat werken tegen een inkomen van 130 procent Wsm dan stijgt haar netto-inkomen naar € 1.554 per maand. De bijdragen van het Rijk zijn gedaald naar € 410 per maand. Hilda ontvangt minder huurtoeslag, haar zorgtoeslag blijft gelijk. De gemeentelijke bijdragen blijven € 108 van de energietoeslag. Het totale inkomen van Hilda is nu € 2.073 per maand, dit is € 299 (17 procent) meer dan toen zij een bijstandsuitkering had.*

**Voorbeeldcasus tabel 2.4.2.: paar met kinderen**



*Daan en Sam hebben twee kinderen 8 en 13 jaar oud en krijgen een bijstandsuitkering, wat neerkomt op een netto-inkomen van € 1.708 per maand (dit is inclusief vakantietoeslag). Zij hebben maandelijks recht op € 1.143 aan toeslagen van het Rijk. Voor het gezin bestaat dit uit huurtoeslag, zorgtoeslag, kinderbijslag en kindgebonden budget. Tot slot kunnen Daan en Sam rekenen op een financiële bijdrage vanuit de gemeente van € 288 per maand. Dit bestaat uit kwijtschelding van gemeentelijke belastingen, de korting op de collectieve zorgverzekering voor pakket AV-Gemeente Standaard en de energietoeslag. Voor hun kinderen maken zij nog aanspraak op een kindregeling voor sport en cultuur, een internetregeling en een schoolkosten regeling. In totaal hebben Daan en Sam een totaal inkomen van € 3.139 per maand.*



*Als Daan of Sam werk krijgt tegen een inkomen van 110 procent Wsm, dan stijgt hun netto-inkomen naar € 1.879 per maand. Zij houden recht op de toeslagen van het Rijk. Ze kunnen geen kwijtschelding meer aanvragen, maar houden wel het recht op de andere gemeentelijke regelingen. De gemeentelijke bijdragen zijn dan € 238 per maand. Het totaal inkomen van Daan en Sam is bij een inkomen van 110 procent Wsm € 3.259. Dit is een stijging van € 121 (4 procent) ten opzichte van hun totaal inkomen bij een bijstandsuitkering.*



*Wanneer Daan of Sam tegen een loon van 120 procent Wsm gaat werken, stijgt hun netto-inkomen naar € 2.050 per maand. De bijdrage van het Rijk neemt wat af, en is nu € 1.092. Het gezin verliest het recht op de collectieve zorgverzekering pakket AV-Gemeente Standaard; dit wordt € 205 per maand. Het totale inkomen van het gezin is dan € 3.346 per maand. Dit is € 207 (7 procent) meer dan wanneer zij een bijstandsuitkering hebben.*



*Als Daan of Sam gaat werken tegen een inkomen van 130 procent Wsm dan stijgt hun netto-inkomen naar € 2.221 per maand. De bijdragen van het Rijk dalen verder naar € 989 per maand. Het gezin houdt recht op de regelingen vanuit de gemeente; dit blijft € 205 per maand. Het totale inkomen van Daan en Sam is nu € 3.414 per maand, dit is € 275 (9 procent) meer dan toen zij een bijstandsuitkering hadden.*

# 3. Bevindingen

## Wat zijn de effecten van het landelijke en lokale beleid op de inkomens van de minima en in welke situatie(s) treedt er een armoedeval op?



### Financieel effect

Het bedrag dat minima vanuit het Rijk aan toeslagen kunnen ontvangen is veel hoger dan het bedrag dat ze aan gemeentelijke regelingen kunnen ontvangen. Financieel gezien is de invloed van de gemeente dan ook kleiner dan de invloed van het Rijk. Het bedrag aan landelijke toeslagen neemt voor de meeste huishoudens geleidelijk af bij een hoger inkomen. Ditzelfde gaat op voor de gemeentelijke regelingen. Veel regelingen in de gemeente Amstelveen vallen op hetzelfde moment weg (130 procent Wsm).

De gemeentelijke regelingen zorgen er voor dat huishoudens (meer) ruimte overhouden voor het doen van vrije bestedingen. Dit komt met name huishoudens op het bijstandsniveau ten goede, die zonder de gemeentelijke regelingen geen budget zouden overhouden voor vrije bestedingen. Het bedrag dat wordt overgehouden verschilt aanzienlijk per huishoudtype en inkomensniveau. Alleenstaanden, uitgezonderd chronisch zieken, houden bij elk inkomensniveau ook een relatief groot budget voor vrije besteding over zonder gemeentelijke bijdragen. Paren met en zonder kinderen en alleenstaande chronisch zieken hebben een lager budget omdat de landelijke toeslagen bij hen sneller teruglopen. Zij hebben bij een inkomen op 100 procent Wsm de gemeentelijke ondersteuning nodig om een budget te hebben voor vrije bestedingen. Voor paren met kinderen geldt dit ook voor een inkomen van 110 procent Wsm. Daarnaast is het belangrijk om te benoemen dat de aanname is gedaan dat huishoudens gebruik maken van alle beschikbare regelingen. Echter in de praktijk is de ervaring dat huishoudens niet of gedeeltelijk gebruik maken van de regelingen. In werkelijkheid zal het vrij besteedbaar budget waarschijnlijk vaak lager uitvallen.

### Werken loont



Werken loont: wanneer huishoudens in Amstelveen vanuit de bijstand gaan werken tegen een loon gelijk aan 110, 120 of 130 procent Wsm, gaan zij er in totaal inkomen meestal op vooruit (mits zij gebruikmaken van alle toeslagen en regelingen). Landelijke toeslagen lopen geleidelijk terug en het recht op gemeentelijke regelingen vervalt naarmate het inkomen toeneemt. Dit wordt echter gecompenseerd door de stijging van het inkomen. Het totaal inkomen bestaat uit het netto-inkomen (inclusief vakantietoeslag), landelijke toeslagen en gemeentelijke regelingen.

Alleenstaanden gaan er bij ieder hoger inkomensniveau relatief gezien het meest op vooruit. Maar ook paren en alleenstaande ouders zien een stijging van hun inkomen tegemoet als zij vanuit de bijstand gaan werken.

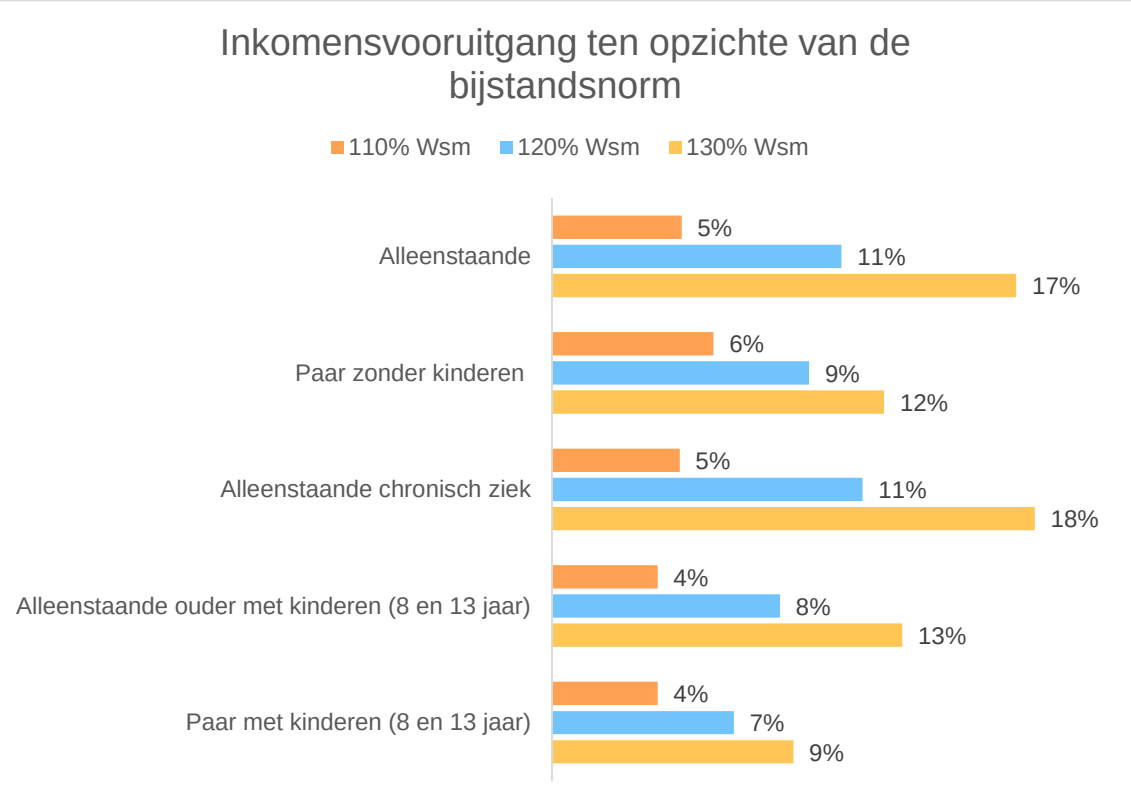
In bijlage 3 zijn ook de maandbegrotingen voor inkomens gelijk aan 140 en 150 procent Wsm opgenomen. Daar is het wegvallen van het recht op (een aantal) gemeentelijke regelingen zichtbaar; het vergaren van een hoger inkomen leidt niet altijd tot een hoger totaal inkomen of een stijging van het besteedbaar inkomen. Toch geldt ook voor een loon gelijk aan 140 of 150 procent Wsm dat het totaal bedrag dat huishoudens maandelijks binnen krijgen én te besteden hebben, hoger is dan wanneer zij een inkomen op bijstandsniveau hebben.

### De invloed van de hoge energiekosten

De energietoeslag is begin 2022 door het Rijk aangekondigd om huishoudens met een laag inkomen te compenseren in de fors stijgende energiekosten. Gemeenten krijgen in 2023 ook weer geld om de energietoeslag uit te keren. In deze inkomenseffect rapportage is zichtbaar geworden dat huishoudens, ondanks het ingestelde prijsplafond, alsnog een flink bedrag moeten betalen voor het gebruik van gas en energie, oplopend tot € 289 voor een vierpersoonshuishouden. De energietoeslag bedraagt € 1.300 euro per huishouden voor 2023. In dit rapport is de energietoeslag doorgerekend als gemeentelijke bijdrage voor alle huishoudens met een inkomen

tot 130 procent Wsm. Uit de berekeningen en maandbegrotingen blijkt de compensatie van € 108 euro per maand helpt in het betalen van de kosten, zeker nu er ook een prijsplafond ingesteld is. Gezien de tijdelijke aard van deze regeling is het reëel om te verwachten dat – met soortgelijke energieprijzen – het financiële plaatje van (sommige) minimahuishoudens er iets anders uit komt te zien wanneer het Rijk zou besluiten de energietoeslag niet meer uit te laten keren.

*Figuur 3.1.1. Inkomensvooruitgang t.o.v. 100% Wsm bij werkaanvaarding*



# 4. Scenarioanalyse

**In dit hoofdstuk rekenen we drie scenario's door. Specifiek gaat het om een aantal mogelijke beleidswijzigingen en de effecten op de inkomens voor de doelgroep; wat verandert er ten opzichte van de huidige situatie?**

1. Wat zijn de gevolgen op het besteedbaar inkomen voor middeninkomens 140% en 150% Wsm wanneer we de energietoeslag van € 1.300 voor de helft beschikbaar stellen voor deze groep;
2. Wat de gevolgen zouden zijn voor het besteedbaar inkomen van genoemde groepen wanneer de inkomensgrens voor bijzondere bijstand zouden worden verhoogd (130%, 140%, 150% sociaal minimum);
3. Wat de gevolgen zijn op het besteedbaar inkomen voor middeninkomens 140% en 150% Wsm wanneer de huidige minimaregelingen worden opengesteld voor de betreffende doelgroep.

## 4.1. Scenario 1: energietoeslag deels beschikbaar 140 en 150% Wsm

In dit scenario kijken we naar de effecten op het besteedbaar inkomen voor huishoudens met een inkomen tot 140 en 150 procent Wsm wanneer deze huishoudens recht hebben op de helft van het bedrag van de energietoeslag.

### Huidige situatie

Op dit moment zijn de gemeentelijke minimaregelingen voor huishoudens met een inkomen tot maximaal 130 procent Wsm beschikbaar, waarbij voor alleenstaande ouders met aan afwijkende (hogere) basisnorm wordt gewerkt waardoor zij ook bij een hoger inkomen recht hebben op een aantal regelingen. Dit geldt ook voor de energietoeslag. Het bedrag dat de huishoudens voor de energietoeslag kunnen ontvangen is € 1.300.

Huishoudens met een inkomen van 140 en 150% Wsm in de gemeente Amstelveen hebben momenteel geen recht op minimaregelingen, behalve alleenstaande ouders omdat daar met een andere basisnorm wordt gewerkt. In bijlage 3 staan de begrotingen van deze huishoudens uitgewerkt, waarin onder andere hun huidige besteedbaar inkomen genoemd staat.

### Scenario

Met dit scenario worden de effecten bekeken wanneer huishoudens met een inkomen tot 140 en 150 procent Wsm de helft van het bedrag voor de energietoeslag krijgen uitgekeerd; een bedrag van € 650 (€ 1.300 / 2). Daarmee gaat in het scenario elk huishouden, afgezien van de alleenstaande ouders, er met € 54 per maand op vooruit (€ 650 / 12). De alleenstaande ouders behouden in dit scenario het recht op het volledige bedrag van maandelijks € 108 aan energietoeslag.

We tellen het bedrag op bij het huidige vrij besteedbaar inkomen. We laten het besteedbaar inkomen in de huidige situatie en in het scenario zien en het procentuele verschil ertussen.

### Aannames

In het scenario hanteren we dezelfde aannames en rekenen we met dezelfde regelingen als in de inkomenseffect rapportage (hoofdstuk 1).

### Effect op totaal inkomen

De volgende tabel bekijkt de inkomensvooruitgang bij werkaanvaarding. De tabel geeft de procentuele inkomensvooruitgang (*totaal inkomen, boven de streep*) weer ten opzichte van 100 procent Wsm. Elk huishoudtype krijgt hetzelfde bedrag per maand extra te besteden (€ 54), alleenstaande ouders uitgezonderd.

*Figuur 4.1.1. Inkomensvooruitgang ten opzichte van de bijstandsnorm. Links: huidige situatie. Rechts: scenario 1.*

| | Huidige situatie | | | Scenario 1 | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| **Huishoudtype** | **Totaal inkomen** | **Verschil tov 100% Wsm (€)** | **Verschil tov 100% Wsm (%)** | **Totaal inkomen** | **Verschil tov 100% Wsm (€)** | **Verschil tov 100% Wsm (%)** |
| **Alleenstaande** | | | | | | |
| 100% Wsm | 1.774 | | | | | |
| 140% Wsm | 2.049 | 275 | 16% | 2.103 | 329 | 19% |
| 150% Wsm | 2.131 | 358 | 20% | 2.186 | 412 | 23% |
| **Paar zonder kinderen** | | | | | | |
| 100% Wsm | 2.492 | | | 2.492 | | |
| 140% Wsm | 2.745 | 253 | 10% | 2.799 | 307 | 12% |
| 150% Wsm | 2.804 | 312 | 13% | 2.858 | 366 | 15% |
| **Alleenstaande chronisch ziek** | | | | | | |
| 100% Wsm | 1.800 | | | 1.800 | | |
| 140% Wsm | 2.049 | 249 | 14% | 2.103 | 303 | 17% |
| 150% Wsm | 2.131 | 331 | 18% | 2.186 | 385 | 21% |
| **Alleenstaande ouder met twee kinderen** | | | | | | |
| 100% Wsm | 2.820 | | | 2.820 | | |
| 140% Wsm | 3.304 | 484 | 17% | 3.303 | 483 | 17% |
| 150% Wsm | 3.412 | 592 | 21% | 3.412 | 592 | 21% |
| **Paar met twee kinderen** | | | | | | |
| 100% Wsm | 3.139 | | | 3.139 | | |
| 140% Wsm | 3.270 | 131 | 4% | 3.324 | 185 | 6% |
| 150% Wsm | 3.329 | 190 | 6% | 3.383 | 244 | 8% |

## Effect op besteedbaar inkomen

In onderstaande tabel is het besteedbaar inkomen van huishoudens te zien. Dit is het totaal inkomen waarvan alle kosten afgehaald zijn. Omdat de verschillende huishoudtypes verschillende bedragen aan besteedbaar inkomen hebben, is de procentuele toename verschillend per huishoudtype. Onderstaande tabel geeft het *besteedbare inkomen* per huishoudtype weer in de huidige situatie, het scenario en het schil tussen beide.

*Tabel 4.1.2 Bedrag in euro's besteedbaar inkomen met alle gemeentelijke bijdragen per huishoudtype op 140 en 150% Wsm (scenario 1)*

| **Huishoudtype** | **140% Wsm – huidige situatie** | **140% Wsm – scenario** | **140% Wsm – toename in euro's** | **140% Wsm – procentuele toename** |
|---|---|---|---|---|
| Alleenstaande | € 483 | € 537 | + € 54 | + 11% |
| Paar zonder kinderen | € 434 | € 488 | + € 54 | + 12% |
| Alleenstaande chronisch ziek | € 347 | € 402 | + € 54 | + 16% |
| Alleenstaande ouder | € 1.038 | € 1.038 | gelijk | gelijk |
| Paar met kinderen | € 536 | € 590 | + € 54 | + 10% |
| Alleenstaande AOW-leeftijd | € 606 | € 660 | + € 54 | + 9% |
| Paar AOW-leeftijd | € 659 | € 713 | + € 54 | + 11% |
| | **150% Wsm - huidig** | **150% Wsm – scenario** | **150% Wsm – toename in euro's** | **150% Wsm - procentuele toename** |
| Alleenstaande | € 566 | € 620 | + € 54 | + 10% |
| Paar zonder kinderen | € 493 | € 547 | + € 54 | + 11% |
| Alleenstaande chronisch ziek | € 430 | € 484 | + € 54 | + 13% |
| Alleenstaande ouder | € 1.133 | € 1.133 | gelijk | gelijk |
| Paar met kinderen | € 595 | € 649 | + € 54 | + 9% |
| Alleenstaande AOW-leeftijd | € 649 | € 703 | + € 54 | + 8% |
| Paar AOW-leeftijd | € 787 | € 841 | + € 54 | + 10% |

Omdat het bedrag aan energietoeslag voor ieder huishouden even hoog is, levert de energietoeslag in dit scenario procentueel gezien het meest op voor alleenstaanden met een chronische ziekte en paren zonder kinderen (zowel jonger dan AOW-leeftijd als AOW-gerechtigden). Voor alleenstaande ouders gelden al hogere inkomensgrenzen. Daarom verandert er voor hen in dit scenario niets.

## 4.2. Scenario 2: inkomensgrens voor bijzondere bijstand verhogen

In dit scenario kijken we wat de gevolgen zouden zijn voor het besteedbaar inkomen van genoemde huishoudtypes wanneer de inkomensgrens voor bijzondere bijstand zouden worden verhoogd.

Bijzondere bijstand wordt verstrekt voor noodzakelijke onvermijdbare individuele uitgaven. De gemeente toetst per aanvraag of daaraan wordt voldaan (betreft het een noodzakelijke uitgave?). Het bedrag dat per aanvraag wordt vergoed verschilt per situatie en kan uiteenlopen van enkele tientallen euro's voor bijvoorbeeld een bril tot honderden euro's voor bijvoorbeeld rechtsbijstand. Naast incidentele bijzondere bijstand (voor kosten die vaak eenmalig zijn) verstrekken gemeenten vaak ook periodieke bijzondere bijstand, voor inwoners met periodiek terugkerende noodzakelijke kosten, bijvoorbeeld kosten voor bewindvoering. Door het individuele – en vaak incidentele - karakter van deze regeling is het moeilijk te voorspellen hoeveel inwoners er gebruik van zullen maken en voor hoeveel geld zij bijzondere bijstand aanvragen (dan wel vergoed krijgen). Dat maakt dat er voor dit scenario geen eenduidige financiële doorrekening kan worden gemaakt voor minimahuishoudens met een hoger inkomen; natuurlijk kan een gemiddeld bedrag per verstrekking worden berekend, maar dit zegt weinig over een (nieuwe) aanvraag door een ander minimahuishouden en het (gemiddelde) effect op de voorbeeldhuishoudens uit dit rapport. Om deze reden is de bijzondere bijstand dan ook niet opgenomen als terugkerende maandelijkse post in de Inkomens Effectrapportage.

Om toch enig inzicht te kunnen geven in het inkomenseffect van het ophogen van de grens van de bijzondere bijstand geven we hieronder het vrij besteedbaar inkomen (bedoeld voor sociale participatie) en de normbedragen die het Nibud hiervoor hanteert weer van de huishoudens met een inkomen van 130, 140 en 150 procent Wsm. De bedragen laten zien hoeveel geld minimahuishoudens maandelijks over hebben (bij gebruik van alle minimaregelingen, landelijke toeslagen, maandelijkse uitgaven en reserveringskosten) en wie er wellicht in de knel komt indien er een onvermijdbare uitgave moet worden gedaan dat niet kan worden betaald uit eigen (spaar)middelen[4].

In algemene zin zijn er geen huishoudens die – met de begroting zoals in de Inkomens Effectrapportage – bij een inkomen van 130, 140 of 150 procent Wsm direct geld tekort komen; hun besteedbaar inkomen laat nog ruimte voor onverwachte uitgaven. Omdat in deze rapportage met gemiddelden wordt gewerkt en individuele situaties (in de praktijk) natuurlijk anders kunnen zijn, kan het heel goed zijn dat voor sommige minima in de gemeente een hogere inkomensgrens van de bijzondere bijstand een uitkomst kan zijn voor het voorkomen van (verdere) financiële problemen.

Verder is het zo dat een hogere inkomensgrens zal leiden tot een grotere doelgroep voor de bijzondere bijstand, wat (mogelijk) tot meer aanvragen zal leiden en tot hogere uitvoeringskosten voor de gemeente. Bijzondere bijstand is tenslotte maatwerk. De tijd gaat vooral zitten in het individueel beoordelen van de situatie, het inkomen en het eventuele vermogen. Toch zal het gebruik van de bijzondere bijstand niet evenredig toenemen aan de stijging van de doelgroep; over het algemeen is het zo dat vooral huishoudens met een lager inkomen (100 of 110 procent Wsm) hiervan gebruikmaken en in mindere mate huishoudens met een iets hoger inkomen.

[4] Overigens is het zo dat huishoudens met een hoger inkomen ook op dit moment een aanvraag voor bijzondere bijstand kunnen doen maar dat via een draagkrachtberekening wordt bepaald in hoeverre zij zelf (ook) moeten bijdragen in de kosten.

*Tabel 4.2.1 Maandelijks vrij besteedbaar budget huishoudens 130, 140, 150% Wsm*

| Categorie | 130% Wsm | 140% Wsm | 150% Wsm |
|---|---|---|---|
| **Alleenstaande** | | | |
| Maandelijks over voor vrij besteedbaar budget | 507 | 483 | 566 |
| *Vrije bestedingen* | *110* | *110* | *110* |
| Restant na normbedrag vrije bestedingen | 397 | 373 | 456 |
| | | | |
| **Paar zonder kinderen** | | | |
| Maandelijks over voor vrij besteedbaar budget | 482 | 434 | 493 |
| *Vrije bestedingen* | *176* | *176* | *176* |
| Restant na normbedrag vrije bestedingen | 306 | 258 | 317 |
| | | | |
| **Alleenstaande, chronisch ziek** | | | |
| Maandelijks over voor vrij besteedbaar budget | 413 | 352 | 435 |
| *Vrije bestedingen* | *110* | *110* | *110* |
| Restant na normbedrag vrije bestedingen | 303 | 242 | 325 |
| | | | |
| **Alleenstaande ouder, 2 kinderen** | | | |
| Maandelijks over voor vrij besteedbaar budget | 926 | 1.039 | 1.134 |
| *Vrije bestedingen* | *227* | *227* | *227* |
| Restant na normbedrag vrije bestedingen | 699 | 812 | 907 |
| | | | |
| **Paar, 2 kinderen** | | | |
| Maandelijks over voor vrij besteedbaar budget | 680 | 536 | 595 |
| *Vrije bestedingen* | *309* | *309* | *309* |
| Restant na normbedrag vrije bestedingen | 371 | 227 | 286 |
| | | | |
| **Alleenstaande, AOW-gerechtigd** | | | |
| Maandelijks over voor vrij besteedbaar budget | 679 | 606 | 649 |
| *Vrije bestedingen* | *110* | *110* | *110* |
| Restant na normbedrag vrije bestedingen | 569 | 496 | 539 |
| | | | |
| **Paar, AOW-gerechtigd** | | | |
| Maandelijks over voor vrij besteedbaar budget | 717 | 659 | 787 |
| *Vrije bestedingen* | *176* | *176* | *176* |
| Restant na normbedrag vrije bestedingen | 541 | 483 | 611 |

## 4.3. Scenario 3: minimaregelingen beschikbaar 140 en 150% Wsm

In dit scenario kijken we naar de effecten op het besteedbaar inkomen voor huishoudens met een inkomen tot 140 en 150 procent Wsm wanneer (een aantal van) de grenzen van de huidige minimaregelingen worden verruimd naar 150 procent Wsm.

### Huidige situatie

Op dit moment zijn de gemeentelijke minimaregelingen voor huishoudens met een inkomen tot maximaal 130 procent Wsm beschikbaar, waarbij voor alleenstaande ouders met aan afwijkende (hogere) basisnorm wordt gewerkt waardoor zij ook bij een hoger inkomen recht hebben op een aantal regelingen. De overige huishoudens met een inkomen van 140 en 150% in de gemeente Amstelveen hebben momenteel geen recht op minimaregelingen. In bijlage 3 staan de begrotingen van deze huishoudens uitgewerkt, waarin onder andere hun huidige besteedbaar inkomen genoemd staat.

### Scenario

In dit scenario worden de effecten op het besteedbaar inkomen bekeken voor huishoudens met een inkomen tot 140 en 150 procent Wsm wanneer (een aantal van) de grenzen van de huidige minimaregelingen worden verruimd naar 150 procent Wsm.

In onderstaande tabel zetten we de huidige grenzen op een rij, waarbij we per regeling aangeven of de inkomensgrens kan worden verruimd en de regeling kan worden meegenomen in het scenario. In onderstaande tabel staan de betreffende regelingen. We maken hierbij gebruik van de regelingen zoals we ook in hoofdstuk 2 gebruiken.

*Tabel 4.3.1 Minimaregelingen gemeente Amstelveen tot 130 procent Wsm*

| Minimaregeling | Inkomensgrens - huidig | Inkomensgrens - scenario |
|---|---|---|
| Kwijtschelding gemeentelijke belastingen | 100% Wsm | Nemen we niet mee |
| Individuele inkomenstoeslag (incl. referteperiode) | Drie jaar of langer 110% Wsm | Nemen we niet mee |
| Collectieve Zorgverzekering | 110% Wsm* 130% Wsm | 150% Wsm |
| Regelingen kinderen tot 18 jaar<br>- Sport/cultuur<br>- Internet<br>- School BO<br>- School VO | 130% Wsm* | 150% Wsm |
| Regeling gratis OV voor 65-plus | 130% Wsm | 150% Wsm |
| Maatwerkvoorziening chronisch zieken en gehandicapten | 130% Wsm | 150% Wsm |
| Regeling duurzame gebruiksgoederen voor 65-plus | 130% Wsm | 150% Wsm |
| Energietoeslag | 130% Wsm | Nemen we niet mee |

** Voor alleenstaande ouders is de basisnorm waarmee wordt gerekend hoger waardoor de daadwerkelijke inkomensgrens op dit moment hoger ligt dan 110% Wsm.*
*** Alleenstaande ouders met een inkomen van 150% Wsm hebben in de praktijk al recht op deze regelingen omdat de gemeente voor deze gezinnen met een hogere basisnorm rekent.*

### Aannames

In het scenario hanteren we dezelfde aannames als in de inkomenseffect rapportage (hoofdstuk 1). Daarnaast is in bovenstaande tabel aangegeven dat we de minimaregelingen kwijtschelding gemeentelijke belastingen, individuele inkomenstoeslag en energietoeslag niet meenemen. Voor de kwijtschelding gemeentelijke belastingen geldt dat de inkomensgrens wel verhoogd kan worden, maar dan moet dit worden opgenomen in het minimabeleid en dit is vaak niet het geval. Verder gaan we in deze rapportage uit van kortdurende minima, daarom nemen we de individuele inkomenstoeslag niet mee. De energietoeslag nemen we niet mee vanwege de tijdelijke aard van de regeling.

### Effect op totaal inkomen

In onderstaande tabel laten we de inkomensvooruitgang zien van het *totaal inkomen* (loon, toeslagen en gemeentelijke regelingen) ten opzichte van een inkomen op bijstandsniveau. Er verandert voor alleenstaande ouders tot 140 procent Wsm niets. Andere huishoudens gaan erop vooruit wanneer minimaregelingen ook voor hen beschikbaar worden.

*Figuur 4.3.1. Inkomensvooruitgang ten opzichte van de bijstandsnorm. Links: huidige situatie. Rechts: scenario 3.*

| | Huidige situatie | | | Scenario 3 | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| **Huishoudtype** | **Totaal inkomen** | **Verschil tov 100% Wsm (€)** | **Verschil tov 100% Wsm (%)** | **Totaal inkomen** | **Verschil tov 100% Wsm (€)** | **Verschil tov 100% Wsm (%)** |
| **Alleenstaande** | | | | | | |
| 100% Wsm | 1.665 | - | - | 1.665 | - | - |
| 140% Wsm | 2.049 | 384 | 23% | 2.066 | 400 | 24% |
| 150% Wsm | 2.131 | 466 | 28% | 2.148 | 483 | 29% |
| **Paar zonder kinderen** | | | | | | |
| 100% Wsm | 2.384 | - | - | 2.384 | - | - |
| 140% Wsm | 2.745 | 361 | 15% | 2.778 | 395 | 17% |
| 150% Wsm | 2.804 | 420 | 18% | 2.837 | 453 | 19% |
| **Alleenstaande chronisch ziek** | | | | | | |
| 100% Wsm | 1.692 | - | - | 1.692 | - | - |
| 140% Wsm | 2.049 | 357 | 21% | 2.092 | 400 | 24% |
| 150% Wsm | 2.131 | 439 | 26% | 2.175 | 483 | 29% |
| **Alleenstaande ouder met twee kinderen** | | | | | | |
| 100% Wsm | 2.711 | - | - | 2.711 | - | - |
| 140% Wsm | 3.195 | 484 | 18% | 3.195 | 484 | 18% |
| 150% Wsm | 3.304 | 592 | 22% | 3.320 | 609 | 22% |
| **Paar met twee kinderen** | | | | | | |
| 100% Wsm | 3.030 | - | - | 3.030 | - | - |
| 140% Wsm | 3.270 | 240 | 8% | 3.399 | 369 | 12% |
| 150% Wsm | 3.329 | 298 | 10% | 3.458 | 428 | 14% |

### Effect op besteedbaar inkomen

In onderstaande tabel is het *besteedbaar inkomen* van huishoudens te zien. Dit is het totaal inkomen waarvan alle kosten afgehaald zijn. Er is te zien dat het *besteedbaar inkomen* van huishoudens erop vooruit gaat tot een maandelijks bedrag van € 130, afhankelijk van het huishoudtype. In scenario 3 blijft het besteedbaar inkomen voor alleenstaande ouders tot 140 procent Wsm gelijk aan de huidige situatie voor deze inkomensgrens. Dat komt omdat deze huishoudens – door de manier waarop de gemeente Amstelveen het recht op regelingen heeft bepaald – nu ook al recht hebben op de collectieve zorgverzekering AV Standaard. Pas bij een inkomensgrens van 150% Wsm voor deze regeling ervaren zij de effecten van dit scenario.

Paren met kinderen gaan er het meeste op vooruit, omdat zij in het scenario recht hebben op meerdere kindregelingen voor de inkomensgrenzen 140 en 150 procent Wsm (kindregeling Sport en Cultuur, internetregeling, schoolkosten).

*Tabel 4.3.2 Bedrag in euro's besteedbaar inkomen met alle gemeentelijke bijdragen per huishoudtype op 140 en 150% Wsm (scenario 3)*

| Huishoudtype | 140% Wsm – huidige situatie | 140% Wsm - scenario | 140% Wsm – toename (€) | 140% Wsm – toename (%) |
|---|---|---|---|---|
| Alleenstaande | € 483 | € 500 | + € 17 | 4% |
| Paar zonder kinderen | € 434 | € 467 | + € 33 | 8% |
| Alleenstaande chronisch ziek | € 352 | € 395 | + € 43 | 12% |
| Alleenstaande ouder | € 930 | € 930 | gelijk | gelijk |
| Paar met kinderen | € 536 | € 666 | + € 130 | 24% |
| Alleenstaande AOW-leeftijd | € 606 | € 664 | + € 58 | 10% |
| Paar AOW-leeftijd | € 659 | € 759 | + € 101 | 15% |
| | **150% Wsm – huidige situatie** | **150% Wsm - scenario** | **150% Wsm – toename (€)** | **150% Wsm – toename (%)** |
| Alleenstaande | € 566 | € 582 | + € 16 | 3% |
| Paar zonder kinderen | € 493 | € 526 | + € 33 | 7% |
| Alleenstaande chronisch ziek | € 435 | € 478 | + € 43 | 10% |
| Alleenstaande ouder | € 1.025 | € 1.042 | + € 17 | 2% |
| Paar met kinderen | € 595 | € 724 | + € 129 | 22% |
| Alleenstaande AOW-leeftijd | € 649 | € 707 | + € 58 | 9% |
| Paar AOW-leeftijd | € 787 | € 888 | + € 101 | 13% |

# Bijlage 1. Overzicht minimaregelingen

*Tabel B1.1 Gemeentelijke minimaregelingen in Amstelveen*

| Soort regeling | Inkomensgrens t.o.v. Wsm 2023 | (Maximaal) bedrag |
|---|---|---|
| Kwijtschelding gem. belastingen | 100% Wsm | Afvalstofheffing<br>Eenpersoonshuishouden: €251,90<br>Meerpersoonshuishouden: €306,15<br>Rioolheffing<br>€207,60 (eigenaar vastrecht)<br>Watersysteemheffing<br>€123,26 per woning<br>Zuiveringsheffing (per vervuilingseenheid)<br>€57,73 |
| Individuele inkomenstoeslag (incl. referteperiode) | Drie jaar of langer 110% Wsm | • alleenstaande: € 437,-<br>• alleenstaande ouder: € 546,-<br>• een echtpaar: € 624,- |
| Collectieve zorgverzekering | 110% AV-Standaard*<br>130% AV-Top | • AV-Standaard: €177,95 zonder korting en €161,37 met korting (€16,58)<br>• AV-Top: €206,20 zonder korting en €183,91 met korting (€22,29) |
| Regelingen kinderen tot 18 jaar<br>• Sport/cultuur<br>• Internet<br>• School BO<br>• School VO | 130% Wsm* | • €375,- per jaar per kind<br>• €180,- per jaar per huishouden<br>• €75,- per jaar per kind<br>• €150,- per jaar per kind |
| Energietoeslag | 130% Wsm | €1.300,- |
| Regeling gratis OV voor 65-plus | 130% Wsm | Nemen we mee , rekenen met de Nibud norm (dus regeling = hoogte vd uitgaven) |
| Maatwerkvoorziening chronisch zieken en gehandicapten | 130% Wsm | €252 per persoon |
| Regeling duurzame gebruiksgoederen voor 65-plus | 130% Wsm | • Éénpersoonshuishouden:<br>• € 750,-<br>Meerpersoonshuishouden: € 900,- |
| **Niet meegenomen in de berekeningen** | | |
| Individuele bijzondere bijstand | 110% en 130% Wsm* | Situatie afhankelijk |
| Regelingen kinderen tot 18 jaar<br>• Computerregeling bo<br>• Computerregeling vo<br>• Vaktraining/huiswerkbegeleiding<br>• Zwemles<br>• Vakantiekamp | 130% Wsm* | • €400,- per vier jaar per gezin<br>• €400,- per vier jaar per gezin<br>• €300,- per jaar per kind<br>• €1.100,- per kind voor ABC<br>• Situatie afhankelijk |
| Amstelveenpas | 110%: Alleenstaand of gehuwd zonder kinderen en nog niet de pensioengerechtigde leeftijd bereikt.<br><br>130%: Alleenstaande ouder, heeft u een gezin | Diverse kortingen op activiteiten, geen vast bedrag. |

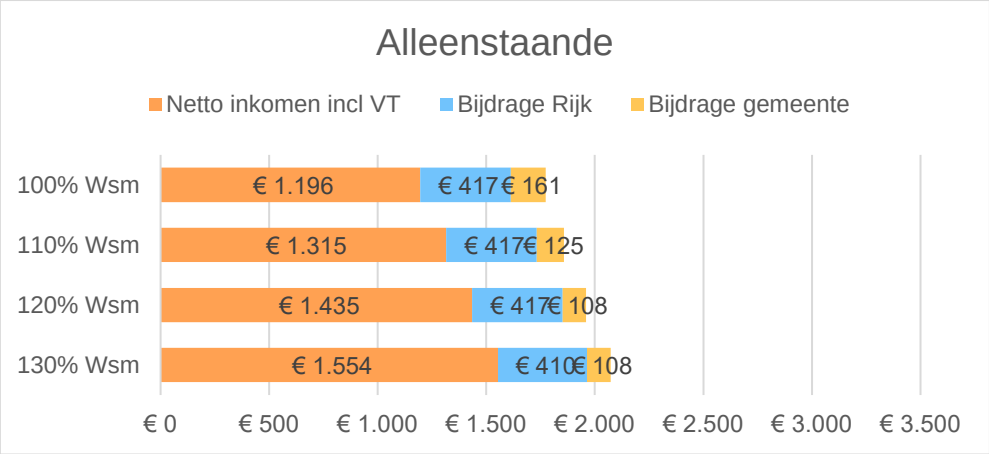
| Soort regeling | Inkomensgrens t.o.v. Wsm 2023 | (Maximaal) bedrag |
|---|---|---|
| | met kinderen of heeft u de pensioengerechtigde leeftijd bereikt. | |
| Zwemlesregeling voor volwassenen | 110%: Alleenstaand of gehuwd zonder kinderen en nog niet de pensioengerechtigde leeftijd bereikt.<br><br>130%: Alleenstaande ouder, heeft u een gezin met kinderen of heeft u de pensioengerechtigde leeftijd bereikt. | Nvt |

** Voor alleenstaande ouder geldt een hogere basisnorm (70% + 20% van de bijstandsnorm meerpersoonshuishouden). Op basis van die basisnorm wordt de inkomensgrens bepaald.*

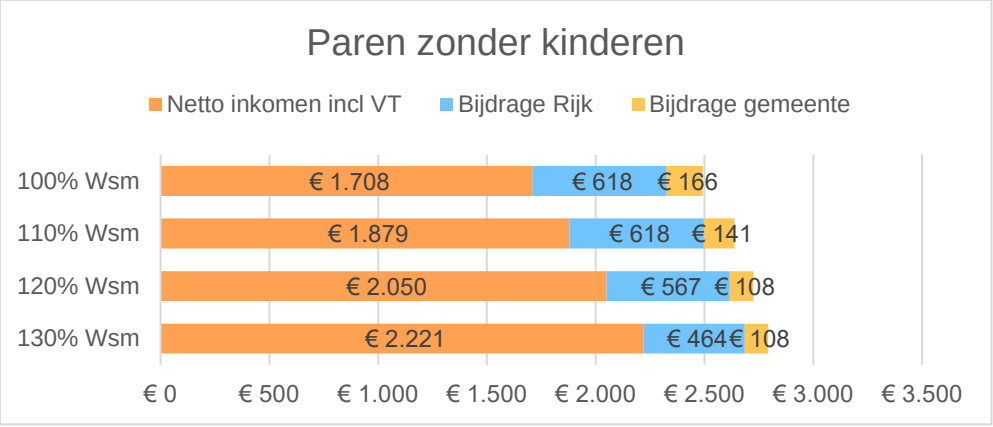
# Bijlage 2. Opbouw totaal inkomen 100 tot 130% Wsm

**In deze bijlage geven we de opbouw van het totaal inkomen uit paragraaf 2.4 grafisch weer.**

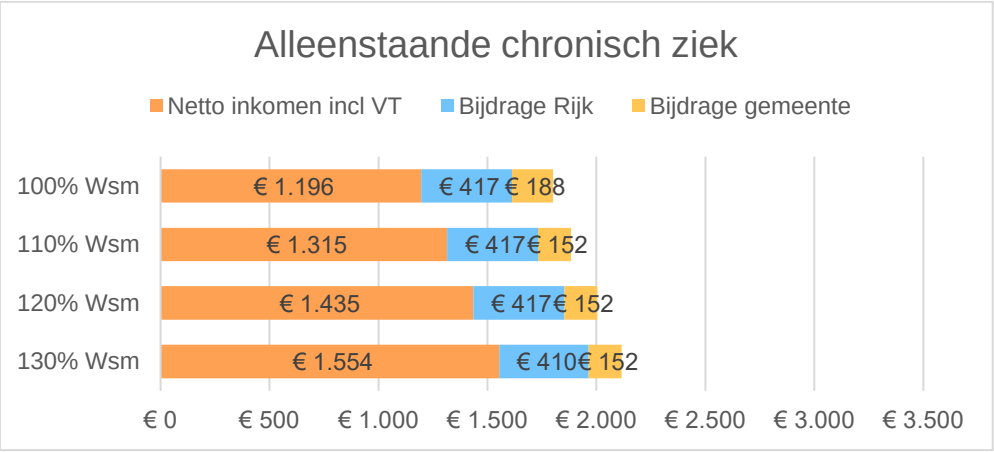
*Figuur B2.1 Inkomensvooruitgang na werkaanvaarding, alleenstaande*



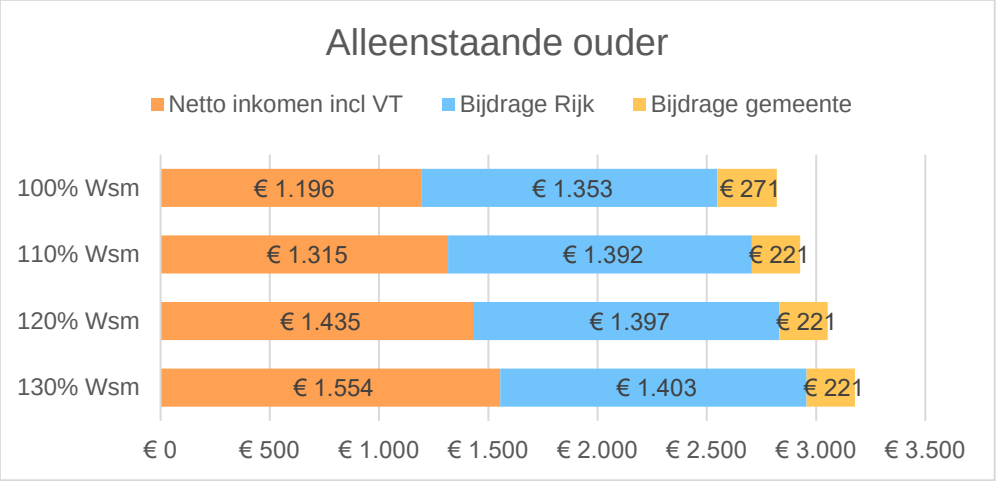

*Figuur B2.2 Inkomensvooruitgang na werkaanvaarding, paar zonder kinderen*



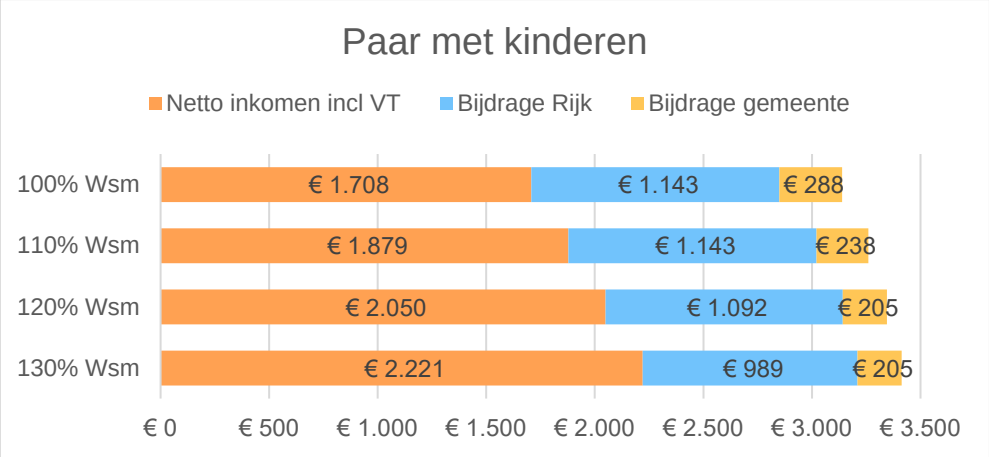

*Figuur B2.3 Inkomensvooruitgang na werkaanvaarding, alleenstaande chronisch ziek*



*Figuur B2.4 Inkomensvooruitgang, alleenstaande ouder met twee kinderen (8 en 13 jaar)*




*Figuur B2.5 Inkomensvooruitgang na werkaanvaarding, paar met twee kinderen (8 en 13 jaar)*



# Bijlage 3. Financieel maandoverzicht

**In deze bijlage staat per huishoudtype het financieel maandoverzicht. De tabellen geven een overzicht van de maandelijkse inkomsten en uitgaven, bij gebruikmaking van alle landelijke en lokale regelingen. De bedragen die horen bij de huishoudelijke uitgaven en reserveringsuitgaven zijn afkomstig van het Nibud.**

*Tabel B3.1 Alleenstaande zonder kinderen, niet AOW-gerechtigd*

| Categorie | 100% Wsm | 110% Wsm | 120% Wsm | 130% Wsm | 140% Wsm | 150% Wsm | Langdurige minima 100% |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| **Inkomsten** | | | | | | | |
| Netto inkomen incl VT[5] | 1.196 | 1.315 | 1.435 | 1.554 | 1.674 | 1.793 | 1.196 |
| | | | | | | | |
| **Bijdragen Rijk** | | | | | | | |
| Huurtoeslag | 263 | 263 | 263 | 256 | 221 | 184 | 263 |
| Zorgtoeslag | 154 | 154 | 154 | 154 | 154 | 154 | 154 |
| **Totaal bijdragen Rijk** | **417** | **417** | **417** | **410** | **375** | **338** | **417** |
| | | | | | | | |
| **Totaal inkomsten** | **1.613** | **1.732** | **1.852** | **1.964** | **2.049** | **2.131** | **1.613** |
| | | | | | | | |
| **Uitgaven** | | | | | | | |
| Huur | 509 | 509 | 509 | 509 | 509 | 509 | 509 |
| Gas, water, elektra | 168 | 168 | 168 | 168 | 168 | 168 | 168 |
| Telefoon, internet en televisie | 73 | 73 | 73 | 73 | 73 | 73 | 73 |
| Gemeentelijke heffingen | 36 | 36 | 36 | 36 | 36 | 36 | 36 |
| (collectieve) zorgverzekering AV-Gemeente Standaard | 178 | 178 | 178 | 178 | 178 | 178 | 178 |
| Overige verzekeringen | 23 | 23 | 23 | 23 | 23 | 23 | 23 |
| Vervoer | 18 | 18 | 18 | 18 | 18 | 18 | 18 |
| Reserveringsuitgaven | 204 | 204 | 204 | 204 | 204 | 204 | 204 |
| Huishoudelijke uitgaven | 286 | 286 | 286 | 286 | 286 | 286 | 286 |
| Werkgerelateerde uitgaven | 0 | 70 | 70 | 70 | 70 | 70 | 0 |
| **Totaal uitgaven** | **1.496** | **1.566** | **1.566** | **1.566** | **1.566** | **1.566** | **1.496** |
| | | | | | | | |
| **Budget exclusief regelingen gemeente** | **117** | **167** | **286** | **399** | **483** | **566** | **117** |
| | | | | | | | |
| **Regelingen gemeente** | | | | | | | |
| Kwijtschelding gemeentelijke heffingen | 36 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 36 |
| Korting collectieve zorgverzekering: pakket AV-Gemeente Standaard | 17 | 17 | 0 | 0 | 0 | 0 | 17 |
| Individuele inkomenstoeslag | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 36 |
| Energietoeslag | 108 | 108 | 108 | 108 | 0 | 0 | 108 |
| **Totaal regelingen gemeente** | **161** | **125** | **108** | **108** | **0** | **0** | **197** |
| | | | | | | | |
| **Budget inclusief regelingen gemeente** | **278** | **291** | **394** | **507** | **483** | **566** | **314** |
| | | | | | | | |
| Vrije bestedingen | 110 | 110 | 110 | 110 | 110 | 110 | 110 |
| **Restant** | **168** | **181** | **284** | **397** | **373** | **456** | **204** |

[5] Het netto inkomen van 100% Wsm staat gelijk aan de hoogte van de bijstandsnorm (deze wordt wettelijk bepaald door het Rijk). De hogere inkomens zijn een afgeleide van deze bijstandsnorm (+10%, +20%, etc.). Dit geldt voor alle huishoudens.

*Tabel B3.2 Paar, niet AOW-gerechtigd, geen kinderen*

| Categorie | 100% Wsm | 110% Wsm | 120% Wsm | 130% Wsm | 140% Wsm | 150% Wsm | Langdurige minima 100% |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| **Inkomsten** | | | | | | | |
| Netto inkomen incl VT | 1.708 | 1.879 | 2.050 | 2.221 | 2.391 | 2.562 | 1.708 |
| | | | | | | | |
| **Bijdragen Rijk** | | | | | | | |
| Huurtoeslag | 353 | 353 | 324 | 261 | 191 | 119 | 353 |
| Zorgtoeslag | 265 | 265 | 243 | 203 | 163 | 123 | 265 |
| **Totaal bijdragen Rijk** | **618** | **618** | **567** | **464** | **354** | **242** | **618** |
| | | | | | | | |
| **Totaal inkomsten** | **2.326** | **2.497** | **2.617** | **2.685** | **2.745** | **2.804** | **2.326** |
| | | | | | | | |
| **Uitgaven** | | | | | | | |
| Huur | 648 | 648 | 648 | 648 | 648 | 648 | 648 |
| Gas, water, elektra | 219 | 219 | 219 | 219 | 219 | 219 | 219 |
| Telefoon, internet en televisie | 87 | 87 | 87 | 87 | 87 | 87 | 87 |
| Gemeentelijke heffingen | 25 | 25 | 25 | 25 | 25 | 25 | 25 |
| (collectieve) zorgverzekering AV-Gemeente Standaard | 356 | 356 | 356 | 356 | 356 | 356 | 356 |
| Overige verzekeringen | 37 | 37 | 37 | 37 | 37 | 37 | 37 |
| Vervoer | 37 | 37 | 37 | 37 | 37 | 37 | 37 |
| Reserveringsuitgaven | 317 | 317 | 317 | 317 | 317 | 317 | 317 |
| Huishoudelijke uitgaven | 516 | 516 | 516 | 516 | 516 | 516 | 516 |
| Werkgerelateerde uitgaven | 0 | 70 | 70 | 70 | 70 | 70 | 0 |
| **Totaal uitgaven** | **2.241** | **2.311** | **2.311** | **2.311** | **2.311** | **2.311** | **2.241** |
| | | | | | | | |
| **Budget exclusief regelingen gemeente** | **85** | **186** | **305** | **373** | **434** | **493** | **85** |
| | | | | | | | |
| **Regelingen gemeente** | | | | | | | |
| Kwijtschelding gemeentelijke heffingen | 25 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 25 |
| Korting collectieve zorgverzekering: pakket AV-Gemeente Standaard | 33 | 33 | 0 | 0 | 0 | 0 | 33 |
| Individuele inkomenstoeslag | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 52 |
| Energietoeslag | 108 | 108 | 108 | 108 | 0 | 0 | 108 |
| **Totaal regelingen gemeente** | **166** | **141** | **108** | **108** | **0** | **0** | **218** |
| | | | | | | | |
| **Budget inclusief regelingen gemeente** | **251** | **327** | **414** | **482** | **434** | **493** | **303** |
| | | | | | | | |
| Vrije bestedingen | 176 | 176 | 176 | 176 | 176 | 176 | 176 |
| **Restant** | **75** | **151** | **238** | **306** | **258** | **317** | **127** |

*Tabel B3.3 Alleenstaande chronisch ziek, niet AOW-gerechtigd, geen kinderen*

| Categorie | 100% Wsm | 110% Wsm | 120% Wsm | 130% Wsm | 140% Wsm | 150% Wsm | Langdurige minima 100% |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| **Inkomsten** | | | | | | | |
| Netto inkomen incl VT | **1.196** | **1.315** | **1.435** | **1.554** | **1.674** | **1.793** | **1.196** |
| | | | | | | | |
| **Bijdragen Rijk** | | | | | | | |
| Huurtoeslag | 263 | 263 | 263 | 256 | 221 | 184 | 263 |
| Zorgtoeslag | 154 | 154 | 154 | 154 | 154 | 154 | 154 |
| **Totaal bijdragen Rijk** | **417** | **417** | **417** | **410** | **375** | **338** | **417** |
| | | | | | | | |
| **Totaal inkomsten** | **1.613** | **1.732** | **1.852** | **1.964** | **2.049** | **2.131** | **1.613** |
| | | | | | | | |
| **Uitgaven** | | | | | | | |
| Huur | 509 | 509 | 509 | 509 | 509 | 509 | 509 |
| Gas, water, elektra | 168 | 168 | 168 | 168 | 168 | 168 | 168 |
| Telefoon, internet en televisie | 73 | 73 | 73 | 73 | 73 | 73 | 73 |
| Gemeentelijke heffingen | 36 | 36 | 36 | 36 | 36 | 36 | 36 |
| (collectieve) zorgverzekering AV-Gemeente Top | 206 | 206 | 206 | 206 | 206 | 206 | 206 |
| Overige verzekeringen | 23 | 23 | 23 | 23 | 23 | 23 | 23 |
| Vervoer | 24 | 24 | 24 | 24 | 18 | 18 | 24 |
| Medicijnen | 21 | 21 | 21 | 21 | 21 | 21 | 21 |
| Reserveringsuitgaven | 286 | 286 | 286 | 286 | 286 | 286 | 286 |
| Huishoudelijke uitgaven | 286 | 286 | 286 | 286 | 286 | 286 | 286 |
| Werkgerelateerde uitgaven | 0 | 70 | 70 | 70 | 70 | 70 | 0 |
| **Totaal uitgaven** | **1.633** | **1.703** | **1.703** | **1.703** | **1.697** | **1.697** | **1.633** |
| | | | | | | | |
| **Budget exclusief regelingen gemeente** | **-20** | **29** | **149** | **262** | **352** | **435** | **-20** |
| | | | | | | | |
| **Regelingen gemeente** | | | | | | | |
| Kwijtschelding gemeentelijke heffingen | 36 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 36 |
| Korting collectieve zorgverzekering: pakket AV-Gemeente Top | 22 | 22 | 22 | 22 | 0 | 0 | 22 |
| Individuele inkomenstoeslag | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 36 |
| Energietoeslag | 108 | 108 | 108 | 108 | 0 | 0 | 108 |
| Maatwerkvoorziening chronisch zieken en gehandicapten | 21 | 21 | 21 | 21 | 0 | 0 | 21 |
| **Totaal regelingen gemeente** | **188** | **152** | **152** | **152** | **0** | **0** | **224** |
| | | | | | | | |
| **Budget inclusief regelingen gemeente** | **168** | **181** | **301** | **413** | **352** | **435** | **204** |
| | | | | | | | |
| Vrije bestedingen | 110 | 110 | 110 | 110 | 110 | 110 | 110 |
| **Restant** | **58** | **71** | **191** | **303** | **242** | **325** | **94** |

*Tabel B3.4 Alleenstaande ouder, niet AOW-gerechtigd, met 2 kinderen (8 en 13 jaar)*

| Categorie | 100% Wsm | 110% Wsm | 120% Wsm | 130% Wsm | 140% Wsm | 150% Wsm | Langdurige minima 100% |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| **Inkomsten** | | | | | | | |
| Netto inkomen incl. VT | 1.196 | 1.315 | 1.435 | 1.554 | 1.674 | 1.793 | 1.196 |
| | | | | | | | |
| **Bijdragen Rijk** | | | | | | | |
| Huurtoeslag | 353 | 353 | 353 | 353 | 353 | 353 | 353 |
| Zorgtoeslag | 154 | 154 | 154 | 154 | 154 | 154 | 154 |
| Combinatiekorting | 0 | 39 | 45 | 50 | 56 | 61 | 0 |
| Kinderbijslag | 238 | 238 | 238 | 238 | 238 | 238 | 238 |
| Kindgebonden budget | 608 | 608 | 608 | 608 | 608 | 608 | 608 |
| **Totaal bijdragen Rijk** | **1.353** | **1.392** | **1.397** | **1.403** | **1.408** | **1.414** | **1.353** |
| | | | | | | | |
| **Totaal inkomsten** | **2.548** | **2.707** | **2.832** | **2.957** | **3.082** | **3.208** | **2.548** |
| | | | | | | | |
| **Uitgaven** | | | | | | | |
| Huur | 648 | 648 | 648 | 648 | 648 | 648 | 648 |
| Gas, water, elektra | 255 | 255 | 255 | 255 | 255 | 255 | 255 |
| Telefoon, internet en televisie | 87 | 87 | 87 | 87 | 87 | 87 | 87 |
| Gemeentelijke heffingen | 50 | 50 | 50 | 50 | 50 | 50 | 50 |
| (collectieve) zorgverzekering AV-Gemeente Standaard | 178 | 178 | 178 | 178 | 178 | 178 | 178 |
| Overige verzekeringen | 29 | 29 | 29 | 29 | 29 | 29 | 29 |
| Onderwijs | 56 | 56 | 56 | 56 | 56 | 56 | 56 |
| Kosten BSO | 0 | 0 | 0 | 7 | 19 | 33 | 0 |
| Vervoer | 42 | 42 | 42 | 42 | 42 | 42 | 42 |
| Reserveringsuitgaven | 308 | 308 | 308 | 308 | 308 | 308 | 308 |
| Huishoudelijke uitgaven | 523 | 523 | 523 | 523 | 523 | 523 | 523 |
| Werkgerelateerde uitgaven | 0 | 70 | 70 | 70 | 70 | 70 | 0 |
| **Totaal uitgaven** | **2.175** | **2.245** | **2.245** | **2.252** | **2.265** | **2.278** | **2.175** |
| | | | | | | | |
| **Budget exclusief regelingen gemeente** | **373** | **461** | **587** | **705** | **818** | **929** | **373** |
| | | | | | | | |
| | | | | | | | |
| **Regelingen gemeente** | | | | | | | |
| Kwijtschelding gemeentelijke heffingen | 50 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 50 |
| Korting collectieve zorgverzekering: pakket AV-Gemeente Standaard | 17 | 17 | 17 | 17 | 17 | 0 | 17 |
| Individuele inkomenstoeslag | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 46 |
| Kindregeling Sport en Cultuur | 63 | 63 | 63 | 63 | 63 | 63 | 63 |
| Internetregeling kinderen | 15 | 15 | 15 | 15 | 15 | 15 | 15 |
| Schoolkosten | 19 | 19 | 19 | 19 | 19 | 19 | 19 |
| Energietoeslag | 108 | 108 | 108 | 108 | 108 | 108 | 108 |
| **Totaal regelingen gemeente** | **271** | **221** | **221** | **221** | **221** | **205** | **317** |
| | | | | | | | |
| **Budget inclusief regelingen gemeente** | **644** | **683** | **808** | **926** | **1.039** | **1.134** | **690** |
| | | | | | | | |
| Vrije bestedingen | 227 | 227 | 227 | 227 | 227 | 227 | 227 |
| **Restant** | **417** | **456** | **581** | **699** | **812** | **907** | **463** |

*Tabel B3.5 Paar, niet AOW-gerechtigd, met 2 kinderen (8 en 13 jaar)*

| Categorie | 100% Wsm | 110% Wsm | 120% Wsm | 130% Wsm | 140% Wsm | 150% Wsm | Langdurige minima 100% |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| **Inkomsten** | | | | | | | |
| Netto inkomen incl VT | 1.708 | 1.879 | 2.050 | 2.221 | 2.391 | 2.562 | 1.708 |
| | | | | | | | |
| **Bijdragen Rijk** | | | | | | | |
| Huurtoeslag | 353 | 353 | 324 | 261 | 191 | 119 | 353 |
| Zorgtoeslag | 265 | 265 | 243 | 203 | 163 | 123 | 265 |
| Combinatiekorting | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Kinderbijslag | 238 | 238 | 238 | 238 | 238 | 238 | 238 |
| Kindgebonden budget | 287 | 287 | 287 | 287 | 287 | 287 | 287 |
| **Totaal bijdragen Rijk** | **1.143** | **1.143** | **1.092** | **989** | **879** | **767** | **1.143** |
| | | | | | | | |
| **Totaal inkomsten** | **2.851** | **3.022** | **3.141** | **3.209** | **3.270** | **3.329** | **2.851** |
| | | | | | | | |
| **Uitgaven** | | | | | | | |
| Huur | 648 | 648 | 648 | 648 | 648 | 648 | 648 |
| Gas, water, elektra | 289 | 289 | 289 | 289 | 289 | 289 | 289 |
| Telefoon, internet en televisie | 101 | 101 | 101 | 101 | 101 | 101 | 101 |
| Gemeentelijke heffingen | 50 | 50 | 50 | 50 | 50 | 50 | 50 |
| (collectieve) zorgverzekering AV-Gemeente Standaard | 356 | 356 | 356 | 356 | 356 | 356 | 356 |
| Overige verzekeringen | 41 | 41 | 41 | 41 | 41 | 41 | 41 |
| Onderwijs | 56 | 56 | 56 | 56 | 56 | 56 | 56 |
| Kosten BSO | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Vervoer | 61 | 61 | 61 | 61 | 61 | 61 | 61 |
| Reserveringsuitgaven | 417 | 417 | 417 | 417 | 417 | 417 | 417 |
| Huishoudelijke uitgaven | 646 | 646 | 646 | 646 | 646 | 646 | 646 |
| Werkgerelateerde uitgaven | 0 | 70 | 70 | 70 | 70 | 70 | 0 |
| **Totaal uitgaven** | **2.664** | **2.734** | **2.734** | **2.734** | **2.734** | **2.734** | **2.664** |
| | | | | | | | |
| **Budget exclusief regelingen gemeente** | **187** | **288** | **408** | **475** | **536** | **595** | **187** |
| | | | | | | | |
| **Regelingen gemeente** | | | | | | | |
| Kwijtschelding gemeentelijke heffingen | 50 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 50 |
| Korting collectieve zorgverzekering: pakket AV-Gemeente Standaard | 33 | 33 | 0 | 0 | 0 | 0 | 33 |
| Individuele inkomenstoeslag | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 52 |
| Kindregeling Sport en Cultuur | 63 | 63 | 63 | 63 | 0 | 0 | 63 |
| Internetregeling kinderen | 15 | 15 | 15 | 15 | 0 | 0 | 15 |
| Schoolkosten | 19 | 19 | 19 | 19 | 0 | 0 | 19 |
| Energietoeslag | 108 | 108 | 108 | 108 | 0 | 0 | 108 |
| **Totaal regelingen gemeente** | **288** | **238** | **205** | **205** | **0** | **0** | **340** |
| | | | | | | | |
| **Budget inclusief regelingen gemeente** | **475** | **526** | **612** | **680** | **536** | **595** | **527** |
| | | | | | | | |
| Vrije bestedingen | 309 | 309 | 309 | 309 | 309 | 309 | 309 |
| **Restant** | **166** | **217** | **303** | **371** | **227** | **286** | **218** |

*Tabel B3.6 Alleenstaande, AOW-gerechtigd*

| Categorie | 100% Wsm | 110% Wsm | 120% Wsm | 130% Wsm | 140% Wsm | 150% Wsm |
|---|---|---|---|---|---|---|
| **Inkomsten** | | | | | | |
| Netto inkomen incl VT | 1.331 | 1.464 | 1.597 | 1.730 | 1.863 | 1.996 |
| | | | | | | |
| **Bijdragen Rijk** | | | | | | |
| Huurtoeslag | 265 | 265 | 258 | 202 | 140 | 73 |
| Zorgtoeslag | 154 | 154 | 154 | 154 | 154 | 131 |
| **Totaal bijdragen Rijk** | **419** | **419** | **412** | **356** | **294** | **204** |
| | | | | | | |
| **Totaal inkomsten** | **1.750** | **1.883** | **2.009** | **2.086** | **2.157** | **2.200** |
| | | | | | | |
| **Uitgaven** | | | | | | |
| Huur | 509 | 509 | 509 | 509 | 509 | 509 |
| Gas, water, elektra | 207 | 207 | 207 | 207 | 207 | 207 |
| Telefoon, internet en televisie | 73 | 73 | 73 | 73 | 73 | 73 |
| Gemeentelijke heffingen | 36 | 36 | 36 | 36 | 36 | 36 |
| (collectieve) zorgverzekering AV-Gemeente Top | 206 | 206 | 206 | 206 | 206 | 206 |
| Overige verzekeringen | 13 | 13 | 13 | 13 | 13 | 13 |
| Vervoer | 15 | 15 | 15 | 15 | 15 | 15 |
| Reserveringsuitgaven | 207 | 207 | 207 | 207 | 207 | 207 |
| Huishoudelijke uitgaven | 284 | 284 | 284 | 284 | 284 | 284 |
| Werkgerelateerde uitgaven | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| **Totaal uitgaven** | **1.551** | **1.551** | **1.551** | **1.551** | **1.551** | **1.551** |
| | | | | | | |
| **Budget exclusief regelingen gemeente** | **199** | **332** | **458** | **535** | **606** | **649** |
| | | | | | | |
| **Regelingen gemeente** | | | | | | |
| Kwijtschelding gemeentelijke heffingen | 36 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Korting collectieve zorgverzekering: pakket AV-Gemeente Top | 22 | 22 | 22 | 22 | 0 | 0 |
| Individuele inkomenstoeslag | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Energietoeslag | 108 | 108 | 108 | 108 | 0 | 0 |
| Gratis OV 65-plus | 15 | 15 | 15 | 15 | 0 | 0 |
| Duurzame gebruiksgoederen | 21 | 21 | 21 | 21 | 0 | 0 |
| **Totaal regelingen gemeente** | **203** | **166** | **166** | **166** | **0** | **0** |
| | | | | | | |
| **Budget inclusief regelingen gemeente** | **401** | **498** | **625** | **702** | **606** | **649** |
| | | | | | | |
| Vrije bestedingen | 110 | 110 | 110 | 110 | 110 | 110 |
| **Restant** | **291** | **388** | **515** | **592** | **496** | **539** |

*Tabel B3.7 Paar, AOW-gerechtigd*

| Categorie | 100% Wsm | 110% Wsm | 120% Wsm | 130% Wsm | 140% Wsm | 150% Wsm |
|---|---|---|---|---|---|---|
| **Inkomsten** | | | | | | |
| Netto inkomen incl VT | 1.807 | 1.988 | 2.169 | 2.349 | 2.530 | 2.711 |
| | | | | | | |
| **Bijdragen Rijk** | | | | | | |
| Huurtoeslag | 357 | 357 | 355 | 310 | 260 | 207 |
| Zorgtoeslag | 265 | 263 | 239 | 214 | 189 | 165 |
| **Totaal bijdragen Rijk** | **622** | **620** | **594** | **524** | **449** | **372** |
| | | | | | | |
| **Totaal inkomsten** | **2.429** | **2.608** | **2.763** | **2.873** | **2.979** | **3.083** |
| | | | | | | |
| **Uitgaven** | | | | | | |
| Huur | 648 | 648 | 648 | 648 | 648 | 648 |
| Gas, water, elektra | 269 | 269 | 269 | 269 | 269 | 269 |
| Telefoon, internet en televisie | 87 | 87 | 87 | 87 | 87 | 87 |
| Gemeentelijke heffingen | 25 | 25 | 25 | 25 | 25 | 0 |
| (collectieve) zorgverzekering AV-Gemeente Top | 412 | 412 | 412 | 412 | 412 | 412 |
| Overige verzekeringen | 17 | 17 | 17 | 17 | 17 | 17 |
| Vervoer | 31 | 31 | 31 | 31 | 31 | 31 |
| Reserveringsuitgaven | 319 | 319 | 319 | 319 | 319 | 319 |
| Huishoudelijke uitgaven | 512 | 512 | 512 | 512 | 512 | 512 |
| Werkgerelateerde uitgaven | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| **Totaal uitgaven** | **2.320** | **2.320** | **2.320** | **2.320** | **2.320** | **2.296** |
| | | | | | | |
| **Budget exclusief regelingen gemeente** | **109** | **288** | **442** | **553** | **659** | **787** |
| | | | | | | |
| **Regelingen gemeente** | | | | | | |
| Kwijtschelding gemeentelijke heffingen | 25 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Korting collectieve zorgverzekering: pakket AV-Gemeente Top | 45 | 45 | 45 | 45 | 0 | 0 |
| Individuele inkomenstoeslag | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Energietoeslag | 108 | 108 | 108 | 108 | 0 | 0 |
| Gratis OV 65-plus | 31 | 31 | 31 | 31 | 0 | 0 |
| Duurzame gebruiksgoederen | 25 | 25 | 25 | 25 | 0 | 0 |
| **Totaal regelingen gemeente** | **234** | **209** | **209** | **209** | **0** | **0** |
| | | | | | | |
| **Budget inclusief regelingen gemeente** | **343** | **497** | **651** | **762** | **659** | **787** |
| | | | | | | |
| Vrije bestedingen | 176 | 176 | 176 | 176 | 176 | 176 |
| **Restant** | **167** | **321** | **475** | **586** | **483** | **611** |

DIVOSA BENCHMARK

Divosa Benchmark Armoede & Schulden

# Rapportage 2021: module armoedebeleid

Inzicht in de prestaties van het armoedebeleid van Amstelveen

divosa-benchmark.nl

# Inleiding

Dit rapport geeft inzicht in jouw armoedebeleid aan de hand van de volgende hoofdstukken:


## Management samenvatting

## 1. Uitgaven bijzondere bijstand

## 2. Uitgaven regelingen maatschappelijke participatie

## 3. Uitgaven overige minimaregelingen

## 4. Aanvragen minimaregelingen

## 5. Bereik minimaregelingen

## Definitie bijlage


**Hoe lees je dit rapport?**
Dit rapport geeft een beeld van de resultaten van het gemeentelijk armoedebeleid. Dit rapport dient als vertrekpunt om het verhaal/de verhalen achter de resultaten te ontdekken. Dit helpt je op weg bij het verbeteren van het gemeentelijk armoedebeleid. De indicatoren in dit rapport zijn uitsluitend bedoeld om van te leren en niet om een scoringslijst mee op te stellen.

In bijlage 1 vind je de definities, zoals die in de Divosa Benchmark Armoede & Schulden gebruikt worden.

**Niet aangeleverde gegevens**
Als je gegevens niet in een tabel of grafiek zijn opgenomen, zijn je gegevens (nog) niet of niet correct aangeleverd. Je kunt je gegevens alsnog aanleveren via het online benchmarkplatform. Neem hiervoor contact op met je contactpersoon of de helpdesk van de Divosa Benchmark via het online benchmarkplatform.

**Ongewogen gegevens**
In dit rapport wordt gebruik gemaakt van ongewogen resultaten. Dit betekent dat de resultaten van alle deelnemers even zwaar meewegen bij de gemiddelden en indexcijfers van de vergelijkingsgroepen. Hiervoor is gekozen omdat je zo jouw resultaten makkelijker kunt vergelijken met andere deelnemers.

**Online benchmarken**
De indicatoren in dit rapport zijn een selectie van de beschikbare indicatoren van de Benchmark Armoede & Schulden. Deze rapportage geeft dus geen compleet beeld van de prestaties van jouw armoedebeleid. Op het online benchmarkplatform kun je meer indicatoren vinden waarmee je naar eigen inzicht kunt benchmarken.

**Benchlearnbijeenkomsten**
Tijdens de benchlearnbijeenkomsten gaan deelnemers met elkaar in op de verhalen achter de resultaten. Bijvoorbeeld door in te zoomen op opvallende resultaten, beleidskeuzes en voorbeelden om van te leren. Tijdens deze bijeenkomsten proberen de deelnemers hun resultaten te duiden door met elkaar in gesprek te gaan en zo overeenkomsten en verschillen te verklaren.

# Managementsamenvatting armoedebeleid

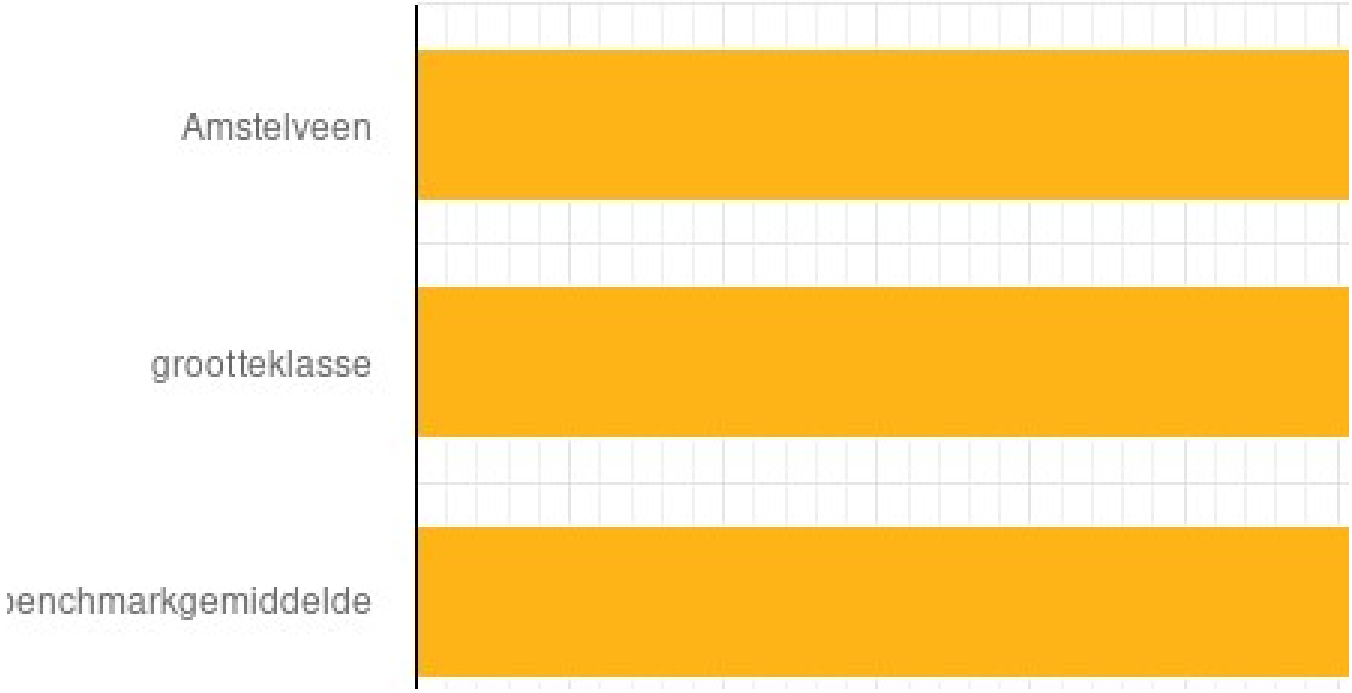
Dit hoofdstuk geeft een beeld van de uitgaven van deelnemers voor de verschillende onderdelen van het armoedebeleid.

## Totale uitgaven aan minimaregelingen

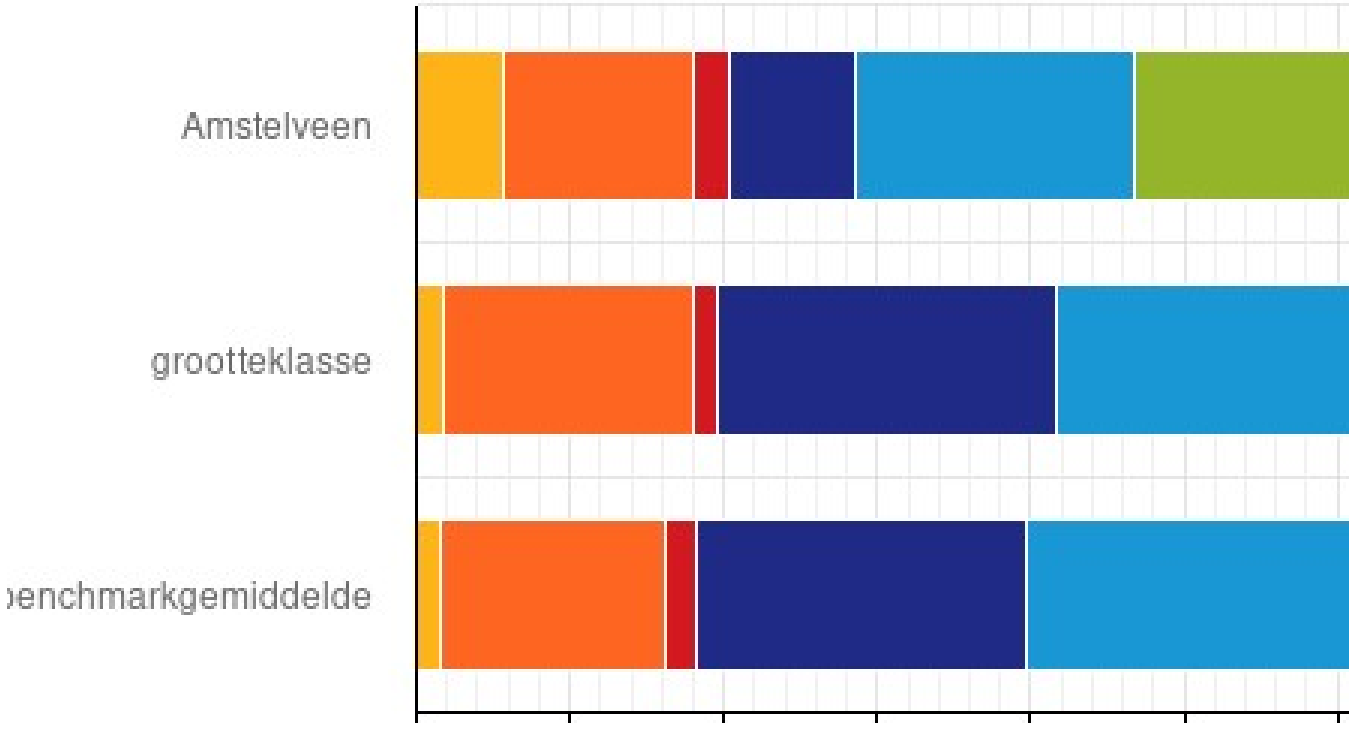
Onderstaande figuur geeft een overzicht van de verdeling van de totale uitgaven aan minimaregelingen. Hieronder vallen de uitgaven aan:

- Bijzondere Bijstand
- Participatieregelingen voor volwassenen en kinderen
- Overige minimaregelingen zoals bijvoorbeeld kwijtschelding van belasting

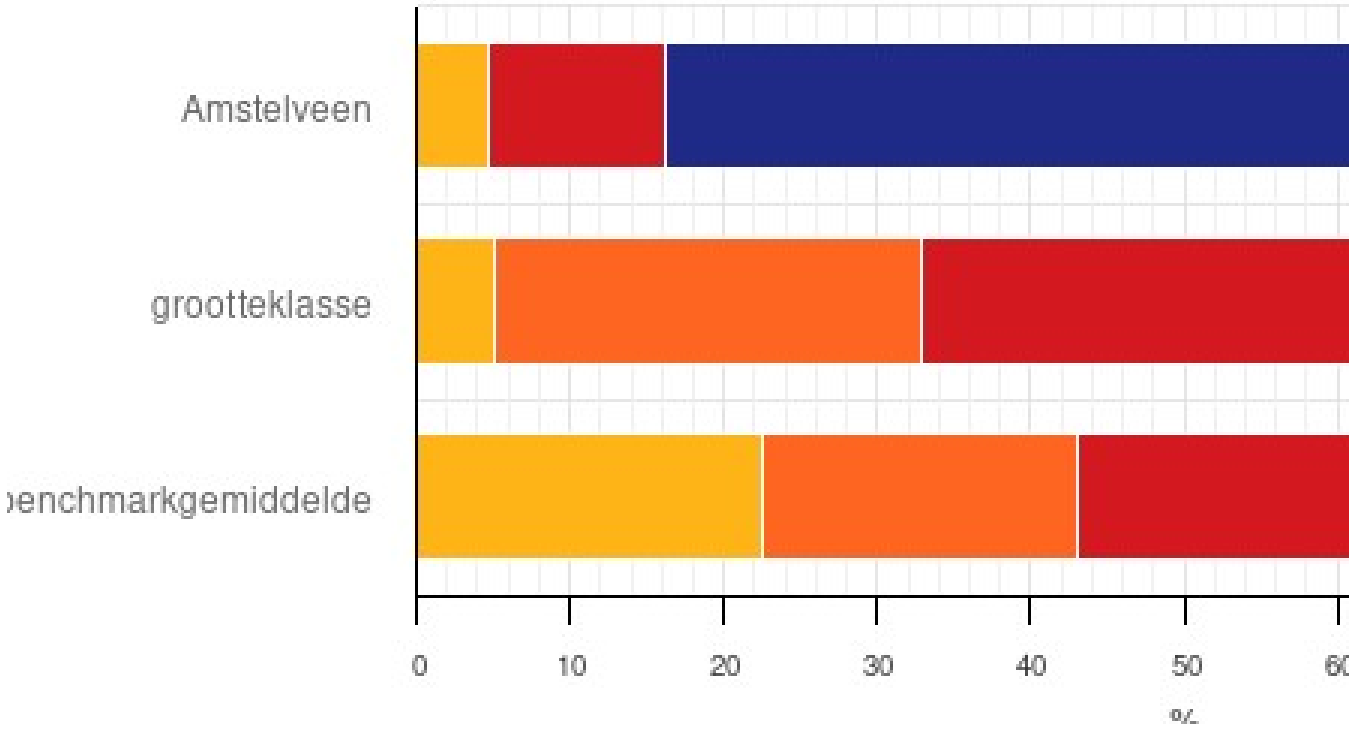
**Grafiek 1.1. Verdeling totale uitgaven minimaregelingen 2021**



**Grafiek 1.2. Verdeling totale uitgaven bijzondere bijstand 2021**




**Grafiek 1.3. Verdeling totale uitgaven maatschappelijke participatie 2021**



# 1. Uitgaven bijzondere bijstand

## 1.1. Totale uitgaven bijzondere bijstand

Voor de definitie van bijzondere bijstand sluiten we aan bij de Richtlijnen van de Bijstand Uitkeringsstatistiek (BUS).

Dit betekent dat bij de berekening van de totale uitgaven de volgende uitgaven zijn meegenomen:

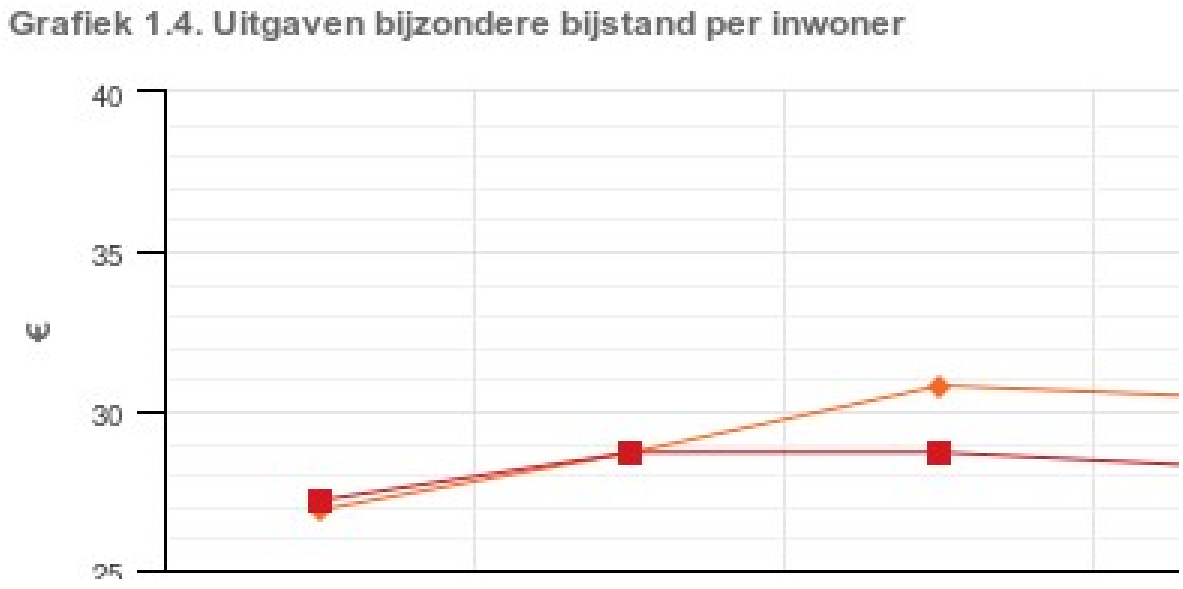
- directe levensbehoeften voorzieningen voor het huishouden
- voorzieningen voor wonen
- voorzieningen voor opvang
- kosten uit maatschappelijke zorg
- financiële transacties
- uitstroombevordering
- medische dienstverlening (vergoeding medische kosten)
- overige kostensoorten (zoals begrafeniskosten)
- individuele inkomenstoeslag
- individuele studietoeslag
- collectieve zorgverzekering

De uitgaven aan beschermingsbewind worden door gemeenten geboekt op de posten financiële transacties en kosten uit maatschappelijke zorg. Beschermingsbewind is dus geen afzonderlijk cluster in de BUS. In deze rapportage hebben we ervoor gekozen om deze uitgaven wel afzonderlijk in kaart te brengen, omdat dit voor veel deelnemers een hoge kostenpost is.

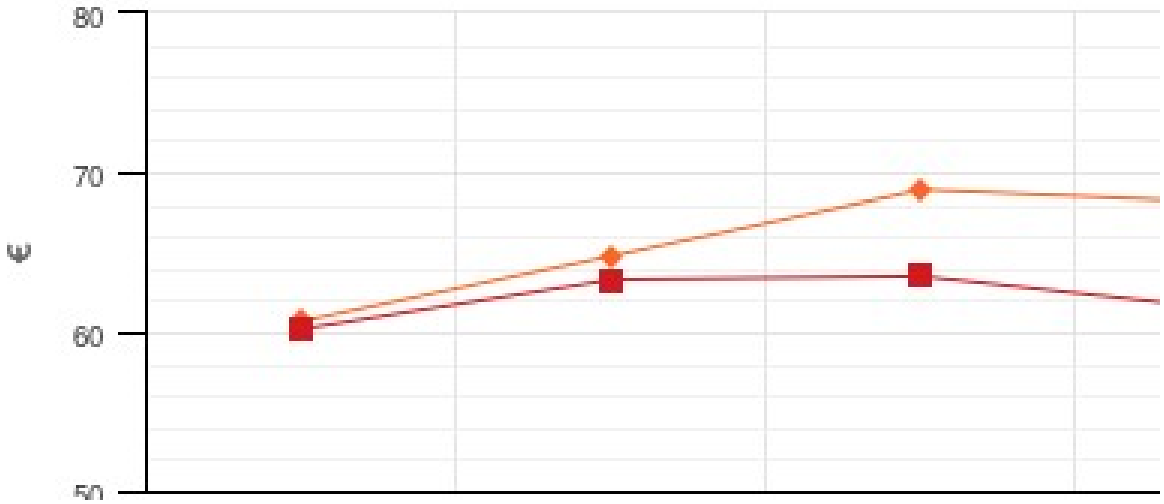
In tabel 1.1 zie je de totale uitgaven aan bijzondere bijstand en in grafiek 1.4 en 1.5 zie je hoe deze uitgaven zich verhouden tot de uitgaven van andere deelnemers.

**Tabel 1.1. Uitgaven bijzondere bijstand 2021**

| | Amstelveen |
|---|---|
| Uitgaven bijzondere bijstand | 3.356.549 € |

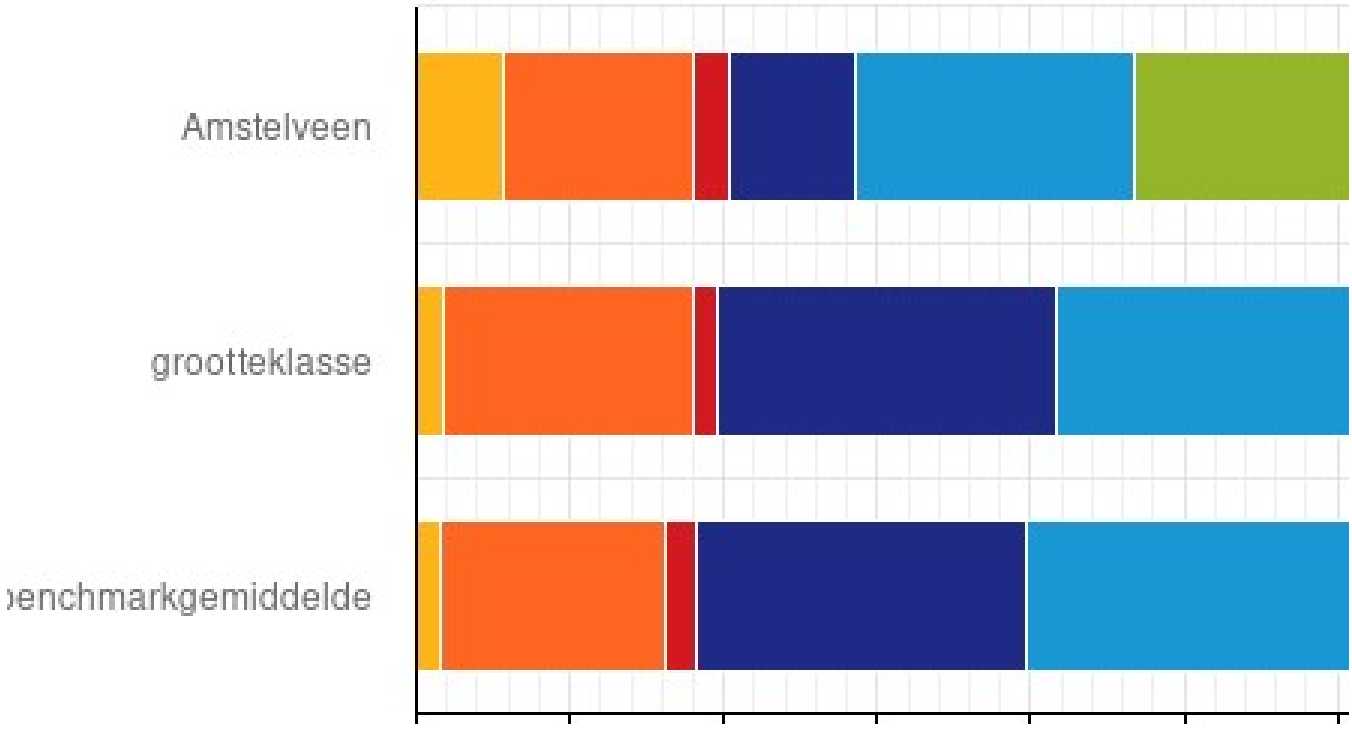


Grafiek 1.5. Uitgaven bijzondere bijstand per huishouden




In grafiek 1.6 zie je hoe de totale uitgaven bijzondere bijstand zijn verdeeld.

Grafiek 1.6. Verdeling totale uitgaven bijzondere bijstand 2021



## 1.2. Uitgaven beschermingsbewind

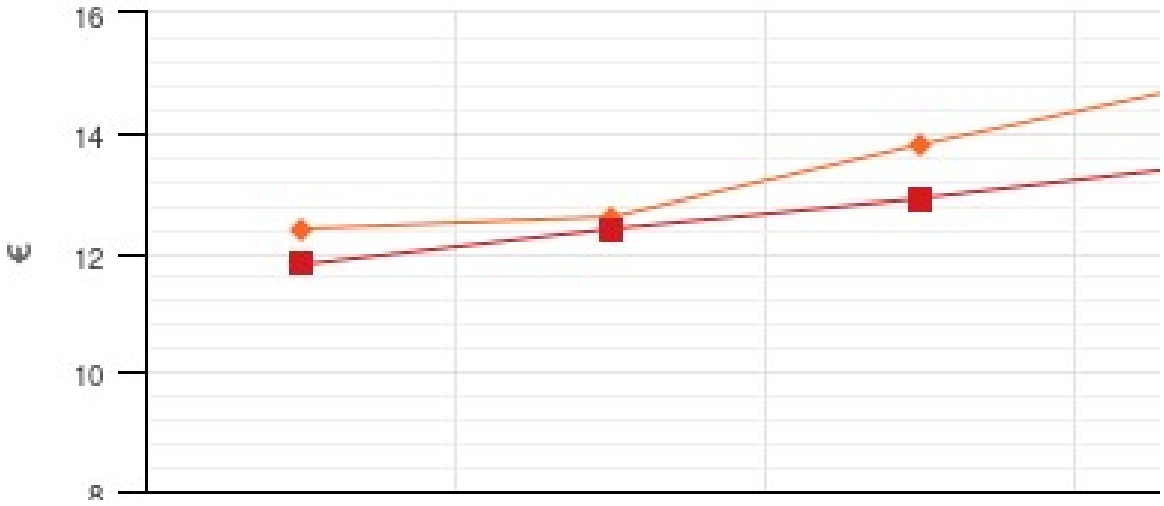
In tabel 1.2. zie je de uitgaven voor de bijzondere bijstand in het kader van beschermingsbewind.

**Tabel 1.2. Uitgaven beschermingsbewind 2021**

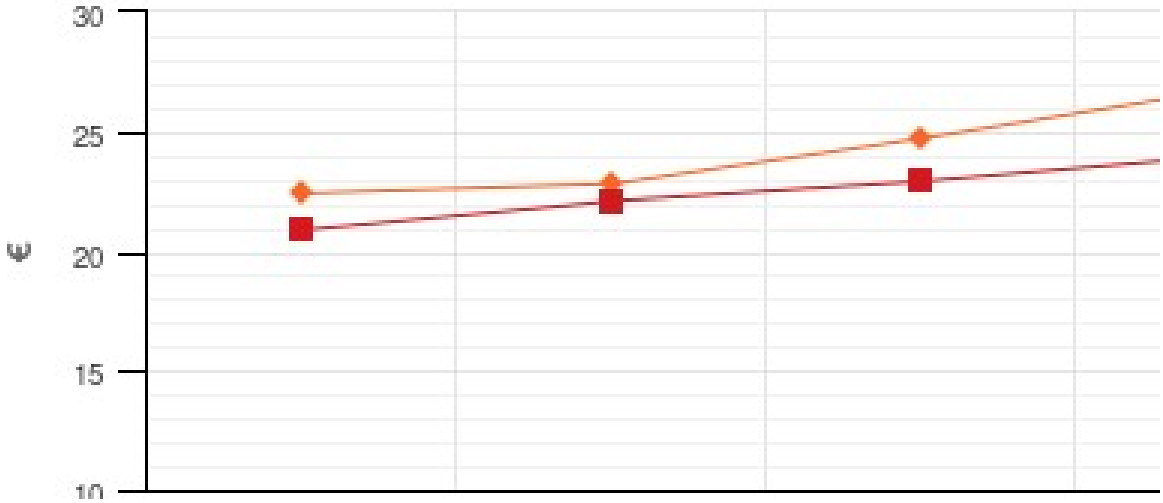
| | Amstelveen | grootteklasse | benchmarkgemiddelde |
|---|---|---|---|
| Uitgaven beschermingsbewind | 608.597 € | - | - |
| Percentage uitgaven beschermingsbewind ten opzichte van de uitgaven bijzondere bijstand | 18,1 % | 34,2 % | 35,6 % |

In grafiek 1.7 en 1.8 zie je hoe jouw uitgaven zich verhouden tot de uitgaven van andere deelnemers. Het gaat hier om alle kosten die gemaakt zijn voor het opstarten van beschermingsbewind, de periodieke betalingen en (extra) vergoedingen aan professionele en niet-professionele beschermingsbewindvoerders.

Grafiek 1.7. Uitgaven berschermingsbewind per inwoner



Grafiek 1.8. Uitgaven berschermingsbewind per huishouden



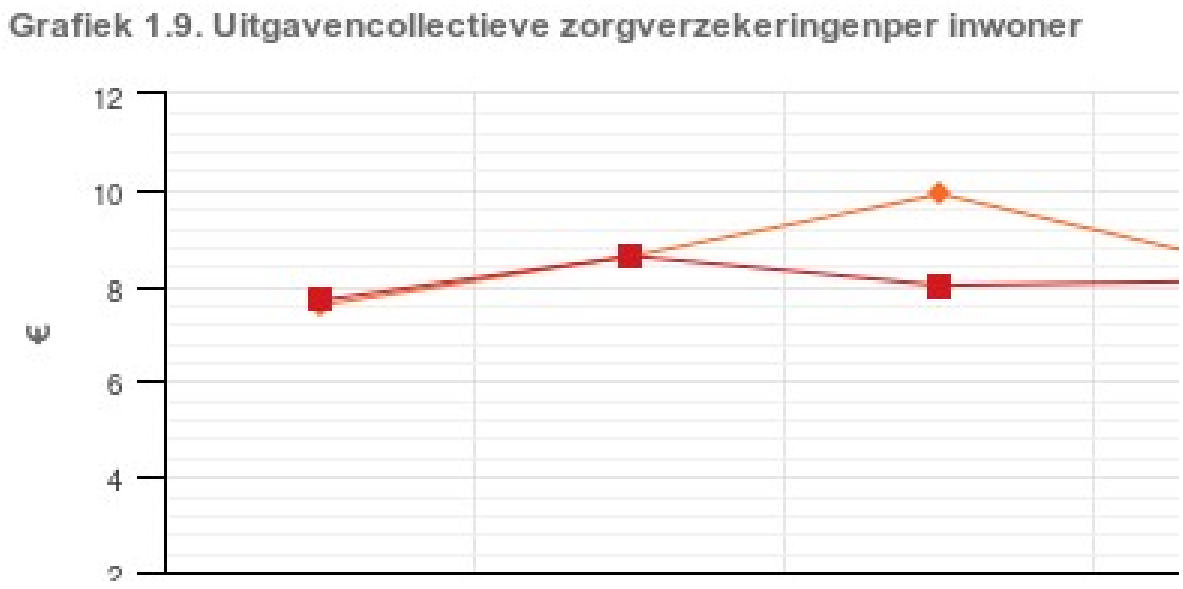
## 1.3. Uitgaven collectieve zorgverzekeringen

In tabel 1.3 zie je de uitgaven voor de bijzondere bijstand in het kader van de collectieve zorgverzekeringen. In voorgaande jaren onderscheidden we de basis en aanvullende zorgverzekering. Deze twee indicatoren zijn per 2021 samengevoegd.

**Tabel 1.3. Uitgaven collectieve zorgverzekeringen 2021**

| | Amstelveen | grootteklasse | benchmarkgemiddelde |
|---|---|---|---|
| Uitgaven collectieve zorgverzekeringen | 279.057 € | 530.445,3 € | 503.912,5 € |
| Percentage uitgaven collectieve zorgverzekeringen ten opzichte van de uitgaven bijzondere bijstand | 8,3 % | 18,9 % | 19,8 % |

In grafiek 1.9 en 1.10 zie je hoe jouw uitgaven voor de kosten voor de collectieve zorgverzekering zich verhouden tot de uitgaven van de andere deelnemers.



Grafiek 1.10. Uitgaven collectieve zorgverzekeringenper huishouden



## 1.4. Uitgaven individuele inkomenstoeslag

In tabel 1.4 zie je de uitgaven voor de bijzondere bijstand in het kader van de individuele inkomenstoeslag.

**Tabel 1.4. Uitgaven individuele inkomenstoeslag 2021**

| | Amstelveen | grootteklasse | benchmarkgemiddelde |
|---|---|---|---|
| Uitgaven individuele inkomenstoeslag | 417.072 € | - | - |
| Percentage uitgaven individuele inkomenstoeslag ten opzichte van de uitgaven bijzondere bijstand | 12,4 % | 16,8 % | 15,5 % |

In grafiek 1.11 en 1.12 zie je hoe jouw uitgaven zich verhouden tot de uitgaven van andere deelnemers.

Grafiek 1.11. Uitgaven individuele inkomenstoeslag per inwoner



Grafiek 1.12. Uitgaven individuele inkomenstoeslag per huishouden



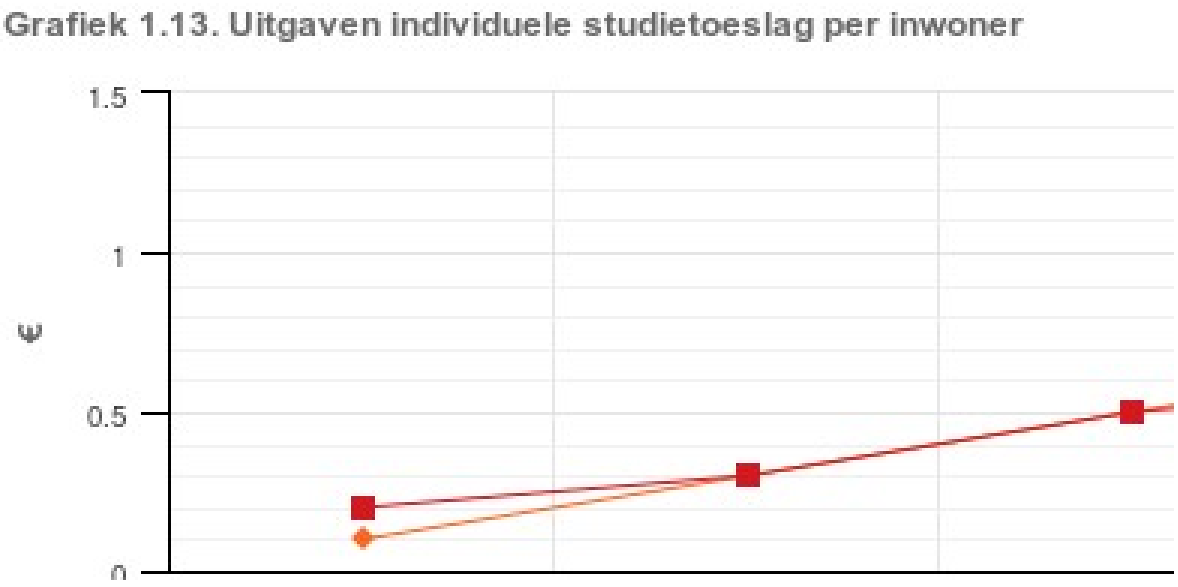
## 1.5. Uitgaven individuele studietoeslag

In tabel 1.5 zie je de uitgaven voor de bijzondere bijstand in het kader van de individuele inkomenstoeslag.

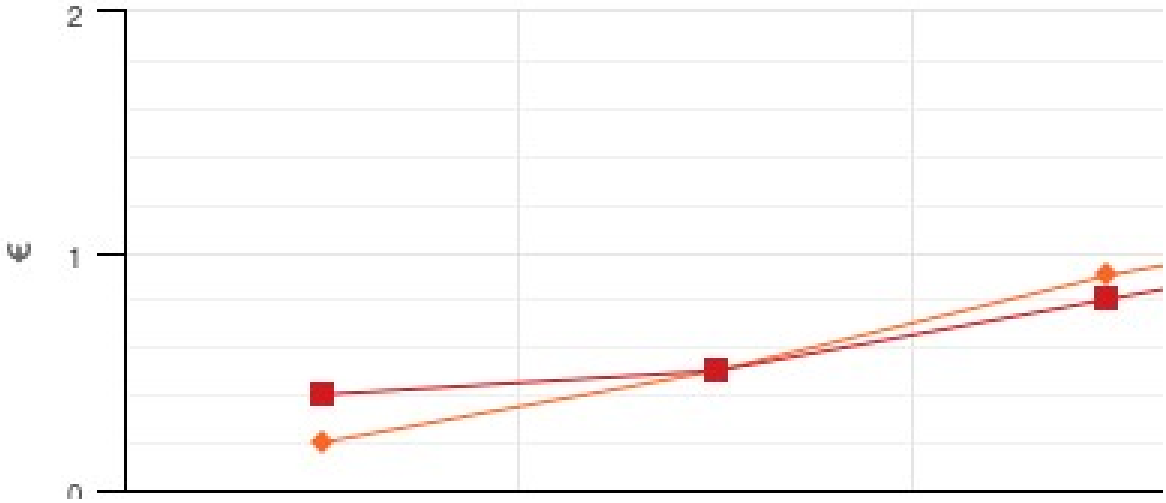
**Tabel 1.5. Uitgaven individuele studietoeslag 2021**

| | Amstelveen | grootteklasse | benchmarkgemiddelde |
|---|---|---|---|
| Uitgaven individuele studietoeslag | 75.004 € | - | - |
| Percentage uitgaven individuele studietoeslag ten opzichte van de uitgaven bijzondere bijstand | 2,2 % | 1,7 % | 1,5 % |

In grafiek 1.13 en 1.14 zie je hoe jouw uitgaven zich verhouden tot de uitgaven van andere deelnemers.



Grafiek 1.14. Uitgaven individuele studietoeslag per huishouden



## 1.6. Uitgaven overige bijzondere bijstand

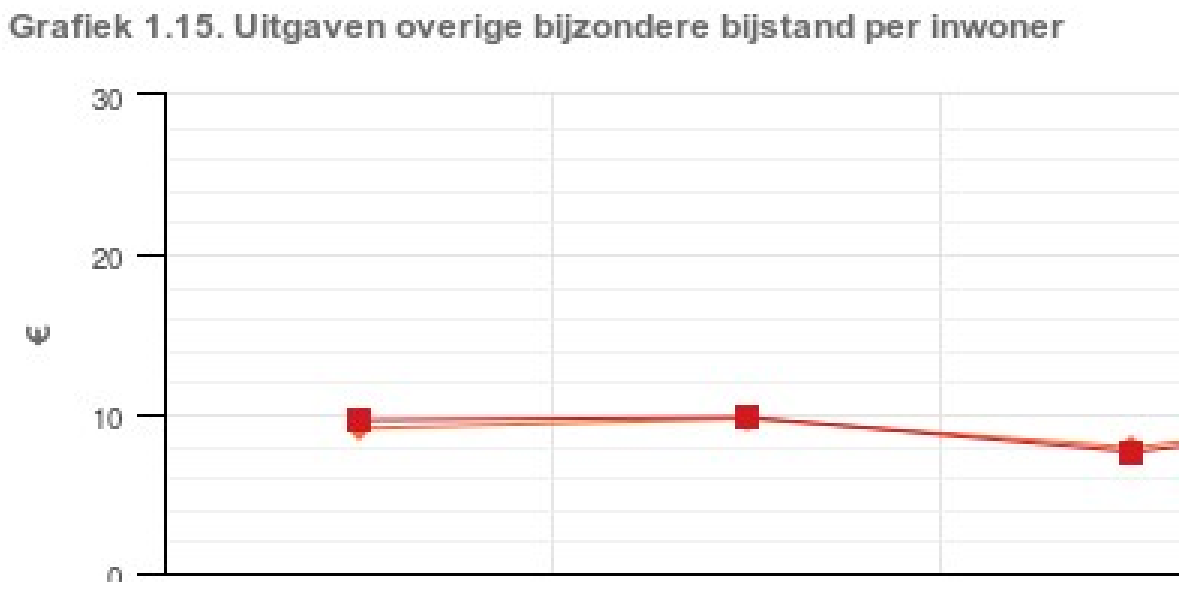
Onder overige uitgaven bijzondere bijstand zijn de uitgaven bijzondere bijstand opgenomen die in de paragrafen hiervoor niet aan de orde zijn gekomen. Het zijn uitgaven die in de Bijstand Uitkeringsstatistiek (BUS) vallen onder de categorie 'Overige kostensoorten, zoals begrafeniskosten'.

In tabel 1.6 zie je de uitgaven voor de bijzondere bijstand in het kader van de overige bijzondere bijstand.

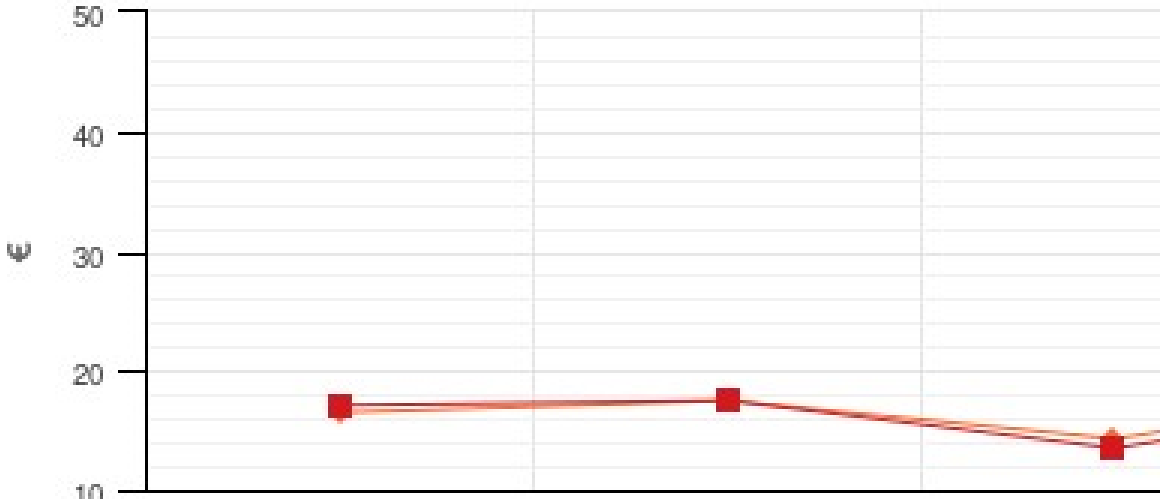
**Tabel 1.6. Uitgaven overige bijzondere bijstand 2021**

| | Amstelveen | grootteklasse | benchmarkgemiddelde |
|---|---|---|---|
| Uitgaven overige bijzondere bijstand | 1.788.069 € | - | - |
| Percentage uitgaven overige bijzondere bijstand ten opzichte van de uitgaven bijzondere bijstand | 53,3 % | 28,5 % | 28,0 % |

In de grafiek 1.15 en 1.16 zie je hoe jouw uitgaven zich verhouden tot de uitgaven van andere deelnemers.



Grafiek 1.16. Uitgaven overige bijzondere bijstand per huishouden



# 2. Uitgaven regelingen maatschappelijke participatie

Dit hoofdstuk geeft een beeld van de uitgaven van deelnemers aan regelingen voor maatschappelijke participatie. Het gaat hier om de uitgaven voor sociale, culturele en/of sportieve activiteiten, zoals lidmaatschap van een sportvereniging, bibliotheek, muzieklessen, gezelligheidsverenigingen en uitgaan. Voor kinderen gaat het ook om schoolkosten. En soms worden ook kledingkosten (via het Kindpakket) vergoed. In grotere gemeenten worden de uitgaven voor maatschappelijke participatie vaak gekoppeld aan een stadspas. Via deze pas kunnen mensen gebruik maken van de regelingen voor minima. Soms worden daar ook kortingen en aanbiedingen aan toegevoegd, zoals voor musea/theater, zwembadbezoek, kappers en winkels.

## 2.1. Uitgaven regelingen voor maatschappelijke participatie

In tabel 2.1 zie je de totale uitgaven van de regelingen voor maatschappelijke participatie.

**Tabel 2.1. Uitgaven regelingen voor maatschappelijke participatie**

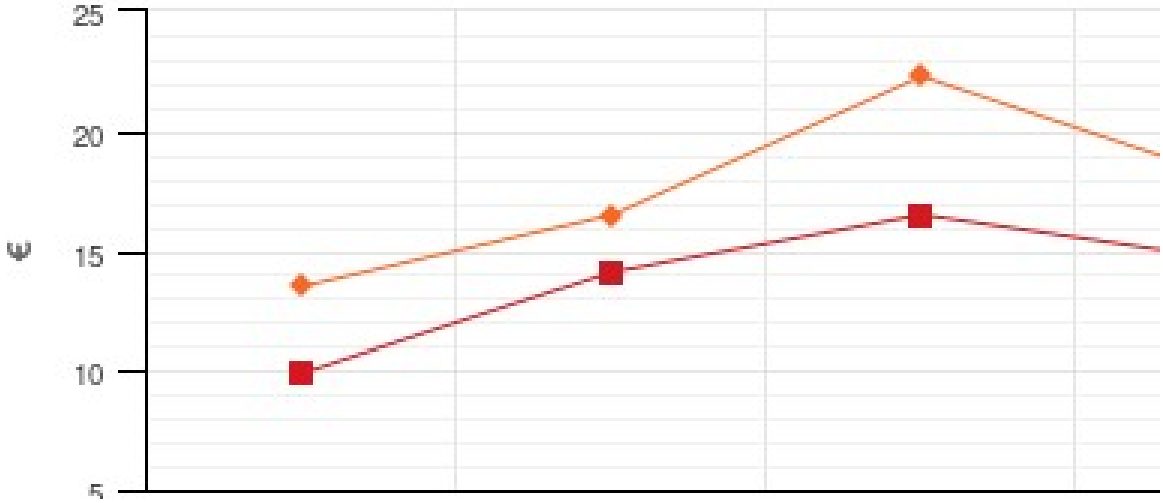
| | Amstelveen | grootteklasse | benchmarkgemiddelde |
|---|---|---|---|
| Uitgaven regelingen voor maatschappelijke participatie | 596.838 € | - | - |
| Percentage uitgaven regelingen voor maatschappelijke participatie ten opzichte van de totale uitgaven gemeentelijke minimaregelingen | 12,4 % | 16,2 % | 14,4 % |

In grafiek 2.1 en 2.2 zie je hoe jouw uitgaven zich verhouden tot de uitgaven van andere deelnemers.

Grafiek 2.1. Uitgaven regelingen maatschappelijke participatie per in



Grafiek 2.2. Uitgaven regelingen maatschappelijke participatie per hu



## 2.2. Uitgaven regelingen voor maatschappelijke participatie voor volwassenen (18+)

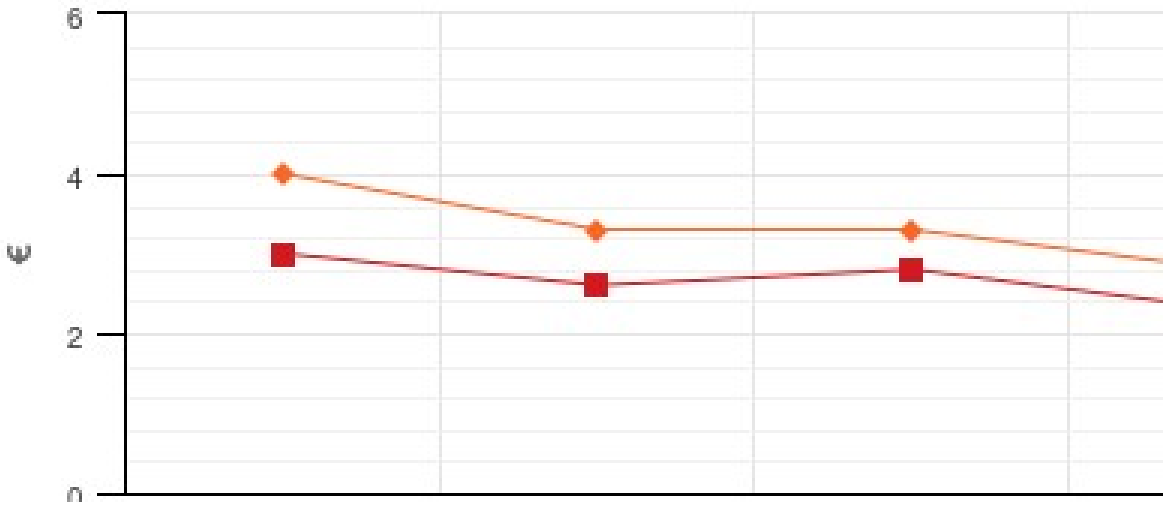
In tabel 2.2 zie je de totale uitgaven van de regelingen voor maatschappelijke participatie voor volwassenen.

**Tabel 2.2. Uitgaven regelingen voor maatschappelijke participatie**

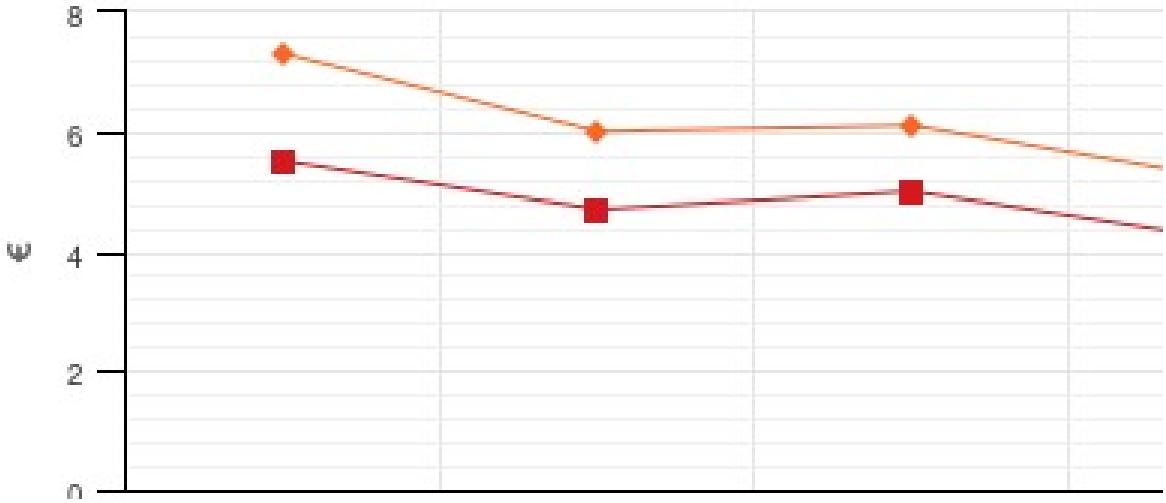
| | Amstelveen | grootteklasse | benchmarkgemiddelde |
|---|---|---|---|
| Uitgaven stadspassen voor volwassenen | 28.486 € | €43.560 | €172.226 |
| Overige uitgaven maatschappelijke participatieregelingen voor volwassenen | | €240.503 | €156.156 |
| Totale uitgaven regelingen voor participatie voor volwassenen | 28.486 € | €204.524 | €179.546 |

In grafiek 2.3 en 2.4 zie je hoe jouw uitgaven zich verhouden tot de uitgaven van andere deelnemers.

Grafiek 2.3. Uitgaven maatschappelijke participatie (18+) per inwoner



Grafiek 2.4. Uitgaven maatschappelijke participatie (18+) per huishou



## 2.3. Uitgaven regelingen voor maatschappelijke participatie voor kinderen (tot 18 jaar)

In tabel 2.3 zie je de uitgaven voor maatschappelijke participatieregelingen voor kinderen, inclusief de uitgaven voor stadspassen voor kinderen.

**Tabel 2.3. Uitgaven regelingen voor maatschappelijke participatie voor kinderen**

| | Amstelveen | grootteklasse | benchmarkgemiddelde |
|---|---|---|---|
| Uitgaven stadspassen voor kinderen | 68.992 € | €252.682 | €204.403 |
| Overige uitgaven maatschappelijke participatieregelingen voor kinderen | 494.434 € | €213.820 | €116.613 |
| Totale uitgaven regelingen voor maatschappelijke participatie voor kinderen | 568.352 € | €416.291 | €256.390 |

In grafiek 2.5 zie je hoe jouw uitgaven zich verhouden tot de uitgaven van andere deelnemers. Het gaat hier om de uitgaven voor sociale, culturele en/of sportieve activiteiten voor kinderen (tot 18 jaar).

Grafiek 2.5. Uitgaven maatschappelijke participatie per kind



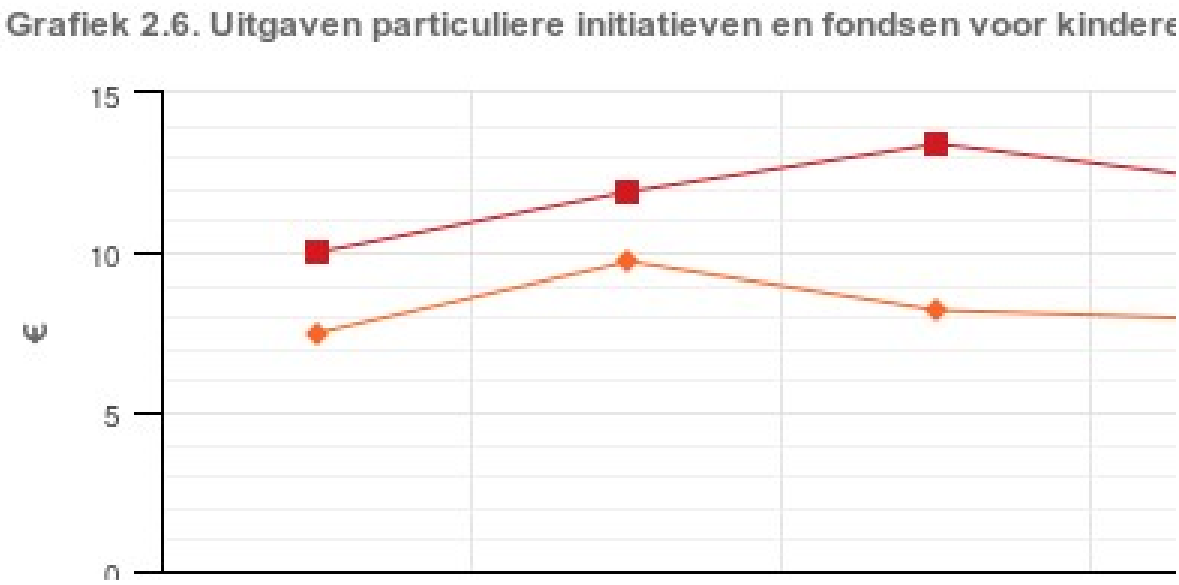
## 2.4. Uitgaven particuliere initiatieven en fondsen voor kinderen (tot 18 jaar)

In tabel 2.4 zie je de uitgaven voor particuliere initiatieven en fondsen ten behoeve van de maatschappelijke participatie van kinderen (tot 18 jaar).

**Tabel 2.4. Uitgaven particuliere initiatieven en fondsen voor kinderen**

| | Amstelveen | grootteklasse | benchmarkgemiddelde |
|---|---|---|---|
| Uitgaven particuliere initiatieven en fondsen voor kinderen | 4.926 € | - | - |

In de grafiek 2.6 zie je hoe jouw uitgaven zich verhouden tot de uitgaven van andere deelnemers.



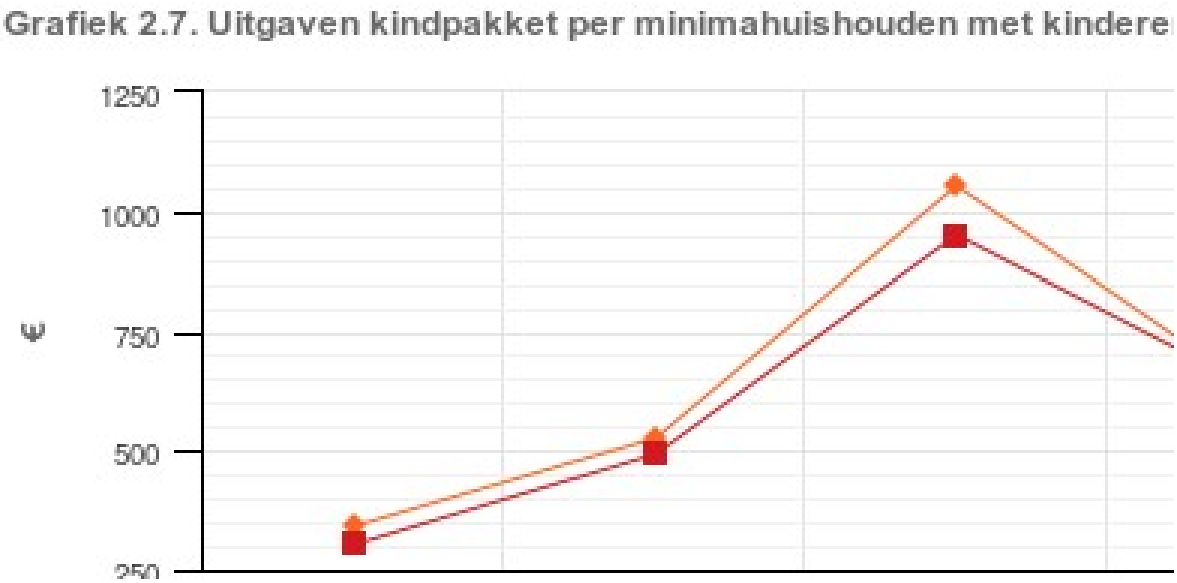
## 2.5. Uitgaven kindpakket voor kinderen (tot 18 jaar)

In tabel 2.5 zie je de uitgaven voor kindpakketten per huishouden met kinderen. Het is de som van de totale uitgaven maatschappelijke participatieregelingen, inclusief stadspassen voor kinderen en de totale uitgaven aan particuliere initiatieven en fondsen. Dit wordt gedeeld door het aantal minimahuishoudens (130% van het sociaal minimum) met kinderen tot 18 jaar.

**Tabel 2.5. Uitgaven kindpakket per minimahuishouden met kinderen**

| | Amstelveen | grootteklasse | benchmarkgemiddelde |
|---|---|---|---|
| Uitgaven particuliere initiatieven en fondsen voor kinderen | 626,53 € | €673 | €673 |

In de grafiek 2.7 zie je hoe jouw uitgaven zich verhouden tot de uitgaven van andere deelnemers.



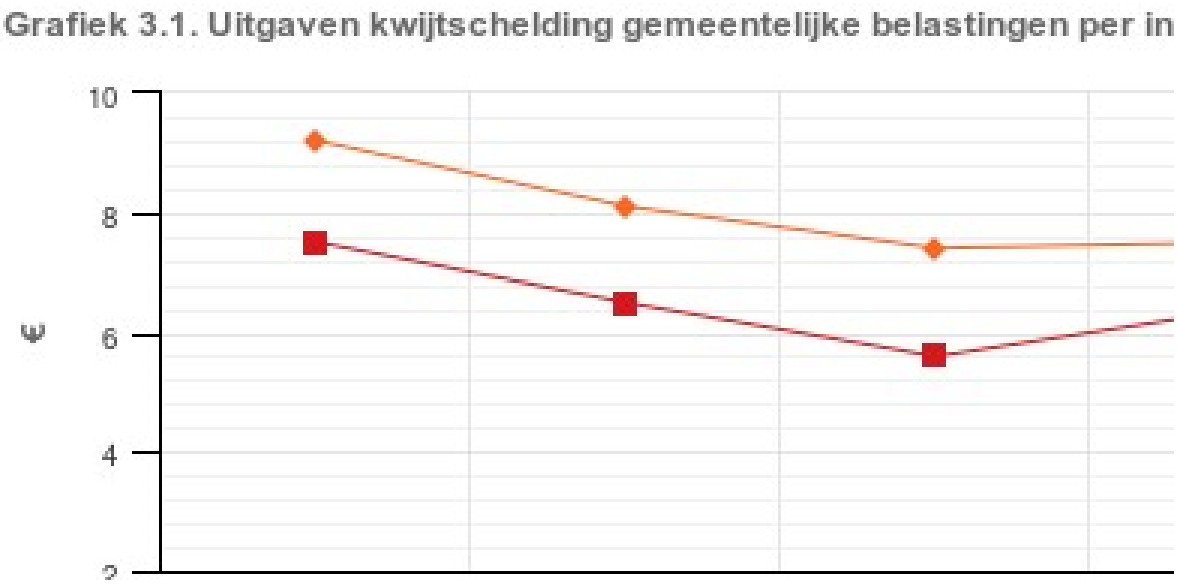
# 3.Uitgaven overige minimaregelingen

## 3.1. Uitgaven kwijtschelding van belastingen

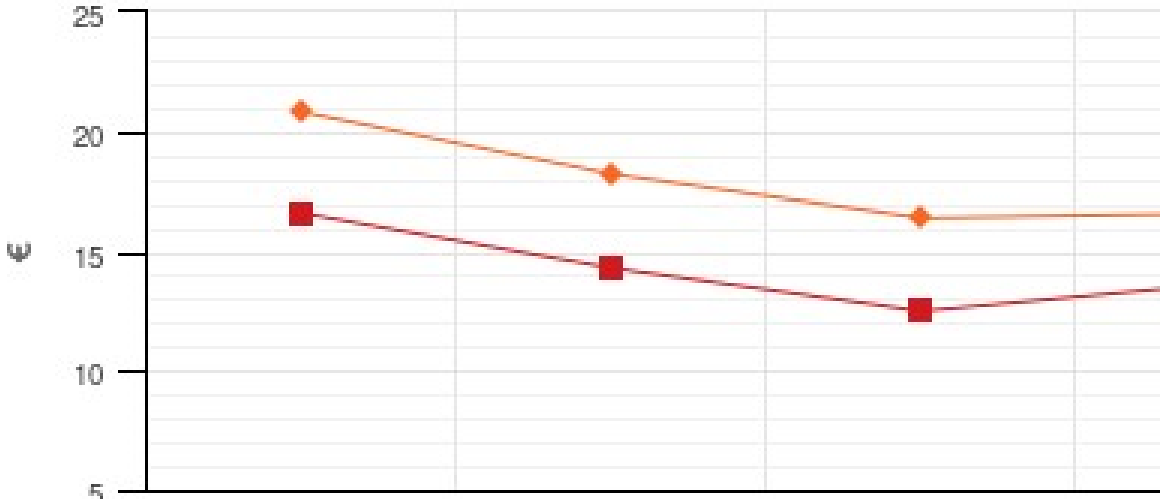
In tabel 3.1 zie je de uitgaven voor de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen.
**Tabel 3.1. Uitgaven kwijtschelding van belastingen 2021**

| | Amstelveen | grootteklasse | benchmarkgemiddelde |
|---|---|---|---|
| Het totale kwijtgescholden bedrag aan gemeentelijke belastingen | 350.201,00 € | €613.297,4 | €Niet voldoende data |

In grafiek 3.1 en 3.2 zie je hoe jouw uitgaven zich verhouden tot de uitgaven van andere deelnemers. Het gaat hier om het niet opgelegde bedrag aan belastingen. En dus het bedrag dat jouw organisatie heeft kwijtgescholden.



Grafiek 3.2. Uitgaven kwijtschelding gemeentelijke belastingen per hu



## 3.2. Uitgaven resterende minimaregelingen

Resterende minimaregelingen zijn uitgaven die zijn niet behoren tot de bijzondere bijstand of participatieregelingen. Te denken valt hierbij aan bijdragen voor bijvoorbeeld een voedselbank, speelgoed- kledingbanken en overige noodfondsen.

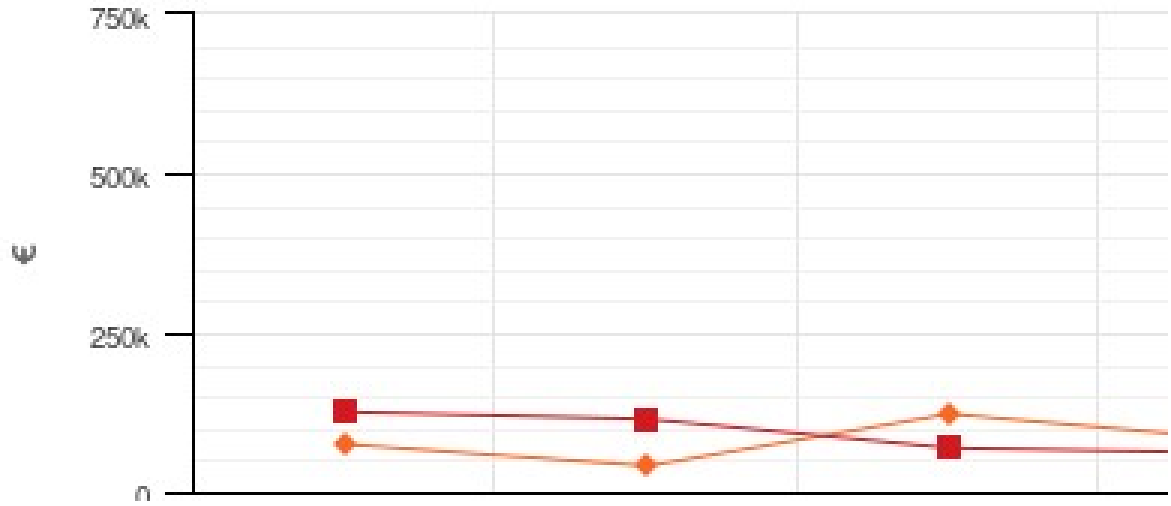
In tabel 3.2 zie je de uitgaven voor resterende minimaregelingen.

**Tabel 3.2. Uitgaven resterende minimaregelingen 2021**

| | Amstelveen | grootteklasse | benchmarkgemiddelde |
|---|---|---|---|
| Uitgaven resterende minimaregelingen | 517.794 € | €62.857,4 | €62.857,4 |

In grafiek 3.3 zie je hoe de uitgaven voor de resterende minimaregelingen van jouw organisatie zich verhouden tot de uitgaven van andere deelnemers.

Grafiek 3.3. Uitgaven resterende minimaregelingen



# 4. Aanvragen minimaregelingen

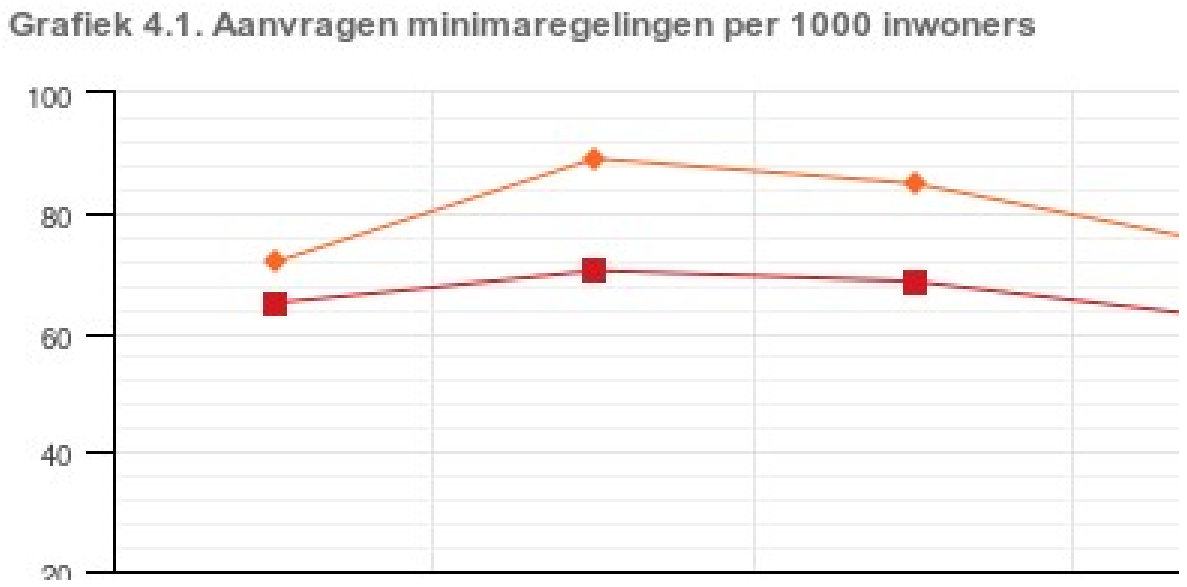
## 4.1. Aanvragen voor minimaregelingen

In tabel 4.1 zie je het aantal aanvragen voor minimaregelingen.

**Tabel 4.1. Aanvragen minimaregelingen 2021**

| | Amstelveen |
|---|---|
| Aantal aanvragen minimaregelingen | 3.855 |

In grafiek 4.1 zie je hoe de aanvragen binnen jouw organisatie zich verhouden tot andere gemeenten.



## 4.2. Resultaat aanvragen voor minimaregelingen

In grafiek 4.2 zie je het percentage toegewezen en afgewezen aanvragen en hoe deze percentages zich verhouden toch de percentages toegewezen en afgewezen aanvragen van andere deelnemers.

**Grafiek 4.2. Resultaat aanvragen minimaregelingen 2021**



# 5. Bereik minimaregelingen

Dit hoofdstuk geeft een indicatie van het bereik van de verschillende gemeentelijke minimaregelingen. Het bereik van minimaregelingen wordt berekend aan de hand van de Minimascan-light van Stimulansz. Deze Minimascan geeft een beeld van de omvang en samenstelling van de doelgroep van het gemeentelijk armoedebeleid in jouw gemeente.

In de Minimascan vind je per inkomensgroep, variërend van 101% tot 150% van het sociaal minimum, het aantal huishoudens met of zonder kinderen en het aantal personen en kinderen.

Het bereik in de benchmark wordt berekend aan de hand van de potentiële doelgroep voor een regeling. Dit betekent dat jouw bereik inzicht geeft in het aantal huishoudens die de regeling hebben ontvangen.

## Gehanteerde inkomensgrenzen voor minimaregelingen

In tabel 5.1 zie je de inkomensgrenzen die de deelnemers aan de benchmark hanteren voor hun minimaregelingen.

**Tabel 5.1 Aantal organisaties met gehanteerde inkomensgrenzen t.o.v. het sociaal minimum**

| grootteklasse | 100-110% | 115-120% | 125-130% | 135% en hoger | anders |
|---|---|---|---|---|---|
| Collectieve zorgverzekering | 3 | 9 | 5 | 8 | 2 |
| Maatschappelijke participatieregelingen voor volwassenen (18+) | 5 | 8 | 4 | 8 | 1 |
| Stadspassen voor volwassenen (18+) | 4 | 3 | 3 | 8 | 2 |
| Maatschappelijke participatieregelingen voor kinderen (tot 18 jaar) | 5 | 9 | 6 | 8 | 1 |
| Stadspassen voor kinderen (tot 18 jaar) | 4 | 3 | 4 | 8 | 1 |
| Kwijtschelding van belastingen | 16 | 2 | 2 | 8 | 1 |

## 5.2. Bereik huishoudens met lage inkomens

Het bereik in de benchmark wordt berekend aan de hand van de potentiële doelgroep voor een regeling.

Het gemiddeld bereik van een regeling wordt berekend door het bereik van elke organisatie – tot de eigen gehanteerde inkomensgrens - op te tellen en dat te middelen.

Soms zie je bij je eigen bereik een percentage dat boven de 100% uit komt. Dat wil zeggen dat het bereik groter is dan de potentiële doelgroep die in de Minimascan naar voren komt. Dit betekent dat bij een inkomensgrens van bv 110% er ook huishoudens met een inkomen boven de 110% door omstandigheden toch gebruik maken van de regeling. Bijvoorbeeld omdat huishoudens met een schuldenregeling (en een feitelijk hoger inkomen) ook toegelaten worden tot een regeling.

Overigens hoeft het bereik niet altijd samen te vallen met het daadwerkelijk gebruik van de regelingen. Dit is bijvoorbeeld voor stadspassen vaak het geval. Dan kan het bereik hoog zijn, maar is het feitelijk gebruik lager.

In tabel 5.2 zie je het bereik van jouw minimaregelingen per minimahuishouden tot jouw inkomensgrens.

In tabel 5.3 zie je het bereik van jouw minimaregelingen per inwoner In beide tabellen zie je jouw eigen bereik ten opzichte van het gemiddelde van andere deelnemers. In welke tabel je jouw bereikpercentage terug vindt is afhankelijk van de wijze waarop je jouw gegevens registreert: op huishoudens of op persoonsniveau.

**Tabel 5.2. Bereik per minimahuishouden met inkomen tot ...% van het sociaal minimum**

| Amstelveen | eigen inkomensgrens | eigen bereik | gemiddeld bereik regeling grootteklasse |
|---|---|---|---|
| Collectieve zorgverzekering | Anders | | 75,0 % |
| Maatschappelijke participatieregelingen voor volwassenen (18+) | | | 0,0 % |
| Stadspassen voor volwassenen (18+) | Anders | Niet voorhanden | Niet voldoende data % |
| Maatschappelijke participatieregelingen voor kinderen (tot 18 jaar) | 130% | 41 % | 341,5 % |
| Kwijtschelding van belastingen | 100% | | |

Noot: Het bereik van de kindregelingen is berekend op basis van het aantal minimahuishouden met kinderen.

**Tabel 5.3. Bereik per inwoner in een huishouden met inkomen tot ...% van het sociaal minimum**

Het gaat hier om het percentage volwassenen en kinderen van de potentiële doelgroep dat als persoon gebruik maakt van de betreffende regeling.

| Amstelveen | eigen inkomensgrens | eigen bereik | gemiddeld bereik regeling grootteklasse |
|---|---|---|---|
| Collectieve zorgverzekering | Anders | Niet voorhanden | 45,8 % |
| Maatschappelijke participatieregelingen voor volwassenen (18+) | | | 31,7 % |

| | | | |
|---|---|---|---|
| Stadspassen voor volwassenen (18+) | Anders | Niet voorhanden | 82,0 % |
| Maatschappelijke participatieregelingen voor kinderen (tot 18 jaar) | 130% | 46 % | 93,2 % |
| Stadspassen voor kinderen (tot 18 jaar) | 130% | 9 % | 79,6 % |
| Kwijtschelding van belastingen | 100% | | |

Noot: Het bereik van de kindregelingen is berekend op basis van het aantal minimahuishouden met kinderen.

# Bijlage 1. Definities armoedebeleid

In deze bijlage worden de definities beschreven zoals deze worden gehanteerd in de Benchmark Armoede & Schulden.

**Sociaal minimum** : Het sociaal minimum is het bedrag dat iemand nodig heeft om in zijn levensonderhoud te kunnen voorzien. Het sociaal minimum is niet voor iedereen hetzelfde. De norm voor een (echt)paar met minderjarige kinderen is bijvoorbeeld gelijkgesteld aan de bijstandsuitkering van een echtpaar, aangevuld met de (leeftijdsafhankelijke) kinderbijslag. Het sociaal minimum voor een alleenstaande tot AOW-leeftijd is gelijk aan 70% van de bijstandsnorm. Bij 65-plussers is het bedrag aan AOW-pensioen de norm.

**Inkomen tot …% van het sociaal minimum** : Het inkomen ten opzichte van het sociaal minimum. Gemeenten maken vaak gebruik van een inkomensgrens ten opzichte van het sociaal minimum om te bepalen of iemand in aanmerking komt voor een bepaalde regeling.

**Bijzondere bijstand** : Een eenmalige of periodieke uitkering waarmee extra, bijzondere kosten betaald kunnen worden. De kosten moeten noodzakelijk zijn en niet op een andere manier vergoed kunnen worden, bijvoorbeeld via een (zorg)verzekering. Iemand kan recht hebben op bijzondere bijstand als hij voldoet aan de (gemeentelijke) voorwaarden.

**Beschermingsbewind** : het behouden van of komen tot een financieel stabiele situatie van een rechthebbende waarbij de goederen onder bewind zijn gesteld. De bewindvoerder beschermt de financiële belangen van de rechthebbende, beheert de goederen en het inkomen en streeft ernaar het ontstaan van (nieuwe) schulden of achterstanden te voorkomen en – waar nodig en mogelijk – een schuld op te lossen.

**Kwijtschelding gemeentelijke belastingen** : Als iemand de gemeentelijke belastingen niet kan betalen, kan hij de gemeente vragen om kwijtschelding. De gemeente bepaalt onder welke voorwaarden kwijtschelding mogelijk is.

**Maatschappelijke regelingen / participatieregelingen** : Gemeenten hebben hun eigen minimaregelingen om mensen met een laag inkomen deel te laten nemen aan sport, cultuur en educatie. De gemeente bepaalt welke doelgroepen voor de regelingen in aanmerking komen (bijvoorbeeld schoolgaande kinderen of ouderen), onder welke voorwaarden, en welke vergoeding of tegemoetkoming in de kosten mogelijk is.

**Particuliere initiatieven of fondsen ten behoeve aan maatschappelijke participatie** : Er zijn landelijke, regionale en plaatselijke fondsen en particuliere initiatieven om mensen met weinig geld te stimuleren deel te nemen aan sport, cultuur of educatie. Als iemand de deelname aan deze activiteiten niet (volledig) kan betalen, kan hij een particulier initiatief of fonds vragen om een vergoeding. Denk bijvoorbeeld aan Stichting Leergeld, het Jeugdsportfonds en Jeugdcultuurfonds. Gemeenten kunnen ervoor kiezen geld te doneren aan een particulier initiatief of fonds, of deel te nemen aan landelijke initiatieven als Stichting Leergeld.

**Noodfondsen:** Als iemand in acute financiële nood verkeert en niet in aanmerking komt voor een voorliggende voorziening, kan hij een (particulier) noodfonds vragen om financiële hulp. Bijvoorbeeld om een huisuitzetting of het afsluiten van energie of water te voorkomen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan Stichting Urgente Noden. Gemeenten kunnen ervoor kiezen geld te doneren aan een dergelijk particulier initiatief of fonds.

**Individuele inkomenstoeslag:** De individuele inkomenstoeslag is een belastingvrij geldbedrag dat iemand één keer in de 12 maanden op aanvraag kan krijgen. Er gelden enkele voorwaarden. Iemand moet:

- 21 jaar of ouder zijn, maar nog geen AOW ontvangen;

- 3 jaar of langer van een minimuminkomen leven;

- in deze periode naar vermogen geprobeerd hebben het inkomen te verbeteren;

- geen uitzicht hebben op inkomensverbetering.

**Collectieve zorgverzekering:** De gemeente kan mensen met een laag inkomen tegemoet komen door een zorgverzekering met collectiviteitskorting en een gemeentelijke tegemoetkoming aan te bieden. De gemeente bepaalt welke zorg en vergoedingen er in het aanvullende pakket zitten en onder welke voorwaarden iemand kan deelnemen.

Beantwoording technische vragen n.a.v. raadsvoorstel Armoedebeleid
Indiener: fractie ChristenUnie, Dianne Hoefakker

| | Vragen | Beantwoording |
|---|---|---|
| 1. | Wat zijn de overwegingen om alleen de afvalstoffenheffing in Amstelveen kwijt te schelden en andere gemeentelijke belastingen hiervan uit te sluiten? | De overweging om alleen kwijtschelding te verlenen voor de afvalstoffenheffing komt doordat dit in Amstelveen de enige zogenaamde gebruikersheffing betreft. Dat wil zeggen dat de afvalstoffenheffing alleen wordt opgelegd op basis van het gebruik van het onroerend goed zoals huurders. In de praktijk zijn het alleen gebruikers die een dusdanig laag inkomen en vermogen hebben dat deze in aanmerkingen kunnen komen voor kwijtschelding. De normen voor kwijtschelding zijn, ondanks de laatste lichte verruiming, uiterst beperkt. De normen voor kwijtschelding worden vastgesteld door de centrale overheid. Gemeenten mogen alleen gebruik maken van de maximale centraal opgelegde normen. Zie: Kwijtscheldingsnormen per 01-01-2023 (vng.nl). Deze normen worden jaarlijks aangepast.<br><br>Het opnemen van kwijtschelding voor belastingen die aan de eigenaar worden opgelegd zoals de onroerendezaakbelasting en het rioolrecht zullen in de praktijk dan ook niet worden toegekend. Door de extreme waarde stijging van het onroerend goed zal de overwaarde in de praktijk altijd te hoog zijn. Overwaarde wordt beschouwd als vermogen welke in de weg staat voor kwijtschelding. |
| 2. | Hoe hoog schat u (globaal) de extra kosten als er in Amstelveen ook kwijtschelding mogelijk zou zijn (voor dezelfde doelgroep als nu voor Afvalstoffenheffing kwijtschelding in aanmerking komt) van OZB, roerende ruimtebelasting, rioolheffing en precario liggeld? | Geen. Zover bekend zijn er geen gevallen waarbij de overwaarde van een huis onder de hypothecaire schuld uitkomt. Precarioliggeld wordt zoals bekend niet geheven in de gemeente Amstelveen. |
| 3. | Eigenaren van een woning met een inkomen beneden 130% van het wettelijke sociaal minimum, kunnen geen aanspraak maken op kwijtschelding gemeentelijke heffingen. Wat zijn de overwegingen om deze doelgroep uit te sluiten? | De 130% regel komt voort uit de uitvoering van de Participatiewet en is van toepassing op de boordeling of een aanvrager in aanmerking komt voor “bijzondere bijstand”. Voor de beoordeling of een aanvrager hiervoor in aanmerking komt gelden ook substantieel andere vermogensnormen.<br><br>De 130% norm is niet van toepassing op de beoordeling voor de aanvraag van kwijtschelding. Voor kwijtschelding gelden andere normen zie ad.1. |
| 4. | Hoe hoog schat u (globaal) de extra kosten als er in Amstelveen ook kwijtschelding mogelijk is voor de doelgroep uit punt 3 | Ook als er in strijd met de wettelijke norm van de 100% van de bijstandsnorm wordt afgeweken dan nog zullende vrijwel alle aanvragen worden afgewezen op basis van vermogen.<br><br>De afhandeling van een afwijzing van een kwijtschelding op basis van vermogen is circa € 40,- per dossier. Het betreft hier met name de administratieve verwerking van de aanvraag en het raadplegen van het hypotheekregister.<br>Wat het mogelijke aantal inwoners is dat toch een aanvraag zal indienen is vooraf niet in te schatten. |